

แผนที่นำทาง

การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
ด้านการศึกษา (SDG4 ROADMAP) จังหวัดอุดรธานี
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ
เอกสารหมายเลข 6/2568

คำนำ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals หรือย่อว่า SDGs) เป็นประมวลเป้าหมายโลก 17 ข้อที่เชื่อมโยงกัน สมัชชาสหประชาชาติตั้งขึ้นในปี 2015 และตั้งใจให้บรรลุ ภายในปี 2030 เป้าหมายชุดนี้พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นกรอบการพัฒนาโลกในอนาคตต่อจากเป้าหมายการพัฒนาแห่ง สหัสวรรษ ซึ่งหมดอายุในปี 2015 เป้าหมาย 17 ข้อ ประกอบด้วย (1) ขจัดความยากจน (2) ขจัดความอดอยาก (3) สุขภาพและความเป็นอยู่ดี (4) การศึกษาคุณภาพ (5) ความเท่าเทียมทางเพศ (6) น้ำสะอาดและสุขาภิบาล (7) พลังงานสะอาดในราคาที่ซื้อได้ (8) อาชีพและการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดี (9) อุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน (10) ลดความเหลื่อมล้ำ (11) นครและชุมชนยั่งยืน (12) การบริโภคและการผลิตอย่างรับผิดชอบ (13) การปฏิบัติการเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ (14) การใช้ทรัพยากรในมหาสมุทรอย่างยั่งยืน (15) การใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน (16) สันติภาพ ความยุติธรรม และสถาบันเข้มแข็ง (17) การร่วมมือกันเพื่อเป้าหมาย

ประเทศไทยได้มีการประกาศยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนระดับที่ 2 และระดับ 3 ที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล รวมถึงบริบทของจังหวัด อุตรธานี เพื่อวางกรอบเป้าหมาย และทิศทางในการพัฒนาประเทศ โดยเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) เป็นกรอบการพัฒนาประเทศและตามสหประชาชาติ โดยมีประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาคือ เป้าหมายที่ 4 การศึกษา ที่มีคุณภาพ “ทำให้แน่ใจว่าให้การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีพแก่ทุก ๆ คน” มียุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการศึกษาของประเทศ คือยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดย เป้าหมายหลักเพื่อให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถี ชีวิตในศตวรรษที่ 21 สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมี ความพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนและแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนในระดับประเทศ โดยในระดับภูมิภาคและพื้นที่ มีสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุตรธานี จึงได้จัดทำแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) จังหวัดอุตรธานี เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2568) ฉบับนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา สอดรับการแผนที่นำทางในระดับประเทศตามบริบทของจังหวัดอุตรธานี สู่การปฏิบัติผ่านแผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดและแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานและสถานศึกษา เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) บรรลุเป้าหมายจังหวัดอุตรธานีและประเทศไทยได้รับการ พัฒนาตามตัวชี้วัดของสหประชาชาติสืบไป

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุตรธานี

กรกฎาคม 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำ SDG4 Roadmap	4
3. ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนที่นำทาง (SDG4 Roadmap)	4
4. สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap)	5
5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ	6
ส่วนที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) กับการพัฒนาประเทศไทย	
1. วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน : เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)	7
2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย : ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)	43
3. ความเชื่อมโยงจากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย	51
4. ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	53
ส่วนที่ 3 ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	
1. ความสำคัญของการศึกษากับการพัฒนาประเทศ	58
2. ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายที่ 4) กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ	61
3. ความก้าวหน้าการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 4	103
4. ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ	109
5. ประเด็นเร่งด่วนต้องเร่งรัดดำเนินการ	115
ส่วนที่ 4 สาระสำคัญของแผนที่นำทาง	
1. กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน	118
2. สาระสำคัญของแผนที่นำทางฯ	118
3. การวิเคราะห์และจัดทำแผนงาน/โครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนา เพื่อขับเคลื่อน SDG4 Roadmap สู่การปฏิบัติ จังหวัดอุดรธานี	121
4. สถานะการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด	133
ส่วนที่ 5 การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	
1. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	135
2. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 (SDG4)	146
3. ข้อมูลรายชื่อหน่วยงานและผู้ประสานงานหลัก	159

ภาคผนวก

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. 2556 160
- คำสั่งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ 1/2563 166
- คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ 1/2567 สัปดาห์ที่ 2 174
กันยายน พ.ศ. 2567 เรื่อง ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและประสานงานหลักการ
ดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ในระดับพื้นที่
- คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ที่ 58/2568 183
สั่ง ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2568 เรื่อง ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านศึกษาระดับจังหวัด จังหวัดอุดรธานี
- คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ที่ 71/2568 188
สั่ง ณ วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2568 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมาย
การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาจังหวัดอุดรธานี
- คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ที่ 81/2568 191
สั่ง ณ วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2568 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ ยกร่างแผนที่นำทางการ
ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาการศึกษา (SDG4 Roadmap) จังหวัด
อุดรธานี

คณะผู้จัดทำ

ส่วนที่ 1

บทนำ

แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap)
เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม
และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต จังหวัดอุดรธานี

1. หลักการและเหตุผล

การจัดทำแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) ฉบับนี้ มีเหตุผลความจำเป็นเนื่องจากคณะกรรมการ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน ของประเทศ ให้ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ รวมทั้งเป็นไปตาม ข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ให้ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ การพัฒนาที่ยั่งยืนที่กำหนดไว้ ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2562 โดย กพย. ได้ให้ความเห็นชอบแผนการ ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) เพื่อใช้เป็นแผนสำหรับ การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย และให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 4 คณะ เพื่อวางแผนการดำเนินงาน กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และต่อมา กพย. ได้มีมติเห็นชอบการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ และประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จำนวนทั้งสิ้น 17 เป้าหมายหลัก เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2563 โดยกระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ซึ่งภายใต้เป้าหมายนี้มีเป้าหมายย่อย 10 เป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายย่อย 8 เป้าหมาย กระทรวงการ ต่างประเทศ 1 เป้าหมาย และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 1 เป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายย่อย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ

เป้าหมายย่อย	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา 2573 ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับ ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก อย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ
4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัยปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน	กระทรวงศึกษาธิการ
4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงการต่างประเทศ
4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573	กระทรวงศึกษาธิการ

สำหรับแนวทางในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย ไปสู่การปฏิบัติ ในระยะ 10 ปีข้างหน้า กพย. กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักดำเนินการ จัดทำแผนการขับเคลื่อนระดับเป้าหมายหลัก (SDG Roadmap) และกำหนดเป้าหมายหรือหมุดหมาย (Milestone) ระดับเป้าหมายย่อย (Targets) รวมทั้งให้กำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากตัวชี้วัด ที่สหประชาชาติกำหนด (global SDGs indicators) เป็นหลัก ทั้งนี้ ในการดำเนินการขอให้คำนึงถึงความสอดคล้อง กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับ บริบทของการพัฒนาประเทศด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในฐานะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ และประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 จึงได้กำหนดแนวทาง การดำเนินงานเพื่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ให้บรรลุเป้าหมาย และมีความ สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานที่ กพย. กำหนด ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ กำหนดกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา รวมถึงพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) และกำกับ ติดตาม รายงานผลการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษาในภาพรวม โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นที่ปรึกษา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน ผู้บริหารหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

2. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ (ร่าง) แผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา และจัดทำ (ร่าง) แผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เสนอต่คณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวมทั้ง กำหนดแนวทางการติดตาม และรายงาน ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา โดยมี นางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน มีผู้แทนหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะทำงาน และมีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

3. แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนแผนที่นำทางเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) ระดับภาคและระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดและแนวทาง การดำเนินงานใน ระดับพื้นที่ ที่สอดคล้องเชื่อมโยง และขับเคลื่อนแผนที่นำทาง SDG4 Roadmap ภาพรวม ไปสู่การปฏิบัติใน ระดับพื้นที่ภาคและจังหวัด

ในการนี้ จังหวัดอุดรธานี โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี เป็นหน่วยงานในกำกับ ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ของจังหวัดอุดรธานี

ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาทุกระดับในการขับเคลื่อนเป้าหมายสู่การปฏิบัติให้ สำเร็จเป็นรูปธรรม โดยมีแนวทางของจังหวัด ดังนี้

1. สร้างการรับรู้แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต จังหวัดอุดรธานี สู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนที่นำทางการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) ระดับจังหวัด

3. หน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างการรับรู้สู่สถานศึกษาในสังกัดหรือที่กำกับดูแล พร้อมนำเป้าหมายและตัวชี้วัดสู่แผนปฏิบัติการของหน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำ SDG4 Roadmap

2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางและเป้าหมายของการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม

2.2 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตาม ประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงาน และ รายงานผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) สู่การปฏิบัติ

2.3 เพื่อให้การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบและ ประสานงานหลักเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) และจังหวัด เป็นไปตามแนวทาง การดำเนินงานที่ กพย. กำหนด

3. ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนที่นำทาง (SDG4 Roadmap)

ในการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนที่นำทางเพื่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (SDG4) กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุม สัมมนา ผลงานวิจัย หรือบทความที่เกี่ยวข้อง จากเอกสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร/ตำราที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งข้อมูลเผยแพร่ผ่านบนเว็บไซต์ต่าง ๆ

3.2 สังเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นนำมาใช้เป็นกรอบสำหรับ (เป้าหมายที่ 4) การจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

3.3 จัดประชุมคณะทำงานฯ ยกร่างแผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap)

3.4 จัดประชุมคณะกรรมการฯ พิจารณา (ร่าง) แผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap)

3.5 นำเสนอผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.6 จัดส่งแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) ฉบับสมบูรณ์ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะ ฝ่ายเลขานุการ กพย. เพื่อนำเสนอ กพย. ต่อไป

3.7 จัดทำแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) ระดับจังหวัด และสร้างการรับรู้พร้อมขับเคลื่อนการศึกษาตามเป้าหมาย

4. สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap)

ในการจัดทำเอกสาร SDG4 Roadmap ฉบับนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมมือกับกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำ SDG4 Roadmap ขึ้น โดยยึดองค์ประกอบของแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) ตามที่ กพย. เห็นชอบนำมาใช้เป็นกรอบหรือองค์ประกอบหลักของ SDG4 Roadmap ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ SDG4 Roadmap กับหน่วยงานหรือทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือภาคีเครือข่ายการพัฒนาได้ง่ายขึ้น จึงได้ปรับการกำหนดองค์ประกอบหรือเนื้อหาสาระ SDG4 Roadmap ใหม่ โดยแบ่งเนื้อหาสาระออกเป็น 5 ส่วน (ยึดตามองค์ประกอบที่ กพย. กำหนด เรียงลำดับใหม่) ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ

ส่วนที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับการพัฒนาประเทศไทย

ส่วนที่ 3 ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายที่ 4) ต่อประเทศไทย

- ความสำคัญของเป้าหมายที่ 4 ต่อประเทศไทย
- ความเชื่อมโยงของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ส่วนที่ 4 สาระสำคัญของแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap)

- ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาเป้าหมายที่ 4
- การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อขับเคลื่อน)

ส่วนที่ 5 การขับเคลื่อน SDG4 Roadmapสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลและรายงาน

- ข้อมูลหน่วยงานผู้จัดทำ
- การสร้างการตระหนักรู้
- กลไกการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 4
- ภาศการพัฒนา
- การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

5.1 ผู้บริหารและบุคลากรต้องมีความรู้ เข้าใจ และนำไปปฏิบัติ ควรประชุมชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจกับผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ให้รับรู้ และมีความเข้าใจ รวมทั้ง กำหนดให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของกระทรวงหรือหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขับเคลื่อน SDG4 Roadmap ไปสู่การปฏิบัติ

5.2 ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องรับรู้ เข้าใจ และเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ ควรพัฒนา รูปแบบและวิธีการประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนภาพรวม และ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ภาควิชาการ รวมถึง องค์กรทั้งในและระหว่างประเทศ เพื่อให้เห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ อย่างจริงจัง กับการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศให้มีความยั่งยืน โดยใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เข้าใจง่าย และเข้าถึงได้ง่าย ทั้งในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัล รวมถึงการเผยแพร่ ผ่านทาง website ของกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.3 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานหรือกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน ตั้งแต่ ระดับประเทศ ไปจนถึงชุมชน ท้องถิ่น และต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ถูกต้องด้วย ควรแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนแผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap) ในระดับพื้นที่ ทั้งในระดับภาค หรือกลุ่มจังหวัด (สำนักงานศึกษาธิการภาค) และระดับจังหวัด (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด) ซึ่งเป็นหน่วยงาน ปฏิบัติที่มีการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาที่แท้จริง โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการที่ประกอบด้วย ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ร่วมกันรับผิดชอบกำหนดแนวทางการดำเนินงานในระดับพื้นที่ภาคและจังหวัดโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนที่นำทาง SDG4 Roadmap และ Thailand's SDGs Roadmap ตามลำดับ รวมถึงคณะกรรมการของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดในการขับเคลื่อนระดับหน่วยงาน

5.4 มีฐานข้อมูล หรือระบบฐานข้อมูลสำหรับการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน ตามแผนที่นำทาง SDG4 Roadmap เพื่อใช้สำหรับการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน เป็นรายปี เพื่อรายงานผลการดำเนินงานต่อ กพย. และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพิจารณาปรับปรุง ทบทวนแนวทางการดำเนินงานหรือเป้าหมายของแผนที่นำทาง SDG4 Roadmap ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละปีควบคู่ไปด้วย

ส่วนที่ 2

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

(Sustainable Development Goals: SDGs)

กับการพัฒนาประเทศไทย

การพัฒนาเพื่อให้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) หรือเป้าหมายการพัฒนาของโลก "The Global Goals" นั้น เป็นความพยายามที่จะขจัดความยากจน ความไม่เท่าเทียม และสิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาวะอากาศ ในขณะที่จะไม่ทิ้งให้ใครอยู่ข้างหลัง ส่วนเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยภายใต้วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่ อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติ อย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้ การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ดังนั้น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติจึงมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน เพียงแต่จุดเน้นและเป้าหมายของการพัฒนาประเทศไทย ถูกกำหนดขึ้นภายใต้บริบทสภาวะแวดล้อม สภาพปัญหาและความพร้อมที่เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศไทย

1. วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน : เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาของโลก โดยการตั้งเป้าหมายการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของโลก เริ่มจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) มีระยะเวลา 15 ปี (พ.ศ. 2543-2558) ตั้งเป้าหมายของการพัฒนาไว้ 8 เป้าหมาย ประกอบด้วย

- 1) ขจัดความยากจนและความหิวโหย
- 2) ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา
- 3) ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและบทบาทสตรี
- 4) ลดอัตราการตายของเด็ก
- 5) พัฒนาสุขภาพสตรีตั้งครรภ์
- 6) ต่อสู้กับโรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคสำคัญอื่น ๆ
- 7) รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 8) ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในประชาคมโลก

ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษที่ผ่านมา มีทั้งในส่วนที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จ หลังจากสิ้นสุดเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ สหประชาชาติได้ริเริ่ม ดำเนินการหารือเกี่ยวกับการพัฒนาของโลกให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน ภายใต้ชื่อ เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

(Sustainable Development Goals: SDGs) โดยเพิ่มเป้าหมายจาก 8 เป้าหมาย เป็น 17 เป้าหมายหลัก (Goals) โดยในแต่ละเป้าหมายจะกำหนดเป้าหมายย่อย เรียกว่า เป้าประสงค์ (Targets) และในแต่ละเป้าประสงค์ จะกำหนด ตัวชี้วัด (Indicators) เพื่อใช้ในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานในแต่ละเป้าหมาย ทั้งนี้ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมายหลัก ประกอบด้วย

- 1) ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
- 2) ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
- 3) สร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
- 4) สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และ สนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 5) บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน
- 6) สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน
- 7) สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้และยั่งยืน
- 8) ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
- 9) สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- 10) ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ
- 11) ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน
- 12) สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- 13) ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- 14) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 15) ปกป้อง ปันฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการ สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- 16) ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ
- 17) เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย(Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
เป้าหมายที่1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ (No poverty)	
1.1 ภายในปี พ.ศ. 2573 ขจัดความยากจนขั้นรุนแรง ของประชาชนในทุกพื้นที่ให้หมดไป ซึ่งปัจจุบันความ ยากจนวัดจากคนที่มีค่าใช้จ่ายดำรงชีพรายวันต่ำกว่า \$1.90 ต่อวัน	1.1.1 สัดส่วนของประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่า เส้นความยากจนสากลจำแนกตาม เพศ อายุ สถานะการจ้างงาน และ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ (ชุมชนเมือง/ชนบท)
1.2 ภายในปี พ.ศ. 2573 ลดสัดส่วน ชาย หญิง และเด็ก ในทุกช่วงวัย ที่อยู่ภายใต้ความยากจนในทุกมิติ ตามนิยามของแต่ละประเทศ ให้ลดลงอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง	1.2.1 สัดส่วนของประชากรที่อยู่ต่ำกว่าเส้น ความยากจนของประเทศ จำแนกตามเพศ และอายุ 1.2.2 สัดส่วนของผู้ชาย ผู้หญิงและเด็กในทุกช่วงวัย ที่ยากจนในทุกมิติ ตามนิยามของแต่ละประเทศ
1.3 ดำเนินการให้ทุกคนมีระบบและมาตรการการคุ้มครองทางสังคมระดับประเทศที่เหมาะสม ซึ่งรวมถึง ฐานการคุ้มครองทางสังคม (floors) โดยให้ครอบคลุม กลุ่มประชากรยากจน และกลุ่มเปราะบางให้มากพอ ภายในปี พ.ศ. 2573	1.3.1 สัดส่วนของประชากรที่ได้รับความคุ้มครองตามระบบและมาตรการการคุ้มครองทางสังคมจำแนกตามเพศ และแบ่งเป็น เด็ก ผู้ว่างงาน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ หญิงตั้งครรภ์ เด็กเกิดใหม่ ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน ผู้ที่ยากจนและเปราะบาง
1.4 ภายในปี พ.ศ. 2573 สร้างหลักประกันว่าชายและหญิงทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่ยากจนและเปราะบาง มีสิทธิเท่าเทียมกันในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมถึง การ เข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน การเป็นเจ้าของและมีสิทธิ ในที่ดินและทรัพย์สินในรูปแบบอื่น มรดก ทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยีใหม่ที่เหมาะสม และบริการทางการเงิน ซึ่งรวมถึงระบบการเงินระดับฐานราก (microfinance)	1.4.1 สัดส่วนของประชากรอาศัยในครัวเรือน ที่เข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน 1.4.2 สัดส่วนของประชากรผู้ใหญ่ที่มีสิทธิครอบครอง ที่ดินอย่างมั่นคง โดย (ก) มีเอกสารสิทธิในที่ดิน ตามกฎหมาย และ (ข) ทราบว่าสิทธิครอบครองที่ดิน ของตนมีความมั่นคง จำแนกตามเพศ และประเภท การถือครอง

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
1.5 ภายในปี พ.ศ. 2573 สร้างภูมิคุ้มกันให้กับ ผู้ที่ ยากจนและอยู่ในสถานการณ์เปราะบาง รวมทั้งลด ความเสี่ยงและความล่อแหลมต่อภาวะสภาพอากาศ ผันผวนรุนแรง การเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ทาง เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ	1.5.1 จำนวนผู้เสียชีวิต สูญหาย และผู้ที่ได้รับ ผลกระทบโดยตรงจากภัยพิบัติต่อประชากร 100,000 คน (ภัยพิบัติ รวมถึง อุทกภัย อัคคีภัย วาต ภัย และภัยแล้ง) 1.5.2 การสูญเสียทางเศรษฐกิจอัน เนื่องมาจาก ภัยพิบัติโดยตรง ต่อ GDP โลก 1.5.3 จำนวนประเทศที่มีและดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ระดับประเทศที่ สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงาน เซนไดเพื่อการลด ความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 – 2573 1.5.4 สัดส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี และ ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยง จากภัย พิบัติระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ระดับประเทศ
1.a สร้างหลักประกันว่าจะมีการระดมทรัพยากร อย่างมีนัยสำคัญจากแหล่งที่หลากหลาย รวมไปถึง การ ยกกระดับความร่วมมือเพื่อการพัฒนา เพื่อให้ ประเทศ กำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศ พัฒนาน้อยที่สุด มีวิธีการที่เพียงพอและคาดการณ์ได้ ในการดำเนินงาน ตามแผนงานและนโยบายเพื่อยุติ ความยากจนในทุกมิติ	1.a.1 สัดส่วนของเงินสนับสนุนให้เปล่า (ODA grants) เพื่อมุ่งลดความยากจน จากผู้ให้การ สนับสนุนทั้งหมด ต่อรายได้มวลรวมประชาชาติ (GNI) ของประเทศผู้รับ (เปลี่ยนตัวชี้วัด) 1.a.2 สัดส่วนการใช้จ่ายรวมของรัฐบาลในบริการ ที่สำคัญ จำเป็น (การศึกษา สุขภาพ และการคุ้มครอง ทาง สังคม)
1.b สร้างกรอบนโยบายที่เหมาะสมในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ บนฐาน ของ ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เอื้อประโยชน์แก่คนจน (pro-poor) และคำนึงถึงความละเอียดอ่อนเชิงเพศ ภาวะ (gender-sensitive) เพื่อส่งเสริมให้มีการเร่ง การลงทุน เพื่อปฏิบัติการขจัดความยากจน	1.b.1 รายจ่ายสาธารณะทางสังคมที่เอื้อประโยชน์ แก่คนจน
เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริม เกษตรกรรม ที่ยั่งยืน (Zero hunger)	
2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคน โดยเฉพาะคนที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบาง อัน รวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มี โภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปีพ.ศ. 2573	2.1.1 ความชุกของภาวะขาดสารอาหาร (ร้อยละ) (Prevalence of undernourishment) 2.1.2 ความ ชุกของความไม่มั่นคงทางอาหาร ของประชากรใน ระดับปานกลางหรือรุนแรง โดยใช้ Food Insecurity Experience Scale (FIES)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
2.2 ยุติภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบและแก้ไข ปัญหา ความต้องการสารอาหารของหญิงวัยรุ่น หญิง ตั้งครรภ์ และให้นมบุตร และผู้สูงอายุ ภายในปี พ.ศ. 2573 รวมถึงบรรลุเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันระหว่าง ประเทศ ว่าด้วยภาวะเตี้ย (stunting) และแควระ แกร็น (wasting) ในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ภายในปี พ.ศ. 2568	2.2.1 ความชุกของภาวะเตี้ยในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (ประเมินส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ ที่มีส่วนสูงห่างจาก ค่ามัธยฐานตามมาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็ก ขององค์การอนามัยโลก (WHO) ในช่วงน้อยกว่า -2 SD) 2.2.2 ความชุกของภาวะทุพโภชนาการในเด็ก อายุ ต่ำกว่า 5 ปี จำแนกตาม (ก) ภาวะผอม (wasting) (ข) ภาวะน้ำหนักเกิน (overweight) (ประเมิน น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง ที่มีน้ำหนักเมื่อ เทียบกับ ความสูงห่างจากค่ามัธยฐานตามมาตรฐาน การเจริญเติบโตของเด็กของ WHO ในช่วงมากกว่า +2 SD หรือต่ำกว่า -2 SD) 2.2.3 ความชุกของภาวะโลหิตจาง (anemia) ใน หญิง อายุระหว่าง 15 – 49 ปี จำแนกตามภาวะ ตั้งครรภ์ (เพิ่มตัวชี้วัด)
2.3 เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของ ผู้ผลิต อาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง คราวเรือน เกษตรกร เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และ ชาวประมง ให้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า โดยรวมถึงการ เข้าถึงที่ดิน ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสสำหรับการเพิ่ม มูลค่าและการจ้างงาน นอกฟาร์ม อย่างมั่นคงและ เท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573	2.3.1 มูลค่าการผลิตต่อหน่วยแรงงาน จำแนกตาม ขนาดกิจการของการทำฟาร์ม/เลี้ยงสัตว์/การป่าไม้ 2.3.2 รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรผู้ผลิตอาหาร ราย ย่อย จำแนกตามเพศ และสถานะพื้นเมือง (เพื่อแยก ชนพื้นเมือง หรือ ชนเผ่า)
2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหาร ที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตร ที่มีภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะ ช่วย รักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการ ปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะ อากาศ รุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วย พัฒนาคุณภาพของดินและที่ดินอย่าง ต่อเนื่อง ภายในปี พ.ศ. 2573	2.4.1 ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่มีการทำการเกษตร อย่างมีผลิตภาพและยั่งยืน
2.5 คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ด พันธุ์พืช ที่ใช้เพาะปลูก สัตว์ในไร่นาและที่เลี้ยงตาม บ้านเรือน และชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับ พืชและสัตว์ เหล่านั้น รวมถึงให้มีธนาคารพืชและ เมล็ดพันธุ์ที่มีการ จัดการที่ดีและมีความหลากหลาย	2.5.1 จำนวนแหล่งพันธุกรรมพืชและสัตว์เพื่ออาหาร และการเกษตรที่เก็บรักษาในสถานที่สำหรับอนุรักษ์ ทั้งในระยะกลางและระยะยาว 2.5.2 สัดส่วนพันธุ์สัตว์ท้องถิ่น ที่จัดอยู่ในระดับ ความเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ตามที่ตกลงกัน ระหว่างประเทศ ภายในปี พ.ศ.2563	
2.a เพิ่มการลงทุน ตลอดจนยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานในชนบท การวิจัยและส่งเสริมการเกษตร การพัฒนาเทคโนโลยี และการทำธนาคารเชื้อพันธุ์ (gene bank) ของพืช และสัตว์ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการผลิต สินค้าเกษตรในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	2.a.1 ดัชนี Agriculture Orientation (AOI) ของรายจ่ายของภาครัฐ (สัดส่วนของรายจ่ายภาครัฐ ด้านการเกษตรต่อสัดส่วนของ GDP ในภาคการเกษตร) 2.a.2 กระแสความช่วยเหลือรวม (ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (Official Development Assistance: ODA) และกระแสความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการอื่น (Other Official Flows: OOF) ที่ให้ไปยังภาคการเกษตร
2.b แก้ไขและป้องกันการกีดกันและการบิดเบือนทางการค้าในตลาดเกษตรโลก รวมถึงทางการจัดการ อุดหนุนสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกทุกรูปแบบ และ มาตรการเพื่อการส่งออกทุกแบบที่ให้ผลในลักษณะ เดียวกัน โดยให้เป็นไปตามอาณัติของรอบการพัฒนาโดฮา	2.b.1 การอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตร
2.c เลือกใช้มาตรการที่สร้างหลักประกันได้ว่า ตลาดโภคภัณฑ์อาหารและตลาดอนุพันธ์สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง ข้อมูลของตลาดและข้อมูลสำรองอาหารได้อย่าง ทันท่วงที เพื่อจำกัดความผันผวนของราคาอาหารที่รุนแรง	ตัวชี้วัดราคาอาหารที่ผิดปกติ
เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย (Good health and well-being)	
3.1 ลดอัตราการตายของมารดาทั่วโลกให้ต่ำกว่า 70 คน ต่อการเกิดมีชีพ 100,000 คน ภายในปี พ.ศ. 2573	3.1.1 อัตราการตายของมารดา (ต่อการเกิดมีชีพ 100,000 คน) 3.1.2 สัดส่วนของการคลอดบุตรที่ดูแลโดยบุคลากรด้านสาธารณสุขที่มีความชำนาญ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย(Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
3.2 ยุติการตายที่ป้องกันได้ของทารกแรกเกิดและเด็ก อายุต่ำกว่า 5 ปีโดยทุกประเทศมุ่งลดอัตราการตาย ในทารกถึงต่ำถึง 12 คน ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน และลดอัตราการตายในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ลงให้ต่ำถึง 25 คน ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน ภายในปี พ.ศ. 2573	3.2.1 อัตราการตายของทารกอายุต่ำกว่า 5 ปี (ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน) 3.2.2 อัตราตายของทารกแรกเกิด (ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน)
3.3 ยุติการแพร่กระจายของเอดส์ วัณโรค มาลาเรีย และโรคเขตร้อนที่ถูกละเลย และต่อสู้กับโรคตับอักเสบ โรคติดต่อทางน้ำและโรคติดต่ออื่นๆ ภายในปี พ.ศ. 2573	3.3.1 จำนวนผู้ติดเชื้อ HIV รายใหม่ต่อประชากร ที่ไม่มีการติดเชื้อ 1,000 คน (จำแนกตาม เพศ อายุ และกลุ่มประชากรหลัก) 3.3.2 อัตราการเกิดโรควัณโรคต่อประชากร 100,000 คน 13 เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย(Targets) ตัวชี้วัด (Global SDG indicators) 3.3.3 อัตราการเกิดโรคมมาลาเรียต่อประชากร 1,000 คน ต่อปี 3.3.4 จำนวนของผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ต่อประชากร 100,000 คน 3.3.5จำนวนผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือในการดูแล รักษาโรคเขตร้อนที่ถูกละเลย (Neglected tropical diseases)
3.4 ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลง หนึ่งในสาม ผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี พ.ศ. 2573	3.4.1 อัตราการตายของผู้ที่เป็นโรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน หรือโรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง 3.4.2อัตราการฆ่าตัวตาย
3.5 เสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใช้อยาเสพติดในทางที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางที่เป็นอันตราย	3.5. 1ความครอบคลุมของการรักษา (การรักษา โดย ใช้อยา ทางจิตสังคมและการฟื้นฟูสมรรถภาพ และ บริการการติดตามผลการรักษา) สำหรับผู้ที่ใช้ สารเสพติด 3.5.2 การดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอันตราย นิยามตามบริบทของประเทศ คิดเป็นปริมาณแอลกอฮอล์ต่อหัวประชากร (อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป) ในจำนวน ลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ภายในปีปฏิทิน
3.6 ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางถนนทั่วโลกครึ่งหนึ่ง ภายในปี พ.ศ. 2563	3.6.1 อัตราผู้เสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
3.7 สร้างหลักประกันถ้วนหน้า ในการเข้าถึงบริการสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์รวมถึง การวางแผนครอบครัว ข้อมูลข่าวสารและความรู้ และการบูรณาการอนามัยการเจริญพันธุ์ใน ยุทธศาสตร์ และแผนงานระดับชาติ ภายในปี พ.ศ. 2573	3.7.1 สัดส่วนของหญิงวัยเจริญพันธุ์ (อายุ 15-49 ปี) ที่พึงพอใจกับการวางแผนครอบครัวด้วยวิธีสมัยใหม่ 3.7.2 อัตราการคลอดในหญิงอายุ (10-14 ปี, 15-19 ปี) ต่อผู้หญิงอายุ (10-14 ปี 15-19 ปี) 1,000 คน
3.8 บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึง การป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการ บริการ สาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยา และวัคซีน จำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มี คุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้	3.8.1 ความครอบคลุมของบริการด้านสุขภาพ ที่ จำเป็น (นิยามความครอบคลุมของบริการที่จำเป็น เฉลี่ยโดยยึดการติดตามการรักษา ซึ่งประกอบด้วย ภาวะเจริญพันธุ์ มารดา เด็กเกิดใหม่และสุขภาพเด็ก โรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ และความสามารถในการ เข้าถึงบริการระหว่างคนทั่วไปและผู้ด้อยโอกาส) 3.8.2 สัดส่วนของประชากรที่มีค่าใช้จ่ายครัวเรือน ด้านสุขภาพต่อค่าใช้จ่ายครัวเรือนหรือรายได้ทั้งหมด อยู่ในระดับสูง
3.9 ลดจำนวนการตายและการเจ็บป่วยจากสารเคมี อันตรายและจากมลพิษและการปนเปื้อนทางอากาศ น้ำ และดิน ให้ลดลงอย่างมาก ภายในปี พ.ศ. 2573	3.9.1 อัตราการตายที่เกิดจากมลพิษทางอากาศ ใน บ้านเรือนและในบรรยากาศ 3.9.2 อัตราการตายที่เกิดจากน้ำ และการสุขาภิบาล ที่ไม่ปลอดภัย และปราศจากสุขลักษณะ (เผชิญกับ บริการด้านน้ำ สุขาภิบาลและสุขอนามัยที่ไม่ ปลอดภัย) 3.9.3 อัตราการตายที่เกิดจากการได้รับ สารพิษ โดยไม่ตั้งใจ
3.a เพิ่มความเข้มแข็งในการดำเนินงานตามกรอบ อนุสัญญาขององค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุม ยาสูบในทุกประเทศตามความเหมาะสม	3.a.1 ความชุกที่ปรับมาตรฐานอายุแล้ว (agestandardized) ของการใชยาสูบ/บุหรี่ใน ปัจจุบัน ของกลุ่มผู้สูบบุหรี่ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป
3.b สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาวัคซีนและยา สำหรับ โรคติดต่อและไม่ติดต่อที่ส่งผลกระทบ โดยตรงต่อประเทศ กำลังพัฒนา ให้มีการเข้าถึงยา และวัคซีนจำเป็นในราคา ที่สามารถซื้อหาได้ตาม ปฏิญญาโดฮาว่าด้วยความตกลง ทรัพย์สินทาง ปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า (TRIPS) และ การ สาธารณสุข ซึ่งเน้นย้ำสิทธิสำหรับประเทศกำลัง พัฒนาที่จะใช้บทบัญญัติในความตกลง TRIPS อย่าง เต็มที่ ในเรื่องการผ่อนปรนเพื่อจะปกป้องสุขภาพ สาธารณะ และโดยเฉพาะการเข้าถึงยาโดยถ้วนหน้า	3.b.1 สัดส่วนของประชากรที่เข้าถึงยาและวัคซีน ใน ราคาที่สามารถหาซื้อได้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐาน ของความ ยั่งยืน 3.b.2 ยอดรวมสุทธิความช่วยเหลือด้านการพัฒนา อย่างเป็นทางการ (ODA) ด้านการวิจัย ทาง การแพทย์และด้านสุขภาพพื้นฐาน 3.b.3 สัดส่วนของสถานพยาบาลที่มีชุดยาจำเป็น (core set of relevant essential medicines) ใน ราคาที่ซื้อหาได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
3.c เพิ่มการใช้เงินสนับสนุนด้านสุขภาพ และการ สรรหา การพัฒนา การฝึกฝน และการเก็บรักษา กำลังคน ด้านสุขภาพในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและ รัฐกำลังพัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็ก	3.c.1 ความหนาแน่นและการกระจายตัว ของ บุคลากรด้านสาธารณสุข
3.d เสริมขีดความสามารถของทุกประเทศ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา ในด้านการ แจ้งเตือน ล่วงหน้า การลดความเสี่ยง และการ บริหารจัดการ ความเสี่ยงด้านสุขภาพทั้งใน ระดับประเทศและระดับโลก	3.d.1 ศักยภาพในการดำเนินการตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ (International Health Regulations) และการเตรียมความพร้อมสำหรับ ภาวะฉุกเฉินด้านสุขอนามัย 3.d.2 ลดสัดส่วนการติดเชื้อในกระแสเลือดเนื่องจาก เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ
เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและ สนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Quality education)	
4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคน สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่มี คุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ ผลลัพธ์ ทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล ภายในปีพ.ศ. 2573	4.1.1 สัดส่วนของเด็ก/เยาวชนใน (ก) ระดับชั้น ป.2 หรือ ป.3 (ข) ป.6 และ (ค) ม.3 ที่มีความสามารถ ตามเกณฑ์ขั้นต่ำอย่างน้อย ใน (1) ด้านการอ่าน 15 เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets) ตัวชี้วัด (Global SDG indicators) และ (2) ด้านคณิตศาสตร์ หรือการคิดคำนวณ จำแนก ตาม เพศ 4.1.2 อัตราการสำเร็จการศึกษา (ระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษา ตอนปลาย)
4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคน เข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มี คุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับ การศึกษา ระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573	4.2.1 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการ ทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการ ทาง บุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ 4.2.2 อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนก ตามเพศ
4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึง การศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงหา วิทยาลัย ที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	4.3.1 อัตราการเข้าเรียนของเยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้ง ในระบบ นอกกระบวนการศึกษา รวมทั้ง การฝึกอบรม ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามเพศ
4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ ที่มีทักษะที่ เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและ อาชีพ	4.4.1 สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะ ทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตาม ประเภททักษะ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573	
4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็กเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพ ทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573	4.5.1 ดัชนีความเท่าเทียมกัน (ผู้หญิง - ผู้ชาย/ในเขตนอกเขตเมือง/ความมั่งคั่งสูง-ต่ำ และอื่น ๆ เช่น สถานะความพิการ คนพื้นเมือง และคนที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งหากมีข้อมูล) สำหรับทุกตัวชี้วัดที่ในรายการนี้ที่สามารถแยกได้
4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้ และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	4.6.1 สัดส่วนของประชากรในกลุ่มอายุที่กำหนด มีความรู้ความสามารถสำหรับการทำงานในด้าน ก) การอ่านออกเขียนได้ ข) ทักษะในการคำนวณ จำแนกตามเพศ
4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุข และการไม่ใช้ ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชม ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการที่วัฒนธรรม มีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573	4.7.1 ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน
4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือ และอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน	4.a.1 สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการ ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการ ปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่อง ทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวก พื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวก พื้นฐานในการทำ ความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะ สำหรับทุกคน))
4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศใน	4.b.1 ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา อย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา จำแนกตามสาขาและประเภทการศึกษา

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
ทวีป แอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึง การฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และ วิทยาศาสตร์ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลัง พัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573	
4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิรวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศ พัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2563	4.c.1 สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา สัดส่วนของครูในระดับ (a) ก่อนประถมศึกษา (b) ประถมศึกษา (c) มัธยมศึกษาตอนต้น และ (d) มัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการ ฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้อง ดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอน ใน ระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ
เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน (Gender equality)	
5.1 ยุติการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิง และ เด็กหญิงในทุกที่	5.1.1 สนับสนุน บังคับ ติดตามตรวจสอบความเท่าเทียม และการไม่แบ่งแยกในหลักพื้นฐานทางด้าน เพศ ไม่ว่าจะ มีหรือไม่มีกรอบกฎหมายกำหนดไว้ก็ตาม
5.2 ขจัดความรุนแรงทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิง และ เด็กหญิงทั้งในที่สาธารณะและที่รโหฐาน รวมถึง การค้ามนุษย์ การแสวงประโยชน์ทั้งทางเพศ และใน รูปแบบอื่น	5.2.1 สัดส่วนของผู้หญิงและเด็กหญิงอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่เคยอยู่ร่วมกับคู่ครองได้รับความรุนแรงทางร่างกาย ทางเพศ หรือทางจิตใจโดยคู่ครองคน ปัจจุบัน หรือ คนก่อนหน้า ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา จำแนกตาม รูปแบบความรุนแรงและอายุ 5.2.2 สัดส่วนของผู้หญิงและเด็กหญิงอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ได้รับความรุนแรงทางเพศจากบุคคลอื่น ที่ไม่ใช่ คู่ครอง ในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามอายุ และสถานที่เกิดเหตุ
5.3 ขจัดแนวปฏิบัติที่เป็นภัยทุกรูปแบบ อาชญากรรม แต่งงานในเด็กก่อนวัยอันควร และโดยการบังคับ และการทำลายอวัยวะเพศหญิง	5.3.1 สัดส่วนของผู้หญิงอายุระหว่าง 20 - 24 ปี ที่ แต่งงานหรืออยู่ด้วยกันก่อนอายุ 15 และ 18 ปี 5.3.2 สัดส่วนของเด็กหญิงและผู้หญิง (อายุระหว่าง 15 - 49 ปี) ที่ได้รับการขลิบ/ตัดอวัยวะเพศหญิง จำแนกตามอายุ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
5.4 ตระหนักและให้คุณค่าต่อการดูแลและการทำงาน บ้านแบบไม่ได้รับค่าจ้าง โดยจัดให้มีบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐานและนโยบายการคุ้มครองทางสังคม และสนับสนุนความรับผิดชอบร่วมกันภายในครัวเรือน และครอบครัว ตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศ	5.4.1 สัดส่วนของเวลาที่ใช้ไปในการทำงานบ้าน และดูแลคนในครัวเรือนที่ไม่ได้รับค่าตอบแทน จำแนกตามเพศ อายุ และสถานที่อยู่
5.5 สร้างหลักประกันว่าผู้หญิงมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ และมีโอกาสที่เท่าเทียมในการเป็น ผู้นำในทุกระดับของการตัดสินใจในเรื่อง การเมือง เศรษฐกิจ และสาธารณะ	5.5.1 สัดส่วนของผู้หญิงดำรงตำแหน่งใน (ก) รัฐสภา และ (ข) การปกครองท้องถิ่น 5.5.2 สัดส่วนของผู้หญิงในตำแหน่งบริหาร
5.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงสุขภาวะทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์ และสิทธิด้านการเจริญพันธุ์ โดยถ้วนหน้า ตามที่ตกลงในแผนปฏิบัติการของการ ประชุมนานาชาติว่าด้วยประชากรและการพัฒนา และแผนปฏิบัติการปักกิ่งและเอกสารผลลัพธ์ ของการประชุมทบทวนเหล่านั้น	5.6.1 สัดส่วนของผู้หญิงอายุ 15-49 ปี ที่ทำการตัดสินใจด้วยตนเองบนพื้นฐานข้อมูลที่เพียงพอ (informed decision) ในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ การคุมกำเนิดและการดูแลด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ 5.6.2 จำนวนประเทศที่มีกฎหมายและกฎระเบียบที่รับประกันได้ว่าผู้หญิงและผู้ชายที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป เข้าถึงการศึกษา ข้อมูล และการดูแลด้านสุขภาวะทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ได้อย่างเต็มที่ และเท่าเทียม
5.a ดำเนินการปฏิรูปเพื่อให้ผู้หญิงมีสิทธิที่เท่าเทียมในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมทั้ง การเข้าถึงการเป็น เจ้าของและมีสิทธิในที่ดิน และทรัพย์สินในรูปแบบอื่น การบริการทางการเงิน การรับมรดก และ ทรัพยากรธรรมชาติ ตามกฎหมายของประเทศ	5.a.1(a) สัดส่วนของจำนวนประชากรในภาคการเกษตรทั้งหมดที่เป็นเจ้าของหรือมีสิทธิเหนือพื้นที่ทำการเกษตร จำแนกตามเพศ และ (b) สัดส่วนของผู้หญิงที่เป็นเจ้าของหรือมีสิทธิถือครองพื้นที่ ทาง การเกษตร จำแนกตามประเภทการครอบครอง 5.a.2 สัดส่วนของประเทศที่ครอบคลุม (รวมถึง กฎจารีตประเพณี) ที่รับประกันความเท่าเทียม ของผู้หญิงในสิทธิการเป็นเจ้าของ หรือมีสิทธิในที่ดิน
5.b เพิ่มพูนการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มบทบาทแก่สตรี	5.b.1 สัดส่วนของผู้ที่เป็นเจ้าของโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำแนกตามเพศ
5.c เลือกลงใช้และเสริมความเข้มแข็งแก่นโยบายที่ดี และกฎระเบียบที่บังคับใช้ได้เพื่อส่งเสริมความเสมอภาค ระหว่างเพศและการเพิ่มบทบาทแก่ผู้หญิงและเด็กหญิง ทุกคนในทุกระดับ	5.c.1 สัดส่วนของประเทศที่มีระบบติดตามและจัดสรรทรัพยากรภาครัฐเพื่อสนับสนุนความเท่าเทียมทางเพศและเพิ่มบทบาทแก่สตรี

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน (Clean water and sanitation)	
6.1 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัย และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ภายในปี พ.ศ. 2573	6.1.1 สัดส่วนของประชากรที่ใช้บริการน้ำดื่มที่ได้รับการจัดการอย่างปลอดภัย
6.2 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงการสุขาภิบาล และสุขอนามัยที่พอเพียงและเป็นธรรม และยุติการ ขับถ่ายในที่โล่ง โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความ ต้องการของผู้หญิง เด็กหญิง และกลุ่มที่อยู่ใน สถานการณ์เปราะบาง ภายในปี พ.ศ. 2573	6.2.1 สัดส่วนของประชากรที่ใช้(ก) บริการด้านการสุขาภิบาลที่ได้รับการจัดการอย่างปลอดภัย (ข) สิ่งอำนวยความสะดวกในการล้างมือด้วยสบู่ และน้ำ
6.3 ปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษ ขจัดการทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีอันตราย และวัตถุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านการบำบัด ลงครึ่งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่และการใช้ซ้ำ ที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนทั่วโลก ภายในปีพ.ศ. 2573	6.3.1 สัดส่วนของน้ำเสียครัวเรือนและอุตสาหกรรม ที่ได้รับการบำบัดอย่างปลอดภัย 6.3.2 สัดส่วนของแหล่งน้ำ (เช่น มหาสมุทร, ทะเล, ทะเลสาบ, แม่น้ำ, ธารน้ำ, คลอง, หรือสระน้ำ) ที่มีคุณภาพน้ำโดยรอบที่ดี
6.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกภาคส่วน และสร้างหลักประกันว่าจะมีการใช้น้ำและจัดหาน้ำ ที่ยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและลดจำนวน ประชากรที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ ภายในปี พ.ศ. 2573	6.4.1 การเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการใช้น้ำ ในช่วงเวลาที่ผ่านมา 6.4.2 ระดับความตึงเครียดด้านน้ำ (สัดส่วนการใช้ น้ำจัดต่อปริมาณน้ำจัดทั้งหมด)
6.5 ดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบองค์รวม ในทุกระดับ รวมถึงผ่านทางความร่วมมือข้ามเขตแดน ตามความเหมาะสม ภายในปี พ.ศ. 2573	6.5.1 ระดับการดำเนินงานการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ (0-100) 19 เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets) ตัวชี้วัด (Global SDG indicators) 6.5.2 สัดส่วนของพื้นที่ลุ่มน้ำข้ามเขตแดนที่มีการจัดการดำเนินงานเพื่อความร่วมมือด้านน้ำ
6.6 ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ ภายในปี พ.ศ. 2563	6.6.1 การเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับน้ำในช่วงเวลาที่ผ่านมา
6.a ขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและสนับสนุน การเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่ประเทศ กำลังพัฒนาในกิจกรรมและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำ และสุขาภิบาล ซึ่งรวมถึงการเก็บกัก	6.a.1 ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา อย่างเป็นทางการ (ODA) ในด้านที่เกี่ยวข้องกับน้ำ และสุขาภิบาล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนบูรณาการ การใช้จ่ายของภาครัฐ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
น้ำ การขจัดเกลือ ประสิทธิภาพการใช้น้ำ การบำบัดน้ำเสีย เทคโนโลยีการ นำนํ้ากลับมาใช้ใหม่	
6.b สนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการจัดการน้ำและสุขาภิบาล	6.b.1 สัดส่วนของหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งและวางนโยบายปฏิบัติการ และกระบวนการปฏิบัติเพื่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ในด้านการจัดการน้ำและการสุขาภิบาล
เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน (Affordable and clean energy)	
7.1 สร้างหลักประกันว่ามีการเข้าถึงการบริการพลังงาน สมัยใหม่ที่เชื่อถือได้ ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ภายในปี พ.ศ. 2573	7.1.1 สัดส่วนของประชากรที่เข้าถึงไฟฟ้า 7.1.2 สัดส่วนของประชากรที่พึ่งพาเชื้อเพลิง และเทคโนโลยีสะอาดเป็นหลัก
7.2 เพิ่มสัดส่วนของพลังงานหมุนเวียนในสัดส่วนพลังงานของโลก (global energy mix) ภายในปี พ.ศ. 2573	7.2.1 สัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย
7.3 เพิ่มอัตราการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ของโลกให้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ภายในปี พ.ศ. 2573	7.3.1 ความเข้มของการใช้พลังงาน ที่สัมพันธ์ กับพลังงานขั้นต้นและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)
7.a ยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการวิจัย และเทคโนโลยี พลังงานที่สะอาด โดยรวมถึงพลังงานหมุนเวียน ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และเทคโนโลยีเชื้อเพลิง ฟอสซิลขั้นสูงและสะอาด และสนับสนุนการลงทุน ในโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานและเทคโนโลยี พลังงานที่สะอาด ภายในปี พ.ศ. 2573	7.a.1 การไหลเวียนของเงินทุนระหว่างประเทศ สู่ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาด้านพลังงานสะอาด และการผลิต พลังงานหมุนเวียน รวมทั้งระบบไฮบริด
7.b ขยายโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาเทคโนโลยี สำหรับการจัดส่งบริการพลังงานสมัยใหม่และยั่งยืน โดยถ้วนหน้าในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็ก ที่สอดคล้องกับโครงการสนับสนุน ของประเทศเหล่านั้น ภายในปี พ.ศ. 2573	7.b.1 กำลังผลิตติดตั้งพลังงานหมุนเวียนในประเทศกำลังพัฒนา (วัดต่อหัวประชากร)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน (Decent work and economic growth)	
8.1 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากร มีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศ พัฒนา น้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี	8.1.1 อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีของผลิตภัณฑ์ มวลรวมในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ต่อหัว ประชากร
8.2 บรรลุการมีผลิตภาพทางเศรษฐกิจในระดับที่สูงขึ้น ผ่านการสร้างหลากหลาย การยกระดับ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงการมุ่งเน้นภาคการผลิตที่มี มูลค่าเพิ่มสูง และใช้แรงงานเป็นหลัก (Labourintensive)	8.2.1 อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีของ real GDP ต่อ ประชากรผู้มีงานทำ
8.3 ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สนับสนุน กิจกรรมที่มีผลิตภาพ การสร้างงานที่มีคุณค่า ความ เป็น ผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และให้ การสนับสนุนการรวมตัวและการเติบโตของ วิสาหกิจ รายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผ่าน การเข้าถึง บริการทางการเงิน	8.3.1 สัดส่วนการจ้างงานนอกระบบต่อการจ้างงาน ทั้งหมด จำแนกตามสาขา และเพศ
8.4 ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของโลก ในการบริโภคและการผลิตอย่างต่อเนื่อง และ พยายาม ที่จะแยกการเติบโตทางเศรษฐกิจออกจาก ความเสื่อมโทรม ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปตาม กรอบการดำเนินงาน 10 ปี ว่าด้วยการผลิตและการ บริโภคที่ยั่งยืน โดยมี ประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้นำ ในการดำเนินการ ไปจนถึงปี พ.ศ. 2573	8.4.1 ร่องรอยการใช้วัตถุดิบ (Material Footprint) ร่องรอยการใช้วัตถุดิบต่อหัวประชากร และต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) 8.4.2 การบริโภควัตถุดิบในประเทศ การบริโภค วัตถุดิบในประเทศต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์ มวลรวมในประเทศ (GDP)
8.5 บรรลุการจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการ มีงาน ที่มีคุณค่าสำหรับหญิงและชายทุกคน รวมถึง เยาวชน และผู้มีภาวะทุพพลภาพ และให้มีการจ่าย ค่าจ้าง ที่เท่าเทียมสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน ภายในปี พ.ศ. 2573	8.5.1 รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนก ตาม เพศ อายุ อาชีพ และความพิการ 8.5.2 อัตราการว่างงาน จำแนกตามเพศ อายุ และ ความพิการ
8.6 ลดสัดส่วนของเยาวชนที่ไม่มีงานทำ ที่ไม่มี การศึกษา และที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม ลงอย่างมาก ภายในปี พ.ศ. 2563	8.6.1 สัดส่วนของเยาวชน (15-24 ปี) ที่ไม่ได้อยู่ใน ระบบการศึกษา การจ้างงานหรือการฝึกอบรม
8.7 ดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพโดยทันที เพื่อ ขจัด แรงงานที่ถูกบังคับ ยุติความเป็นทาสสมัยใหม่	8.7.1 สัดส่วนและจำนวนเด็กอายุ 5-17 ปี ที่เข้าข่าย แรงงานเด็ก จำแนกตามเพศและอายุ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
และการค้ามนุษย์ และยับยั้งและกำจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ซึ่งรวมถึงการเกณฑ์และการใช้ทหารเด็ก และภายในปี พ.ศ. 2568 ยุติการใช้แรงงานเด็กในทุกรูปแบบ	
8.8 ปกป้องสิทธิแรงงานและส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคงสำหรับผู้ทำงานทุกคน รวมถึงผู้ทำงานต่างด้าว โดยเฉพาะหญิงต่างด้าว และผู้ทำงานเสี่ยงอันตราย	8.8.1 อัตราความถี่ของการบาดเจ็บร้ายแรง และไม่ร้ายแรง จากการทำงาน ต่อแรงงาน 100,000 คน จำแนกตามเพศ และสถานะแรงงานต่างด้าว 8.8.2 ระดับการปฏิบัติตามสิทธิแรงงานในประเทศ (เสรีภาพในการสมาคม และการเจรจาต่อรองร่วม) โดยยึดหลักการธรรมนูญของ ILO และกฎหมายภายในประเทศ จำแนกตามเพศ และสถานะแรงงานต่างด้าว
8.9 ออกแบบและใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรม และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี พ.ศ. 2573	8.9.1 สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จากการท่องเที่ยวต่อ GDP ทั้งหมด และอัตราการเติบโตของ GDP จากการท่องเที่ยว
8.10 เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันทางการเงินภายในประเทศเพื่อส่งเสริมและขยายการเข้าถึง การธนาคาร การประกัน และบริการทางการเงินแก่ทุกคน	8.10.1 จำนวน (ก) สาขาของธนาคารพาณิชย์ และ (ข) เครื่องรับจ่ายเงินอัตโนมัติ (ATMs) ต่อผู้ใหญ่ 100,000 คน 8.10.2 สัดส่วนของผู้ใหญ่ (อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป) ที่มีบัญชีกับธนาคาร หรือสถาบันการเงินอื่น ๆ หรือกับผู้ให้บริการทางการเงินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่
8.a เพิ่มการสนับสนุนในกลไกความช่วยเหลือเพื่อการค้า (Aid for Trade) แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งรวมถึงผ่านกรอบ การทำงานแบบบูรณาการสำหรับความช่วยเหลือทาง วิชาการที่เกี่ยวข้องกับการค้าแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Enhanced Integrated Framework for Traderelated Technical Assistance to Least Developed Countries)	8.a.1 มูลค่าความช่วยเหลือ/ภาระผูกพัน (Commitments) และการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือ (Disbursements) ภายใต้กลไกความช่วยเหลือ เพื่อการค้า (Aid for Trade)
8.b พัฒนาและดำเนินงานตามยุทธศาสตร์โลก สำหรับการจ้างงานเยาวชนและดำเนินงานตามข้อตกลง เรื่องงานของโลก (Global Jobs Pact) ขององค์การ แรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ภายในปี พ.ศ. 2563	8.b.1 การมีและดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ระดับประเทศเฉพาะด้านการจ้างงานเยาวชน หรือเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ด้านการจ้างงาน ของประเทศ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม (Industry, innovation, infrastructure)	
9.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ ยั่งยืนและมีความต้านทานและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาค และที่ข้ามเขตแดน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทาง เศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์โดยเฉพาะ การเข้าถึงได้ในราคาที่สามารถจ่ายได้และเท่าเทียม สำหรับทุกคน	9.1.1 สัดส่วนของประชากรชนบทที่อาศัยอยู่ภายใน ระยะ 2 กิโลเมตรจากถนนที่สามารถใช้งานได้ทุกฤดู 9.1.2 ปริมาณผู้โดยสาร และสินค้าที่ขนส่ง จำแนก ตามรูปแบบการขนส่ง
9.2 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและ ยั่งยืน และภายในปี พ.ศ. 2573 ให้เพิ่มส่วนแบ่งของ ภาคอุตสาหกรรมในการจ้างงานและผลิตภัณฑ์มวล รวม ของประเทศ โดยให้เป็นไปตามบริบทของ ประเทศ และ ให้เพิ่มส่วนแบ่งขึ้นเป็น 2 เท่า ใน ประเทศพัฒนา น้อยที่สุด	9.2.1 (ก) สัดส่วนของมูลค่าเพิ่มผลผลิต (Manufacturing value added: MVA) ต่อ GDP และ (ข) MVA ต่อหัวประชากร 9.2.2 สัดส่วนการจ้างงานในอุตสาหกรรมผลิตต่อ การจ้างงานทั้งหมด
9.3 เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยรวมถึง เครดิต ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ให้แก่โรงงาน อุตสาหกรรมและ วิสาหกิจขนาดเล็ก โดยเฉพาะใน ประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งเชื่อมโยงผู้ประกอบการ เหล่านี้เข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่า และตลาด	9.3.1 สัดส่วนของมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมขนาด เล็กต่อมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมทั้งหมด 9.3.2 สัดส่วนของอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่มีการกู้ยืม หรือมีวงเงินที่ธนาคารให้กู้ยืม
9.4 ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุง อุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยเพิ่ม ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการใช้เทคโนโลยี และกระบวนการทางอุตสาหกรรมที่สะอาดและเป็น มิตร ต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยทุกประเทศ ดำเนินการตาม ชีตความสามารถของแต่ละประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573	9.4.1 ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ต่อ หน่วยมูลค่าเพิ่ม
9.5 เพิ่มทุนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ระดับขีด ความสามารถทางเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมใน ทุก ประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และ ให้ ภายในปี พ.ศ. 2573 มีการส่งเสริมนวัตกรรมและ ให้เพิ่ม จำนวนผู้ทำงานวิจัยและพัฒนา ต่อประชากร 1 ล้านคน และเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา ในภาครัฐและ เอกชน	9.5.1 สัดส่วนของค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา ต่อ GDP 9.5.2 สัดส่วนนักวิจัย (เทียบเท่ากับการทำงานเต็ม เวลา) ต่อประชากร 1,000,000 คน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย(Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
9.a อำนวยความสะดวกการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืนและมีความยืดหยุ่น ในประเทศกำลังพัฒนา ผ่านทางการยกระดับการสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยีและด้านวิชาการให้แก่ประเทศในแอฟริกา ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก	9.a.1 การสนับสนุนระหว่างประเทศอย่างเป็นทางการทั้งหมด (ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) และกระแสความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการอื่น (OOF)) ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน
9.b สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรมภายในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงการให้มี สภาพแวดล้อมทางนโยบายที่นำไปสู่ความหลากหลาย ของอุตสาหกรรมและการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโภคภัณฑ์	9.b.1 สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง และระดับกลาง ต่อมูลค่าเพิ่มรวมทั้งหมด
9.c เพิ่มการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และมุ่งจัดให้มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตโดยถ้วนหน้าและ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ภายในปี พ.ศ. 2563	9.c.1 สัดส่วนของประชากรที่อยู่ในพื้นที่ที่มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำแนกตามเทคโนโลยี
เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ (Reduced inequalities)	
10.1 บรรลุการเติบโตของรายได้ของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด อย่างก้าวหน้าและยั่งยืน โดยให้มีอัตราเติบโตสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573	10.1.1 (ก) อัตราการเติบโตของการใช้จ่าย ในครัวเรือน หรือรายได้ต่อหัวในกลุ่มประชากร ร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด และ (ข) อัตราการ เติบโตของการใช้จ่ายในครัวเรือน หรือรายได้ต่อหัว ในกลุ่มประชากรทั้งหมด
10.2 เสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมความครอบคลุม ทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความพิการ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิด ศาสนา สถานะทางเศรษฐกิจหรืออื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573	10.2.1 สัดส่วนประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของรายได้มัธยฐาน จำแนกตามเพศ อายุ และ ความพิการ
10.3 สร้างหลักประกันถึงโอกาสที่เท่าเทียมและลดความ ไม่เสมอภาคของผลลัพธ์ รวมถึงโดยการขจัดกฎหมาย นโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติ และส่งเสริม การออกกฎหมาย นโยบาย และการปฏิบัติที่เหมาะสม ในเรื่องดังกล่าว	10.3.1 สัดส่วนของประชากรที่รายงานว่ารู้สึก ถูกเลือกปฏิบัติหรือถูกคุกคามในช่วง 12 เดือน ที่ผ่านมา ตามข้อบัญญัติพื้นฐานของการห้ามเลือก ปฏิบัติภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่าง ประเทศ
10.4 นำนโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการคลัง ค่าจ้าง และการคุ้มครองทางสังคมมาใช้ และให้บรรลุความเสมอภาคยิ่งขึ้นอย่างก้าวหน้า	10.4.1 ส่วนแบ่งแรงงานต่อ GDP (ประกอบไปด้วยค่าจ้าง และประกันสังคมที่จ่ายโดยนายจ้าง)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	10.4.2 ผลกระทบด้านการถ่ายโอนรายได้ (redistributive impact) จากนโยบายการคลัง
10.5 ปรับปรุงกฎระเบียบและการติดตามตรวจสอบ ตลาดการเงินและสถาบันการเงินของโลก และเสริมความแข็งแกร่งในการดำเนินการตามกฎระเบียบดังกล่าว	10.5.1 ตัวชี้วัดเสถียรภาพของระบบการเงิน (Financial Soundness Indicators)
10.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีตัวแทนและเสียง ของประเทศกำลังพัฒนาในการตัดสินใจในสถาบันการเงินและเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เป็นสถาบันที่มีประสิทธิผล น่าเชื่อถือ มีความรับผิดชอบ และมีความชอบธรรมมากขึ้น	10.6.1 สัดส่วนของสมาชิก และสิทธิในการออกเสียงของประเทศกำลังพัฒนาในองค์กรระหว่างประเทศ
10.7 อำนวยความสะดวกในการโยกย้ายถิ่นฐาน และเคลื่อนย้ายของคนให้เป็นระเบียบ ปลอดภัย ปกติ และมีความรับผิดชอบ รวมถึงให้การดำเนินงานเป็นไป ตามนโยบายด้านการอพยพที่มีการวางแผน และการจัดการที่ดี	10.7.1 ค่าใช้จ่ายในการจัดหางานที่ลูกจ้างต้องจ่าย คิดเป็นสัดส่วนของรายได้ประจำเดือน/ปีที่ได้รับจากประเทศปลายทาง 10.7.2 จำนวนประเทศที่มีนโยบายเอื้อต่อการโยกย้ายถิ่นฐานและเคลื่อนย้ายของคนที่เป็นระเบียบ ปลอดภัย ปกติ และมีความรับผิดชอบ 10.7.3 จำนวนแรงงานข้ามชาติที่เสียชีวิตระหว่างการข้ามพรมแดนทั้งทางทะเล ทางบก และทางอากาศ 10.7.4 สัดส่วนประชากรที่เป็นผู้อพยพ (refugee) จำแนกตามประเทศต้นทาง
10.a ปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติอย่างเป็นพิเศษและแตกต่าง (special and differential treatment: S&D) สำหรับประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ให้สอดคล้องตามข้อตกลง ขององค์การการค้าโลก	10.a.1 สัดส่วนของรายการภาษีศุลกากร (tariff lines) ของสินค้านำเข้าจากประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และประเทศกำลังพัฒนา ที่ไม่มีข้อกีดกันทางภาษีอากร (zero-tariff)
10.b สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) และการไหลของเงิน รวมถึง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ไปยังรัฐที่มีความจำเป็นมากที่สุด โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด ประเทศแถบแอฟริกา รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะ ขนาดเล็ก และประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกสู่ ทะเล โดยให้สอดคล้องกับแผนและแผนงานของประเทศ เหล่านั้น	10.b.1 ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาทั้งหมด จำแนกตามประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือ และประเทศผู้ให้การช่วยเหลือ และประเภทของการให้ความช่วยเหลือ (เช่น การช่วยเหลือด้านการพัฒนา อย่างเป็นทางการ(ODA) การลงทุนทางตรง ของต่างประเทศ (FDI) และอื่นๆ)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
10.c ลดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมของการส่งเงินกลับ ประเทศของแรงงานย้ายถิ่น (migrant remittance) ให้ต่ำกว่าร้อยละ 3 และบริหารจัดการชำระเงินระหว่างประเทศ (remittance corridors) ที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า ร้อยละ 5 ภายในปี พ.ศ. 2573	10.c.1 สัดส่วนของค่าใช้จ่ายการส่งเงินกลับประเทศต่อจำนวนเงินรวมที่ส่งกลับ
เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน (Sustainable cities and communities)	
11.1 สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงที่อยู่อาศัยและการบริการพื้นฐานที่เพียงพอ ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี พ.ศ. 2573	11.1.1 สัดส่วนของประชากรในเขตเมืองที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด ที่อยู่อาศัยนอกระบบ หรือไม่เหมาะสม
11.2 จัดให้ทุกคนเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ พัฒนาความปลอดภัยทางถนน ขยายการขนส่งสาธารณะ และคำนึงถึงกลุ่มคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ภายในปี พ.ศ. 2573	11.2.1 สัดส่วนของประชากรที่เข้าถึงการขนส่งสาธารณะได้อย่างสะดวก จำแนกตามเพศ อายุ และผู้พิการ
11.3 ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการบริหาร จัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573	11.3.1 สัดส่วนของอัตราการใช้ที่ดินต่ออัตราการเติบโตของประชากร 11.3.2 สัดส่วนของเมืองที่ภาคประชาสังคมเข้ามา มีส่วนร่วมโดยตรงในการวางแผนและการจัดการ เมือง โดยมีการดำเนินการเป็นประจำ และเป็นประชาธิปไตย
11.4 เสริมความพยายามในการปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก	11.4.1 รายงานโดยรวมต่อหัวประชากร ในด้านการสงวน การป้องกัน และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และมรดกทางธรรมชาติ จำแนกตามแหล่งเงิน สนับสนุน (ภาครัฐ/เอกชน) ประเภทมรดก (ทางวัฒนธรรม ทางธรรมชาติ) และระดับของรัฐบาล (ประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น/เทศบาล)
11.5 ลดจำนวนผู้เสียชีวิตและผู้ที่ได้รับผลกระทบตลอดจนลดความสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจ เทียบเคียงกับ GDP ของโลก ที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้องคนจน และคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ภายในปี พ.ศ. 2573	11.5.1 จำนวนผู้เสียชีวิต สูญหาย และผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยพิบัติต่อประชากร 100,000 คน (ภัยพิบัติ รวมถึง อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย และภัยแล้ง) 11.5.2 ความสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจเทียบเคียงกับ GDP ของโลก รวมถึงความเสียหายที่เกิดกับ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	โครงสร้างพื้นฐานและการหยุดชะงักของการบริการ ขั้นพื้นฐานที่สำคัญอื่นๆ อันเนื่องมาจากภัยพิบัติ
11.6 ลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อมต่อ หัวประชากร รวมถึงการให้ความสำคัญกับคุณภาพ อากาศและการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573	11.6.1 สัดส่วนของขยะมูลฝอย (MSW) ที่มีการ จัดเก็บและจัดการในสถานที่ที่มีการควบคุม ต่อ ปริมาณขยะมูลฝอยรวม จำแนกตามเมือง 11.6.2 ระดับค่าเฉลี่ยทั้งปีของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (เช่น PM2.5 และ PM10) ในเขตเมือง (ถ่วงน้ำหนัก กับประชากร)
11.7 จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียว ที่ ปลอดภัย ครอบคลุมและเข้าถึงได้ โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะสำหรับ ผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้พิการ ภายในปี พ.ศ. 2573	11.7.1 ส่วนแบ่งเฉลี่ยของพื้นที่เมืองที่ถูกสร้างขึ้น ให้ เป็นสถานที่ที่ใช้ประโยชน์สาธารณะสำหรับทุกคน จำแนกตามเพศ อายุ และผู้พิการ 11.7.2 สัดส่วนของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการคุกคาม ทางร่างกาย หรือเพศ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพความพิการ และสถานที่เกิดเหตุ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
11.a สนับสนุนการเชื่อมโยงเชิงบวกทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมระหว่างพื้นที่เมือง รอบเมือง และชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวาง แผนการพัฒนา ในระดับชาติและระดับภูมิภาค	11.a.1 จำนวนประเทศที่มีนโยบายระดับชาติ ด้าน การพัฒนาเมืองหรือแผนการพัฒนาภาค ซึ่งมี(ก) ความสอดคล้องกับพลวัตของประชากร (ข) ความ สมดุลของการพัฒนาเชิงพื้นที่ และ (ค) การเพิ่มพื้นที่ การคลัง (fiscal space) ของท้องถิ่น
11.b ภายในปีพ.ศ. 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและ กระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และ ดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการ เพื่อ นำไปสู่ความครอบคลุม ประสิทธิภาพในการใช้ ทรัพยากร การลดผลกระทบและปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิต้านทานต่อภัย พิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตามการบริหาร ความเสี่ยง จากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกระดับ โดยเป็นไปตาม กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการ ลดความเสี่ยง จากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 - 2573	11.b.1 จำนวนประเทศที่มีและดำเนินการ ตาม ยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ระดับประเทศที่สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงาน เซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 – 2573 11.b.2 สัดส่วนขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่มี และดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลด ความเสี่ยง จากภัยพิบัติระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ ระดับประเทศ
11.c สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่าน ทาง ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการในการ สร้าง อาคารที่ยั่งยืนและมีความต้านทานและยืดหยุ่น โดยใช้ วัสดุท้องถิ่น	11.c.1 สัดส่วนของการสนับสนุนทางการเงินที่ จัดสรร ให้กับการก่อสร้างและการเพิ่มเติมเพื่อให้เกิด ความ ยั่งยืน ยืดหยุ่น และอาคารที่ใช้ทรัพยากรอย่าง มี ประสิทธิภาพ (ในการประชุมคณะกรรมการ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	สถิติแห่ง สหประชาชาติ ครั้งที่ 51 ระหว่างวันที่ 3 – 6 มีนาคม 2563 เสนอให้ยกเลิกตัวชี้วัด 11.c.1 เนื่องจากยังไม่มีวิธีการจัดทำ methodology และ ข้อมูล)
เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Responsible consumption, production)	
12.1 ดำเนินการให้เป็นผลตามกรอบระยะ 10 ปี ของแผนงานว่าด้วยแบบแผนการผลิตและการบริโภค ที่ยั่งยืน ทุกประเทศนำไปปฏิบัติโดยประเทศ ที่พัฒนา แล้วเป็นผู้นำ โดยคำนึงถึงการพัฒนาและขีดความสามารถของประเทศกำลังพัฒนา	12.1.1 จำนวนประเทศที่มีการพัฒนาหรือนำใช้ เครื่องมือการดำเนินนโยบายที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่การผลิตและการบริโภค ที่ยั่งยืน
12.2 บรรลุการจัดการที่ยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. 2573	12.2.1 ร่องรอยการใช้วัตถุดิบ (Material Footprint) ร่องรอยการใช้วัตถุดิบต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) 12.2.2 การบริโภควัตถุดิบในประเทศ การบริโภค วัตถุดิบในประเทศต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์ มวลรวมในประเทศ (GDP)
12.3 ลดของเสียอาหาร (food waste) ของโลก ลง ครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค และลดการ สูญเสียอาหาร (food loss) ตลอดการผลิตและห่วงโซ่ อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว ภายในปี พ.ศ. 2573	12.3.1(ก) ดัชนีการสูญเสียอาหาร (ข) ดัชนีของเสีย อาหาร
12.4 บรรลุเรื่องการจัดการสารเคมีและของเสียทุก ชนิด ตลอดวงจรชีวิตของสิ่งเหล่านั้นด้วยวิธีที่เป็น มิตร ต่อสิ่งแวดล้อม ตามกรอบความร่วมมือระหว่าง ประเทศ ที่ตกลงกันแล้ว และลดการปลดปล่อยสิ่ง เหล่านั้นออกสู่ อากาศ น้ำ และดินอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อจะลด ผลกระทบทางลบต่อสุขภาพของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ให้มากที่สุด ภายในปีพ.ศ. 2563	12.4.1 จำนวนภาคีสมาชิกของข้อตกลงพหุภาคี ด้าน สิ่งแวดล้อมด้านของเสียอันตรายและ สารเคมีอื่น ๆ ที่บรรลุวัตถุประสงค์ของพันธกรณีและ ข้อผูกพันใน การถ่ายทอดข้อมูลตามที่กำหนดไว้ใน แต่ละข้อตกลง ที่เกี่ยวข้อง 12.4.2(ก) ของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นต่อ หัวประชากร และ (ข) สัดส่วนของเสียอันตรายที่ ได้รับการบำบัด จำแนกตามประเภทการบำบัด
12.5 ลดการเกิดของเสียโดยให้มีการป้องกัน การลด ปริมาณ การใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ ภายใน ปี พ.ศ. 2573	12.5.1 อัตราการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ (recycling rate) ในระดับประเทศ (จำนวนตันของวัสดุที่ถูกนำ กลับมาใช้ใหม่)
12.6 สนับสนุนให้บริษัท โดยเฉพาะบริษัทข้ามชาติ และบริษัทขนาดใหญ่ รับแนวปฏิบัติที่ยั่งยืนไปใช้และ	12.6.1 จำนวนบริษัทที่ตีพิมพ์รายงานความยั่งยืน (ตัวชี้วัดเทียบเคียง รายงานความยั่งยืนของบริษัท ที่ จัดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
บูรณาการข้อมูลด้านความยั่งยืนไว้ในรอบการรายงาน ของบริษัทเหล่านั้น	
12.7 ส่งเสริมแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่ยั่งยืน ตามนโยบายและการให้ลำดับความสำคัญของประเทศ	12.7.1 ระดับการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการด้านการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ ที่ยั่งยืน
12.8 สร้างหลักประกันว่าประชาชนในทุกแห่งมีข้อมูล ที่เกี่ยวข้องและมีความตระหนักถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน และวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติภายในปี พ.ศ. 2573	12.8.1 ระดับการดำเนินการเพื่อบรรจุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่อง หลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน
12.a สนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาในการเสริมความแข็งแกร่งของขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่จะขับเคลื่อนไปสู่แบบแผนการผลิต และการบริโภคที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น	12.a.1 กำลังผลิตติดตั้งพลังงานหมุนเวียนในประเทศกำลังพัฒนา (วัดต่อหัวประชากร)
12.b พัฒนาและดำเนินการใช้เครื่องมือเพื่อติดตามผลกระทบของการพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านการท่องเที่ยว ที่ยั่งยืนที่สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ ท้องถิ่น	12.b.1 ดำเนินการใช้เครื่องมือทางการบัญชีที่มีมาตรฐานเพื่อติดตามมิติทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว
12.c ทำให้การอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ไร้ประสิทธิภาพและนำไปสู่การบริโภคที่สิ้นเปลืองมีความ สมเหตุสมผล โดยกำจัดการบิดเบือนทางการตลาด ให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศ รวมถึงการปรับ โครงสร้างภาษีและเลิกการอุดหนุนที่เป็นภัยเหล่านั้น เพื่อสะท้อนให้เห็นผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความจำเป็นและเงื่อนไขเฉพาะของประเทศ กำลังพัฒนาและลดผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้น ต่อการพัฒนาของประเทศ เหล่านั้นในลักษณะที่เป็น การคุ้มครองคนจนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ	12.c.1(ก) สัดส่วนของเงินอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิล ต่อ GDP และ (ข) สัดส่วนของเงินอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลต่อค่าใช้จ่ายรวมของประเทศในด้านเชื้อเพลิงฟอสซิล
เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น (Climate action)	
13.1 เสริมภูมิทัศน์ด้านทุนและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง กับภูมิอากาศในทุกประเทศ	13.1.1 จำนวนผู้เสียชีวิต สูญหาย และผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยพิบัติต่อประชากร 100,000 คน (ภัยพิบัติ รวมถึง อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย และภัยแล้ง)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	13.1.2 จำนวนประเทศที่มีและดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับประเทศที่สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 – 2573 13.1.3 สัดส่วนของหน่วยงานระดับท้องถิ่นที่มีและดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับประเทศ
13.2 บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผน ระดับชาติ	13.2.1 จำนวนประเทศที่มีเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (NDCs) ยุทธศาสตร์ ระยะยาว แผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ในรายงานการดำเนินงานด้านการปรับตัว (Adaptation communications) และในรายงานแห่งชาติ (National communications) 13.2.2 ปริมาณรวมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อปี
13.3 พัฒนาการศึกษ การสร้างความตระหนักรู้ และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบัน ในเรื่องการลดผลกระทบและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเตือนภัยล่วงหน้า	13.3.1 ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน
13.a ดำเนินการให้เกิดผลตามพันธกรณีที่ผูกพันต่อประเทศพัฒนาแล้วซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่มีเป้าหมายร่วมกันระดมทุนจากทุกแหล่งให้ได้จำนวน 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ภายในปี พ.ศ. 2563 เพื่อสนองความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา ภายใต้ บริบทของการดำเนินการมาตรการลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความโปร่งใสในการ ดำเนินงาน ตลอดจนจัดหาเงินทุนเพื่อให้กองทุน Green Climate Fund ดำเนินการได้เต็มที่โดยเร็ว	13.a.1 ปริมาณเงินดอลลาร์สหรัฐที่ระดมได้ต่อปี เทียบเคียงกับเป้าหมายการระดมทุนสะสมต่อเนื่องให้ได้ 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐตามพันธสัญญา จนถึงปี พ.ศ. 2568
13.b ส่งเสริมกลไกที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการ	13.b.1 จำนวนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ที่มีเป้าหมายการลดก๊าซ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็ก โดยให้ความสำคัญต่อผู้หญิง เยาวชน ชุมชนท้องถิ่นและชุมชนชายขอบ	เรือนกระจกของประเทศ (NDCs) ยุทธศาสตร์ระยะ ยาว แผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ในรายงาน การดำเนินงานด้านการปรับตัว (Adaptation communications) และในรายงานแห่งชาติ (National communications)
เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน (Life below water)	
14.1 ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภท อย่างมี นัยสำคัญ โดยเฉพาะจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึง ขยะในทะเลและมลพิษจากธาตุอาหาร (nutrient pollution) ภายในปี พ.ศ. 2568	14.1.1(ก) ดัชนีของปรากฏการณ์ยูโทรฟิเคชัน (Eutrophication) และ (ข) ความหนาแน่นของขยะ พลาสติกในทะเล
14.2 บริหารจัดการและปกป้องระบบนิเวศทางทะเล และชายฝั่งเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบที่มี นัยสำคัญ รวมถึงโดยการเสริมภูมิคุ้มกันและ ปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟู เพื่อบรรลุการมีมหาสมุทรที่มี สุขภาพดีและมีผลิตภาพ ภายในปี พ.ศ. 2563	14.2.1 จำนวนประเทศที่ใช้แนวทางเชิงระบบนิเวศ ในการบริหารจัดการพื้นที่ทางทะเล
14.3 ลดและแก้ปัญหาลผลกระทบของการเป็นกรด ในมหาสมุทร โดยรวมถึงผ่านทางการเพิ่มพูน ความ ร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ในทุกระดับ	14.3.1 ค่าความเป็นกรดในทะเลเฉลี่ย (pH) โดยวัด จากสถานีสู่มตัวอย่าง
14.4 ภายในปี พ.ศ. 2563 ให้กำกับการทำการ ประมง อย่างมีประสิทธิภาพ และยุติการประมงเกิน ขีดจำกัด การประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การ ควบคุม (IUU) และแนวปฏิบัติด้านการ ประมงที่เป็นไป ในทางทำลาย และดำเนินการให้ เป็นผลตามแผนการ บริหารจัดการที่อยู่บนฐาน วิทยาศาสตร์เพื่อจะฟื้นฟู มวลปลา (fish stock) ใน เวลาที่สั้นที่สุดที่จะเป็นไปได้ อย่างน้อยที่สุดให้อยู่ใน ระดับผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (maximum sustainable yield) ตามคุณลักษณะ ทางชีววิทยา ของสัตว์น้ำเหล่านั้น	14.4.1 สัดส่วนของมวลสัตว์น้ำ (fish stocks) ที่อยู่ใน ระดับความยั่งยืนทางชีวภาพ
14.5 ภายในปี พ.ศ. 2563 อนุรักษ์พื้นที่ทางทะเล และ ชายฝั่งอย่างน้อยร้อยละ 10 โดยให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระหว่างประเทศและภายในประเทศ และ	14.5.1 ขอบเขตของพื้นที่คุ้มครองที่เกี่ยวข้องกับ พื้นที่ ทางทะเล

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
อยู่บนพื้นฐาน ของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดที่มีอยู่	
14.6 ภายในปี พ.ศ. 2563 ยับยั้งการอุดหนุนการประมง บางรูปแบบที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงเกินขีดจำกัด ขจัดการอุดหนุนที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงที่ผิด กฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม และระงับ การริเริ่มการอุดหนุนในลักษณะดังกล่าว โดยตระหนักว่า การปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างที่เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศ พัฒนาน้อยที่สุด ควรเป็นส่วนควบในการเจรจา การอุดหนุนการประมงขององค์การการค้าโลก	14.6.1 ความก้าวหน้าของประเทศต่าง ๆ ในการใช้เครื่องมือ/กลไกระหว่างประเทศ เพื่อต่อสู้กับ การประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม
14.7 ภายในปี พ.ศ. 2573 เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจากการใช้ทรัพยากรทางทะเล อย่างยั่งยืน รวมถึงผ่านทางการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ในเรื่องการประมงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการท่องเที่ยว	14.7.1 ร้อยละของผลผลิตจากการประมงที่ยั่งยืน ต่อ GDP ในรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ประเทศกลุ่มพัฒนาน้อยที่สุด และทุกประเทศ
14.a เพิ่มความรู้ทางวิทยาศาสตร์พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล ของ คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยสมุทรศาสตร์ เพื่อจะพัฒนาคุณภาพมหาสมุทรและเพิ่มพูนให้ ความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลมีส่วนสนับสนุน การพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและ ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	14.a.1 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณเพื่อวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางทะเล ต่องบประมาณการวิจัยทั้งหมด
14.b จัดให้ชาวประมงพื้นบ้านรายเล็กเข้าถึงทรัพยากร ทางทะเลและตลาด	14.b.1 ความก้าวหน้าของแต่ละประเทศที่มีการใช้และดำเนินการด้านข้อกฎหมาย / ข้อบังคับ / นโยบาย / กรอบการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ที่ตระหนักและปกป้องสิทธิของการทำประมง ขนาดเล็ก

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
14.c เพิ่มพูนการอนุรักษ์และการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยการดำเนินการให้เกิดผลตามกฎหมายระหว่างประเทศตามที่สะท้อนใน UNCLOS ซึ่งเป็นกรอบทางกฎหมายสำหรับการอนุรักษ์ และการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน ตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 158 ของเอกสาร The Future We Want	14.c.1 จำนวนประเทศที่มีความก้าวหน้าในการ ให้สัตยาบัน ยอมรับ และนำกรอบการทำงาน เชิงกฎหมาย/ นโยบาย/สถาบัน และเครื่องมือในการแปลงกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับมหาสมุทร มาใช้ดังที่สะท้อนอยู่ใน UNCLOS เพื่อการอนุรักษ์ และการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรอย่างยั่งยืน
เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง พื้นฟูและสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน ต่อสู้การ กลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุด การสูญเสีย ความหลากหลายทางชีวภาพ (Life on land)	
15.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศบนบกและแหล่งน้ำจืดใน แผ่นดิน รวมทั้งบริการทางระบบนิเวศอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ ภูเขาและพื้นที่ แหล่งแร่ โดยเป็นไปตามข้อบังคับภายใต้ความตกลง ระหว่าง ประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2563	15.1.1 สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ดินทั้งหมด 15.1.2 สัดส่วนของพื้นที่สำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพทั้งทางบกและแหล่งน้ำจืด ซึ่งเป็นพื้นที่ คุ่มครอง จำแนกตามประเภทระบบนิเวศ
15.2 ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการ ป่าไม้ ทุกประเภทอย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ ทำลายป่า ฟื้นฟูป่าที่เสื่อมโทรม และเพิ่มการปลูกป่า และฟื้นฟูป่า ทั่วโลกอย่างจริงจัง ภายในปี พ.ศ. 2563	15.2.1 ความก้าวหน้าในการบริหารจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน
15.3ต่อต้านการกลายสภาพเป็นทะเลทราย ฟื้นฟู ที่ดิน และดินที่เสื่อมโทรม รวมถึงที่ดินที่ได้รับผลกระทบ จากการกลายสภาพเป็นทะเลทราย ภัย แล้ง และอุทกภัย และพยายามที่จะบรรลุถึงความ สมดุลของการจัดการ ทรัพยากรที่ดิน ภายในปี พ.ศ. 2573	15.3.1 สัดส่วนของที่ดินที่ถูกทำให้เสื่อมโทรม ต่อพื้นที่ดินทั้งหมด
15.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ระบบ นิเวศ ภูเขาและความหลากหลายทางชีวภาพของ ระบบนิเวศ เหล่านั้น เพื่อเพิ่มพูนขีดความสามารถ ของระบบนิเวศ ในการสร้างผลประโยชน์อันสำคัญ ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573	15.4.1 ขอบเขตของพื้นที่คุ้มครองที่มีความสำคัญ ต่อความหลากหลายทางชีวภาพบนภูเขา 15.4.2 ดัชนี พื้นที่ภูเขาสีเขียว (Mountain Green Cover Index)
15.5 ปฏิบัติการที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อลดการ เสื่อมโทรมของถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติหยุดยั้งการ สูญเสีย ความหลากหลายทางชีวภาพ และภายในปี	15.5.1 ดัชนีบัญชีการเปลี่ยนแปลงสถานภาพพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ที่เสี่ยงต่อการถูกคุกคาม (Red List Index)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
พ.ศ. 2563 ปกป้องและป้องกันการสูญพันธุ์ของชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม	
15.6 ส่งเสริมการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและ ยุติธรรม และส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้น อย่างเหมาะสม ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ	15.6.1 จำนวนประเทศที่มีการยอมรับกรอบ กฎหมาย กรอบการบริหารจัดการ และกรอบ นโยบายเพื่อสร้าง ความมั่นใจในความเป็นธรรม และ ความเท่าเทียม ในการแบ่งปันผลประโยชน์
15.7 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อจะยุติการล่าและ การ ขนย้ายชนิดพันธุ์พืชและสัตว์คุ้มครอง และ แก้ปัญหา ทั้งอุปสงค์และอุปทานต่อผลิตภัณฑ์สัตว์ ป่าที่ผิด กฎหมาย	15.7.1 สัดส่วนของการค้าสัตว์ป่าและพืชป่าที่ถูกล่า หรือถูกขนย้ายอย่างผิดกฎหมาย
15.8 นำมาตรการเพื่อป้องกันการนำเข้าและลด ผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานต่อระบบ นิเวศ บกและน้ำ และควบคุมหรือขจัด priority species ภายในปี พ.ศ. 2563	15.8.1 สัดส่วนประเทศที่ได้ใช้กฎหมายระดับชาติ ที่ เกี่ยวข้อง และจัดสรรทรัพยากรเพื่อป้องกันหรือ ควบคุมชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานอย่างเพียงพอ
15.9 บูรณาการมูลค่าของระบบนิเวศและ ความ หลากหลายทางชีวภาพเข้าสู่การจัดทำแผน กระบวนการพัฒนา ยุทธศาสตร์การลดความยากจน และบัญชีทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ภายใน ปี พ.ศ. 2563	15.9.1(ก) จำนวนประเทศที่กำหนดเป้าหมาย ระดับชาติที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับเป้าประสงค์ ที่ 2 ของ Aichi Biodiversity ของแผนยุทธศาสตร์ ความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 2011-2020 ไว้ใน ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการความ หลากหลาย ทางชีวภาพระดับชาติ (NBSAP) และมี การรายงาน ความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าว (ข) บูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพ ในระบบการ รายงานและการบัญชีของประเทศ (การดำเนินการ ตามระบบบัญชีเศรษฐกิจและ สิ่งแวดล้อม)
15.a ระดมและเพิ่มทรัพยากรทางการเงินจากทุก แหล่ง เพื่ออนุรักษ์และใช้ความหลากหลายทาง ชีวภาพ และระบบนิเวศอย่างยั่งยืน	15.a.1(ก) การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่าง เป็น ทางการ (ODA) เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และ (ข) รายได้และเงินที่ระดมได้จากการใช้เครื่องมือ ทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลาย ทางชีวภาพ
15.b ระดมทรัพยากรจากทุกแหล่งและทุกระดับ เพื่อสนับสนุนเงินแก่การบริหารจัดการป่าไม้อย่าง ยั่งยืน และสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมสำหรับประเทศ	15.b.1(ก) การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่าง เป็น ทางการ (ODA) เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และ (ข) รายได้และเงินที่ระดมได้จากการใช้เครื่องมือ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
กำลัง พัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในการบริหารจัดการ ซึ่งรวมถึงการอนุรักษ์และการปลูกป่า	ทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ
15.c เพิ่มพูนการสนับสนุนในระดับโลก แก่ความพยายามที่จะต่อสู้กับการล่า การเคลื่อนย้ายชนิดพันธุ์คุ้มครอง รวมถึงโดยการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการดำรงชีพอย่างยั่งยืน	15.c.1 สัดส่วนของการค้าสัตว์ป่าและพืชป่าที่ถูกล่าหรือถูกขนย้ายอย่างผิดกฎหมาย
เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ (Peace, justice and strong institutions)	
16.1 ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการตาย ที่เกี่ยวข้องกับในทุกแห่งให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ	16.1.1 จำนวนเหยื่อฆาตกรรม ต่อประชากร 100,000 คน จำแนกตามเพศ และอายุ 16.1.2 การเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง ต่อประชากร 100,000 คน จำแนกตาม อายุ เพศ และสาเหตุ 16.1.3 สัดส่วนของประชากรที่ได้รับ (ก) ความรุนแรงทางร่างกาย (ข) จิตใจ และ (ค) ทางเพศ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา 16.1.4 สัดส่วนประชากรที่รู้สึกปลอดภัยเมื่อเดิน ในบริเวณพื้นที่ที่อาศัยเพียงลำพัง
16.2 ยุติการข่มเหง การแสวงหาประโยชน์ อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์และความรุนแรง และการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก	16.2.1 สัดส่วนของเด็กอายุ 1-17 ปี ที่เคยถูกทำร้ายทางร่างกาย และ/หรือข่มเหงทางจิตใจโดยผู้ดูแล ในเดือนที่ผ่านมา 16.2.2 จำนวนเหยื่อการค้ามนุษย์ต่อประชากร 100,000 คน จำแนกตามเพศ อายุและรูปแบบ การแสวงหาประโยชน์ 16.2.3 สัดส่วนของผู้หญิงและผู้ชาย อายุ 18-29 ปี ที่เคยถูกกระทำความรุนแรงทางเพศก่อนอายุ 18 ปี
16.3 ส่งเสริมหลักนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่าง ประเทศ และสร้างหลักประกันว่าทุกคนสามารถเข้าถึง ความยุติธรรมอย่างเท่าเทียม	16.3.1 ร้อยละของเหยื่อความรุนแรงใน 12 เดือน ที่ผ่านมา ซึ่งได้แจ้งการกระทำอันรุนแรงนั้น ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือกลไกทางการในการยุติข้อขัดแย้ง 16.3.2 สัดส่วนของจำนวนผู้ต้องขังที่ศาลยังไม่พิพากษาต่อจำนวนนักโทษทั้งหมด 16.3.3 สัดส่วนประชากรที่มีปัญหาความขัดแย้ง ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา และผู้ที่เข้าถึงกลไก การ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
	แก้ปัญหาความขัดแย้งทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ จำแนกตามประเภทของกลไก
16.4 ลดการลักลอบเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน เสริมความ แข็งแกร่งของกระบวนการติดตามและการ ส่งคืน สินทรัพย์ที่ถูกขโมยไป และต่อสู้กับ อาชญากรรมที่จัดตั้ง ในลักษณะองค์กรทุกรูปแบบ ภายในปี พ.ศ. 2573	16.4.1 มูลค่ารวมทั้งหมดของกระแสเข้าออกของเงิน ที่ผิดกฎหมาย (หน่วยเป็น ดอลลาร์สหรัฐ) 16.4.2 สัดส่วนของอาวุธ (อาวุธเล็กและอาวุธเบา) ที่ ถูกยึด ค้นพบและส่งมอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ติดตาม และระบุแหล่งที่มาหรือบริบทที่ผิดกฎหมาย ของ อาวุธ โดยเป็นไปตามมาตรฐานและเครื่องมือ ทาง กฎหมายระหว่างประเทศ
16.5 ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบน ทุกรูปแบบ	16.5.1 สัดส่วนของบุคคลที่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ของรัฐอย่างน้อย 1 ครั้ง และมีการให้สินบน หรือถูก เรียกสินบนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐในช่วง ระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา 16.5.2 สัดส่วนขององค์กรธุรกิจที่เคยติดต่อกับ เจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างน้อย 1 ครั้ง และมีการให้สินบน หรือถูกเรียกสินบนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา
16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความ รับผิดชอบ และโปร่งใสในทุกระดับ	16.6.1 การใช้จ่ายภาครัฐขึ้นพื้นฐานคิดเป็นสัดส่วน ของงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติแล้ว จำแนกเป็น ภาค (หรือจำแนกตามรหัสงบประมาณ หรือที่มี ลักษณะคล้ายคลึงกัน) 16.6.2 สัดส่วนประชากรที่พึงพอใจกับบริการ สาธารณะครั้งสุดท้ายที่ตนได้ใช้บริการ
16.7 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจ ที่มี ความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมี ความเป็น ตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ	16.7.1 สัดส่วนตำแหน่งในสถาบันของรัฐ ระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ซึ่งรวมถึง (ก) สถา นิติบัญญัติ (ข) บริการสาธารณะ และ (ค) คณะตุลา การ เปรียบเทียบกับการกระจาย ตัวในระดับชาติ โดยจำแนกตามเพศ อายุ ผู้พิการ และกลุ่ม ประชากร) 16.7.2 สัดส่วนของประชากรที่เชื่อว่ามี กระบวนการ ตัดสินใจที่ครอบคลุมและตอบสนอง ความต้องการ จำแนกตามเพศ อายุ ความพิการ และ กลุ่มประชากร
16.8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วม ของประเทศกำลังพัฒนาในสถาบันที่เกี่ยวข้อง กับธรรมาภิบาลโลก	16.8.1 สัดส่วนของสมาชิก และสิทธิการออกเสียง ของประเทศกำลังพัฒนาในองค์กรระหว่างประเทศ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
16.9 จัดให้มีอัตลักษณ์ทางกฎหมายสำหรับทุกคน โดยรวมถึงการให้มีการจดทะเบียนเกิด (สูติบัตร) ภายในปี พ.ศ. 2573	16.9.1 สัดส่วนของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีที่มีการ จดทะเบียนแจ้งเกิดกับหน่วยงานของรัฐ จำแนกตาม อายุ
16.10 สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถ เข้าถึง ข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่าง ประเทศ	16.10.1 จำนวนคดีที่พิสูจน์แล้วว่าเป็นความจริง เกี่ยวกับการฆาตกรรม (killing) การลักพาตัว (kidnapping) การอุ้มหาย (enforced disappearance) การควบคุมตัวโดยพลการ (arbitrary detention) การทรมาน (torture) ที่ กระทบต่อผู้สื่อข่าว บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสื่อ สหภาพแรงงาน และผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา 16.10.2 จำนวนประเทศที่ใช้และดำเนินการ ตาม รัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและ/หรือนโยบาย ที่ รับประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลใด
16.a เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันระดับชาติ ที่ เกี่ยวข้อง โดยรวมถึงกระบวนทางความร่วมมือ ระหว่างประเทศ เพื่อสร้างขีดความสามารถในทุก ระดับ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อจะ ป้องกันความ รุนแรงและต่อสู้กับการก่อการร้ายและ อาชญากรรม	16.a.1 การมีองค์กรอิสระด้านสิทธิมนุษยชน ที่ สอดคล้องกับหลักสนธิสัญญาปารีส (Paris Principles)
16.b ส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายและนโยบาย ที่ ไม่เลือกปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	16.b.1 สัดส่วนของประชากรที่รายงานว่ารู้สึก ถูก เลือกปฏิบัติหรือถูกข่มขู่/คุกคามในช่วง 12 เดือน ที่ ผ่านมา ตามข้อบัญญัติพื้นฐานของการห้ามเลือก ปฏิบัติภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่าง ประเทศ
เป้าหมายที่ 17 เสริมความแข็งแกร่งให้แก่อกลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Partnerships for the goals)	
การเงิน	
17.1 เสริมความแข็งแกร่งของการระดมทรัพยากร ภายในประเทศ โดยรวมถึงการสนับสนุนระหว่าง ประเทศไปยังประเทศกำลังพัฒนา เพื่อปรับปรุง ขีด ความสามารถของประเทศในการเก็บภาษีและรายได้ อื่น ๆ ของรัฐ	17.1.1 สัดส่วนรายได้ภาครัฐรวม ต่อ GDP จำแนก ตามแหล่งที่มาของรายได้ 17.1.2 สัดส่วนงบประมาณภายในประเทศที่จัดสรร จากภาษีภายในประเทศ

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
17.2 ประเทศพัฒนาแล้วจะดำเนินการให้เป็นผลตามพันธกรณีเรื่องการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา อย่างเป็นทางการ (ODA) อย่างเต็มที่ โดยรวมถึง พันธกรณีที่ให้ไว้โดยประเทศพัฒนาแล้ว หลายประเทศ ที่จะบรรลุเป้าหมายการมีสัดส่วน ODA/GNI ที่ให้แก่ ประเทศกำลังพัฒนา ร้อยละ 0.7 และมีสัดส่วน ODA/GNI ที่ให้แก่ประเทศพัฒนาน้อย ที่สุด ร้อยละ 0.15 ถึง 0.20 โดยผู้ให้ ODA ควร พิจารณา ตั้งเป้าหมายที่จะให้มีสัดส่วน ODA/GNI ที่ ให้แก่ ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	17.2.1 ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) สุทธิยอดรวม และที่ให้แก่ประเทศ พัฒนาน้อยที่สุด โดยคิดเป็นสัดส่วนรายได้มวลรวม ประชาชาติ(GNI) ของ ผู้บริจาคที่เป็นสมาชิก ของ คณะกรรมการความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา (Development Assistance Committee) ของ OECD
17.3 ระดมทรัพยากรทางการเงินสำหรับประเทศ กำลัง พัฒนาเพิ่มเติม จากแหล่งที่หลากหลาย	17.3.1 สัดส่วนของการลงทุนโดยตรงจาก ต่างประเทศ (FDI) การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา อย่างเป็นทางการ (ODA) และความร่วมมือ ใต้-ใต้ ต่อรายได้มวลรวมประชาชาติ (GNI) 17.3.2 สัดส่วน ของมูลค่าของการโอนเงินกลับ ประเทศ (เป็นสกุล เงินดอลลาร์สหรัฐ) ต่อ GDP ทั้งหมด
17.4 ช่วยประเทศกำลังพัฒนาในการบรรลุความ ยั่งยืน ของหนี้ระยะยาว โดยใช้นโยบายที่ ประสานงานกันที่มุ่ง ส่งเสริมการจัดหาเงินทุนโดย การก่อหนี้การบรรเทาหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้ ตามความเหมาะสม และ แก้ปัญหาหนี้ต่างประเทศ ของประเทศยากจนที่มีหนี้สิน ในระดับสูงเพื่อลดการ ประสบปัญหาหนี้(debt distress)	17.4.1 สัดส่วนภาระหนี้ (debt service) ต่อรายได้ จากการส่งออกสินค้าและบริการ
17.5 ใช้และดำเนินการให้เกิดผลตามระบอบการ ส่งเสริม การลงทุนสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	17.5.1 จำนวนประเทศที่ยอมรับและดำเนินการ ตาม กฎเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุนของประเทศ กำลัง พัฒนา รวมทั้งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด
เทคโนโลยี	
17.6 เพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างประเทศ และใน ภูมิภาคแบบเหนือ-ใต้ ใต้-ใต้และไตรภาคี และ การ เข้าถึงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และ ยกระดับการแบ่งปันความรู้ตามเงื่อนไขที่ตกลง ร่วมกัน โดยรวมถึงผ่านการพัฒนาการประสานงาน ระหว่างกลไก ที่มีอยู่เดิมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับ ของสหประชาชาติ และผ่านทางกลไกอำนาจความ	17.6.1จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ประจำ ที่ ต่อผู้อยู่อาศัย 100 คน จำแนกตามความเร็ว (ตัด ตัวชี้วัด 17.6.1เดิมออก และใช้ตัวชี้วัด 17.6.2 เดิม แทน)

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
สะดวกด้านเทคโนโลยี (Technology Facilitation Mechanism) ของโลก	
17.7 ส่งเสริมการพัฒนา การถ่ายทอด และการเผยแพร่ เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กับประเทศกำลัง พัฒนาภายใต้เงื่อนไขที่อำนวยประโยชน์แก่ประเทศ กำลังพัฒนารวมทั้งตามเงื่อนไขสิทธิพิเศษตามที่ตกลง ร่วมกัน	17.7.1 จำนวนเงินทุนรวมที่ให้แก่ประเทศกำลัง พัฒนาเพื่อสนับสนุนการพัฒนา การถ่ายทอด และ การเผยแพร่ เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
17.8 ให้นาการเทคโนโลยีและกลไกการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ทำงานได้อย่างเต็มที่ภายในปีพ.ศ. 2560 และเพิ่มพูนการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	17.8.1 สัดส่วนของประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ต
การเสริมสร้างความสามารถ	
17.9 เพิ่มพูนการสนับสนุนระหว่างประเทศสำหรับการ ดำเนินการด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถที่มี ประสิทธิภาพและมีการตั้งเป้า ในประเทศกำลัง พัฒนา เพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติที่จะดำเนินงานในทุก เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงผ่านทางความร่วมมือแบบเหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี	17.9.1 มูลค่า (ดอลลาร์) ของการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และทางวิชาการ (รวมถึงผ่านความร่วมมือ เหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี) ที่ได้ให้คำมั่นไว้กับประเทศกำลังพัฒนา
การค้า	
17.10 ส่งเสริมระบบการค้าพหุภาคีที่เป็นสากล มีกติกากว้าง ไม่เลือกปฏิบัติ และเสมอภาค ภายใต้องค์การ การค้าโลก โดยรวมถึงผ่านข้อสรุปของการเจรจาภายใต้ วาระการพัฒนารอบโดฮา	17.10.1 ค่าเฉลี่ยของอัตราภาษีศุลกากรถ่วงน้ำหนักทั่วโลก
17.11 เพิ่มส่วนแบ่งการส่งออกของประเทศกำลังพัฒนา ให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยมุ่งเพิ่มส่วนแบ่งของประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในการส่งออกทั่วโลก ให้สูงขึ้น 2 เท่าในปี พ.ศ. 2563	17.11.1 ส่วนแบ่งของการส่งออกในระดับสากล ของประเทศกำลังพัฒนา และประเทศพัฒนา น้อยที่สุด
17.12 ทำให้เกิดการดำเนินการในเวลาที่เหมาะสมในเรื่องการเข้าถึงตลาดปลอดภาษีและปลอดการจำกัด ปริมาณในระยะยาวสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยให้สอดคล้องกับคำตัดสินขององค์การการค้าโลก โดยรวมถึงการสร้างหลักประกันว่ากฎว่าด้วย แหล่งกำเนิดสินค้าที่มีการให้สิทธิพิเศษทาง	17.12.1 ภาษีศุลกากรเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ที่ประเทศกำลังพัฒนา ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก เผชิญอยู่

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
การค้าที่ใช้ กับประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจะมีความโปร่งใสและ เรียบง่าย และมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกในการ เข้าถึงตลาด	
ประเด็นเชิงระบบ ความสอดคล้องเชิงนโยบายและเชิงสถาบัน	
17.13 เพิ่มพูนเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาคของโลก โดยรวมถึงผ่านทางการประสานงานนโยบายและความสอดคล้องเชิงนโยบาย	17.13.1 ผังติดตามเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Dashboard)
17.14 ยกกระดับความสอดคล้องเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	17.14.1 จำนวนประเทศที่มีกลไกเสริมสร้างนโยบาย ให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน
17.15 เคารพพื้นที่ทางนโยบายและความเป็นผู้นำของแต่ละประเทศที่จะสร้างและดำเนินงานตามนโยบาย เพื่อการจัดความยากจนและการพัฒนาที่ยั่งยืน	17.15.1 ขอบเขตการใช้กรอบผลลัพธ์และเครื่องมือการวางแผนที่ประเทศเป็นเจ้าของโดยผู้ให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
17.16 ยกกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน โดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือ จากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดม และแบ่งปัน ความรู้ความเชี่ยวชาญ เทคโนโลยี และทรัพยากร ทางการเงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศ กำลังพัฒนา	17.16.1 จำนวนประเทศที่รายงานความก้าวหน้าตามกรอบการติดตามประสิทธิผลของการพัฒนาที่มีผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย ที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
17.17 สนับสนุนและส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม สร้างบนประสบการณ์และกลยุทธ์ด้านทรัพยากร ของหุ้นส่วน	17.17.1 จำนวนเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีภาระผูกพันให้ใช้ในโครงการความร่วมมือภาครัฐ-เอกชน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
17.18 ยกกระดับการสนับสนุนด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ให้เพิ่มการมีอยู่ของข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลาและเชื่อถือได้จำแนกตามรายได้ เพศ อายุ เชื้อชาติชาติพันธุ์ สถานะการอพยพ ความพิการ ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามบริบทของประเทศ ภายในปีพ.ศ. 2563	17.18.1 ตัวชี้วัดขีดความสามารถเชิงสถิติเพื่อการติดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17.18.2 จำนวนประเทศที่มีกฎหมายทางสถิติ ของประเทศ ที่สอดคล้องกับหลักพื้นฐานของสถิติทางการ 17.18.3 จำนวนประเทศที่มีแผนสถิติระดับประเทศที่ได้รับเงินทุนอย่างเต็มที่ และอยู่ระหว่าง การดำเนินการให้บรรลุ จำแนกตามแหล่งเงินทุน

เป้าหมายหลัก (Goals) / เป้าหมายย่อย (Targets)	ตัวชี้วัด (Global SDG indicators)
17.19 ต่อยอดจากข้อริเริ่มที่มีอยู่แล้วในการพัฒนาการวัดความก้าวหน้าของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และสนับสนุนการสร้างขีดความสามารถด้านสถิติในประเทศกำลังพัฒนา ภายในปี พ.ศ. 2573	17.19.1 มูลค่าเงินดอลลาร์ของทรัพยากรที่ใช้ในการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านสถิติของประเทศกำลังพัฒนา 17.19.2 สัดส่วนของประเทศที่ ก) มีการดำเนินการสำมะโนประชากรและสำมะโนครัวเรือนอย่างน้อยหนึ่งครั้งในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา และ ข) มีการจดทะเบียนเกิด ร้อยละ 100 และ จดทะเบียนการตาย ร้อยละ 80

สำหรับการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมายหลัก ครอบคลุมมิติการพัฒนา ทั้งด้านการพัฒนาคน เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง สิ่งแวดล้อม สันติภาพและความยุติธรรม และความเป็นหุ้นส่วน การพัฒนา ดังนี้

1. การพัฒนาคน (People): 1 ยุติความยากจน, 2 ยุติความหิวโหย, 3 สุขภาพที่ดี, 4 การศึกษาที่มีคุณภาพ, 5 ความเสมอภาคระหว่างเพศ
2. สิ่งแวดล้อม (Planet): 6 การจัดการน้ำและสุขาภิบาล, 12 การผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืน, 13 การต่อสู้ปัญหาเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ, 14 ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน, 15 ระบบนิเวศบนบก อย่างยั่งยืน
3. เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity): 7 พลังงานสมัยใหม่, 8 การเติบโตทางเศรษฐกิจ ที่ครอบคลุม และการมีงานที่มีคุณค่า, 9 โครงสร้างพื้นฐานที่มั่นคง, 10 ลดความไม่เสมอภาค, 11 เมืองและ การตั้งถิ่นฐาน
4. สันติภาพและความยุติธรรม (Peace): 16 สังคมที่สงบสุขและความยุติธรรม
5. ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership): 17 หุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก

ภายใต้ 17 เป้าหมายหลัก (Goals) ในแต่ละเป้าหมายจะมีเป้าหมายย่อย (Targets) รวมทั้งสิ้น 169 เป้าหมาย โดยเป้าหมายย่อยจะเป็นตัวกำหนดประเด็นหรือขอบเขตของการพัฒนาของเป้าหมายหลักให้มีความชัดเจน เจาะจงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในแต่ละเป้าหมายหลัก จะประกอบด้วยเป้าหมายย่อย 2 รูปแบบ คือ เป็นตัวเลขล้วน เช่น 1.1 1.2 เป็นต้น กับเป็นตัวเลขและตัวอักษร เช่น 1.a 1.b เป็นต้น ความแตกต่างของเป้าหมายย่อยที่เป็นตัวเลขล้วน กับตัวเลขผสมตัวอักษร คือ เป้าหมายย่อยที่เป็นตัวเลขล้วนเป็นการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในเชิงผลลัพธ์ของการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายนั้น ๆ ส่วนเป้าหมายที่เป็นตัวเลขผสมตัวอักษร เป็นการกำหนดเป้าหมายในเชิงแนวทางหลักหรือประเด็นหลักที่ควรให้ความสำคัญในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายนั้นๆ สำหรับหลักการการพัฒนาเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs ครอบคลุม ทัวถึง ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่เน้นจะเห็นได้จากหลายเป้าหมายระบุให้ความสำคัญกับคนยากจน เปราะบาง หรือชายขอบให้ได้รับประโยชน์หรือมีโอกาสเข้าถึงการพัฒนาทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และบริการสาธารณะต่าง ๆ และมุ่งเน้นให้ประเทศที่พัฒนาแล้วให้ความช่วยเหลือประเทศที่กำลังพัฒนาหรือพัฒนาน้อย มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาแบบบูรณาการ กล่าวคือ การพัฒนาที่ต้องดำเนินการพัฒนาไปพร้อมๆ กันในทุกมิติ ทุกด้าน ไม่สามารถดำเนินการแบบแยกส่วนเป็นด้าน หรือเป็นเป้าหมายได้ เนื่องจากแต่ละเป้าหมายหลักมีส่วนส่งเสริม และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายซึ่งกันและกัน เช่น การบรรลุเป้าหมายหลักที่ 4 การสร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียม ย่อมมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องเชื่อมโยงเป้าหมายหลักที่ 1 การให้เด็กยากจนเข้าถึงบริการพื้นฐาน เป้าหมายหลักที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาเด็กเตี้ย แคระแกรน หรือมีภาวะทุพโภชนาการ เป้าหมายหลักที่ 6 การมีน้ำดื่มที่สะอาด ปลอดภัย เป้าหมายหลักที่ 9 การเข้าถึงเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร และอินเทอร์เน็ต เป้าหมายหลักที่ 13 การพัฒนาหลักสูตร เพื่อสร้างความตระหนักรู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป้าหมายหลักที่ 17 เรื่องเข้าถึงอินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพราะฉะนั้น การดำเนินการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายแต่ละเป้าหมายหลักจึงมีความเชื่อมโยง และส่งผลซึ่งกันและกันด้วย นอกจากนั้นการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ต้องมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาในระดับพื้นที่ ชุมชนท้องถิ่น เพื่อเป็นการสร้างความตระหนัก กระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนารูปแบบหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ด้วยตนเอง จะทำให้การแก้ปัญหานั้น เป็นไปอย่างสอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่และมีความยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้ สามารถติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นระบบ ในแต่ละเป้าหมายย่อยจึงมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายไว้ให้ชัดเจน (Global SDG indicators) เพื่อการ ติดตามและประเมินผล SDGs ประกอบด้วย ตัวชี้วัด 11 ตัวชี้วัด

2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย : ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศ ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผล ให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบ ในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2560 ที่ร้อยละ 3.9 ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ 6.0 ต่อปี ในช่วงเวลาเกือบ 6 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศ และสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ภาคบริการและภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะ ที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ นอกจากนี้ ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาระบบคุณภาพ การให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญห ความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนา ประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวาง กลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ยังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีการใช้อย่างสิ้นเปลือง และเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่อง และความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหา ของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาด ความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมือง ตลอดจนส่งเสริมคนในชาติ ให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักความสามัคคี ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงาน และวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนา ประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศ ในการ จัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของ

ประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาค และเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดน กับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดย่อย และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชน กับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่าง กลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเศมหาอำนาจที่อาจก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์ และมาตรฐานสากลต่าง ๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ และการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกกระบวน อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหา ยาเสพติด การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรม สมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่า จะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่จะช่วยให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้ แข็งแรงขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุน ที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้าง ความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ ๆ

นอกจากนี้ ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี 2574 จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภครายสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผล ต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำ เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงาน ต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและ ความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่น มีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลก ที่ประเทศไทยจะยังคง

เป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้าน ขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะ สูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ แรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยังทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการ เปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคง ด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่าง ๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการ สูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ภัยธรรมชาติ ระดับความ รุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียว การรักษาและบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจาก นานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก รวมถึงการสร้างสมดุล ความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น กฎระเบียบและข้อตกลง ด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีส มากยิ่งขึ้น จะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของ การจ้างงาน และอาชีพ สาขการผลิตและบริการใหม่ ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคาม และความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยี และสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก การเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศ มีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มี ประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่าง กลุ่มประชากรต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการจ้างงาน และอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบัน และบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะ อาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัว ไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป กระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนา ขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมี ความแปรปรวนมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ ของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การ

พัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนา ที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่าง ๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการ

ดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทย จำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลาง ความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่าง รวดเร็ว ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของ ระบบ การเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบ บริการ สาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวหน้าทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนา บน พื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาค เกษตร และภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่ การ เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงาน และอาหาร รักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนา และขยายความเป็น เมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบ และกฎเกณฑ์ที่ เกี่ยวเนื่องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบ โลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีการพัฒนาศักยภาพการพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศ มีศักยภาพการแข่งขัน ที่สูงขึ้น และสามารถชี้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิด ประโยชน์ต่อการพัฒนา ประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศ ในระดับภูมิภาคและ ระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะ ก่อให้เกิดการสร้างพลัง ทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการ ที่จะยกระดับมาตรฐาน และมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่าง ๆ ขณะเดียวกันประเทศไทย จำเป็นต้องเร่งให้มี การปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและเสถียรภาพ ทางการเมือง มีการ ส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้ง ภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่าง ๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับ โครงสร้างและลักษณะ พฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนา ที่ รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้าง การขับเคลื่อนการพัฒนา ให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้ง แนว ยุทธศาสตร์หลักในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นบูรณาการบนพื้นฐาน ประชา รัฐเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็น ระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อ นำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจ และพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่าง ๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจ

พิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน และอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลง ของสภาวะแวดล้อม ระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคง ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจก บุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราช และอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคง เป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลัก ธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความ เข้มแข็ง ครอบคลุมมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการ ดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัย ในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับ ผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิต ตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศ มีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและ ตลาดภายในประเทศ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้าง ฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทย มีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาค เอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิต ของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะ ต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น และสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือ และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนา ของประชาชน อย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศ ในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและ ความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ เป้าหมายการพัฒนาประเทศข้างต้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่จะทำให้ ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายใน และภายนอกประเทศใน

ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ของประเทศได้รับการพัฒนายกระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนา กลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สามารถ “รู้ รับ ปรับ ใช้” เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงบริการ พื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรม ได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการ พัฒนา ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโต บน คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชน มีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และ มีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือเทคโนโลยี และ ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะ เกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และ องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อ เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตาม ทิศทาง และเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการ ยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดย มองกลับไปที่เราเก่งทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทาง ทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมา ประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่าย ระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่ม ศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ ของ ตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้ง การ ส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาส ทาง การค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้น ของคนชั้น กลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อม ทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบ ต่อสังคมและผู้อื่น มีธรรมาภิบาล มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษา ท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์ แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม ให้นานที่สุด อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพ

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม

เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอก ประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโต ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุล ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ ทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและ ประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐ ที่ทำหน้าที่ในการกำกับ หรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัว ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้ง มีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการ ของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีธรรมาภิบาล และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ อย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหาร ที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

3. ความเชื่อมโยงจากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย

ประเทศไทยร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ในคราวการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ 70 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 โดยกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) 17 เป้าหมายหลัก เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน SDGs มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ คือ สามารถใช้เป็นเครื่องมือชี้วัด เพื่อประเมินความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ และบ่งบอก สถานะความสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อเปรียบเทียบกับหรือเทียบเคียงกับ ประเทศอื่น ๆ รวมถึง การนำตัวอย่างหรือต้นแบบของการพัฒนาที่ประสบผลสำเร็จ ไปใช้ในการแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ร่วมกับของประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาในแต่ละเป้าหมายให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้ แต่ละประเทศนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาประเทศต่อไป อย่างไรก็ตาม ในการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs มาใช้นั้น สิ่งสำคัญ คือ จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการที่ถูกต้อง นำไป ปรับใช้ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพปัญหาหรือเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ ตั้งแต่ระดับประเทศลงไป จนถึงระดับพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น จึงจะเกิดประโยชน์และส่งผลให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืน

จากข้อมูลข้างต้นอาจสรุปได้ว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมายหลัก กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยให้มีความยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ชาติ มีความสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เนื่องจากให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านการพัฒนาคน เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง สิ่งแวดล้อม สังคมและความยุติธรรม และความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อมโยงระหว่าง 169 เป้าหมายย่อย (Targets) ของ SDGs กับ 37 เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 23 ฉบับ และ 140 เป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อประมวลความสอดคล้องการกำหนดทิศทาง การพัฒนาระดับประเทศกับระดับนานาชาติ และนำไปสู่การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย ให้สามารถบรรลุทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ ได้ในคราวเดียวกัน เพิ่มประสิทธิภาพการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ พบว่า เป้าหมาย SDGs ทั้ง 17 เป้าหมายหลัก และ 169 เป้าหมายย่อยมีความสัมพันธ์สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับเป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 22 ประเด็นดังภาพต่อไปนี้

17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

1. ความเป็นอยู่ที่ดี
2. ไร้อาณานิคม
3. สุขภาพ
4. การศึกษา
5. เพศภาวะ
6. น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล
7. พลังงาน
8. การจ้างงานที่มีคุณค่า
9. โครงสร้างพื้นฐาน
10. ความไม่เท่าเทียมกัน
11. เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน
12. การบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน
13. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
14. ทรัพยากรทางทะเลและมหาสมุทร
15. ระบบนิเวศทางบก
16. ความยุติธรรม
17. ความร่วมมือ

หมายเหตุ: เป็นภาพวิสัยทัศน์ด้านเชื้อเพลิงของสหประชาชาติ (SDG Targets) ที่วิสัยทัศน์ของแผนแม่บทของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยการดำเนินการเพื่อบรรเทาปัญหาของแผนแม่บทฯ จะสนับสนุนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับ SDGs ด้าน

แบบฉบับ ๑๙

4. ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

สรุปสถานะผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนภาพรวม

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2567 Sustainable Development Solutions Network (SDSN) ได้เผยแพร่ “รายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Report) และ SDG Index ประจำปี 2567 เป็นการจัดอันดับผลการดำเนินงานด้าน SDGs ที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก ข้อค้นพบ จากสถานการณ์ความก้าวหน้า และความถดถอยของการดำเนินงานขับเคลื่อน SDGs ทั้งระดับโลกและระดับ ภูมิภาคไปจนถึงบทสังเคราะห์ และข้อเสนอแนะจากคณะผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแก้ปัญหาความท้าทายต่าง ๆ ที่เหนียวรั้งความมุ่งมั่นและความพยายามของทุกภาคส่วนเพื่อการบรรลุ SDGs ให้ทันภายในปี 2573

ภาพรวมสถานการณ์ SDGs ระดับโลก พบว่ามีประเด็นที่สำคัญ 5 ประเด็น ได้แก่

- โดยเฉลี่ยทั่วโลก พบว่ามีเพียง 16% ของเป้าหมายย่อย SDGs เท่านั้นที่จะสามารถบรรลุได้ในปี 2573 ขณะที่อีก 84% พบว่ามีข้อจำกัดหรือมีการพลิกกลับของความก้าวหน้า

- ความก้าวหน้าของ SDGs แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญในแต่ละกลุ่มประเทศ โดยกลุ่มประเทศนอร์ดิก ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จในการบรรลุ SDGs ขณะที่กลุ่มประเทศบริคส์ (BRICS) มีความก้าวหน้าที่แข็งแกร่งชัดเจน ส่วนกลุ่มประเทศที่ยากจนและเปราะบาง พบว่ามีความล่าช้าถดถอยหลังอยู่มาก

- การพัฒนาที่ยั่งยืนยังคงเป็นความท้าทายในการลงทุนระยะยาว การปฏิรูปสถาปัตยกรรมทางการเงินระดับโลกจึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนมากกว่าที่ผ่านมา

- การจัดการความท้าทายระดับโลกต้องอาศัยความร่วมมือระดับโลก โดยประเทศบาร์เบโดสเป็นประเทศ ที่มีความมุ่งมั่นสูงสุดสำหรับความร่วมมือพหุภาคีตามแนวทางขององค์การสหประชาชาติ ขณะที่สหรัฐอเมริกามีความมุ่งมั่นน้อยสุด

- เป้าหมายย่อยของ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับระบบอาหารและที่ดินนั้นออกนอกเส้นทางที่จะบรรลุอย่างมาก โดยรายงานการพัฒนาที่ยั่งยืนปีนี้ได้นำเสนอ 'FABLE pathway' เพื่อเป็นแนวทางสนับสนุนการ ขับเคลื่อนระบบอาหารและที่ดิน

การจัดอันดับ SDG Index ระดับโลกปี 2567 มีประเทศที่ถูกจัดอันดับทั้งสิ้น 167 ประเทศ เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (2566) ที่มีเพียง 166 ประเทศ โดยประเทศที่ติด Top 5 อันดับแรก ประกอบด้วย ฟินแลนด์ สวีเดน เดนมาร์ก เยอรมนี และฝรั่งเศส ตามลำดับ ขณะที่ประเทศที่ถูกจัดอยู่ใน 5 อันดับสุดท้าย ประกอบด้วย เยเมน (อันดับ 163) โซมาเลีย (อันดับ 164) ชาร์ต (อันดับ 165) สาธารณรัฐแอฟริกากลาง (อันดับ 166) และ ชูดานใต้ (อันดับ 167)

วันที่ 24 มิถุนายน 2568 Sustainable Development SolutionsNetwork (SDSN) ได้ “รายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Report) และ SDG Index ประจำปี 2568" ภาพรวมสถานการณ์ SDGs ระดับโลก พบว่ามีประเด็นที่สำคัญ 5 ประเด็น ได้แก่

- ความมุ่งมั่นเพื่อบรรลุ SDGs ทั่วโลกอยู่ในระดับสูง โดยจนถึงปัจจุบัน มี 190 จาก 193 ประเทศสมาชิก สหประชาชาติแล้วที่เข้าร่วมกระบวนการ “รายงานผลการทบทวนการดำเนินงานตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ระดับชาติโดยสมัครใจ” (Voluntary National Review: VNR) เพื่อเสนอแผนและ ลำดับความสำคัญด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติของตนเอง โดยมีเพียง 3 ประเทศเท่านั้นที่ยังไม่เข้า ร่วม ได้แก่ เฮติ เมียนมา และสหรัฐอเมริกา

- ประเทศในยุโรปยังคงเป็นผู้นำใน SDG Index ขณะที่ประเทศในเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้มีความก้าวหน้ามากที่สุดเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ โดยหากพิจารณาจากปี 2558 พบว่าปีนี้ ประเทศที่มี คะแนนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและน่าจับตา เช่น เนปาล zeta + 11.1 คะแนน) กัมพูชา (+10 คะแนน) บังคลาเทศ (+ 8.3 คะแนน) และ มองโกเลีย (+7.7 คะแนน) ส่วนจีนและอินเดีย ขยับขึ้นมาอยู่ในกลุ่ม Top 50 และ Top 100 ได้ตามลำดับ

- ความก้าวหน้าในการขับเคลื่อน SDGs หดชะงัก โดยยังไม่มีเป้าหมาย SDGs ใดที่อยู่ในเส้นทางที่จะบรรลุได้ภายในปี 2573 และพบว่ามีเพียง 17% ของเป้าหมายย่อยเท่านั้นที่ยังอยู่ในเส้นทางที่จะบรรลุได้ ซึ่งมีปัจจัยขัดขวางหลักคือความขัดแย้ง ความเปราะบางเชิงโครงสร้าง และข้อจำกัดทางการเงิน

- ดัชนีประเทศที่สนับสนุนการทำงานพหุภาคีตามแนวทางขององค์การสหประชาชาติ (UN-based multilateralism: UN-Mi) ปี 2568 ซึ่งพิจารณาจากการมีส่วนร่วมกับระบบขององค์การ สหประชาชาติ ชี้ว่า บาร์เบโดสยังคงเป็นผู้นำในความมุ่งมั่นมากที่สุด ขณะที่สหรัฐอเมริกาถูกจัดอยู่ อันดับท้ายสุดเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน ซึ่งมีสาเหตุสำคัญจากการถอนตัวจากข้อตกลงปารีสและการ แสดงออกอย่างเป็นทางการถึงการไม่สนับสนุน SDGs และวาระการพัฒนา 2030

- จำเป็นต้องมีการปฏิรูประบบการเงินระหว่างประเทศ (Global Financial Architecture: GFA) อย่าง เร่งด่วนเพื่อสนับสนุน SDGs โดยการประชุม FF4D ครั้งที่ 4 ที่กำลังจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน - 3 กรกฎาคม 2568 ซึ่งถือเป็นโอกาสสำคัญสำหรับประเทศสมาชิก UN ในการปฏิรูประบบนี้ เพื่อให้ เงินทุนระหว่างประเทศไหลเวียนอย่างเพียงพอไปยังประเทศตลาดเกิดใหม่และเศรษฐกิจกำลังพัฒนา (Emerging markets and developing economies: EMDES) เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

- การจัดอันดับ SDG Index ระดับโลก ปีนี้มีประเทศที่ถูกจัดอันดับทั้งสิ้น 167 ประเทศ เท่ากับปีที่แล้ว (2567) โดยประเทศที่ติด Top 5 อันดับแรก ประกอบด้วย ฟินแลนด์ สวีเดน เดนมาร์ก เยอรมนี และฝรั่งเศส ตามลำดับ ขณะที่ประเทศที่ถูกจัดอยู่ใน 5 อันดับสุดท้าย ประกอบด้วย เยเมน (อันดับ 163) โซมาเลีย (อันดับ 164) ชาร์ด (อันดับ 165) สาธารณรัฐแอฟริกากลาง (อันดับ 166) และซูดานใต้ (อันดับ 167) ซึ่งครองอันดับเดิม จากปีที่แล้ว

สถานะผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย

สำหรับประเทศไทยปี 2567 ได้รับการจัดอันดับอยู่ที่อันดับ 45 ของโลกอันดับร่วงลงมา 2 อันดับจากปี 2566 ซึ่งอยู่ที่อันดับ 43 อย่างไรก็ตามคะแนนรวมยังคงเท่ากับปี 2566 คือ 74.7 คะแนน ซึ่งถือว่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ ซึ่งอยู่ที่ 66.5 คะแนน หากเปรียบเทียบ กับประเทศในภูมิภาคอาเซียนด้วยกัน พบว่าประเทศไทยยังครองอันดับ 1 เป็นปีที่ 6 ติดต่อกัน (2562 - 2567) ตามมาด้วย เวียดนาม (อันดับ 54) สิงคโปร์ (อันดับ 65) อินโดนีเซีย (อันดับ 78) มาเลเซีย (อันดับ 79) ฟิลิปปินส์ (อันดับ 92) บรูไนดารุสซาลาม (อันดับ 96) กัมพูชา (อันดับ 104) ลาว (อันดับ 119) และเมียนมา (อันดับ 120) ซึ่งเมื่อเทียบกับปี 2566 พบว่ามีเพียง 4 ประเทศเท่านั้นที่มีอันดับก้าวหน้าขึ้น คือ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ บรูไนดารุสซาลาม และเมียนมา ขณะที่อีก 6 ประเทศมีอันดับถดถอยลง ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย กัมพูชา และลาว นอกจากนี้ หากเทียบกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ พบว่าไทย รั้งอันดับที่ 3 เป็นรองจากญี่ปุ่น (อันดับ 18) และเกาหลีใต้ (อันดับ 33) ทั้งนี้ หากพิจารณาสถานะรายเป้าหมาย เทียบของไทยใน ปีนี้กับปี 2566 มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ ดังนี้

เป้าหมายที่มีสถานะบรรลุเป้าหมายแล้ว (สีเขียว) สามารถบรรลุเป้าหมายได้ คือ SDG1

(ยุติความยากจน) และ SDG4 (การศึกษาที่มีคุณภาพ) ซึ่งยังคงอยู่ในสถานะบรรลุเป้าหมายเดิมจาก ปี 2566 อย่างไรก็ตามค่าสถานะที่ปรากฏตามรายงานฉบับนี้พิจารณาจาก 2 ตัวชี้วัดที่มี "สถานะแย่ที่สุด" ในเป้าหมายนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ของทุกประเทศทั่วโลกจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึง รายละเอียดข้อมูลในระดับตัวชี้วัดเพิ่มเติม

เป้าหมายที่มีสถานะท้าทาย (สีส้ม) มีทั้งสิ้น 10 เป้าหมายเท่ากับปี 2566 ได้แก่ SDG5 (ความเท่าเทียมทางเพศ) SDG6 (น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล) SDG7 (พลังงานสะอาดที่เข้าถึงได้) SDG8 (งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ) SDG9 (โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรมและ อุตสาหกรรม) SDG10 (ลดความเหลื่อมล้ำ) SDG11 (เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน) SDG12 (การผลิตและการ บริโภคที่ยั่งยืน) SDG13 (การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) และ SDG17 (ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน) อย่างไรก็ตาม ปีนี้ SDG9 มีแนวโน้มอยู่ในทิศทางที่จะบรรลุได้ ขณะที่ SDG6 SDG7 และ SDG11 มีแนวโน้มค่อนข้างก้าวหน้า ส่วนอีก 6 เป้าหมายที่เหลือยังคงไม่คืบหน้า

เป้าหมายที่มีสถานะท้าทายมาก (สีแดง) มีทั้งสิ้น 5 เป้าหมายเท่ากับปี 2566 ได้แก่ SDG2 (ขจัดความหิวโหย) SDG3 (สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี) SDG14 (ทรัพยากรทางทะเล) SDG15 (ระบบนิเวศบนบก) และ SDG16 (สังคมสงบสุข ยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง)

ปีนี้ไม่มีเป้าหมายใดของไทยอยู่ในสถานะยังคงมีความท้าทายบางส่วน (สีเหลือง)

ประเทศไทย ปี 2568 ได้รับการจัดอันดับอยู่ที่อันดับ 43 ของโลก ขยับอันดับขึ้นมา 2 อันดับ จากปี 2567 ซึ่งอยู่ที่อันดับ 45 ขณะเดียวกันคะแนนรวมก็ขยับขึ้นเป็น 75.3 คะแนน มากกว่าปี 2567 ถึง 0.6 คะแนน ถือว่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ ซึ่งอยู่ที่ 69.5 คะแนน หากเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนด้วยกัน พบว่าประเทศไทยยังครองอันดับ 1 เป็นปีที่ 7 ติดต่อกัน (2562 - 2568) ตามมาด้วย เวียดนาม (อันดับ 61) สิงคโปร์ (อันดับ 69) อินโดนีเซีย (อันดับ 77) มาเลเซีย (อันดับ 84) ฟิลิปปินส์ (อันดับ 87) บรูไนดารุสซาลาม (อันดับ 92) กัมพูชา (อันดับ 101) เมียนมา (อันดับ 116) และลาว (อันดับ 121) ซึ่งเมื่อเทียบกับปี 2567 พบว่ามีเพียง 5 ประเทศเท่านั้นที่มี อันดับก้าวหน้าขึ้น คือ ไทย ฟิลิปปินส์ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา และเมียนมา ขณะที่อีก 5 ประเทศมีอันดับ ถดถอยลง ได้แก่ เวียดนาม สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และลาว นอกจากนี้ หากเทียบกับประเทศใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้ พบว่า ไทยรั้งอันดับที่ 3 เป็นรองจากญี่ปุ่น (อันดับ 19) และเกาหลีใต้ (อันดับ 34)

ทั้งนี้ หากพิจารณาสถานะรายเป้าหมายเทียบของไทยในปี 2567 กับปี 2568 มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ ดังนี้

เป้าหมายที่มีสถานะบรรลุเป้าหมายแล้ว (สีเขียว) สามารถบรรลุเป้าหมายได้ คือ SDG1 (ยุติความยากจน) และ SDG4 (การศึกษาที่มีคุณภาพ) ซึ่งยังคงอยู่ในสถานะบรรลุเป้าหมายเดิมจากปี 2567 อย่างไรก็ดี ค่าสี่สถานะที่ปรากฏตามรายงานฉบับนี้พิจารณาจาก 2 ตัวชี้วัดที่มี “สถานะแย่มากที่สุด” ใน เป้าหมายนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ของทุกประเทศทั่วโลกจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึง รายละเอียดข้อมูลในระดับตัวชี้วัดเพิ่มเติม

เป้าหมายที่มีสถานะท้าทาย (สีส้ม) มีทั้งสิ้น 9 เป้าหมาย ลดลงจาก 10 เป้าหมายใน ปี 2567 ได้แก่ SDG5 (ความเท่าเทียมทางเพศ) SDG6 (น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล) SDG7 (พลังงาน สะอาดที่เข้าถึงได้) SDG8 (งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ) SDG9 (โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม และอุตสาหกรรม) SDG10 (ลดความเหลื่อมล้ำ) SDG12 (การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน) SDG13 (การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) และ SDG17 (ความร่วมมือเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน) อย่างไรก็ดี ปีนี้ ไม่มีเป้าหมายที่มีแนวโน้ม อยู่ในทิศทางที่จะบรรลุได้ ขณะที่ SDG5 SDG6 SDG7 และ SDG9 มีแนวโน้มค่อนข้างก้าวหน้า ส่วนอีก 5 เป้าหมายที่เหลือยังคงไม่คืบหน้า

เป้าหมายที่มีสถานะท้าทายมาก (สีแดง) มีทั้งสิ้น 6 เป้าหมาย เพิ่มขึ้น 1 เป้าหมายจากปี 2567 ได้แก่ SDG2 (ยุติความหิวโหย) SDG3 (สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี) SDG11 (เมืองและชุมชน ที่ยั่งยืน) SDG14 (ทรัพยากรทางทะเล) SDG15 (ระบบนิเวศบนบก) และ SDG16 (สังคมสงบสุข ยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง) ทั้งนี้เมื่อเทียบข้อมูลจากปีที่แล้ว พบว่าเหตุผลที่ทำให้ปี นี้ SDG11 ตกอยู่ในสถานะสีแดง เนื่องจากผลการดำเนินงานในตัวชี้วัดเรื่องความเข้มข้นเฉลี่ยรายปี ของฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) มีแนวโน้มที่ถดถอยลง และมีความท้าทายอย่างมาก ขณะที่ปี ที่แล้วอยู่ในแนวโน้มที่ยังคงไม่คืบหน้า

ปี 2568 ไม่มีเป้าหมายใดของไทยอยู่ในสถานะยังคงมีความท้าทายบางส่วน (สีเหลือง)

ส่วนที่ 3

ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 4 “สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ต่อประเทศไทย

1. ความสำคัญของการศึกษากับการพัฒนาประเทศ

ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 50 (4) ระบุให้บุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับ มาตรา 54 รัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการ ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษามัธยมศึกษาหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบ การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา หรือให้ประชาชนได้รับ การศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัด ของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุน หรือใช้ มาตรการหรือกลไกทางภาษีรวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระ และกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว นอกจากนี้ การปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา 257 จ. ด้านการศึกษา (1) ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับ การศึกษา ตามมาตรา 54 วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (2) ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนตามมาตรา 54 วรรคหก ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (3) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถ อย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้าง ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู (4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุ เป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กหรือผู้ใหญ่ได้รับความรู้

ประสบการณ์ ทักษะ และทัศนคติที่ดี นำไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือดำเนินชีวิต การศึกษาจึงต้องมีระบบการจัดการที่สามารถ ให้ หรือสร้าง หรือถ่ายทอด ให้กับคนในสังคมทุกคน ทุกระดับ ทุกวัย ในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย โดยการศึกษาในระบบ มุ่งเน้นให้ประชากรในช่วงวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะ มีความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพหรือก้าวสู่ตลาดแรงงาน ส่วนการศึกษานอกกระบบ มุ่งเน้น การส่งเสริม สนับสนุนให้ประชากรที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ หรือผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือประกอบอาชีพ ได้เรียนรู้เพื่อให้มีทักษะและประสบการณ์เพิ่มขึ้น เท้าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ด้วย ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความพร้อมสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม อย่างไรก็ตามศักยภาพและคุณภาพ ของประชากรไทยทุกช่วงวัยเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการ สาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานและการคุ้มครองทางสังคมของคนไทยมีความ ครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนา มีความเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศระยะยาว 15 ปี ที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนา การดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการดำเนินงานแบบบูรณาการ ซึ่งการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ กับการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีความสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และส่งผลต่อกัน อีกทั้งมี “ทรัพยากรมนุษย์” เป็นปัจจัยสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุ เป้าหมายที่กำหนดในยุทธศาสตร์ชาติ โดยแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพ พร้อมสนับสนุน การพัฒนาประเทศนั้น จำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 รวมทั้ง อนุรักษ์ ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู้การเป็นคนไทยที่มี ทักษะสูง เป็นนักพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงและนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมี สัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” ซึ่งกลไกหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ไว้ในปี 2580 คือ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 23 ฉบับ เป็นการกำหนดประเด็นในลักษณะที่มี การบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง และประเด็นการพัฒนาจะไม่มี ความซ้ำซ้อนกันระหว่างแผนแม่บทฯ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดความสับสน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ 2 ที่มีความสำคัญในการเป็นแนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ และถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติในแผนระดับที่ 3 ของหน่วยงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 23 ฉบับ จึงมีการกำหนดองค์ประกอบของแผน ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุผลที่ต้องมีการระบุแนวทางการพัฒนาและการดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ที่ต้องสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ ประเทศและประชาชนทุกกลุ่มวัยจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

วัยในครรภ์มารดาถึงปฐมวัย เด็กและมารดาทุกคนจะได้รับการดูแลตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โภชนาการ และสมวัย ผ่านระบบบริการสาธารณสุขที่มีกระจายครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาค อย่างทั่วถึง ด้วยบริการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย และมีคุณภาพ เด็กจะเกิดมาท่ามกลาง สภาพแวดล้อมทางสังคมที่ปลอดภัย สงบสุข เติบโตในสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่ดี มีทรัพยากรธรรมชาติ ที่จำเป็นต่อการเติบโต ได้รับการเลี้ยงดูจากทั้งพ่อและแม่ของเด็กที่จะมีเวลาให้กับลูกของตนมากขึ้น พร้อมทั้ง มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเลี้ยงดู และศูนย์เด็กเล็กที่พ่อแม่ทุกคนสามารถ เข้าถึง มีคุณภาพ และเอื้อต่อการเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตได้ดี มีทักษะ สุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี พร้อมมีพัฒนาสมวัย

วัยประถมศึกษา ถึง มัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นช่วงการศึกษาภาคบังคับ จะได้รับการศึกษา ที่มีคุณภาพ มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นต่อผู้เรียน มีดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อการเรียนรู้แห่งชาติที่สามารถขยายความรู้และวิธีการเรียนรู้ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และ ครู ที่ครอบคลุมทั่วประเทศ รวมทั้งผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกลและขาดแคลนทุนทรัพย์จะได้รับโอกาสทางการศึกษา ที่เท่าเทียมและทั่วถึงในทุก ๆ พื้นที่ เพื่อให้นักเรียนได้รับการปูพื้นฐานความพร้อมทั้งกาย ใจ และสติปัญญา ให้พร้อมรองรับการพัฒนาของช่วงวัยต่อไป และได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมการใช้ชีวิตในสังคมที่ดี ให้เป็นคนดี มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีวินัย พร้อมเติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

วัยรุ่น นักศึกษา จะได้รับการเรียนรู้ให้มีทักษะและองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาวินัย คุณธรรม จริยธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการ มีสุขภาพที่ดี ได้รับความรู้และการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการภาคการผลิตของประเทศ สร้างผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาประเทศไทยสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ผ่านสถาบันศึกษายุคใหม่ทำหน้าที่ให้ความรู้ ส่งเสริม สนับสนุน ความรู้ในทางวิชาการที่สามารถใช้องค์ความรู้ ทางวิชาการในการวิจัยและสร้างสรรค์นวัตกรรมในด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และใส่ใจ ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทย ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ สู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ทัดเทียมกับนานาประเทศทั่วโลก

วัยทำงาน จะได้รับการพัฒนาศักยภาพที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นคนไทยที่มีทักษะสูง มีองค์ความรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานในทุกสาย อาชีพ ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งจะได้รับการสนับสนุนให้มีช่องทางการหารายได้ที่หลากหลายขึ้น เพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ อาทิ ธุรกิจสตาร์ทอัพที่กำลังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะสามารถ เป็นช่องทางธุรกิจที่ขยายวงกว้างไปยังต่างประเทศ มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต ขณะเดียวกันจะได้รับประโยชน์จากการกระจายความเจริญที่จะไปสู่ทุกภูมิภาคของประเทศ ในอนาคต ส่งผลให้ประชากรวัยทำงานสามารถทำงานได้ในภูมิภาคของตนเอง มีโอกาสได้อยู่ใกล้ชิด กับครอบครัว ทำ ทำให้ครอบครัวมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น โดยที่แต่ละพื้นที่/ภูมิภาคจะได้รับการพัฒนา ให้สอดคล้องกับศักยภาพทั้งในภาคอุตสาหกรรม บริการและท่องเที่ยว และภาคเกษตร ที่เกี่ยวข้องที่เอื้อและอำนวยความสะดวกต่อการใช้ชีวิตและการทำงาน มีโครงสร้างพื้นฐาน

วัยสูงอายุ จะได้รับการดูแลทั้งด้านสุขภาพ การดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย ของผู้สูงอายุ ทั้งผู้สูงอายุวัยต้นอายุ ผู้สูงอายุวัยกลางอายุ และผู้สูงอายุวัยปลาย มีอุปกรณ์ที่ได้รับการพัฒนา ให้มีความทันสมัย มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ ให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ได้รับการบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ สนับสนุนให้มีส่วนร่วมทางสังคม มีสุขภาพกายและใจที่ดี และเป็นแรงพลังในการช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและเอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตส่งเสริมและ

โดยสรุป การพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ได้นั้น ปัจจัยขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ “คน หรือ ทรัพยากรมนุษย์” ของประเทศ กล่าวคือ ประเทศที่มีคนที่มีคุณภาพ มีศักยภาพ ย่อมสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน สำหรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุน ซึ่งมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการให้คนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” เท่าเทียมกัน และมีโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ จึงสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ

2. ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายที่ 4) กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

2.1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษากายในปี 2573 เป็นการสร้างหลักประกันว่า เด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็ก มีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัย ที่มีราคาที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพ เพิ่มจำนวนเยาวชน และผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะ

ทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดี และการ เป็นผู้ประกอบการ จัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิง สามารถอ่านออกเขียนได้และ คำนวณได้ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค ระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความ นิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างและยกระดับ อุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการและเพศสภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการ เรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน ขยายจำนวนทุนการศึกษา ในทั่วโลกที่ให้แก่สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกา ในการสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ และเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก

 4 QUALITY EDUCATION สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต	เป้าหมายย่อย 4.1	เป้าหมายย่อย 4.2	เป้าหมายย่อย 4.3	เป้าหมายย่อย 4.4	เป้าหมายย่อย 4.5
	 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ	 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา	 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ	 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน	 จัดความเสมอภาคทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก
	เป้าหมายย่อย 4.6	เป้าหมายย่อย 4.7	เป้าหมายย่อย 4.a	เป้าหมายย่อย 4.b	เป้าหมายย่อย 4.c
	 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ภายในปี พ.ศ. 2573	 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน	 สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ	 เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก	 เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา

ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมาย 4) กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ คือ ประเด็นแผนแม่บท (2) การต่างประเทศ (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (11) การพัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต และ (12) การพัฒนาการเรียนรู้ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และแผนการศึกษาแห่งชาติ

ความเชื่อมโยงของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) กับเป้าหมายย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

เป้าหมายย่อย (SDG Targets)	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายย่อย ของแผนแม่บท	เกี่ยวข้องโดยตรง	เกี่ยวข้องโดยอ้อม
4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มี คุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผลภายในปี พ.ศ. 2573	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการ พัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573	110201 เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการ ที่มีคุณภาพมากขึ้น	✓	

เป้าหมายย่อย (SDG Targets)	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายย่อย ของแผนแม่บทฯ	เกี่ยวข้องโดยตรง	เกี่ยวข้องโดยอ้อม
4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคน เข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	110301 วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถ เข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	
4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้าน เทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573	110301 วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	
	110401 แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่ม ผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนัก ในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็ม ศักยภาพ สามารถปรับตัว และเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพ และ ความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น	✓	
	110402 มีคนไทยที่มีความสามารถ และผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศเข้ามาทำ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในอุตสาหกรรม เป้าหมายเพิ่มขึ้น		✓
	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถ เข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	

เป้าหมายย่อย (SDG Targets)	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายย่อย ของแผนแม่บทฯ	เกี่ยวข้องโดยตรง	เกี่ยวข้องโดยอ้อม
4.5 จัดความเหลื่อมล้ำทางเพศ ด้าน การศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพ ทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคน และผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิง ในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออก เขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573	110301 วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถ เข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	
4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับ ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริม การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษา สำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค ระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่ง ความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการ ที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการ พัฒนา ที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573	100101 คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลงานด้านสิทธิมนุษยชน คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น	✓	
	110301 วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถ เข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	

เป้าหมายย่อย (SDG Targets)	ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายย่อย ของแผนแม่บทฯ	เกี่ยวข้องโดยตรง	เกี่ยวข้องโดยอ้อม
4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจน เครื่องมือ และอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหว ต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และ จัดให้มี สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุม และมี ประสิทธิภาพสำหรับทุกคน	120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตดีขึ้น	✓	
4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศ พัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อใน ระดับอุดมศึกษา รวมถึง การฝึก อาชีพ และโปรแกรมด้าน เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรมและ วิทยาศาสตร์ ในประเทศ พัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2563	020202 ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก		✓
4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการ ดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศ พัฒนา น้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะ ขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573	020202 ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก 120101 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะ ที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถ เข้าถึงการ เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดีขึ้น	✓	✓

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(2) ประเด็น การต่างประเทศ

การต่างประเทศมีส่วนขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เพื่อให้ไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้วและมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้ไทยมีความพร้อมและมีบทบาทเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีโลก และมีความร่วมมือกับนานาชาติในลักษณะที่จะเกื้อหนุนต่อความก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านของไทยและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาคมโลกโดยรวม โดยปัจจุบันประเทศไทยมีบทบาทที่โดดเด่นมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกลุ่มอนุภูมิภาคและภูมิภาคเอเชีย และมีการขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ การค้า การคมนาคม และทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้น และการ เปลี่ยนแปลงชั่วคราวทางเศรษฐกิจเป็นหลายศูนย์เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการปรับตัวด้านการต่างประเทศ ของประเทศไทย ดังนั้น แผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศจึงได้กำหนดกรอบนโยบายต่างประเทศของไทย เพื่อให้ทุกส่วนราชการสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน ในมิติการต่างประเทศอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ

เป้าหมาย การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศได้กำหนดเป้าหมาย คือการต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิ ในประชาคมโลก ซึ่งประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 5 ประเด็นที่จะทำให้ไทยบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ได้แก่ (1) มีความมั่นคง (2) มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน (3) มีมาตรฐานสากล (4) มีสถานะและเกียรติภูมิ และ (5) มีพลัง โดยแผนย่อย ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศ จึงประกอบด้วย 5 แผนย่อยโดยสรุป ดังนี้

ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของไทย และเสถียรภาพของภูมิภาคท่ามกลางภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ในทุกระดับเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในทุกมิติและเตรียมความพร้อมของไทยในการรับมือต่อความมั่นคงจากภายนอก นอกจากนี้ การต่างประเทศไทยยังจะต้องดำเนินการเชิงรุกในด้านการเสริมสร้างเสถียรภาพ ในภูมิภาคไปพร้อมกันด้วย เพื่อลดความเสี่ยงหรือป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทย ในอนาคตได้

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยในช่วงที่ผ่านมามีส่วนสำคัญมาจากการส่งออกและการท่องเที่ยว ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยไม่สามารถรักษาระดับการขยายตัวได้ในสถานะที่เศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงและต้องเผชิญกับ การแข่งขันจากประเทศที่มีระดับค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าในยุคโลกาภิวัตน์ การที่ไทยจะสามารถหลุดพ้นจาก “กับดัก ประเทศรายได้ปานกลาง” นี้ได้ต้องอาศัยการพัฒนาตามเป้าหมายที่มุ่งสร้างเศรษฐกิจที่เน้นคุณค่าที่ขับเคลื่อน ด้วยนวัตกรรม รวมทั้งเร่งพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล นอกจากนี้ ประเทศไทยยังสามารถคว้าโอกาสทองของการที่เอเชีย ผงาดขึ้นเป็นภูมิภาคที่เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่โดดเด่นที่สุดโดยใช้ประโยชน์จากที่ตั้งเชิงภูมิศาสตร์ของไทย

ควบคู่กับการสร้างความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมและโลจิสติกส์ในภูมิภาค และส่งเสริมความสะดวกในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย รวมถึงการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคที่ไทยเป็นสมาชิก เพื่อส่งเสริมให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้าและการลงทุนในเอเชียในอีก 20 ปีข้างหน้า โดยเฉพาะ ในอุตสาหกรรมและการบริการที่ไทยมีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน นอกจากนี้เศรษฐกิจไทยจะพึ่งพาต่างประเทศ ในเชิงอุปสงค์แล้ว ไทยยังต้องพึ่งพาต่างประเทศในเชิงอุปทานอีกด้วย ไทยจึงต้องใช้ประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความเป็นหุ้นส่วนกับภาคส่วนต่าง ๆ ของต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ของโลก

การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ สังคมโลก ในปัจจุบันและในอีก 20 ปี ข้างหน้าจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเชื่อมโยงใกล้ชิด และการแข่งขันที่สูง มากขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้การพัฒนาอย่างเป็นเอกเทศจากกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นสากล เป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ตาม กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ โครงสร้าง ทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงกฎระเบียบ และการบังคับใช้ของไทยในปัจจุบันยังขาดความสอดคล้องกับกฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยในหลายด้าน ทั้งยังมีอีกหลายประเด็นที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ต่อการพัฒนาความร่วมมือทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมกับนานาประเทศ จึงมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง ที่กระบวนการพัฒนาโครงสร้าง และกฎระเบียบของไทยจะได้รับการพัฒนาและบังคับใช้ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ ระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีของไทย และในขณะเดียวกัน ภาคส่วนต่าง ๆ ของไทยก็ควรได้รับ การพัฒนาองค์ความรู้และขีดความสามารถเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ มาตรฐาน และพันธกรณีต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบตามมาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ นอกเหนือจาก การปฏิบัติตามมาตรฐานสากลแล้ว ไทยยังสามารถมีบทบาทในการร่วมเสนอแนวปฏิบัติที่ดีของไทยเพื่อร่วมพัฒนา กฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีต่าง ๆ นี้ ไปพร้อมกันได้ด้วย

การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก การส่งเสริมสถานะ และอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย สามารถกระทำได้ในสองแนวทางหลัก คือ ผ่านการเผยแพร่วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของไทย และนโยบายการต่างประเทศของไทย อย่างไรก็ตาม ไทยยังขาดการดำเนินการที่ส่งเสริมการนำ จุดเด่นเหล่านี้มาয়สถานะและสร้างอำนาจต่อรองเพื่อรักษาและเพิ่มพูนผลประโยชน์ให้แก่ประเทศและประชาชนไทย ในการมีปฏิสัมพันธ์กับประชาคมโลกได้อย่างเป็นระบบ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ไทยจะต้องยกระดับการส่งเสริม เอกลักษณ์ของไทยให้สามารถนำไปสร้างมูลค่าได้ รวมถึงต้องเน้นการดำเนินนโยบายที่เป็น การส่งเสริมสถานะ ของไทยในเวทีโลก พร้อมไปกับการสร้างขีดความสามารถให้ทุกภาคส่วนของไทยสามารถร่วมเสริมสร้างสถานะ ของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

การต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ การทำงานอย่างบูรณาการและเอกภาพ เป็นกุญแจสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานด้านต่างประเทศ ทุกประเด็นยุทธศาสตร์จะสามารถบรรลุได้ โดยการดำเนินงานด้านการต่างประเทศที่สอดคล้องกันอย่างเป็นทีมของทุกหน่วยงานทั้งในประเทศและในต่างประเทศ บนเงื่อนไขเวลาและทรัพยากรของประเทศที่จำกัด เช่นเดียวกับการที่ต้องมีการบริหารจัดการกำลังคนที่เหมาะสม มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยแผน

แม่บทประเด็น การต่างประเทศจะมุ่งส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึง ประชาชนไทยทั่วไป ทั้งในประเทศและในต่างประเทศมีส่วนเกี่ยวข้องกับการต่างประเทศมากขึ้น ทั้งในการมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นและการร่วมขับเคลื่อนเพื่อให้การต่างประเทศเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวสำหรับประชาชนไทย

(10) ประเด็น การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของประเทศในระยะยาว โดยการจะพัฒนาประชากรที่ดีและสมบูรณ์นั้น นอกจากการยกระดับในด้านสุขภาวะและด้านทักษะการศึกษาแล้ว จะต้องพัฒนาด้านค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของประชาชนทุกกลุ่มวัยควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในการพัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

โดยในช่วงที่ผ่านมาประชากรไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ ดังปรากฏในผลการสำรวจด้านคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ อาทิ การสำรวจโดยศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน) เมื่อปี 2561 พบว่า ปัญหาความซื่อสัตย์สุจริตทุจริตคอร์รัปชัน เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากที่สุด (ระดับความรุนแรง 4.13 จากคะแนนเต็ม 5.00) และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหามากที่สุด รองลงมาคือปัญหาจิตสำนึกสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว มากกว่าส่วนรวม ซึ่งอาจสะท้อนการเปลี่ยนไปของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่มีค่านิยมยึดตนเองเป็นหลักมากกว่า การคำนึงถึงสังคมส่วนรวม

เป้าหมาย คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจ ในความเป็นไทย คนไทย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุข และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติมากขึ้น

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีแผนแม่บทด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ของประชาชนไทยในช่วงระยะเวลา 20 ปีข้างหน้า โดยเฉพาะการมี วินัย ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตอาสา จิตสาธารณะ และความตระหนักถึงหน้าที่ต่อประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้ง การส่งเสริมให้ประชาชนยึดมั่นสถาบันหลักที่เป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทยที่มีอัตลักษณ์และความโดดเด่นจนเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก ทั้งในด้านความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีไมตรีและความเป็นมิตร โดยมุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม ที่พึงประสงค์ ซึ่งบูรณาการร่วมระหว่างภาคีต่าง ๆ อาทิ ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น “วิถี” การดำเนินชีวิต โดยวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่การพัฒนาคนให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี บนพื้นฐานของ การมีส่วนร่วมของสถาบันสังคมและวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ทั้งครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ และภาคเอกชน โดยแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย 3 แผนย่อย ดังนี้

การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะ และการเป็นพลเมืองที่ดี ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอน การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนา การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ จิตอาสาและรับผิดชอบต่อส่วนรวม รวมทั้งการสร้างเสริมผู้นำการเปลี่ยนแปลงและต้นแบบที่ดีทั้งระดับบุคคลและองค์กรการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ โดยการเสริมสร้าง และพัฒนากลไก เพื่อให้ภาคธุรกิจ ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี และการยกระดับ การบริหารจัดการ รวมถึง รวมถึงมาตรการของภาครัฐเพื่อให้ภาคธุรกิจร่วมรับผิดชอบต่อในการปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม

การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม
โดยการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ และเสริมสร้างค่านิยมที่ดีให้กับเยาวชน และประชาชนทั่วไป พัฒนาสื่อเผยแพร่เพื่อสร้างเสริมศิลปะและวัฒนธรรม และจัดสรรเวลาและเปิดพื้นที่ให้สื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนในการปลูกจิตสำนึกและสร้างเสริมค่านิยมที่ดี

(11) ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้า ไปในอนาคต ซึ่งทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุ ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายเพิ่มมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุน และการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็ประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

โดยปัจจุบัน โครงสร้างประชากรไทยกำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมสูงวัย และจะเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์ในช่วงปี 2564 ซึ่งทำให้ประชากรวัยแรงงานจะมีจำนวนสูงสุดและเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อศักยภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว นอกจากนี้ อัตราการเจริญพันธุ์รวม ของประชากรไทยในปี 2561 อยู่ที่ 1.58 ซึ่งต่ำกว่าระดับทดแทน นอกจากนี้ กลุ่มวัยต่าง ๆ ยังคงมีปัญหา และความท้าทายในแต่ละกลุ่ม อาทิ โภชนาการในกลุ่มเด็กปฐมวัย ความสามารถทางเชาว์ปัญญา และ ความฉลาด ทางอารมณ์ของกลุ่มวัยรุ่น ผลผลิตภาพแรงงานต่ำในกลุ่มวัยแรงงาน และปัญหาสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุ เป็นต้น

เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยซึ่งเป็นหน่วยที่ย่อยที่สุดเพื่อให้สามารถเป็นพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลือสังคม พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้ง กาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มีมัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 รวมทั้งอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนักพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูงและนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” แผนแม่บทประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ได้กำหนดแผนย่อยไว้ 5 แผนย่อย เพื่อพัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ดังนั้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น ทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และการมีระบบและกลไกรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย โดยจัดให้มีการเตรียมความพร้อม ให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก การกระตุ้นพัฒนาการสมอง และการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยทุกด้าน

การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหา ที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ ทักษะด้านดิจิทัล และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ จัดให้มีการพัฒนา ทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน จัดให้มี การเรียนรู้ทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้ สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่าง ระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวนปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น รวมทั้งสร้างความอยากรู้อยากเห็นและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ด้วยการยกระดับศักยภาพทักษะ และสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการ ของ

ตลาดแรงงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ เสริมสร้างความอยากรู้ และยกระดับตนเอง สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ และความรู้ความเข้าใจและทักษะทางการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและหลักประกันของตนเองและครอบครัว ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความรู้ แรงงานฝีมือให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ และสร้างเสริม คุณภาพชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงานผ่านระบบการคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม

การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเอง ได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ ส่งเสริมและพัฒนา ระบบการออม เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ และหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับ ความจำเป็นพื้นฐาน ในการดำรงชีวิต และส่งเสริมสนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัด สภาพแวดล้อมให้เป็นมิตร กับผู้สูงอายุ

(12) ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทย ทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทั้ง สอดคล้อง กับศักยภาพ ความสนใจ ความถนัด และการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะ และคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิติดนตรี กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนา ระบบและปัจจัย ส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนา ทักษะฝีมือ รวมทั้ง การให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถ ยกระดับเป็นเจ้าของ เทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวหน้าโลก ซึ่งการศึกษาและการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญใน การพัฒนาศักยภาพของคน ให้มีทักษะความรู้ ทักษะอาชีพบนฐานพหุปัญญา มีสมรรถนะที่มีคุณภาพสูง รู้เท่า ทันการเปลี่ยนแปลง

โดยในช่วงที่ผ่านมา แม้ว่าคนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น โดยมีจำนวน ปี การศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ 15-59 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 8.8 ปี ในปี 2551 เป็น 9.4 ปี ในปี 2559 แต่ในภาพรวมคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่เมื่อ พิจารณา คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน ในปี 2560 พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 และ ผลคะแนนสอบ PISA ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าอีกหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน เนื่องจาก ข้อจำกัด ที่สำคัญของการศึกษาไทย ทั้งปัญหาเรื่องหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนที่เน้นการท่องจำ ทำให้ ขาดความคิด สร้างสรรค์ ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและครูที่มีคุณภาพยังกระจายไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลขณะที่ในระดับอาชีวศึกษายังมีเด็กที่สนใจเรียนต่อสายอาชีพในสัดส่วนที่น้อย ส่วน ระดับอุดมศึกษาพบว่าการเปิด หลักสูตรโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาดงาน บัณฑิตที่จบออกมา บางส่วนยังมีปัญหาคุณภาพ

เป้าหมาย

1. คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลก ศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัย ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของ พหุปัญญา

ดังนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ ได้กำหนด ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว ควบคู่กับ การส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพ ผู้มีความสามารถ พิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง โดยประกอบด้วย 2 แผนย่อย ดังนี้

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

ด้วยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะ สำหรับศตวรรษที่ 21 พัฒนาระบบการเรียนรู้ เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ ทบทวนไตร่ตรอง พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียน สามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ เพื่อให้สามารถนำองค์ ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพ และทักษะชีวิต เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยวางแผนการผลิต พัฒนาและปรับบทบาท “ครู คณาจารย์ยุคใหม่” ให้เป็น “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ปรับ ระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครู ส่งเสริมสนับสนุน ระบบการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้งเงินเดือน สายอาชีพและระบบสนับสนุน อื่น ๆ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา ในทุกระดับ ทุกประเภท โดยปฏิรูปโครงสร้างองค์กร ด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำ ของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ สูงขึ้น ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วม จากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษา โดยแยกการประกันคุณภาพ การศึกษาออกจากการประเมินคุณภาพและการรับรองคุณภาพ และการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา ปฏิรูป ระบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษ ที่ 21 มากกว่าการวัดระดับความรู้ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ การเรียน การสอน และการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ ตลอดชีวิต โดยจัดให้มี ระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น มีมาตรการ จูงใจและส่งเสริม สนับสนุนให้คนเข้าสู่ใฝ่เรียนรู้ พัฒนตนเอง รวมถึงยกระดับทักษะวิชาชีพ การเรียนรู้ชุมชนให้เข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

พัฒนา ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ พัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษาและประชาชน พัฒนาระบบสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ รวมถึงการสร้างระบบ การศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษา ที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขาระดับนานาชาติ สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษาและบุคลากรในระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนาศูนย์วิจัยเฉพาะทาง ศูนย์ฝึกอบรมและทดสอบในระดับภูมิภาค จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทย และพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในระบบ การศึกษา และสำหรับประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและนักเรียนกับประเทศ เพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ ที่ หลากหลาย ด้วยการพัฒนา

และส่งเสริมพหุปัญญา ผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการ กลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุน ครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพ ทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชน ที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา ส่งเสริมสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชน และสื่อ ในการมีส่วนร่วม และผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อม การทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน และระบบ สนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้ จัดให้มีกลไกการทำงานโน้ตลักษณะ การรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากหลายสาขาวิชา เพื่อรวมนักวิจัยและ นักเทคโนโลยีชั้นแนวหน้า เพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ และสร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อสถาบันวิจัยชั้นนำ ทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น

2.3 แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)

การปฏิรูปการศึกษา มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ ทาง การศึกษาและปฏิรูประบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับความหลากหลายของการจัด การศึกษา และตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษา ที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิ และหน้าที่ มีความ รับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยมีขอบเขต ครอบคลุมทั้งการ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ลดความ เหลื่อมล้ำทางการศึกษา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการ เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษาให้มี คุณภาพมาตรฐาน จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาโดยใช้ระบบทวิภาคีหรือระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติ อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อนำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน และการปฏิรูปบทบาทการวิจัย และระบบธรรมาภิ บาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลาง อย่างยั่งยืน

นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนที่สำคัญ ได้แก่ การเร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ให้มีผลบังคับใช้ การสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทางสังคมและสื่อ ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการปฏิรูป และความเป็นเจ้าของร่วมในเป้าหมายและความสำเร็จของการปฏิรูป ของประชาชน การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา และการทดลองนำร่องกิจกรรมปฏิรูปที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา ของสถานศึกษาให้สอดคล้องต่อบริบทพื้นที่อย่างยั่งยืน การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการศึกษา (Big Data for Education) ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษา ติดตาม เฝ้าระวังเด็กไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา เพื่อให้การช่วยเหลือได้อย่างทันทั่วทั้งที่ รวมถึงการติดตามผลสัมฤทธิ์ การเปลี่ยนโลกทัศน์ของผู้เรียนรายบุคคลให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน ทางการศึกษาของสาธารณชนในการสื่อสาร ปลุกฝัง พัฒนาวีคิด ปรับเปลี่ยนค่านิยม ทัศนคติ ความคาดหวัง ต่อบริบบการศึกษาที่มุ่งเน้นไปสู่การพัฒนาระบบการศึกษาอิงฐานสมรรถนะ ที่มุ่งให้ครูและนักเรียนมีความสุข กับการเรียนรู้และพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการติดตาม รวบรวมผลการดำเนินงานจากเจ้าภาพหลักในแต่ละกิจกรรม และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิรูป ประเทศด้านการศึกษาต่อคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

ทั้งนี้ กิจกรรมปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาดังกล่าว ได้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ที่บัญญัติให้มีการดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนถึงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 258 จ (4) ที่ครอบคลุมทั้งการพัฒนาเด็กเล็ก การสร้างโอกาสทางการศึกษา การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครู และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่เน้นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาและส่งเสริม พหุปัญญาที่หลากหลาย การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมที่ให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา การพัฒนาทักษะอาชีพ การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ รวมถึงได้คำนึงถึงประเด็นปัญหาทางการศึกษาของประเทศทั้งด้าน คุณภาพ การศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ปัญหาของระบบการศึกษาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้าง ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงการบริหารและการจัดการศึกษา นอกจากนี้ ยังได้คำนึงถึงสถานการณ์และบริบทการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่สำคัญ อาทิ สถานการณ์ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยให้มีการสื่อสารไร้พรมแดนและสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและแหล่งความรู้ได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา และบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรทั่วโลก ในทุกกลุ่มทุกวัย ที่จะต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้การศึกษาของประเทศสามารถรองรับ ความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต

[illegible]

1. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เด็กปฐมวัย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงก่อนวัยเรียน (3-5 ปี) เป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการตลอดช่วงชีวิต ของบุคคล หากเด็กในช่วงวัยนี้ไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม โดยเฉพาะในครอบครัวที่ด้อยโอกาสขาดความพร้อม ใดๆก็ตามปัจจุบัน จะส่งผลให้สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของประเทมีแนวโน้มที่สูงขึ้น เด็กในช่วงอายุก่อนวัยเรียนที่ไม่ได้เข้าไปอยู่ในระบบการศึกษาปฐมวัย อาทิ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือห้องเรียนระดับอนุบาลยังมีสัดส่วนสูงมากกว่าร้อยละ 10 โดยส่วนใหญ่เป็นเด็กจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน พ่อแม่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและทำงานอยู่ต่างถิ่น ซึ่งมักนำบุตรหลานเข้าเรียนระดับอนุบาลล่าช้า หรือไม่ได้ส่ง เข้าเรียน ทำให้เด็กเหล่านี้เสี่ยงต่อการมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่ล่าช้า ไม่ทันเพื่อน นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา ในระดับประถมศึกษา ซึ่งช่องว่างของความเหลื่อมล้ำด้านพัฒนาการนี้ หากไม่ถูกค้นพบและได้รับการแก้ไข อย่างทัน่วงที จะมีแนวโน้มแยกลงในอนาคต ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ทักษะการเรียนรู้และ ความเสี่ยงต่อการออกจากระบบการศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานในที่สุด รวมทั้งยังมีเด็กและเยาวชน ที่ออกนอกระบบการศึกษาจำนวนมากที่ไม่จบการศึกษาภาคบังคับ ไม่ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ ตามความถนัดและมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิต อีกทั้งยังมีประชากรวัยแรงงานขาดทักษะ ด้านการอ่าน และคณิตศาสตร์จำนวนมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นการขาดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย และป้องกันเด็กเยาวชนออกจากระบบการศึกษา โดยพัฒนาระบบการค้นหา ฝ่าละออง พิเคราะห์ และช่วยเหลือเด็กให้เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย และติดตาม ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ให้กลับเข้าศึกษาต่อหรือได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อม ของเด็กปฐมวัยใน

การเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษา (School Readiness Survey) และการพัฒนา เครื่องมือการประเมิน ศักยภาพด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากร วัยแรงงาน (Workforce Readiness Survey) เพื่อให้สังคมไทยได้เฝ้าระวังและติดตามความก้าวหน้าของ การพัฒนาคุณภาพและความเสมอภาคในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทยอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้มีกลไก การสนับสนุนอย่างเพียงพอ ทั้งในการป้องกันและมาตรการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนออกจากระบบ การศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย การ ดำเนินงานในระดับพื้นที่ และต้นสังกัด และการติดตามความคืบหน้า และการระดมการมีส่วนร่วมของสังคม อย่างต่อเนื่องอันจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยตามกิจกรรมปฏิรูปนี้ นอกจากจะสอดคล้องกับเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกข้อที่ 4 (UN SDG4) แล้ว ยังเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนากำลังคนของประเทศ ให้สามารถสนับสนุนการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของไทยให้สามารถก้าวออกจากกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) สู่การเป็น ประเทศรายได้สูง (High Income Country) ให้ได้ภายใน 20 ปี ตามเป้าหมาย ของยุทธศาสตร์ชาติอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

- 1) เด็กปฐมวัยในช่วงก่อนวัยเรียน (3 - 5 ปี) ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ขาดแคลนทุน ทรัพย์ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการจากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และได้รับโอกาสทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบ การศึกษา รวมถึงระบบการศึกษาซึ่งจัดการโดยครอบครัวหรือกลุ่มของครอบครัวจนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ ระดับสูงกว่าอย่างเสมอภาคตามศักยภาพและความถนัด
- 2) เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาได้กลับเข้าสู่ศึกษาอย่างน้อยจนจบการศึกษา ภาคบังคับ และได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดและมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้
- 3) ประชากรวัยแรงงานมีทักษะด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ (Literacy & Numeracy Competency) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในโลกยุคปัจจุบัน
- 4) เกิดระบบหลักประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคเอกชน

แนวทางการดำเนินงาน

- 1) การพัฒนาเครื่องมือ และระบบบูรณาการทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินการปฏิรูป โดยกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของเด็กเยาวชนนอกระบบการศึกษา และเป้าหมายร่วมของหน่วยงาน ที่ เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญห พัฒนาระบบการค้นหา เฝ้าระวัง ติดตาม และช่วยเหลือเด็กให้เข้าถึงโอกาส ทาง การศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย และติดตาม ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลับเข้าสู่ศึกษาต่อหรือ ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ พัฒนาเครื่องมือสำรวจความพร้อมของเด็กปฐมวัยในการเข้าสู่การศึกษาระดับ ประถมศึกษา (School Readiness Survey) เป็นรายจังหวัด พัฒนาเครื่องมือการประเมินศักยภาพ ด้านการ อ่านและคณิตศาสตร์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรวัยแรงงาน (Workforce Readiness Survey)
- 2) การสนับสนุนนวัตกรรมการป้องกัน (Prevention) และการแก้ไข (Correction) ปัญหาเด็กและเยาวชนออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดย สนับสนุนทุนการศึกษาและเงินอุดหนุนแก่เด็กที่มีฐานะครอบครัวยากจนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จนถึง ระดับการศึกษาภาคบังคับ ทั้งในสถานศึกษาและศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อรรถาศัย เพื่อ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพตามความถนัดให้สามารถพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้ พัฒนาระบบคัดกรอง

เด็กเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา สนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูล งานวิจัย และการพัฒนา นวัตกรรมเชิงสหวิทยาการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทย อย่างเป็นระบบและยั่งยืน สร้างนวัตกรรมทางสังคม (Social Innovator) ทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อร่วม สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการออกจากระบบการศึกษาของเด็กและเยาวชนไทย

3) การสนับสนุนกลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่ และต้นสังกัด โดยสนับสนุน การพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สนับสนุน องค์ความรู้ และพัฒนาทักษะให้แก่ครูปฐมวัย ครูผู้ช่วย และอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กเล็กทุกสังกัด รวมทั้ง การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพให้เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่สอดคล้องกับ ความต้องการและความสนใจ สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีข้อมูล องค์ความรู้ และเครื่องมือที่จำเป็นในดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สนับสนุนการแก้ไขปัญหา ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ด้วยกระบวนการทางวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสถานศึกษาขนาดเล็กในพื้นที่ ห่างไกลทุรกันดาร (Protected and Isolated Schools) และสถานศึกษาขนาดเล็กประเภทอื่น ๆ พัฒนา และสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ให้เด็กมีความรู้สึกลดอดภัย มีความอบอุ่น และมีความสุขในการเรียน

4) การติดตามความคืบหน้า และการระดมการมีส่วนร่วมของสังคม พร้อมทั้งสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและดำเนินการร่วมกับองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อระดมการมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินการปฏิรูปอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

การจัดการศึกษาของประเทศ จะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และยุทธศาสตร์ชาติ คำนึงถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากร การเปลี่ยนแปลง ทางเทคโนโลยี และพลวัตของโลกยุคใหม่ ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทุกช่วงวัย ที่จะต้องเผชิญ ความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ จึงจำเป็นต้อง จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปสู่ ศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะและใฝ่เรียนรู้ (Learning Skills) สามารถเชื่อมโยง นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มีทักษะชีวิต (Life Skills) ในโลกยุคใหม่ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ (Active Citizen) มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนตามหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-based Curriculum) ในปัจจุบัน ไปสู่การเรียนรู้ที่พัฒนาสมรรถนะผู้เรียน (Competency-based Learning) เป็นสำคัญ

ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะแบบผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบถักทอความรู้ทักษะ คุณลักษณะผู้เรียนเข้าด้วยกันด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ผ่าน

การทำงานเป็นทีมและความร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน การมีครูอาจารย์ที่มีสมรรถนะ ด้านการจัด การเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา มีสมรรถนะในการบริหารงานการจัดการเรียนรู้การนิเทศการเรียนรู้การสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย และส่งเสริมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถกำหนดเส้นทางและจังหวะก้าวการเรียนรู้ของตนเอง (Personalized Learning) อย่างมีความหมาย มีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติอย่างแท้จริง ตลอดจน มีการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและความพร้อมเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพ สูงสุด

โดยจุดเน้นของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้แต่ละระดับ ดังนี้

ระดับก่อนอนุบาล ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาเด็กของผู้ปกครองและชุมชน เน้น การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ บ่มเพาะปลูกฝังวินัยและพัฒนาการที่ดีทั้งกาย ใจ และอารมณ์ ระดับ อนุบาล มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม บ่มเพาะปลูกฝังวินัย คุณธรรมและค่านิยมที่ดีด้วยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และ สถานศึกษา พัฒนาการคิดวิเคราะห์เชิงระบบ ลงมือปฏิบัติ(Enactive) ด้วยประสบการณ์ตามมุมต่าง ๆ เพื่อให้ สัมพันธ์กับการเรียนรู้ของสมอง และจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เห็นแบบอย่างของพฤติกรรมที่ดีดำเนิน ชีวิตที่ดีงาม

ระดับประถมศึกษา พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามแนวทางพหุปัญญาให้หลากหลาย ตามศักยภาพ พัฒนาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหา หรือ โครงการเป็นฐาน (Problem-based Learning & Project-based Learning) รวมถึงพัฒนาทักษะสำคัญ ใน การเรียนรู้อันได้แก่ ทักษะทางภาษา ทักษะการคิด ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทักษะ การคิดสร้างสรรค์ มีการวัดและการประเมินผลผู้เรียนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่เป็นชิ้นงาน ผลผลิต เชิงประจักษ์ เสริมสร้างสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สร้างงาน สร้างนวัตกรรม ที่สามารถพัฒนาไปเป็นผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นได้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งต่อยอดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดเชิงระบบ ผู้เรียน สร้างความรู้ระดับความคิดรวบยอด และระดับหลักการใช้ความรู้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์เน้นทักษะพื้นฐาน ทางการเรียนรู้และการดำรงชีวิต คือ ทักษะความเป็นมนุษย์ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสังเคราะห์ทักษะการสร้างสรรค์ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร บนพื้นฐาน ของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีและส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านความรู้คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ตามความ ถนัด ความสนใจ ทั้งด้านวิชาการและพื้นฐานวิชาชีพ มีศักยภาพในการสร้างผลผลิตจากการเรียนรู้ และต่อยอด นวัตกรรมคิดสร้างสรรค์ได้มีนิสัยปรับปรุงพัฒนางานอยู่เสมอ สร้างและผลิตผลงานใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ครอบครัว และเชื่อมโยงทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ ชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และ ประเทศ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งต่อยอดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง ผ่านการ เรียนรู้แบบใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ เป็น นวัตกรรมนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ครอบครัว และสังคม ต่อยอดพื้นฐานทางการเรียนรู้และการดำรงชีวิต คือ ทักษะความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าระดับสูง เน้นทักษะความ

เป็นผู้นำ รวมทั้งส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพและฝึกประสบการณ์อย่างเข้มข้น ในด้านความรู้และส่งเสริมการเรียนรู้สร้างความรู้จากปฏิบัติการเชิงวิจัยทั้งในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อพัฒนาให้เป็นนวัตกรรม ทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์และโครงการ ความร่วมมือปฏิบัติการวิจัยในระดับชุมชน เชื่อมโยงกับพหุวัฒนธรรม และบริบทของชุมชนท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ

ระดับอาชีวศึกษา เน้นการลงมือปฏิบัติจริงให้สอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยี และการสร้างนวัตกรรมนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ปรับปรุงพัฒนาอยู่เสมอ พลิกผันให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ต่อสถานการณ์ตามบริบทของภูมิภาคและโลก ส่งเสริมทักษะเฉพาะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ และฝึกประสบการณ์อย่างเข้มข้นในด้านความรู้ตามความถนัดความสนใจรายบุคคล และต่อยอดทักษะ ความเป็นมนุษย์ผ่านการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาหรือโครงการเป็นฐาน ทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ ที่มุ่งสร้างความคิดรวบยอดด้านการคิด ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมขั้นสูง และปลูกฝังจรรยาบรรณ ทางวิชาชีพ และมีความเป็นผู้นำ

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มุ่งให้ประชาชนได้รับโอกาสการเรียนรู้สามารถนำหลักการมาใช้พลิกผันแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน พัฒนาอาชีพ ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และเทคโนโลยีให้ประชาชนทุกช่วงวัยเรียนรู้ได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต พัฒนาสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมาย

- 1) ผู้เรียนทุกระดับเป็นผู้มีความรู้ทักษะและใฝ่เรียนรู้มีทักษะในการดำรงชีวิตในโลก ยุคใหม่ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก เป็นพลเมืองที่ดีรู้มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ
- 2) ครู/อาจารย์มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย การออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีจิตวิทยาการเรียนรู้สื่อและการใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความศรัทธาในวิชาชีพและความเป็นครู
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาที่มีสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการ และการนิเทศการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง การนิเทศการจัดการเรียนรู้มีภาวะผู้นำ ทางวิชาการ มีจิตวิทยาในการส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจในการจัดการเรียนรู้และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการ ร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานและชุมชนในการส่งเสริมและสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน

แนวทางการดำเนินงาน

- 1) ปรับแนวทางการจัดการเรียนรู้ทุกระดับ ที่เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบที่นำไปสู่สมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ปฏิรูปการเรียนรู้ระดับห้องเรียนด้วยการปรับวิธีสอนจาก Passive Learning ที่เน้นป้อนข้อมูลโดยการท่องจำเนื้อหา มาเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ ด้วยการให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลเป็น วิเคราะห์ สังเคราะห์ออกแบบ ตัดสินใจบนพื้นฐานคุณธรรมและค่านิยมเพื่อสังคม ประเทศชาติและนำความรู้ไปสู่ การลงมือปฏิบัติอย่างมีแบบแผน ตรวจสอบเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาจนเกิดผลผลิตที่ดีกว่า มีคุณค่าต่อสังคม มากกว่าเดิม และกำกับการเรียนรู้ของตนเองในการตรวจสอบกลไกเชิงระบบของงานที่ทำเพื่อเพิ่มคุณค่า คุณธรรม ค่านิยม และขยายประโยชน์สู่สังคมที่กว้างขึ้น ด้วยการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับอนุบาล

ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษา การศึกษา ตามอัธยาศัย และระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้ สามารถจัดและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถกำกับดูแล ช่วยเหลือและแนะนำการโค้ชครู รวมถึงการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน

3) ปรับปรุงระบบการวัดผลและประเมินผล ให้มุ่งเน้นที่การประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยพัฒนาวิธีการที่หลากหลายในการประเมินผู้เรียนที่เหมาะสมกับบริบทและศักยภาพของผู้เรียน

4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ในการเสริมสร้างการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านทรัพยากร และองค์ความรู้ด้านวิชาการ ทักษะ และการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดี

5) คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประชุมหน่วยงานผู้รับผิดชอบติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ และร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ประเมินผลการดำเนินงานและขยายผลต่อไป

3. การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรฐาน การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการพัฒนาคนของประเทศให้มีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และหัวใจสำคัญที่สุดของกระบวนการจัดการศึกษาก็คือ “ครู” ที่เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้และอบรมสั่งสอนผู้เรียนให้มีความรู้เจตคติมีทักษะในการใช้ชีวิต สามารถเผชิญสถานการณ์และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้และดำรงตนในสังคมได้อย่างเป็นสุข รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 258 จ. ได้บัญญัติให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันและการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ โดยปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ทุกระดับขั้นที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนโฉมบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ โดยวางแผนการผลิต พัฒนาและปรับบทบาทครูและอาจารย์ยุคใหม่ให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้ที่มีความสามารถสูงและมีคุณลักษณะความเป็นครูเข้ามาเป็นครูส่งเสริม สนับสนุนระบบพัฒนาศักยภาพ และสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ และทุกประเภทบริบทของประเทศและโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมตลอดจนนวัตกรรมของเทคโนโลยีและแหล่งความรู้ใหม่ รวมทั้งสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อ มนุษยชาติที่รุนแรงในปี 2019 มาจนปัจจุบันนี้คือการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายทั้งใน “เชิงโครงสร้าง” และ “เชิงพฤติกรรม” การจัดการศึกษาในโลกยุคใหม่ จึงต้องปรับตัวให้สอดคล้องและพร้อมรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งปัจจุบันและอนาคต สถาบันการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันผลิตครูจะต้องปรับบทบาทการผลิตครูที่มีสมรรถนะสูง และเป็นความต้องการของประเทศ โดยปรับหลักสูตรและกระบวนการผลิตครูให้เหมาะสมกับสังคมยุคใหม่ สภาพ พื้นที่ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย หลักสูตรและกระบวนการผลิตครู จึงต้องปรับปรุงเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ต้องเรียนรู้ในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ครูต้องได้รับ การฝึกหัดและได้รับการพัฒนาครู

ประชากรจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้มีทักษะการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนรู้การวัดประเมินผล และการใช้สื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนมีโอกาสรับการศึกษาที่สอดคล้องกับความถนัดและความสามารถของตนเอง เป็นการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน การประกอบอาชีพ สามารถผลิตผลงาน พึ่งพาตนเองได้เรียนรู้จากการร่วมมือและการแบ่งปัน ในสังคม เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้เชิงประวัติศาสตร์การสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 และความเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง (Applying) ครูต้องเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของภูมิภาคและโลกและยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณครูอย่างเข้มแข็งในท่ามกลางสังคมที่เปลี่ยนแปลงและพลิกผัน

อย่างไรก็ตาม จากรายงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า วิชาชีพครูมีปัญหาทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ ในด้านการผลิตและพัฒนาครูมีปัญหาทั้งระบบ ตั้งแต่ระบบบริหารจัดการและการกำกับควบคุม การคัดสรรคนมาเรียนครูมาตรฐานกระบวนการผลิตและคุณภาพอาจารย์ การคัดกรองคนเข้าสู่อาชีพครูและการพัฒนาส่งเสริมครูส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของประเทศลดต่ำลง ปัจจุบันประเทศไทยไม่มีสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในการผลิตครูดังเช่นในอดีต ทำให้สถาบันการผลิตครู เกิดขึ้นจำนวนมากถึง 127 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่ต่างก็เปิดหลักสูตรและผลิตบัณฑิตในสาขาที่มีความซ้ำซ้อนกัน และมีการลงทุนไม่มาก ทำให้จำนวนบัณฑิตครูมีมากเกินไปเกินความต้องการ ยิ่งไปกว่านั้น สถาบันผลิตครูยังมี มาตรฐาน มีกระบวนการและมีวิธีการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกัน หลายแห่งมีการเปิดรับนิสิต/นักศึกษา แบบเปิดหรือตลาดวิชา หลายแห่งมีการรับนิสิต/นักศึกษาเข้าเรียนครูโดยไม่มีการคัดเลือกตามนโยบาย การปฏิรูปการศึกษาที่ประสงค์จะได้คนเก่ง คนดีมาเรียนครูแต่ในบางแห่งกลับมีการคัดเลือกคนที่มีความสามารถและจำกัดจำนวนรับที่เข้มงวด หลายแห่งผลิตบัณฑิตครูในคณะต่าง ๆ ที่ไม่ใช่คณะครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ทำให้คุณภาพของนิสิต/นักศึกษาที่เข้ามาเรียนและคุณภาพของบัณฑิตแตกต่างกัน จากรายงาน ผลการสอบบรรจุบุคคลเข้ารับราชการครูปีพ.ศ. 2563 มีผู้สมัครและมีสิทธิ์สอบจำนวน 159,314 คน จากที่มี ความต้องการ 18,987 คน แต่มีผู้สอบได้เพียง 10,375 คน หรือร้อยละ 6.8 ทำให้ได้ครูไปบรรจุเพียงร้อยละ 55 เท่านั้น สิ่งเหล่านี้เป็นความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาของประเทศอย่างมหาศาล สอดคล้องกับการพิจารณา ดัชนีคุณภาพของคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ตามระบบการให้คะแนนในการประเมินคุณภาพ ภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ระบุว่า คณาจารย์ในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของประเทศไทยมีคุณภาพอยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว เพราะคุณภาพคณาจารย์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของบัณฑิตครูมากที่สุด (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา. 2556) นอกจากนี้ในการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก็ยังไม่สามารถส่งเสริม บ่มเพาะประสบการณ์วิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาหรือโรงเรียนที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูยังไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเพียงพอ ครูพี่เลี้ยงขาดความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครูอย่างลึกซึ้ง และขาดทักษะในการเป็นครูพี่เลี้ยง การนิเทศ การดูแลการฝึกปฏิบัติการสอน รวมทั้งการเป็นผู้สอนงาน (Coaching) ให้แก่นิสิต/นักศึกษา สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีผลทำให้บัณฑิตครูมีคุณภาพลดลง จำเป็นต้องพัฒนา โดยเร่งด่วน

สำหรับด้านการพัฒนาครูประชากรนั้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงควรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ในสังคมโลกยุคใหม่ที่ทันสมัยและเท่าทันโลก รวมทั้งพัฒนาความรู้และทักษะให้เกิดสมรรถนะในการปฏิบัติ หน้าที่ตลอดจนพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงครูและบุคลากรทางการ ศึกษา

ในพื้นที่ที่ห่างไกล ทุรกันดารและด้อยโอกาส รวมถึงครูและบุคลากรในสถานศึกษาและพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาที่เป็นเป้าหมายของประเทศ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจุบันมีครูที่ไม่มีวุฒิการศึกษาวิชาชีพครู ยังคงค้าง อยู่ในระบบและปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีการรับครูใหม่ที่ไม่มีความรู้ ทักษะ การศึกษา เข้ามาเป็นครูอยู่ตลอดเวลาทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาเหล่านี้ ยังไม่มีความรู้ ทักษะและความสามารถพื้นฐานและคุณธรรม จริยธรรมความเป็นครูที่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมี คุณภาพ

จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์วิชาชีพครูให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และมีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้รวมถึงมีความรู้และทักษะในสังคมโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีการ ปรับปรุงระบบกลไกส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ อย่าง หลากหลาย โดยเฉพาะการปรับปรุงระบบการประเมินการปฏิบัติงานและสมรรถนะวิชาชีพและการเลื่อน วิทยฐานะและการปรับปรุงค่าตอบแทนที่เหมาะสม ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการทุกคน จึงต้อง ได้รับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของแต่ละบุคคล ทั้งด้านการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัด ประเมินผลและการใช้สื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก ทักษะการสร้างสรรค์การวิจัย และ นวัตกรรมและการสร้างผลงานทางวิชาการ การบริหารจัดการศึกษาและการนิเทศการศึกษา รวมทั้งการใช้ เทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง (Applying) และยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณครูอย่างเข้มแข็ง ซึ่งเป็นพื้นฐานของวิชาชีพครูที่สำคัญที่สุด ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา ควรได้รับการอบรมให้มีสมรรถนะในการพัฒนาวิชาชีพด้วยระบบ PLC&CPD (Professional Learning Community & Continuous Professional Development)

เป้าหมาย กลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพ มาตรฐาน

1) กลไกและระบบการผลิต คัดกรองครูและบุคลากรทางการศึกษาและอาจารย์ ให้มี คุณภาพและประสิทธิภาพ

2) กลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสายสามัญศึกษา และสาย อาชีวศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

แนวทางการดำเนินงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จะเป็นหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบหลักในการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ดังนี้

1) ด้านกลไกและระบบการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ดำเนินการโดยพัฒนารูปแบบกระบวนการคัดเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เข้าเรียนครู และการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินคุณลักษณะความเป็นครูพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรผลิตครู ตาม สาขาวิชาและบริบทพื้นที่เพื่อสร้างความเป็นเลิศ ศึกษาและพัฒนารูปแบบ กระบวนการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูและระบบการนิเทศการศึกษาและการสอนงานของครูพี่เลี้ยงเพื่อเตรียมครูที่มีคุณภาพ และ ประสิทธิภาพ ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะ และการพัฒนามาตรฐานและชี้วัดสมรรถนะอาจารย์ ประจำหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันผลิตครูและการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีสมรรถนะ พัฒนา รูปแบบและหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะอาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันผลิตครูการศึกษา วิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน หรือสถาน

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิชาชีพครูและการพัฒนาครูที่เลี้ยงให้มีสมรรถนะ และพัฒนารูปแบบ และหลักเกณฑ์ประเมินมาตรฐาน สมรรถนะครูที่เลี้ยงในโรงเรียนหรือสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านวิชาชีพครู

2) ด้านกลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสายสามัญศึกษา และสายอาชีวศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ดำเนินการ โดยศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะครูและบุคลากร ทางการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัด สมรรถนะครูและบุคลากร ทางการศึกษา และการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็น ศึกษาและ พัฒนาระบบ/รูปแบบการนิเทศ การติดตามช่วยเหลือครูและการพัฒนาสมรรถนะศึกษานิเทศก์ ตามความ ต้องการจำเป็น ส่งเสริม สนับสนุนระบบกลไกให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการติดตามช่วยเหลือครูใหม่ ครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา ครูที่มีความรู้ความสามารถ และมี คุณลักษณะไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ ครูและสถานศึกษาในท้องถิ่นยากจน ห่างไกลและทุรกันดาร อาทิจำลองร่วมมือกับชุมชน (PLC&CPD: (Professional Learning Community & Continuous Professional Development) การศึกษาอบรม และแพลตฟอร์มกระบวนการจัดการเรียนรู้การบริหารการศึกษาและการ นิเทศ การศึกษา ปรับปรุงระบบการประเมินการปฏิบัติงานและสมรรถนะวิชาชีพครูการพัฒนาแบบกลไกใน การ เลื่อนวิทยฐานะที่ได้รับการปรับปรุงใหม่และการคงวิทยฐานะของครูโดยนำผลการประเมินวิทยฐานะไป เป็น ส่วนสำคัญในการประเมินและการปรับปรุงค่าตอบแทนที่เหมาะสม

4. การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน การผลิตและพัฒนากำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงานของประเทศพบ ความไม่สอดคล้อง ในระดับสูงทั้ง (1)ความไม่สอดคล้องด้านระดับการศึกษาเนื่องจากมีการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีในสัดส่วนสูง ขณะที่ตลาดแรงงานต้องการผู้ที่จบสายอาชีวศึกษามากกว่า และ (2) ความไม่สอดคล้องด้าน สาขาวิชาซึ่งแรงงาน ในตลาดยังพบช่องว่างทักษะ (Skill Gaps) กล่าวคือมีทักษะไม่ตรงหรือต่ำกว่าที่นายจ้าง คาดหวังโดยเฉพาะ ทักษะด้านความรู้ที่ใช้ในการทำงาน นอกจากนี้การผลิตบัณฑิตเพื่อให้มีขีดความสามารถใน ระดับผู้พัฒนา นวัตกรรมโดยใช้แนวทางการจัดการศึกษา STEM เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถ บูรณาการความรู้ ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีกระบวนการทางวิศวกรรม และคณิตศาสตร์ไปใช้ในการเชื่อมโยง แก้ปัญหา และการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ยังมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงานและ เป้าหมาย การพัฒนาประเทศในกลุ่มอุตสาหกรรม เกษตร และบริการ อย่างไรก็ตามจำนวนผู้เรียนที่สำเร็จ การศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศเข้าศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษายังคงมีจำนวนน้อยกว่าผู้เรียนที่ ศึกษาต่อ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ แม้การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาในรูปแบบอาชีวศึกษา ทวิภาคี ผู้เรียนอาชีวศึกษาจะมีสมรรถนะด้านอาชีพจากการฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการ นอกเหนือจาก การเรียนภาคทฤษฎีในห้องเรียน และมีโอกาสได้งานทำสูงเมื่อจบการศึกษา เป็นรูปแบบที่ สถานศึกษา อาชีวศึกษาให้ความสำคัญแต่ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียน การสอน “วิชาการประสานการปฏิบัติ” หรืออาชีวศึกษาทวิภาคีที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้นให้มีคุณภาพ และขยาย วงกว้างในสถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่ง ให้สามารถจัดการเรียนการสอนระบบดังกล่าวได้อย่างเต็ม รูปแบบ กล่าวคือผู้เรียนทุกคนทุกสาขาวิชาได้เข้าฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาระดับคุณภาพและพัฒนากิจการการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เป็น จุดแข็ง มีมาตรฐานสูงสู่ความเป็นเลิศในแต่ละแห่ง หรือสาขาที่สอดคล้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่และทิศทางการ

พัฒนา และการลงทุนควบคู่กับการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการโดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันอุดมศึกษา ที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีและเน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น โดยการพัฒนากระบวนการอาชีวศึกษาใน 3 ระดับ ดังนี้

ระดับต้นน้ำ ปรับปรุงคุณภาพปัจจัยนำเข้าในด้านอาชีวศึกษาทวิภาคีได้แก่

1) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based curriculum) ซึ่งเป็น หลักสูตรที่จัดทำร่วมกับเจ้าของอาชีพโดยกำหนดความสามารถของผู้เรียนจากการวิเคราะห์ทักษะจากการ ปฏิบัติงาน (Work Based) เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น มีการเรียน ภาคทฤษฎีการฝึกทักษะควบคู่กับการฝึกงานหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการอย่างเข้มข้นยิ่งขึ้น เพื่อให้ ผู้จบการศึกษาพร้อมทำงานเพิ่มมากขึ้น

2) เพิ่มขีดความสามารถครูหรืออาจารย์ให้มีวิธีคิดที่ถูกต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีองค์ความรู้ที่ลุ่มลึกและรอบด้าน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในแต่ละสาขาอาชีพ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านทฤษฎีและวิชาการในห้องเรียนและการฝึกทักษะอาชีพ ในห้องปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษาไปฝึกงานหรือฝึกอาชีพภายใต้ สถานการณ์จริงในสถานประกอบการ มีความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความทันสมัย มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนแบบ Project Based แนวทางการพัฒนาครูหรืออาจารย์ที่สำคัญ โดย การสร้างเสริมประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูหรืออาจารย์สามารถ เชื่อมโยง เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากสถานประกอบการมาพัฒนาทักษะและเตรียมความพร้อมผู้เรียน ส่งเสริมการสร้าง เครือข่ายครูวิชาชีพเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ในกลุ่มครูวิชาชีพแต่ละสาขา และเร่งพัฒนา ครูฝึกในสถาน ประกอบการให้มีขีดความสามารถในการถ่ายทอดหรือสอนงาน การวัดและประเมินผล และระบบการดูแล ผู้เรียน ให้แก่ผู้เรียนในระหว่างฝึกงานหรือฝึกอาชีพ

3) พัฒนาความพร้อมในด้านปัจจัยหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนการจัด การเรียน การสอนอาชีวศึกษา ให้แก่สถานศึกษาในด้านเครื่องมืออุปกรณ์การฝึกพื้นฐานในแต่ละสาขาอาชีพ ที่มีความ ทันสมัยและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน รวมทั้งเครื่องมืออุปกรณ์หรือระบบการทำงานจำลอง (Simulation) เพื่อ การเรียนรู้ก่อนการฝึกงานหรือฝึกอาชีพ และการฝึกใช้เครื่องมืออุปกรณ์ขั้นสูง ในสถานประกอบการ

4) สร้างการรับรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเชิงบวก ให้เห็นประโยชน์และความสำคัญ ใน การพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาให้ขยายวงกว้างไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิผู้ประกอบการ ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย และ สถานประกอบการ เพื่อการขยายการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีอย่างมีมาตรฐานคุณภาพสูง

ระดับกลางน้ำ พัฒนาระบบและกระบวนการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีได้แก่

1) สร้างกลไกการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในฐานะ หุ้นส่วน สำคัญในการจัดอาชีวศึกษา อาทิมาตรการทางภาษีลดข้อจำกัดในด้านกฎหมาย ฯลฯ ส่งเสริม สนับสนุนการจัด อาชีวศึกษาทวิภาคีให้มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ อาทิระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัด การอาชีวศึกษาทวิภาคี นวัตกรรมการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีความยืดหยุ่น หลากหลายช่องทางและวิธีการ ฯลฯ และจัดระบบ ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในระหว่างฝึกงานหรือฝึกอาชีพ 2) สนับสนุนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการฝึกงานใน สถานประกอบการโดยความ ร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ องค์กรธุรกิจต่าง ๆ อาทิสภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า สมาคมการเงินการธนาคาร สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สภาดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม แห่งประเทศไทย ฯลฯ สร้างความเข้มแข็งการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการร่วมภาครัฐ

และเอกชนเพื่อการ ผลักกำลังคนอาชีวศึกษาในแต่ละสาขาอาชีพ (Skill Cluster Council) การปรับตัวระหว่างสถานศึกษาในฐานะ ผู้ผลิตและสถานประกอบการในฐานะผู้ใช้กำลังคนเพื่อผู้จบการศึกษามีความพร้อมในการทำงาน “Ready to Work” ที่มีสภาวะพลวัต ซึ่งการฝึกงานจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้าน (1) ความสามารถในการสื่อสาร (2) ฝึกปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (3) มนุษย์สัมพันธ์(4) ทักษะฝีมือ (5) ความมุ่งมั่น (6) แรงบันดาลใจ (7) จินตนาการ (8) วิสัยทัศน์(9) ความคิดแบบวิพากษ์วิจารณ์(10) ความคิดสร้างสรรค์และ (11) สภาวะผู้นำ

3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนหาประสบการณ์อาชีพเพิ่มจากการหารายได้ระหว่างเรียน การเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ในการเป็นผู้ประกอบการที่สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อาชีพมาใช้ในการธุรกิจได้

4) ปรับระบบอาชีวศึกษาให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถพัฒนาและยกระดับสมรรถนะด้านอาชีพต่อเนื่องและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการพัฒนา กำลังคนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการปัจจุบันในรูปแบบยกระดับ หรือปรับความรู้และทักษะ(Up Skill) อบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะใหม่ (Re Skill) หรือฝึกอบรมทักษะอาชีพใหม่ (New Skill) 5) ปรับระบบการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอาชีวศึกษาทวิภาคีที่เหมาะสม ทั้งสมรรถนะหลัก (Score Skill) และสมรรถนะอาชีพ (Competency Skill) และการรับรองมาตรฐานอาชีพ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา

ระดับปลายน้ำ เพิ่มระดับคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาทวิภาคีผลผลิต และผลลัพธ์ ของการยกระดับคุณภาพการจัดอาชีวศึกษาที่สะท้อนผลต่อกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่

- 1) ผู้เรียนอาชีวศึกษาทวิภาคีมีสมรรถนะด้านอาชีพและความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ
- 2) ผู้เรียนอาชีวศึกษาทวิภาคีสามารถผ่านเกณฑ์การรับรองมาตรฐานอาชีพที่กำหนด
- 3) นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีแรงจูงใจในการเรียนในระดับอาชีวศึกษา มากขึ้นโดยปัจจัยหรือเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแรงจูงใจ อาทิค่าตอบแทนหรือรายได้ตามสมรรถนะ การให้รางวัล การเข้าสู่ตำแหน่งงานหรือเลื่อนขั้นที่เหมาะสม (Career Path) การมีโอกาสหมุนเวียนการทำงาน ในสถานประกอบการเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการทำงาน การตอบสนองจากองค์กรและผู้บริหารต่อคำถาม และข้อสงสัยของบุคลากร การฝึกทักษะฝีมือใหม่ให้แก่บุคลากร การฝึกอบรมเพิ่มองค์ความรู้อื่น ๆ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสถานประกอบการและบรรยากาศในที่ทำงานที่เอื้ออำนวยต่อการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงาน รวมทั้งมีการวางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา

เป้าหมาย ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีทักษะที่ตรงตามความคาดหวังของสถานประกอบการและทักษะ การเป็นผู้ประกอบการ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

- 1) จัดทำมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาสนใจเรียนสายวิชาชีพ สร้างการรับรู้ความรู้ความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการเรียนอาชีวศึกษาและความสำคัญของการเรียนระบบทวิภาคีพัฒนาระบบเชื่อมต่อการศึกษาระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และระบบอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนระหว่างการฝึกงานหรือฝึกอาชีพ อยู่ในสถานประกอบการต่างพื้นที่ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนและผู้ปกครอง ส่งเสริมการมีรายได้ ระหว่างเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนได้รับค่าตอบแทนระหว่าง ฝึกงานหรือฝึก

อาชีพ และมีความพร้อมเข้าสู่งานเมื่อสิ้นสุดโครงการ กำหนดมาตรการจูงใจผู้ประกอบการ ร่วมจัดการ อาชีวศึกษาและการรับผู้เรียนเข้าฝึกงานหรือฝึกอาชีพ รวมทั้งมีข้อตกลงร่วมในการจ้างงานหลังสำเร็จการศึกษา

2) พัฒนาระบบความร่วมมือ ระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีเชิงพื้นที่ และการ คัดกรองสถานประกอบการที่มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีในการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี ควบคู่กับการพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือพื้นฐานในการฝึกทักษะในสถานศึกษา รวมถึงการเตรียมความพร้อมของ ผู้เรียนก่อนฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ หรือองค์กรธุรกิจต่าง ๆ

3) สร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพเฉพาะด้าน และเน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น ร่วมพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษาในสถานประกอบการ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีความเชื่อมโยงกับการรับรองมาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานฝีมือแรงงานสอดคล้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ในสาขาที่สถาบันมีความโดดเด่น หรือตอบสนองกับทิศทางการพัฒนา และการลงทุนของประเทศ รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการพัฒนา และยกระดับกำลังคนด้านสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา ภาคอุตสาหกรรม เกษตร และบริการปัจจุบันในรูปแบบยกระดับหรือปรับความรู้และทักษะ (Up Skill) อบรม เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะใหม่ (Re Skill) หรือฝึกอบรมทักษะอาชีพใหม่ (New Skill)

4) คณะกรรมการปฏิรูปฯ ประชุมหน่วยงานผู้รับผิดชอบติดตามความคืบหน้าในการ ดำเนินการ

5. การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อ สนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างประชากรที่มีอัตราการเกิดของประชากรไทย ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เด็กวัยเรียน นักศึกษา วัย แรงงานมีจำนวนที่ลดลง แต่คนมีอายุยืนยาวขึ้น ทำให้ จำนวนที่นึ่งเปิดรับของสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีเกิน กว่าจำนวนของผู้สมัครเรียน ส่งผลกระทบต่อต้นทุน และรายได้ในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา ในขณะที่ สถาบันอุดมศึกษามีกำลังและทรัพยากร เพียงพอที่จะดำเนินการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้อีก อาทิ การ จัดการเรียนการสอนสำหรับคนวัยทำงาน ในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบกับ ภาคการผลิตและบริการ ต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วในบริบท เศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน กำลังคนต้องปรับตัวตามให้ทัน สถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทในการร่วมพัฒนา กำลังคนวัยทำงานเหล่านี้โดยเฉพาะความรู้และทักษะที่ จำเป็นสำหรับการทำงานยุคใหม่ และพบว่า “การพัฒนา กำลังคนวัยทำงานในภาคการผลิตและบริการ” อาจ เป็นภารกิจที่สำคัญและเร่งด่วนไม่น้อยไปกว่า “การพัฒนา บัณฑิตใหม่” ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ความ เชี่ยวชาญสูง แต่ขาดคุณวุฒิหรือความรู้ที่เป็นอุปสรรคต่อ การเข้าสู่การจ้างงานในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงความรู้ เชิงวิชาการในการต่อยอดการทำงาน ด้วยเหตุนี้สถาบันอุดมศึกษาจึงควรปรับบทบาทหรือขยายการให้บริการให้ เอื้อต่อ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สามารถรองรับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long-learning) ที่ตอบสนองความต้องการของประชากรทุกกลุ่ม อาทิ ระบบการจัดการเรียนการสอนแบบชุดการ เรียนรู้ย่อย (Module Based) พร้อมกับระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) และ/หรือระบบคุณวุฒิฉบับ ย่อย (Micro Credential) เพื่อเป็นกลไกที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมให้วัยแรงงานเข้าถึง คุณวุฒิการศึกษา ได้สะดวกและมีประสิทธิภาพสูง อันจะช่วยยกระดับศักยภาพและสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ หรืออาจสะสม เพื่อต่อยอดไปสู่การรับรองคุณวุฒิการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือระดับปริญญาได้นอกจากนี้ยัง

เป็นโอกาสให้ อุดมศึกษามีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน การพัฒนาคุณภาพครูการพัฒนาอาชีวศึกษา รวมถึง การช่วยให้โรงเรียนปรับเปลี่ยนกระบวนการในการทำงานได้อย่างจริงจัง

นอกจากนั้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีที่กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยก้าวออกจากกับดักรายได้ปานกลางสู่การเป็นประเทศรายได้สูง สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวในการพัฒนางานวิจัยและขีดความสามารถของ ระบบวิจัยและศักยภาพของนักวิจัยให้มีความพร้อมและความสามารถในการผลิตงานวิจัยที่สอดคล้องกับ ความต้องการในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินการปฏิรูป ข้างต้นมีความยั่งยืนและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนไทย สถาบันอุดมศึกษา และ หน่วยงานกำกับจำเป็นต้องมีระบบธรรมาภิบาลที่เป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน ดังนั้น การปฏิรูป บทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจาก กับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

1) การสนับสนุนการพัฒนากำลังคนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน ระบบการอุดมศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการปรับบทบาทในกระบวนการผลิต และ พัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพรองรับการพัฒนาประเทศผ่านการยกระดับการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ ตลอดชีวิต (Life-Long Learning) เพื่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย กลไก สำคัญ 3 ประการได้แก่ (1) การศึกษาแบบ Cooperative and Work Integrated Education (2) การจัด การเรียนรู้แบบ Module-Based Learning และ (3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้น Re-skill Up-skill New-skill โดย ทั้งหมดนี้จะต้องดำเนินการใน 7 เรื่อง โดยดำเนินการในระดับส่วนกลาง และระดับสถาบันอุดมศึกษา

2) การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ ปานกลางอย่างยั่งยืน ระบบการอุดมศึกษาจำเป็นต้องปฏิรูประบบการวิจัยและนวัตกรรมทั้งระบบตั้งแต่ การพัฒนา ระบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรมในสาขาที่มีความสำคัญ ของประเทศ การ เชื่อมโยงกระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยของประเทศจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากกระบวนการวิจัยและ นวัตกรรมสู่กระบวนการบริหารจัดการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบวิจัย ของประเทศในทุกกระดับ โดยมี เป้าหมายรวมไปถึงการยกระดับขีดความสามารถด้านนวัตกรรมให้กับ ผู้ประกอบการและชุมชน เพื่อให้มี ความสามารถในการใช้นวัตกรรมในการยกระดับการดำเนินงานและรวมไปถึง ความสามารถในการทำวิจัยและ นวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศอย่างยั่งยืน

3) การปฏิรูประบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการสร้างเชื่อมั่น และ การสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาจากทุกภาคส่วนในประเทศไทย ระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งใน ระดับสถาบันและระดับหน่วยงานภายในของสถาบัน อาทิระบบการสรรหาอธิการบดีกรรมการ สภา มหาวิทยาลัย และระบบการสรรหาคณบดีจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงให้มีระบบธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาคมทั้งในมหาวิทยาลัยและของประชาชนไทย เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาของไทยได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในสังคมไทยในการปฏิบัติภารกิจ ได้อย่าง มั่นคงและยั่งยืน

แนวทางการดำเนินงาน

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จะเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ดังนี้

1) สำรวจและวิเคราะห์สภาพสถานการณ์ปัจจุบัน และกำลังการผลิตของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับ Lifelong-Learning ซึ่งประกอบด้วย

(1) การศึกษาแบบ Cooperative and Work Integrated Education (2) การจัดการเรียนรู้แบบ ModuleBased Learning และ (3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้น Re-skill Up-skill New-skill (ร่วมกับคณะกรรมการการอุดมศึกษา: กกอ.) ตลอดจนการวางแผนการดำเนินงานและการกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพ และการกำหนด เป้าหมายการดำเนินงาน ดำเนินการทุกส่วน

1.1) การดำเนินการระดับส่วนกลาง ได้แก่ วางแผนการดำเนินงานและกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพในการดำเนินงานทุกส่วน รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่เห็นภาพร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้อง ปรับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนากำลังคน กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษาโดยอิงตามความต้องการกำลังคน (Demand-side Financing) ทั้งความต้องการจากภาคการผลิตและบริการ และความต้องการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ การวิเคราะห์ความต้องการและจัดทำแผนการพัฒนากำลังคน ต้องมีกลไกการกำหนด ความต้องการกำลังคน (Demand Identification) เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน ระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาหรือสาขาอาชีพ ทั้งการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนในวัยเรียนในระบบปกติ และการจัดการเรียนรู้/การฝึกอบรมฝีมือ (Re-skill/ Up-skill/ New-skill) สำหรับผู้เรียนวัยทำงาน

1.2) ระดับสถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนให้เกิด Active Learning/ CWIE ทั้งระบบ สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ เช่น Active Learning และ/หรือ Cooperative and Work Integrated Education (CWIE) สนับสนุนให้เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาร่วมกันวิจัยพัฒนานวัตกรรมระบบการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Learning Platform) ที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในทุกระดับการศึกษาแก่ประชาชนไทยทุกคนได้โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พัฒนาระบบ Module-based และ/หรือ Micro Credential พร้อมกับการพัฒนาระบบ Credit Bank ทั้งภายในสถาบันอุดมศึกษาและระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถให้คุณวุฒิบ่อยกับผู้เรียนและสะสมเพื่อเทียบโอนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจบการศึกษาระดับปริญญาได้ พัฒนาระบบบริหารจัดการ/สนับสนุน สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบ สนับสนุนอาชีวระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงสร้างพื้นฐานการเรียนการสอนที่ทันสมัยและตรงกับ ความต้องการพัฒนาอาจารย์ด้วยการส่งเสริมการทำงานกับภาคการผลิตและบริการ สถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกับภาคการผลิตและบริการอย่างเข้มข้นเพื่อพัฒนาขีดความสามารถ ของอาจารย์และบุคลากรให้มีประสบการณ์ความรู้และทักษะที่ภาคการผลิตและบริการต้องการ

2) ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาแผนการปฏิรูประบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในโอกาสการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของประชากรที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาส และส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะ ของผู้เรียน หรือการเทียบโอนประสบการณ์/ความรู้

3) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันยกร่างแผนการปฏิรูประบบการวิจัยและนวัตกรรม

ในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน ภายใน 20 ปีโดยมีเป้าหมายรวมไปถึงการยกระดับขีดความสามารถด้านนวัตกรรมให้กับผู้ประกอบการ และชุมชน เพื่อให้มีความสามารถในการใช้นวัตกรรมในการยกระดับการดำเนินงานและรวมไปถึงความสามารถในการทำวิจัยและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศอย่างยั่งยืน

4) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องร่วมกับจัดทำแผนการปฏิรูประบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษารวมถึงหน่วยงานภายใน ของสถาบันอุดมศึกษา

5) ติดตามและประเมินผล (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา)

2.4 กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

2.4.1 ความเสี่ยงและโอกาสของการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีความเสี่ยงและโอกาสที่สำคัญ 5 ประการ อันเป็นผลเนื่องมาจากแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร การขยายตัว ของความเป็นเมือง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และวัฒนธรรมและอนาคตของงาน ดังนี้

1) ความเสี่ยงในการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถทดแทนกับแรงงานที่ลดลง โดยอนาคตของงานและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้อง จะส่งผลให้เกิดงานประเภทใหม่ ๆ ขณะที่งานบางประเภทจะเลือนหายไป อาทิการเพิ่มขึ้นของงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีหรืองานในอุตสาหกรรม การแพทย์ และสุขภาพจากการแพทย์สู่สังคมสูงวัย ขณะที่งานที่มีลักษณะของการทำซ้ำหรือเป็นแบบแผน (Repetitive/Routine) มีแนวโน้มที่จะถูกทดแทนด้วยหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติอีกทั้งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังส่งผลเกิดเป็นความท้าทายในการพัฒนาแรงงานให้มีทักษะใหม่ ๆ และ/หรือมีความสามารถเฉพาะเพื่อรองรับกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น เนื่องจากคุณภาพการศึกษาและทักษะแรงงาน ในปัจจุบันยังอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรจะยิ่งทำให้การขาดแคลนแรงงานทักษะสูงมีแนวโน้มที่ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จากการลดลงของสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและการเพิ่มขึ้น ของกลุ่มประชากรในช่วงวัยพึ่งพิงที่มีระดับทักษะต่ำกว่า

2) โอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการฝึกอบรมด้วยเทคโนโลยีและประชากรวัยเรียนที่ลดลง โดยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนำมาซึ่งโอกาสในการปรับปรุงและยกระดับประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการฝึกอบรมที่ยังมีข้อจำกัดด้านคุณภาพและการเข้าถึง ผ่านการปรับปรุงอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา ตลอดจนรูปแบบการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัยและสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะเดียวกัน การขยายตัวของความเป็นเมืองจะส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรม ในระดับสูงและ/หรือมีคุณภาพมากขึ้นโดยมีต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ต่ำลง นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและการลดลงของประชากรวัยเรียนอาจเป็นโอกาสในการขยายโอกาสการเข้าถึงและยกระดับคุณภาพการศึกษา/การฝึกอบรม ซึ่งเป็นหนึ่งในความท้าทายที่สำคัญในปัจจุบัน หากสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

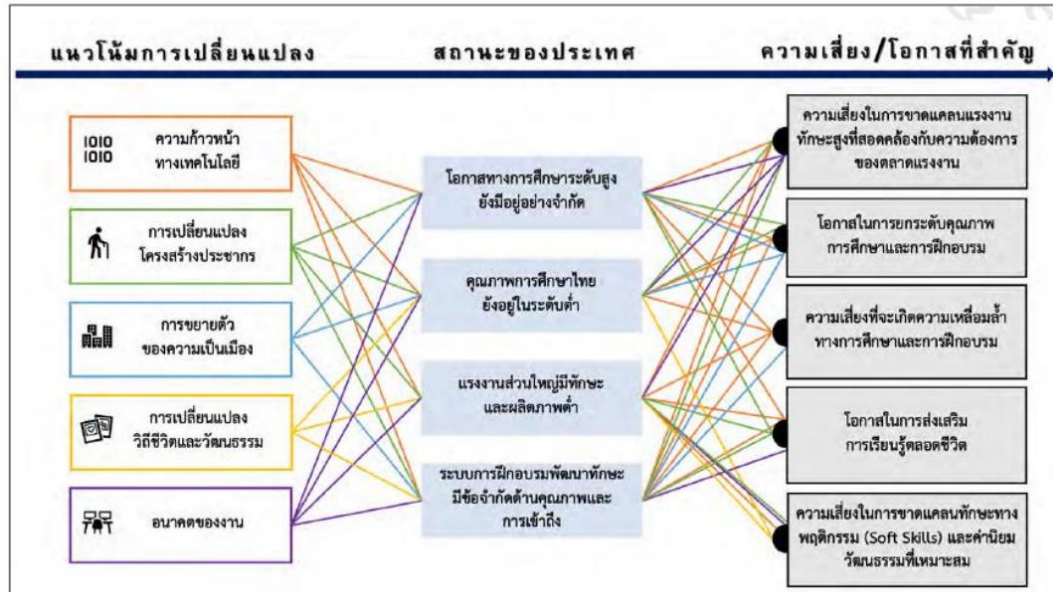
3) ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะ จากความไม่พร้อม ทางเทคโนโลยีและความแตกต่างระหว่างพื้นที่ แม้ว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะมีอุปการะยิ่ง แต่อาจมีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลให้ปัญหาความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาและการพัฒนาทักษะที่มีอยู่แต่เดิม ปรากฏให้เห็นชัดเจนมากยิ่งขึ้น อันเป็นผลมาจากปัญหาความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) ระหว่างกลุ่มคนที่มีและกลุ่มคนที่ขาดความพร้อมทางด้านทักษะและเครื่องมืออุปกรณ์ดิจิทัล เช่นเดียวกับแนวโน้ม การขยายตัวของความเป็นเมือง ซึ่งอาจส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ระหว่างเขตเมืองและชนบท ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากความแตกต่างของระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการสาธารณะ ดังที่ปรากฏให้เห็นในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งมีนักเรียนในชนบทจำนวนมากที่ขาดความพร้อมและไม่สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนแบบออนไลน์ได้

4) โอกาสในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาทักษะให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงและรองรับกับทุกคน โดยอนาคตของงานและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม ของประชากรในระยะต่อไป อาทิการให้ความสำคัญกับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดจนความสมดุลระหว่าง การทำงานกับชีวิตส่วนตัว นำมาซึ่งโอกาสในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มประชากรรุ่นใหม่ ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยส่งผล ให้เกิดความจำเป็นในการขยายการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรผู้สูงอายุซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ในการช่วยสนับสนุนให้การจัดการศึกษา และการฝึกอบรมตลอดช่วงชีวิตเป็นไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5) ความเสี่ยงในการขาดแคลนทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) และค่านิยม วัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการใช้ชีวิตและการทำงานรูปแบบใหม่ โดยอนาคตของงานและการเปลี่ยนแปลง วิถีชีวิตและวัฒนธรรม อาทิกระแสความเป็นปัจเจก (Individualization) หรือกระแสการตระหนักรู้ของ สาธารณชน (Public Awareness) อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและแนวโน้มการ เพิ่มขึ้น ของประชากรรุ่นใหม่จะนำมาซึ่งรูปแบบการทำงาน การใช้ชีวิต และสภาพสังคมที่มีความแตกต่าง หลากหลาย จากเดิมอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้เกิดความจำเป็นในการมีทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) อาทิ การมี จิตสาธารณะ มีความเป็นพลเมือง มีทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างสังคมที่เปิด กว้าง เข้าใจ และเห็นอกเห็นใจต่อความแตกต่างหลากหลายดังกล่าวมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวโน้ม ความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีซึ่งนอกจากจะนำไปสู่ความต้องการทักษะทางปัญญา (Cognitive) แล้ว ยังคาดว่า ทักษะ ทางพฤติกรรม (Non-Cognitive) หรือทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) จะเป็นที่ต้องการมากขึ้น ใน ระยะต่อไป เนื่องจากเป็นทักษะเฉพาะที่เทคโนโลยีสมัยใหม่ยังไม่สามารถทดแทนแรงงานมนุษย์ได้แนวโน้ม ดังกล่าวจึงอาจกลายเป็นความเสี่ยงที่สำคัญสำหรับกำลังแรงงานในปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่ยังขาดแคลนทักษะ ที่ จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในอนาคต

แผนภาพ ความเสี่ยงและโอกาสด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

2.4.2 แนวคิดของกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

ภายใต้กระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อาทิ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี อย่างพลิกผัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัย และภาวะโลกร้อนจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ร่วมกับปัจจัยเร่งจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ก่อให้เกิดความผันผวนของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมแก่หลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยนั้น พบว่า แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสามารถนำมาซึ่งโอกาสและความเสี่ยงที่จะช่วยผลักดันให้การพัฒนาประเทศไทย ในระยะต่อไปให้เกิดผลสำเร็จหรือเป็นอุปสรรค เป้าหมายที่กำหนดไว้ หน่วงรั้งการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ไม่สามารถบรรลุ ขึ้นอยู่กับบริบทหรือศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยโอกาสที่สำคัญสำหรับประเทศไทยซึ่งมีที่มาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ในระดับโลก พบว่ามีที่มาจากความก้าวหน้าและความแพร่หลายของเทคโนโลยีเป็นหลัก ซึ่งการสรรค์สร้างประโยชน์จากเทคโนโลยีให้เกิดเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยได้นั้น ต้องอาศัยการพัฒนาคนและระบบบริหารจัดการด้านดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศให้มีความพร้อมเพื่อรองรับโอกาสที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง ให้กระจายลงสู่ทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง เท่าทัน ขณะเดียวกัน ความเสี่ยงที่คาดว่าจะส่งผลกระทบเชิงลบ และเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อประเทศไทยในการที่จะต้องเร่งแสวงหาแนวทางในการแก้ไขรับมือ นั้น พบว่า มาจากแนวโน้มด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ความเหลื่อมล้ำด้านดิจิทัล รวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม และภัยธรรมชาติ ซึ่งจะบั่นทอนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงยังอาจเป็นเงื่อนไขท้าทาย ต่อมิติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างความเสมอภาคในสังคม ซึ่งบริบทสถานการณ์ของประเทศไทย ที่ยังมีข้อจำกัดภายในหลายประการนั้น หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนแล้ว อาจส่งผลให้ประเทศไทย มีความเปราะบางยิ่งขึ้นเมื่อต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่มีความผันผวนสูง ตลอดจนอาจพลาดโอกาส ที่จะใช้ประโยชน์จากพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และส่งผลให้ประเทศไทยไม่สามารถก้าวตามโลกได้อย่างเท่าทัน นำไปสู่การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในระยะ ยาว

และอาจต้องจมกับปัญหาเรื้อรังที่ลดรั้งความก้าวหน้าของประเทศในทุกมิติอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 -2570) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้เงื่อนไขความท้าทายทั้งหลายดังกล่าว จึงจำเป็นที่ประเทศจะต้องเสริมสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ครั้งใหญ่ในระดับโครงสร้างของประเทศบนพื้นฐานของความเข้มแข็ง สมดุล และยั่งยืน เพื่อก้าวข้ามปัญหา อุปสรรคเดิมให้ประเทศไทยมีสมรรถนะเพียงพอต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งเร่งเพิ่มศักยภาพ ในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้งนี้ การยกระดับสมรรถนะ และศักยภาพของประเทศไทยในระยะเวลาอันใกล้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม หากอาศัยเพียง การมุ่งแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหรือการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานในรายละเอียดเพียงเล็กน้อย เนื่องจากการปรับตัวแบบค่อยเป็นค่อยไปจะไม่เท่าทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วฉับพลัน ในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังไม่เพียงพอสำหรับการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบที่รุนแรงและแผ่ขยาย ในวงกว้าง หรือทันต่อการแสวงหาโอกาสที่จะสร้างผลประโยชน์ที่ผลักดันให้ประเทศไทยสามารถบรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

2.4.3 พลิกโฉมประเทศไทย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand)

การวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มีจุดประสงค์ เพื่อพลิกโฉมประเทศไทย หรือเปลี่ยนแปลงประเทศขนานใหญ่ (Thailand's Transformation) ภายใต้ แนวคิด “Resilience” ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการลดความเปราะบาง สร้างความพร้อมในการรับมือกับ การเปลี่ยนแปลงสามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้ในสภาวะวิกฤติ โดยสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการพลิกโฉมประเทศไทยครอบคลุมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลง ในระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก ในขณะเดียวกันกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ยังมุ่งกำหนดทิศทาง การพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการสร้างสมดุลในการกระจาย ผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างสมดุล ระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเอง พร้อมทั้งการปรับเปลี่ยน องค์ความรู้ในมิติต่าง ๆ ให้เท่าทันและสอดคล้องกับพลวัตและบริบทใหม่ของโลก โดยคำนึงถึงเงื่อนไข ของสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ นอกจากนี้ กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ยังให้ความสำคัญ กับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกกลุ่ม และส่งต่อ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน ยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาประเทศทั้งหมดตามที่กล่าวถึงข้างต้น การพลิกโฉม ประเทศไทย (Thailand's Transformation) ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉม ประเทศไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” หรือ “Hi-Value and Sustainable Thailand” โดยใช้อรรถความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน การยกระดับศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ เพื่อสนับสนุน เสริมสร้างการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และ ขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมอย่างทั่วถึง ตลอดจน เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปในทิศทาง ที่

ประเทศสามารถปรับตัวและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโต ได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวไปพร้อมกับการรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.4.4 Value and Sustainable Thailand

เนื่องด้วยเป้าประสงค์ที่ต้องการให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ระบุ ทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งเน้นได้อย่างชัดเจน การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงมุ่งเน้น คัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ Hi-Value and Sustainable Thailand ในองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) และ (4) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการ จะ “จัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญ ต่อการพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี 2570 โดยรายละเอียด ขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน และหมุดหมาย มีดังนี้

2.4.5 ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)

ปัจจัยขับเคลื่อนที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand โดยเฉพาะกลไกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งระบบการศึกษา และการยกระดับและปรับทักษะ แรงงาน ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโลกยุคใหม่และส่งเสริม การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการที่มีผลิตภาพและมูลค่าสูง และกลไกการบริหารจัดการ ภาครัฐ ทั้งระเบียบกฎหมาย ระบบงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการสาธารณะ ตลอดจน

การติดตามประเมินผลที่ทันสมัย เท้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยหมายความว่าต้องบรรลุในระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เพื่อสร้าง “ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ” ประกอบด้วย

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต คนเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม คุณภาพการศึกษาและระบบการพัฒนาทักษะแรงงานของไทยยังอยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งยังประสบกับความเหลื่อมล้ำ ในการเข้าถึง ส่งผลให้ขาดแคลนกำลังแรงงานที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะต่อไปปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นจากอนาคตของงานและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ของทางเทคโนโลยี วิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่มาพร้อมกับความต้องการงานและทักษะประเภทใหม่ ๆ รวมถึง ทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรซึ่งส่งผลให้กำลังแรงงาน ลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การขาดความพร้อมทางเทคโนโลยีและความแตกต่างระหว่างพื้นที่ยังอาจทำให้ ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและทักษะเพิ่มสูงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การลดลงของประชากร และการขยายตัวของความเป็นเมืองจะนำมาซึ่งโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจน ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถผลิตและพัฒนาากำลังคนที่มีสมรรถนะสูง เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ ในการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ต่อไป

โดยขอบเขตของเป้าหมายการดำเนินงานในหมวดหมู่ที่ 12 มีดังนี้

1. และเทียบเท่าระดับสากล ระบบการศึกษาไทยตั้งแต่ระบบปฐมวัยมีคุณภาพ มาตรฐานใกล้เคียงกันภายในประเทศ โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่อย่างรอบด้าน อาทิ ทักษะ ด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านดิจิทัลและทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงทักษะทางสังคม/พฤติกรรม (soft skills) อาทิ ทักษะด้านการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัว การยอมรับ ความแตกต่างและการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ระบบการศึกษาและกลไกที่เกี่ยวข้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของเด็กแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ จนถึงกลุ่ม NEETs (กลุ่มเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 15-24 ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงานหรือไม่ได้อยู่ในระบบการฝึกอบรมใด ๆ)

3. สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับบทบาทในการผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีปริมาณ และคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสนับสนุนการมุ่งสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย (นอกเหนือจากวัยเรียน)

4. ระบบการฝึกอบรมเพื่อปรับและยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Re-skill/Up-skill/New-skill) มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์ความต้องการอย่างตรงจุด ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะการฝึกอบรมเพื่อโยกย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายภายใต้การสร้างเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสำหรับผู้มีความเสี่ยงจากการถูกทดแทนจากระบบอัตโนมัติ กลุ่มวัยแรงงานตอนปลายและผู้สูงอายุ

5. นโยบายการบริหารจัดการกำลังคนภายใต้บริบทสังคมสูงวัยมีความชัดเจน และสามารถลดทอนความเสี่ยงในการขาดแคลนกำลังแรงงาน อาทิ การขยายอายุเกษียณ การยกระดับผลิตภาพแรงงานไทย และการดึงดูดแรงงานทักษะสูงจากต่างประเทศ

6. ระบบการบริหารจัดการกำลังคนและฐานข้อมูลสารสนเทศด้านกำลังคนของประเทศ มีความบูรณาการ นำไปสู่การออกแบบนโยบายที่เฉพาะเจาะจง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. สถาบันทางสังคมเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การส่งเสริมการเลี้ยงดูบุตร การปฏิรูปสื่อและอุตสาหกรรมบันเทิง จนถึงมาตรการที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี มีความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม

ทั้งนี้ การกำหนด "หมุดหมาย" (Milestones) ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เพื่อนำไปสู่การพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี 2570 ได้

2.5 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579)

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จุดเน้นของการศึกษาเปลี่ยนไปสู่ “การเรียนรู้” โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้การเรียนรู้เป็นปัจจัยสร้างความสามารถและศักยภาพของคน และสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้น มนุษย์ทุกคนทั้งชายหญิง ไม่ว่าจะมีความสามารถทางสังคมหรือเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างไร ย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาเรียนรู้ ที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งต่อตนเองและต่อสังคมโดยรวม การศึกษาตลอดชีวิตเป็นการส่งเสริม สิทธิของแต่ละบุคคลในการเข้าถึงการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเองในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การศึกษา ตลอดชีวิตครอบคลุมถึงการเรียนรู้ที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ และตามอัธยาศัย

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลัก สำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึด ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิจากคุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำ ของการกระจายรายได้และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ(National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

จากแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) แผนการศึกษาแห่งชาติคือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ (1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดีมีคุณลักษณะทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ (3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (4) เพื่อ นำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ ลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีคุณลักษณะและทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

❖ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic)

❖ 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) 5 ประการ ซึ่งมีตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย 53 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ประชากรกลุ่มอายุ 6 - 14 ปีทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าที่รัฐต้องจัดให้ฟรีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาสมรรถภาพ หรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมทุกคน และประชากรวัยแรงงานมีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (Equity) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา 15 ปี เป็นต้น

3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น และคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ของนักเรียนอายุ 15 ปีสูงขึ้น เป็นต้น

4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง มีระบบการบริหารงานบุคคล ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งมีกลไกส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการจัดการศึกษา เป็นต้น

5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัต และบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้านการศึกษาดำเนิน สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับ 200 อันดับแรกของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์จุดมุ่งหมาย และเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนดช่วงเวลาในการดำเนินการในแต่ละเป้าหมายและตัวชี้วัดเป็น 5 ช่วง ดังนี้ ระยะเร่งด่วน ระยะ 5 ปีแรกของแผน ระยะ 5 ปีที่สองของแผน ระยะ 5 ปีที่สามของแผน และระยะ 5 ปีสุดท้ายของแผน แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลัก

ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมาย ตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ และแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

แนวทางการพัฒนา

1.1 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.3 ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)

1.4 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิอาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

2.1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของ ตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2.2 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน

2.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิต และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนา

3.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย

3.2 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐานและประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

3.3 สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรม ที่พึงประสงค์

3.4 พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

3.5 พัฒนาลังข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

3.6 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

3.7 พัฒนาคุณภาพครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

แนวทางการพัฒนา

- 4.1 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ
- 4.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย
- 4.3 พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยง และเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

5.1 ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

5.2 ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.3 พัฒนาองค์ความรู้งานวิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

แนวทางการพัฒนา

6.1 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา

6.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา

6.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

6.4 ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ และประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

6.5 พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

2.6 นโยบายรัฐบาล

นายกรัฐมนตรี(นางสาวแพทองธาร ชินวัตร) ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อ รัฐสภา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2567 ภายใต้แนวทางเปลี่ยนความท้าทายให้กลายเป็น “ความหวัง โอกาส และความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม” ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ ทันที นโยบายระยะกลางและระยะยาว นโยบายการพัฒนาคอนไทยทุกช่วงวัย นโยบายการสร้างควม ยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายแปลงความท้าทายด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่าง ประเทศมหาอำนาจไปสู่ยุทธศาสตร์เสริมสร้างโอกาส และนโยบายพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์ด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจไปสู่ยุทธศาสตร์เสริมสร้างโอกาสและ นโยบายพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มี 19 นโยบาย ดังนี้

1. ส่งเสริมการเกิดและเติบโตอย่างมีคุณภาพของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม
2. เด็กไทยเข้าถึงศูนย์ดูแลเด็กปฐมวัยที่มีมาตรฐาน
3. ส่งเสริมการปลดล็อกศักยภาพทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรมและกีฬา
4. พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น
5. ส่งเสริมการเรียนการสอนสองภาษาโดยใช้ AI
6. เน้นสอนทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงเพื่อสร้างรายได้ (Learn to Earn)

7. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ

8. ค้นหาและช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา

9. ส่งเสริมการปฏิรูประบบอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

10. แก้ปัญหายาเสพติด

11. แก้ปัญหาอาชญากรรม อาชญากรรมออนไลน์/มิถิชาชีพ

12. จัดสวัสดิการสังคม สร้างความเท่าเทียมทางโอกาสและเศรษฐกิจแก่กลุ่มเปราะบาง

13. ส่งเสริม Soft Power

14. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสร้างให้มีส่วนร่วมกับการรับมือภัยธรรมชาติ

15. ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ

16. การปฏิรูประบบราชการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

17. ยกระดับการบริหารภาครัฐให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน

18. พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

19. สร้างสันติภาพและสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประชาชนมีส่วนร่วม

อย่างยั่งยืน

2.7 นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 141 ตอนพิเศษ 309 ง วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567)

เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2567 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ได้ประชุมมอบนโยบายการศึกษาให้แก่ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและประชาชน จึงประกาศนโยบายการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 -2569 ดังนี้

1. ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.1 พัฒนาและต่อยอดวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา ลดขั้นตอน มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 ย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาค้นถิ่น กลับภูมิลำเนาด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส ไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน

1.3 พัฒนาและต่อยอดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างเป็นระบบ และเห็นผลเป็นรูปธรรม

1.4 จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการให้เพียงพอและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้มี การจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

1.5 ดำเนินการยกเลิกครูเวรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง “ชีวิตและควา ม ปลอดภัย ของครูสำคัญกว่าทรัพย์สิน” ครูมีเวลาจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

1.6 จัดหาที่พักการภารโรง เพื่อช่วยลดภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และ ช่วยรักษาความปลอดภัย

1.7 ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อน

1.8 แก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

2.1 เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ “ยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.2 ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Drop out) ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาทั้งในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย

2.3 จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพอย่างน้อย 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ

2.4 พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็น รูปธรรม ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล

2.5 พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองโจทย์ศักยภาพผู้เรียน โดยมีระบบ วัตถุประสงค์ มาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตร ในการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผลการศึกษา ผ่านธนาคาร หน่วยกิต (Credit Bank)

2.6 พัฒนาทักษะที่ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริงของผู้เรียน มีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้ว มีงานทำ (Learn to Earn)

2.7 จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการ

2.8 ส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน

2.9 สร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเท่าเทียม และมีคุณภาพ ตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต พร้อมการพัฒนาทักษะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และทักษะอาชีพที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill)

2.10 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วย ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะดิจิทัล และการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ

2.11 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข

ข้อสั่งการและแนวปฏิบัติ

1) ให้นำนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาและนโยบาย ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม (Action Plan)

2) ให้ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม หลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน และดำเนินการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเคร่งครัด เช่น การสอบ การบรรจุ แต่งตั้งโยกย้าย (ห้ามซื้อ-ขาย ตำแหน่ง) ห้ามทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ ชุดนักเรียน อาหารกลางวัน ฯลฯ

3) น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

4) ให้ร่วมกันปลูกฝังการรักษาสิ่งแวดล้อมและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด

5) ส่งเสริมการอ่านและคิดวิเคราะห์อย่างเป็นกระบวนการ โดยผู้บริหารและครูต้องเป็น ต้นแบบ

6) การลงพื้นที่ตรวจราชการหรือตรวจเยี่ยม ให้ดำเนินการอย่างเรียบง่าย โดยเฉพาะผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องมาร่วมรับการตรวจราชการหรือตรวจเยี่ยม โดยให้มีการดำเนินการอย่าง เรียบง่ายและประหยัด เช่น ไม่ต้องผูกผ้า ไม่ต้องติดป้ายต้อนรับ ไม่มีของที่ระลึกหรือของฝากใด ๆ ทั้งสิ้น

นโยบายการศึกษากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4)

ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

- 1 การประเมินวิทยฐานะครู
- 2 ครูคืนถิ่น
- 3 แก้ไขปัญหานี้ส้นครู
- 4 จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการ
- 5 ยกเลิกครูเวร
- 6 จัดหานักการภารโรง
- 7 ปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็น
- 8 แก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู

เป้าหมายย่อย SDG4

- 4.7** สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน และการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สกปริมมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศฯ
- 4.a** สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน
- 4.c** เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครู ในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนา ที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

- 1 เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา เรียนฟรี มีงานทำ
- 2 Zero Dropout
- 3 โรงเรียนคุณภาพ
- 4 ระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching)
- 5 Skill Certificate และ Credit Bank
- 6 จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)
- 7 จัดให้มีอาหารสำหรับนักเรียน
- 8 สร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียน
- 9 สร้างโอกาสเข้าถึงการศึกษา เท่าเทียมและมีคุณภาพ
- 10 นำ AI มาช่วยในการจัดการเรียนรู้
- 11 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข

เป้าหมายย่อย SDG4

- 4.1** **4.4** **4.5** **4.7**
- 4.1** **4.3** **4.5** **4.6** **4.7**
- 4.7** **4.a** **4.c**
- 4.1** **4.2** **4.7**
- 4.3** **4.4** **4.7**
- 4.4** **4.5**
- 4.a**
- 4.a**
- 4.1** **4.2** **4.3** **4.4**
- 4.7** **4.a**
- 4.7**

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

3. ความก้าวหน้าการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายที่ 4

ประเทศไทยมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ ที่กำหนดไว้ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการพัฒนา และเชื่อมโยงกับ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุตามข้อตกลง SDGs ประเทศไทย ได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำ แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) ขึ้น ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานการทบทวนการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ระดับชาติ โดยสมัครใจ (Voluntary National Reviews: VNRs) มาโดยตลอด ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา เพื่อเป็นการทบทวนการดำเนินงานของประเทศอย่างต่อเนื่อง มีข้อมูลนำมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงาน รวมทั้งนำไปแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และบทเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDGs กับประเทศอื่น ๆ ในการประชุมเวทีหารือระดับสูงทางการเมือง ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-level Political Forum on Sustainable Development: HLPF) ซึ่ง ประเทศไทยเคยนำเสนอ VNR ต่อที่ประชุมมาแล้ว 1 ครั้ง

ในปี 2560 (ค.ศ. 2017) สำหรับผลการดำเนินงาน หรือความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการ เรียนรู้ตลอดชีวิต สรุปได้ดังนี้

3.1 ความก้าวหน้าของการดำเนินงานในภาพรวม

สถานการณ์การดำเนินงานในภาพรวมของเป้าหมายที่ 4 ที่ผ่านมา พบว่า การเข้าถึง การศึกษา และสำเร็จการศึกษาของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเห็นได้จากสัดส่วนเด็กที่เข้าศึกษาในระดับ ประถมวัยและสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นที่เพิ่มขึ้น โดยในระดับประถมวัย มีสัดส่วนเด็กที่เข้าศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 84.7 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 86.3 ในปี 2562 ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น (ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับของไทย) มีสัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 91.8 และ 90.1 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 98.2 และ 96.9 ในปี 2562 ตามลำดับ แม้ว่าอัตราส่วน การสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลายจะลดลงจากร้อยละ 81.7 เป็นร้อยละ 78.6 นอกจากนี้ ความเท่าเทียม ทางเพศในด้านการเข้าถึงการศึกษาของไทยปรับตัวดีขึ้น เห็นได้จากค่าดัชนีความเสมอภาคระหว่างเพศ (GPI) ในทุกระดับการศึกษา ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระหว่างปี 2559-2562 อย่างไรก็ดี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของไทยยังอยู่ในระดับที่ต่ำ หาย โดยเมื่อพิจารณาจากผลคะแนนการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นพบว่า ในปี 2562 คะแนนเฉลี่ยของระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่ำกว่า 50 คะแนนในเกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้ ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีแนวโน้มคะแนนเฉลี่ยลดลงในทุก รายวิชาเมื่อเทียบกับปี 2559 ขณะที่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแนวโน้ม คะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นในวิชาภาษาไทย และภาษาอังกฤษ แต่ลดลงในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งการ ลดลงของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็น ผลจากความเหลื่อมล้ำในการจัดสรรทรัพยากรทั้งบุคลากรทางการศึกษา อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยสัดส่วน นักเรียนระดับอาชีวศึกษาต่อจำนวนประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ 15-17 ปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 24 ในปีการศึกษา 2559

เป็นร้อยละ 26 ในปีการศึกษา 2562 ขณะที่สัดส่วนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ต่อประชากรทั้งหมดในกลุ่มอายุ 18-21 ปี มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากประมาณร้อยละ 60 ในปีการศึกษา 2559 เป็นร้อยละ 54 ในปีการศึกษา 2562 แสดงให้เห็นถึงความต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงานที่เร็วขึ้นในประเทศไทย สำหรับการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ ไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อ การพัฒนาและมีมูลค่าเงินช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (Official Development Assistance: ODA) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีจาก 1,603.25 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 1,654.74 ล้านบาท ในปี 2562 ซึ่งในจำนวนนี้ สัดส่วนความช่วยเหลือที่เป็นทุนการศึกษา ก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 134.32 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 161.56 ล้านบาท ในปี 2562

การดำเนินงานที่สำคัญดังนี้ การสนับสนุนทุนทรัพย์แก่นักเรียนที่ขาดแคลน ได้แก่ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) โดยในเดือน เมษายน 2563 ได้สนับสนุนนักเรียนนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ รวมทั้งสิ้น 5,771,585 คน นอกจากนั้น ยังมีโครงการอื่น ๆ อาทิ การให้เงินอุดหนุนนักเรียนอาชีวศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในชนบท และเงินอุดหนุนทุนเฉลิมราชกุมารี ซึ่งมุ่งเน้นการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนนักศึกษาในพื้นที่ห่างไกล และมีอัตราการศึกษาต่อต่ำ นอกจากนั้น รัฐบาลยังให้โอกาสทางการศึกษาและการอ่านออกเขียนได้กับ กลุ่มเด็กไร้สัญชาติ และเด็กต่างด้าวประมาณ 78,000 คน รวมทั้งได้จัดการศึกษาทุกระดับให้กลุ่มคนสัญชาติต่าง ๆ กว่า 230,000 คน ในปี 2561

การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา อาทิ การดำเนินโครงการเน็ตประชารัฐเพื่อขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไปยังโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งในปี 2562 ดำเนินการแล้ว 1,187 โรงเรียน การร่วมมือกับภาคเอกชน (บริษัท 3BB) ดำเนินโครงการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาฟรี ซึ่งดำเนินการแล้วที่โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล 2,271 แห่ง การใช้ระบบ Information System for Equitable Education (ISEE) ในการชี้เป้าและติดตามกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับ การสนับสนุนทุนทรัพย์ ตลอดจนการใช้นวัตกรรมการคัดกรองนักเรียนยากจนด้วยระบบ Proxy Means Tests (PMT) ซึ่งทำให้พบนักเรียนยากจนในระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นประมาณ 2 ล้านคน ทั่วประเทศ การพัฒนาการศึกษาให้แก่เด็กพิการเพื่อส่งเสริมการศึกษาแบบเรียนรวมกับเด็กปกติ อาทิ โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม โครงการสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับผู้เรียน ที่มีความพิการทางการได้ยิน โครงการล่ามภาษามือเพื่อการสื่อสาร และโครงการพัฒนาทักษะการทำข้อสอบ GAT/PAT สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการมองเห็น ทั้งนี้ ไทยจัดหลักสูตรการฝึกอบรมครูด้านการสอน คนพิการ พ.ศ. 2561 เพื่อเพิ่มสมรรถนะให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ หรือผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ **เร่งรัดการยกระดับคุณภาพทางการศึกษา** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาระบบ การเรียนรู้ การสอน และหลักสูตรที่มีคุณภาพ การปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นมาตรฐานสากลและส่งเสริมการพัฒนาเด็กตามศักยภาพและตามความถนัด ของตัวเอง รวมถึงการพัฒนาการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยการปรับเปลี่ยนระบบ การจัดการเรียนการสอนห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และการส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ (Computing Science) **การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีอาชีพ** โดยให้โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศ อาชีพและกลุ่มความถนัด และการจัดแผนการเรียนรองรับความต้องการแรงงานตามบริบทของจังหวัด ควบคู่ไปกับการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกัน ทางสังคม อาทิ หลักสูตรการด้านทุจริต

ศึกษา โครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง และป้องกันอาชญากรรม ภัยสังคม การรู้เท่าทันยาเสพติด การสร้างจิตสำนึกและวินัยในตนเอง โดยมี สถานศึกษาพอเพียงที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างครบวงจรทั้งหมด 23,796 แห่ง และได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาแล้ว 205 แห่ง การพัฒนาคุณภาพครูโดยไทยจัดตั้งสถาบันครูพัฒนาเพื่อรองรับการคัดเลือกหลักสูตรพัฒนาครูและจัดการฝึกอบรมตามโครงการพัฒนาครูรูปแบบครบวงจรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โครงการ คู่มือครู) ในหลักสูตรฝึกอบรมที่ผ่านการรับรอง 1,207 หลักสูตร ซึ่งครอบคลุมครูกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยพบว่า ในปี 2561 มีครูที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการจำนวน 274,264 คน เพิ่มขึ้นจาก 175,987 คน ในปี 2560 และคิดเป็นร้อยละ 77 ของผู้ลงทะเบียนทั้งหมด โดย หลักสูตรที่มีครูลงทะเบียนมากที่สุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุคศตวรรษที่ 21 โดยใช้หลักการของเกมส์สำหรับครูประถมศึกษา การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ STEM Education ตามแนวคิด Active Learning การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนโดยรวม การผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 และเป็น กลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมีการฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริงผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ในโครงการ Thai MOOC (Thailand Massive Open Online Course) ครอบคลุม 477 รายวิชา และไม่มีค่าใช้จ่าย การดำเนินโครงการ Smart University@EEC เพื่อพัฒนากำลังคนดิจิทัลเพื่อตอบโจทย์ Thailand 4.0 และการตั้งศูนย์ฝึกอบรมแรงงานและการกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ และการได้รับอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน การให้ความช่วยเหลือแก่ ต่างประเทศ โดยไทยมีบทบาทให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาประเทศมาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มทุกปี โดยการดำเนินการมีรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยี การสนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์ การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญและอาสาสมัครไปปฏิบัติงานภายใต้ โครงการ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งโดยการจัดหลักสูตร ฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน การให้ทุนรัฐบาลไทยเพื่อศึกษาต่อและเพื่อการฝึกอบรม และการจัดส่งอาสาสมัคร เพื่อนไทยและผู้เชี่ยวชาญไปปฏิบัติงานที่ประเทศคู่ร่วมมือตามคำขอ

3.2 ความก้าวหน้าการดำเนินงานรายเป้าหมายย่อย จากภาพรวมของการดำเนินงานเมื่อพิจารณารายเป้าหมายย่อยของเป้าหมายที่ 4 ตามประเด็นการพัฒนาใน 5 ประเด็น (นโยบาย หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูผู้สอน และการติดตามประเมินผล) ดังนี้

เป้าหมายย่อยที่ 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. 2573 ด้านนโยบาย : มีกฎหมายการศึกษาภาคบังคับ จัดการศึกษาให้เปล่า 9 ปี ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีนโยบายขยายโอกาสช่วยเหลือให้เข้าศึกษาก่อนและหลัง ภาคบังคับ 3+3 ปี โดยมีระบบสนับสนุนค่าใช้จ่าย ด้านหลักสูตร : มีหลักสูตรแกนกลางกำหนดโดย คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ปัจจุบันอยู่ระหว่าง ดำเนินการจัดทำและ พัฒนา (ร่าง) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฐานสมรรถนะ) เพื่อให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยีแห่งศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการ เรียนการสอน : มีการควบคุมมาตรฐานโดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2560) ลักษณะการจัดการเรียนการสอนเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง มีการสอบ วัดความรู้มาตรฐาน

วิชาหลักจากส่วนกลาง ด้านการพัฒนาครูผู้สอน : มีการพัฒนาครู โดยระบบคุปองการ พัฒนาครูและการพัฒนา ในระหว่างประจำการ โดยระบบแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และการนิเทศภายใน (PLC) ด้านการติดตามประเมินผล : มีระบบตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไทยเป็นแบบอิงคะแนนสอบ

เป้าหมายย่อยที่ 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้น มีความพร้อม สำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573 ด้านนโยบาย : มีกฎหมาย และนโยบายให้ การศึกษาและดูแลเด็กปฐมวัยตั้งแต่เกิดถึง 6 ปี โดยถือเป็นสวัสดิการสังคมที่ให้ความร่วมมือ กันหลายภาคส่วน โดยพ่อแม่ร่วมรับผิดชอบ ไม่ใช่บริการแบบให้เปล่า ด้านหลักสูตร : มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง บนฐานการมีส่วนร่วม และระบบสนับสนุนการให้โอกาสกับคุณภาพที่เท่าเทียมกัน ด้านการจัดการเรียน การสอน : จัดประสบการณ์ การเล่นและการเรียนรู้หลากหลายเพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุล และต่อเนื่อง/เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบท ของสังคม/ให้ความสำคัญกับ กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาการ/ประเมินพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและนำผล การประเมินมาพัฒนาเด็ก/ ให้ พ่อแม่ ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ด้านการพัฒนา ครูผู้สอน : มีการพัฒนาระบบ ผลิตครูปฐมวัย และมีการพัฒนาในเส้นทางวิชาชีพตั้งแต่แรกเข้า โดยการฝึกอบรม ขณะปฏิบัติงาน สร้างความ ขำนาญผ่านการลงมือทำจริงและการฝึกอบรมนอกสถานปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ ด้านการติดตามประเมินผล : ครูวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบทุกด้านเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี/ ประเมินจากสภาพจริงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่เน้น แบบทดสอบ/สรุปผลการประเมิน จัดทำ ข้อมูล และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

เป้าหมายย่อยที่ 4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573 ด้านนโยบาย : อาชีวศึกษาเริ่มที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ให้สอนถึงระดับปริญญาในวิทยาลัย อาชีวศึกษา/ วิทยาลัยเทคนิค ส่วนการอุดมศึกษาสาขาวิชาการต่าง ๆ สอนในวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยให้อนุปริญญาตรี ถึง ปริญญาเอก ด้านหลักสูตร : มีกรอบคุณสมบัติวิชาชีพแห่งชาติ (NQF) สำหรับการจัดทำหลักสูตรสาขาวิชาการ และมีกรอบคุณสมบัติวิชาชีพ (VQF) เพื่อควบคุมมาตรฐานหลักสูตรอาชีวศึกษา/เทคนิคศึกษา เทียบกับระดับสากล ด้านการจัดการเรียนการสอน : จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ เพื่อยกระดับการศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมทุกช่วงวัย/ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่ายในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และ การเรียนรู้ตลอดชีวิต ในรูปแบบต่าง ๆ /ส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาและเทคโนโลยี ดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการศึกษานอกระบบ/พัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/ นวัตกรรม การวัดและประเมินผลในทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน ด้านการพัฒนาครูผู้สอน : พัฒนา บุคลากรและระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยยึด หลักธรรมาภิบาล ด้านการติดตามประเมินผล : มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประเมินคุณภาพ ภายนอก โดยสำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทุกระยะ 5 ปี

เป้าหมายย่อยที่ 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึง ทักษะ ทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573 ด้านนโยบาย : มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมทักษะการทำงาน ที่

หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการฝึกอบรมก่อนและระหว่างประจำการ ด้าน
หลักสูตร : เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกระทรวงแรงงานฯ ด้านการ จัดการ
เรียนการสอน : มีรูปแบบการจัดการศึกษาหลากหลายลักษณะและรูปแบบ โดยมีหลายหน่วยงาน มีส่วนร่วม
รับผิดชอบจัดการศึกษา

เป้าหมายย่อยที่ 4.5 จัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่า กลุ่มที่
เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับ อย่างเท่าเทียม
ภายในปี พ.ศ. 2573 ด้านนโยบาย : มีพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 เพื่อสร้าง
ความเสมอภาคและจัดความเหลื่อมล้ำ และมีนโยบายสร้างความเท่าเทียมในสังคม ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติด้านหลักสูตร : มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2560) มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเสมอภาค
ทางโอกาสการศึกษาตามมาตรา 8 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมี
หลักสูตรการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิเศษ อีกทั้งหลักสูตรพิเศษสำหรับกลุ่มต่าง ๆ ที่ต้องการการศึกษา
สงเคราะห์ด้านการจัดการเรียนการสอน : จัดการเรียนการสอนตามหลักการศึกษาพิเศษ และการศึกษา
สงเคราะห์ ด้านการพัฒนาครูผู้สอน : ครูผู้สอนการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ได้รับการพัฒนาตาม
หลักการ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้านการติดตามประเมินผล : มีการติดตามประเมินผล การดำเนินงาน
ตามหลักสูตรการศึกษาพิเศษ การศึกษาสงเคราะห์ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับเด็กปกติ เพื่อให้บรรลุ
เป้าหมายด้านการลดความเหลื่อมล้ำ

เป้าหมายย่อยที่ 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิง ในสัดส่วนสูง
สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573 ด้านนโยบาย : มีหลักสูตร เน้นมาตรฐาน โดยให้
ทุกคนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และมีนโยบายปฏิรูป การศึกษาด้านการอ่าน
ออกเขียนได้ รวมทั้งนโยบายส่งเสริมการอ่านของเด็กและป ประชาชนทั่วไป ด้านหลักสูตร : บรรจุสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย และสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในหลักสูตรระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามเกณฑ์มาตรฐาน
ชาติด้านเวลาเรียนและด้านผลผลิตของการเรียนรู้ตามตัวบ่งชี้ต่าง ๆ / มีหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนนอก
ระบบโรงเรียนที่เทียบเท่ากับในระบบโรงเรียนขั้นพื้นฐานให้เรียน แบบการศึกษานอกระบบ ด้านการจัดการ
เรียนการสอน : จัดในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ตามหลักการและวิธีสอนที่เสนอแนะโดยหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการ พัฒนาครูผู้สอน : พัฒนาครูผู้สอนตามระบบพัฒนาครู
และบุคลากรทางการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด และตามความต้องการของ
หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา ด้านการติดตาม ประเมินผล : ติดตามและประเมินผลการอ่านออกเขียนได้
คิดเลขเป็น โดยการสอบด้วยข้อสอบกลางในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 และสอบวัดความรู้เมื่อจบชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ด้วยการทดสอบ การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National
Education: O-NET) จัดสอบโดยสถาบันทดสอบทาง การศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) โดยให้วิชาภาษาไทย และวิชา
คณิตศาสตร์ เป็นวิชาหลักที่บังคับให้สอบ

เป้าหมายย่อยที่ 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็น สำหรับ
ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน
ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมือง
ของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วย ให้เกิดการพัฒนาที่

ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. 2573 ด้านนโยบาย : รัฐมีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับ การพัฒนาคนเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน และการเป็นพลเมืองโลก พบได้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาระยะยาว 20 ปี ของประเทศ เป็นต้น ด้านหลักสูตร : หลักสูตรการศึกษาในทุกระดับของไทย นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/ศาสตร์พระราชา มาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างแพร่หลาย/ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสาระสังคมศึกษาฯ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และให้ทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีESD&GCED เป็นฐาน ด้านการจัดการเรียนการสอน : จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยเน้นการปฏิบัติจริงตามความเหมาะสมของผู้เรียน บริบททาง สังคม สถานการณ์ อย่างมีเหตุผลพอประมาณและมีภูมิคุ้มกัน ด้านการพัฒนาครูผู้สอน : มีการพัฒนาครูผู้สอน ให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามแนว ESD และ GCED ในระบบพัฒนาครูของ สพฐ. และหน่วยงาน/องค์กร ที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนพอเพียง โดยมูลนิธิยุวสถิรคุณ เป็นต้น

เป้าหมายย่อยที่ 4.A สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน ด้านนโยบาย : มีนโยบาย กฎหมาย และข้อบังคับเพื่อประกันคุณภาพอุปกรณ์/เครื่องมือทางการศึกษา ที่ใช้เพื่อการบริหารและจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน แต่การนำไปปฏิบัติในบางแห่ง/บางพื้นที่อาจยังมีปัญหา ด้านหลักสูตร : หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ได้กำหนดแนวทางอย่างกว้าง ๆ ในการจัดการเรื่องอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษา เพื่อการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน : การจัดการเรียนการสอนในบางโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก หรืออยู่ในถิ่นทุรกันดาร มักไม่มีอุปกรณ์/เครื่องมือทางการศึกษาที่ได้มาตรฐานเพราะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ที่เน้นการอุดหนุนเป็นเงินค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาครูผู้สอน : มีการพัฒนาครูให้สามารถใช้ อุปกรณ์ สื่อ เครื่องมือทางการศึกษาโดยใช้ระบบคุปองพัฒนาครู แต่มักจะเน้น การพัฒนาทักษะการใช้ICT ในการสอนมากกว่าทักษะการใช้สื่อและอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ ที่หลากหลาย ด้านการติดตามประเมินผล : การติดตามประเมินผลการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษา มักเป็น การติดตามผลการจัดซื้อจัดจ้างจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) มากกว่าติดตามผลการใช้ ที่เกิดประโยชน์กับครูและผู้เรียน

เป้าหมายย่อยที่ 4.B เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2563 ด้านนโยบาย : มีนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศสนับสนุนทุนการศึกษา และการฝึกอบรมให้กับบุคลากรของประเทศที่กำลังพัฒนาและด้อยพัฒนา ภายใต้สนธิสัญญาต่าง ๆ ที่ทำกับ องค์การสหประชาชาติ องค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) และอื่น ๆ ด้านหลักสูตร : เน้นหลักสูตรที่ประเทศไทยมีความเป็นเลิศ รวมถึงศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดการเรียนการสอน : จัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาและสถาบัน ฝึกอบรมที่ร่วมโครงการ ทั้งฝึกอบรมระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก รวมถึงระดับประกาศนียบัตรขั้นต่ำขั้นสูง ด้านการพัฒนาครูผู้สอน : ครู/ คณาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาต่างชาติที่ได้รับทุน ได้รับการพัฒนาจากกระทรวงการต่างประเทศหรือ กระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารทุนการศึกษา ด้านการ

ติดตามประเมินผล : ติดตามประเมินผลโดยหน่วยงาน ผู้ให้ทุนตามวัตถุประสงค์ของแต่ละทุน โดยประเมินทั้งในรายบุคคลและประเมินโครงการ

เป้าหมายย่อยที่ 4.C เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือ ระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573 ด้านนโยบาย : มีนโยบายเพิ่มจำนวน ทุนการศึกษาหรือทุนฝึกอบรมแก่ครูจากประเทศกำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนาในอาเซียนและนอกอาเซียน โดยความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตและพัฒนาครู รวมทั้งยูเนสโก กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจใน เอเชียแปซิฟิก (เอเปค) เป็นต้น ด้านหลักสูตร : มีทั้งหลักสูตรฝึกอบรมครูหรือบุคลากรทางการศึกษาของประเทศกำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา ทั้งระยะสั้น ระยะยาว และการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี โท เอก ซึ่งเป็นไปตามแผนงานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน โดยการให้ทุนการศึกษาและแลกเปลี่ยน นักศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน : จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สถาบันการศึกษามีอยู่แล้ว หรือตามหลักสูตรเฉพาะที่ได้พัฒนาขึ้นตามความต้องการและข้อตกลงของหน่วยงานผู้ให้ทุนการศึกษา กับต่างประเทศที่ส่งครูมาพัฒนา ด้านการพัฒนาครูผู้สอน : ครูและคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับปริญญาโท เอก และหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง ด้านการติดตามประเมินผล : ติดตามประเมินผล โดยหน่วยงาน ผู้ให้ทุนการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของแต่ละทุน

4. ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา วิเคราะห์แนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมายหลัก ไปสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จในปี 2573 และแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อยกระดับ การพัฒนาประเทศในทุกมิติให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ใน 20 ปีข้างหน้า (ปี 2580) กล่าวได้ว่า ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป้าหมายการพัฒนาประเทศตาม ยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ทรัพยากรมนุษย์ การที่โครงสร้างประชากรมีสัดส่วน ประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กลดลงและประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุก ประเทศ จึงเป็น ปัจจัยเสี่ยงและประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ทุกมิติมากขึ้น ดังนั้น การสร้าง หลักประกันด้าน การศึกษา เพื่อให้ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงเป็นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ให้มีศักยภาพ มีความพร้อมในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ จึงมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย ของการพัฒนาประเทศในอนาคตอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลและผลการดำเนินงานที่กล่าวมาข้างต้น มีประเด็นที่ท้าทาย การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ และมีประเด็น ข้อเสนอแนะสำคัญในการจัดทำกรอบตัวชี้วัดสำหรับการติดตามผลและทบทวนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ 4 : SDG4) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในภาพรวม ดังนี้

4.1 ประเด็นท้าทาย

4.1.1 ประเทศไทยยังคงเผชิญความท้าทายหลายประการในการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาทิ การที่สังคมบางส่วนขาดความ ตระหนักรู้เรื่อง SDGs การขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึง ความท้าทาย ด้านข้อมูลตัวชี้วัด บางตัวที่ยังไม่สอดคล้องกับระเบียบวิธีการของสหประชาชาติไม่สะท้อน บริบทของประเทศและไม่ได้จัดเก็บ

ข้อมูลแบบจำแนกแยกประเภท รวมถึงการขาดระบบฐานข้อมูลกลาง เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งอาจส่งผลในภาพรวมต่อการดำเนินการเพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทย เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืน กับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมาย SDGs ได้ที่ผ่านมาหน่วยงาน ภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินการเพื่อมุ่งปลูกฝังค่านิยมและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ผ่านโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การบรรลุเป้าหมายเป็นไปอย่างยั่งยืน ยังมี ประเด็นที่ท้าทายในหลายประการที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะในประเด็น รูปแบบและช่องทางการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่อาจ ยังไม่มีความหลากหลาย ไม่ทัน ต่อสถานการณ์และตรงกับความต้องการของคนในสังคม รวมทั้งในประเด็นค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ที่แตกต่างกันระหว่างวัยของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม จึงอาจทำให้ความผูกพัน และการพึ่งพาอาศัยกัน ในสังคมมีแนวโน้มที่จะลดน้อยลง ทั้งในระดับครอบครัวในระดับชุมชน และในสถานศึกษา ซึ่งทำให้การใช้กลไกทางสังคมในการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีอาจทำได้ยากมากขึ้น และค่านิยมที่ดีงามอันเป็นรากฐานของสังคมบางอย่างถูกลดความสำคัญลง

4.1.2 การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ในภาพรวม เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่สมวัยมากขึ้น แต่จากสถานการณ์โควิด-19 ที่ผ่านมามีความ ท้าทายในการฟื้นฟูพัฒนาการในด้านที่ถดถอยไปจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 อันเนื่องมาจากการ ปิดโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะพัฒนาการถดถอยในเด็กปฐมวัย ซึ่งอาจส่งผลต่อ การพัฒนาในระยะยาว นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาภายในจังหวัดก็มากขึ้น ซึ่งสะท้อนความแตกต่าง ของการเรียนรู้ที่บ้านของเด็กแต่ละคนในช่วงที่โรงเรียนปิด รวมทั้งความยากจน หรือขาดทุนของครอบครัว เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยและความพร้อมในการเข้าสู่ระบบ การศึกษา รวมไปถึงยังขาด การออกแบบมาตรการแบบมุ่งเป้ารายพื้นที่เพื่อเสริมกำลังการพัฒนาเด็ก ปฐมวัยได้เหมาะสมตามบริบทพื้นที่

4.1.3 สมรรถนะการศึกษาไทยในการพัฒนาวัยเรียนวัยรุ่นให้มีความรู้และทักษะในการ ดำรงชีวิต และประกอบอาชีพในอนาคต แม้จะมีคะแนนที่ดีขึ้นแต่ยังอยู่ในจุดที่ต้องเร่งพัฒนาเนื่องจาก ยังมีคุณภาพ การศึกษาที่ยังต่ำและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่ยังสูง ซึ่งประเด็นท้าทายที่สำคัญ ที่ส่งผลต่อการ บรรลุเป้าหมายในด้านคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการสอนให้คิดอย่างมีเหตุผล และด้านความเหลื่อมล้ำ ทาง การศึกษา อาทิ อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ลดลง อีกทั้ง อัตราส่วนครูต่อนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา และงบประมาณด้านการศึกษาต่อผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ ยังไม่เหมาะสมกับการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ในวัยเรียนวัยรุ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนความท้าทาย ในการนำเด็กที่หลุดจาก การศึกษาเข้าสู่ระบบ การศึกษา/การฝึกอาชีพ และการฟื้นฟูภาวะการเรียนรู้ ถดถอยจากการปิดโรงเรียน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

4.1.4 สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ได้เริ่มคลี่คลายลง ส่งผลให้การ ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว และแรงงานที่ได้รับผลกระทบเริ่มทยอยกลับมาทำงาน แต่แรงงาน ยังต้องเผชิญกับสภาวะการทำงานในรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะการที่ภาคธุรกิจหันมาพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น ส่งผลให้แรงงานที่มีทักษะไม่สอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินธุรกิจยุคใหม่ตกราน หรือมีความเสี่ยงที่จะตกราน เพิ่มขึ้นในอนาคต การรับรู้ถึงช่องทางการยกระดับทักษะ อาทิแพลตฟอร์ม พัฒนาทักษะให้บริการแก่กลุ่ม คนทำงานในทุกช่วงวัยยังอยู่ในวงจำกัด ตลอดจนหลักสูตรการศึกษาไทย ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน ทั้งในแง่ของเชิงคุณภาพและปริมาณ ทำให้เกิด ปัญหาการว่างงานสูงและตลาดแรงงาน ขาดทักษะและกำลังคน

ที่ต้องการ รวมถึงภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา ยังขาดการบูรณาการร่วมกัน ในการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาทักษะแรงงานฝีมือ เพื่อสร้างโอกาสและเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ ที่หลากหลาย

4.1.5 สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 19 เป็นประเด็นท้าทายต่อการ บรรลุ เป้าหมายก่อให้เกิดผลกระทบต่อด้านการศึกษาและต่อตัวนักเรียนโดยตรง โดยมีเด็กนักเรียน จำนวนมาก เกิด ภาวะการเรียนรู้ที่ถดถอย รวมถึงปัญหาการพัฒนาทางกายและทางจิตใจ จากการเรียน ออนไลน์ในช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากความพร้อมของทรัพยากร/อุปกรณ์ในการเรียนรู้ความพร้อมของ ผู้เรียน สภาพแวดล้อมในการ เรียนและความพร้อมของครูผู้สอน รวมทั้งปัญหาการหลุดออกนอกระบบ การศึกษา โดยเฉพาะในช่วงชั้น ร้อยต่อ (ประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3) ในกลุ่มเด็กนักเรียน จากครัวเรือนยากจน

4.1.6 การจัดการศึกษาที่รองรับพหุปัญหาลากหลายประเภทและการส่งเสริม ความสามารถ พิเศษเฉพาะทางอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนยังคงต้อง จัดตามหลักสูตร แกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการในการเรียนการสอนเป็นหลัก ทำให้ในทาง ปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน โดยการแบ่งห้องเรียนตามพหุปัญหาที่หลากหลายทำได้ยาก เนื่องจาก โรงเรียนต้องมีความพร้อมในด้าน ทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา จึงทำให้ในทางปฏิบัติ มีการกระจุกตัวเฉพาะในบางกลุ่มโรงเรียน นอกจากนี้ความรู้ความเข้าใจตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา ของบุคลากรทางการศึกษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้สอน ยังคงมีอยู่ในระดับจำกัด ประกอบกับค่านิยม และทัศนคติของสังคมไทยที่มีแนวโน้มในการยกย่องและให้ ความสำคัญ กับความเป็นเลิศทางด้าน วิชาการเป็นหลัก หรือการยกย่องคนเก่งยังคงเป็นการเน้นไปที่สาขา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง เนื่องมาจากสาขาอาชีพในการรองรับการทำงาน ในอนาคต ยังคงมีอยู่ อย่างจำกัด ส่งผลให้เกิดสถานการณ์การเร่งเรียนและเรียนหนักเพื่อสนับสนุนไปสู่ความ เป็นเลิศ ทางวิชาการตามค่านิยมของสังคมตั้งแต่อายุน้อย โดยขาดการคำนึงถึงความหลากหลายทางพหุ ปัญญา ด้านต่าง ๆ ที่เด็กแต่ละคนมีแตกต่างกัน นอกจากนี้การติดตามการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ ที่ หลากหลาย ยังคงขาดการจัดเก็บข้อมูลและตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนผลลัพธ์ตามเป้าหมายได้อย่าง เหมาะสม และชัดเจน

4.1.7 โอกาสในการพัฒนาสำหรับกลุ่มคนเปราะบางยังมีจำกัด คนพิการส่วนใหญ่ยังเข้าไม่ถึง การศึกษาและมีแนวโน้มประสบปัญหาการไม่มีงานทำ โดยในปี 2564 จำนวนคนพิการในประเทศไทย ที่ได้รับ การออกบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน 2,102,384 คน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1,168,165 คน รองลงมาวัยทำงานอายุระหว่าง 15 – 59 ปีจำนวน 855,816 คน ส่วนคนพิการ วัยเด็กและวัยเรียน (แรก เกิด – 21 ปี) จำนวน 151,163 คน แม้ที่ผ่านมารัฐบาลจะมีการดำเนินนโยบาย ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึง การศึกษาแก่คนพิการ อาทิจากการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในรูปแบบ โรงเรียนเฉพาะความพิการ 48 แห่ง ศูนย์การศึกษาพิเศษ 77 แห่ง รวมถึงการเรียนร่วมในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณในการ สนับสนุนการจัดการศึกษาแก่ผู้พิการในอัตรา ที่ มากกว่าผู้เรียนปกติแต่จากข้อมูลในปี 2564 พบว่าคนพิการที่ได้รับการศึกษามีจำนวน 1,625,191 คน โดยมี การศึกษาสูงสุดเพียงระดับประถมศึกษามากถึง 1,323,640 คน (ร้อยละ 81.45) รองลงมาคือ มัธยมศึกษา (ร้อย ละ 11.60) การศึกษานอกระบบและอื่น ๆ (ร้อยละ 3.35) ตามลำดับ ส่วนคนพิการที่ได้รับการศึกษา ระดับ ปริญญาตรีขึ้นไปมีเพียง 26,187 คน (ร้อยละ 1.61) ขณะที่คนพิการที่ไม่ได้รับการศึกษาอีกจำนวน 477,193 คน

4.1.8 การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่ม NEETs – Not in Education, Employment or Training ซึ่งหมายถึงเยาวชนอายุ 15 – 24 ปีที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม ซึ่งในจำนวนนี้มีกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ไม่ต้องการทำอะไร (กลุ่ม Resting) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 141,329 คน ในปี 2557 เป็น 259,609 คน ในปี 2564 โดยอาจเชื่อมโยงกับฐานะของเด็ก ที่มาจากครัวเรือนยากจนและครัวเรือนที่ร่ำรวย โดยปัญหาหลักของประชากรกลุ่ม NEETs มีทั้งปัจจัย ด้านความอบอุ่น ในครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญทั้งในเรื่องการสื่อสารการสนับสนุน และการสร้างความเข้าใจซึ่งกัน และกันระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง บุตร หรือปัญหาเชิงโครงสร้างที่พ่อแม่ต้องไป ทำงานนอกพื้นที่และไม่ได้อยู่กับบุตร ความยากจน การจัดการเรียนการสอนที่ไม่สามารถสร้างแรง บันดาลใจและเป้าหมายในชีวิต ทำให้เลือกออกจากระบบ การศึกษา การขาดช่องทางด้านอาชีพ การติตรา ของสังคมทำให้การกลับเข้าสู่ระบบ การศึกษาจึงมีน้อย ระบบ การรับคนเข้าทำงานที่ต้องอายุ 18 ปีขึ้นไป ส่งผลให้เยาวชนบางส่วนที่ต่ำกว่า 18 ปีและมีฐานะทางบ้านที่ ยากลำบากขาดโอกาสในการประกอบ อาชีพ สอดคล้องกับการวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับเยาวชน ที่ไม่ได้อยู่ในการ ทำงาน การศึกษาหรือการฝึกอบรม ในประเทศไทย (Youth Not in Employment, Education, or Training: NEET) ดำเนินการโดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กระทรวง และ UNICEF Thailand พบว่า ในประเทศไทย เยาวชน (อายุตั้งแต่ 15 – 24 ปี) ที่ไม่ได้อยู่ในการทำงาน การศึกษา หรือ การฝึกอบรม (NEET) มีจำนวนเพิ่ม มากขึ้น ซึ่งถือเป็น ปรากฏการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจที่น่ากังวล แม้ว่า ปัจจุบันรัฐบาล ภาคเอกชน และ องค์กรประชา สังคมจัดโครงการและการบริการต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับเยาวชนที่นิ่งเฉย และขาด การมีส่วนร่วม แต่โครงการและการบริการเหล่านี้ส่วนใหญ่ ยังอยู่ในขอบเขตจำกัด เยาวชนส่วนใหญ่ยัง ไม่ สามารถเข้าถึงโครงการและการบริการดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เยาวชนกลุ่มที่ด้อยโอกาสมากที่สุด ทั้งนี้ เยาวชนหญิงมีความเสี่ยงมากกว่าเยาวชนชายที่จะเป็น NEET ซึ่งประชากรกลุ่ม NEET ในประเทศไทย ร้อยละ 70 เป็นเยาวชนหญิง ส่วนใหญ่เลิกเรียนกลางคันเนื่องจากตั้งครคร์ หรือต้องรับผิดชอบดูแล ครอบครัว รวมทั้ง ผู้ปกครองของเยาวชนหญิงมักจะไม่นับสนุนให้เยาวชนหญิง ออกจากบ้าน และประกอบอาชีพเท่ากับที่ สนับสนุนเยาวชนชาย ผลคือ เยาวชนหญิง NEET จึงมีโอกาสน้อยที่จะเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนา ทักษะความชำนาญหรือศึกษาต่อ นอกจากนี้ยังพบปัจจัยอื่น ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ เยาวชนอายุระหว่าง 20 – 24 ปี เป็นเยาวชน NEET มากกว่าเยาวชนอายุระหว่าง 15 – 19 ปีเยาวชน NEET ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น เยาวชนที่ออกจากระบบ การศึกษาก่อนกำหนด หรือเยาวชนที่มีได้ศึกษาต่อหลังจากสำเร็จ การศึกษาระดับมัธยม มีโอกาสมากกว่า ที่จะมีปัญหาในการเข้าถึง โอกาสการทำงาน รวมถึงเยาวชนที่มีความ พิกาก็ประสบปัญหาในการเข้าถึง โอกาสการศึกษาและโอกาส การทำงาน เนื่องจากโรงเรียนไม่สามารถ ตอบสนองความต้องการ ของผู้พิการได้หรือเยาวชนเหล่านี้อาจหางาน ที่มีคุณภาพทำได้ยาก นอกจากนี้ความ ยากจนเป็นอีก ปัจจัยสำคัญ โดยเยาวชนจากครัวเรือนที่มีรายได้น้อย มีโอกาสสูงกว่าที่จะเป็น NEET และ ผู้ปกครอง ชุมชน และครอบครัวเยาวชนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการ ที่เยาวชนจะกลายเป็น NEET รวมทั้งการ ขาด การแนะแนวเรื่องการประกอบอาชีพและโอกาสในการพัฒนา ทักษะที่จำเป็นเพื่อให้เยาวชนสามารถ เข้าสู่ ตลาดการทำงานได้สำเร็จ

4.1.9 เร่งพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตเพื่อนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจาก เป็น ระบบ ที่เอื้อให้คนสามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้ตลอดตามความสะดวกและความจำเป็นของชีวิต

4.1.10 ผลักดันให้เกิดสมัชชาการศึกษาในระดับจังหวัด โดยเกิดจากความร่วมมือ ของเครือข่าย ผู้มีส่วนร่วมทางการศึกษาในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย ครอบครัว/ผู้ปกครอง สถานศึกษา กลุ่มองค์กรชุมชน

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนาศักยภาพ ของทรัพยากรในพื้นที่ บูรณาการการดำเนินงาน และการวางแผนการศึกษา ที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของแต่ละจังหวัด สามารถยกระดับศักยภาพของจังหวัด อย่างแท้จริง

4.1.11 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นเพื่อการเรียน การทำงานและการ ดำรงชีวิต ทักษะการรู้คิดดิจิทัล (Digital Quotient+Digital, Media and Information Literacy) และการ เชื่อมต่อโลก แห่งการเรียนรู้สู่โลกแห่งการทำงาน (School to Work Transition) รวมทั้ง ทักษะด้านการ บริหารจัดการ ข้อมูลและสารสนเทศด้วย

4.2 ประเด็นข้อเสนอแนะการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

4.2.1 การดำเนินการในระยะต่อไปเพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และมี ความ พร้อม ในทุกมิตินอกจากการดำเนินโครงการตามปกติที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่องแล้วนั้น หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ยังควรต้อง มุ่งพัฒนารูปแบบและช่องทางการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้มี ความหลากหลาย ทันต่อ สถานการณ์และความสนใจของคนในสังคมมากยิ่งขึ้น โดยการใช้ซอฟต์แวร์เพื่อขับเคลื่อนการ ดำเนินงาน ด้านการสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรมีการ สร้างพื้นที่ปลอดภัยของคน แต่ละวัยและแต่ละกลุ่มในสังคมที่มีความหลากหลาย เพื่อก่อให้เกิด กระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และมีความเคารพ ความเข้าใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น รวมทั้งควร เร่งสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบัน ทางสังคม โดยเฉพาะ สถาบันทางศาสนาเพื่อเป็นการสร้างความ น่าเชื่อถือให้กับคนในสังคมให้มากยิ่งขึ้น

4.2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการเตรียมความพร้อมของพ่อแม่มีอาสาสมัคร ดูแล พัฒนา เด็กปฐมวัยรายพื้นที่ เพื่อหนุนเสริมผู้ปกครอง ทั้งด้านทักษะการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ถูกต้อง ตั้งแต่ก่อน การ ตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย และด้านทรัพยากรที่จำเป็นต่อพัฒนาการเด็ก มีแนวทางปฏิบัติ ในการฟื้นฟูพัฒนาการ เด็กปฐมวัยหลังภาวะวิกฤตสำหรับครูและผู้ดูแลเด็กอย่างหลากหลายเพื่อการ ประยุกต์ใช้ตามบริบท ของพื้นที่ และขนาดสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งการสร้างเสริมประสบการณ์ ผ่านแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ หรือ ตามความ สนใจของเด็กในช่วงปิดเทอม ปรับระดับการจัดการเรียนรู้ระดับ ประถมศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มาจาก ระดับ อนุบาลให้เหมาะสมตามพัฒนาการ การผลักดันการใช้ มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติในสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด การยกระดับการผลิต และพัฒนาครูปฐมวัยอย่างครบวงจรตั้งแต่ ช่วงเริ่มแรกไป จนถึงช่วงปฏิบัติงาน สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย การสนับสนุน ให้เปิดสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีอายุ ต่ำกว่า 3 ปีตลอดจนการพิจารณาจัดสรรและเพิ่มจำนวน เงินอุดหนุนเพื่อ การเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด 0 – 6 ปี แบบถ้วนหน้า

4.2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาข้อมูลสถานการณ์ความต้องการตลาดแรงงาน ให้ ครอบคลุม โดยมีข้อมูลด้านแรงงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีกลไกเชื่อมโยงข้อมูลด้านแรงงาน ที่ครบถ้วน มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านแรงงานรองรับ มีการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ของ ตลาดแรงงาน มีการรับรองสมรรถนะแรงงาน รวมถึงอาจจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์ เส้นทางอาชีพให้แก่ นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป ให้มีโอกาสได้รู้จักอาชีพที่หลากหลาย เพื่อจะ ได้เลือกทำงานที่สอดคล้อง กับความถนัด เป็นกำลังแรงงานที่ช่วยพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มศักยภาพ

4.2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการปฏิรูประบบการเรียนรู้การจัดกิจกรรม ทางวิชาการ กิจกรรมทางกายและจิตใจที่หลากหลายสอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย เพื่อฟื้นฟูภาวะการณ์ การเรียนรู้ที่ถดถอยของนักเรียน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กนักเรียนที่ยากจนและด้อยโอกาส รวมทั้งพัฒนาระบบ

ติดตามเด็กที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา และกลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยง รวมทั้งมีมาตรการ ในการป้องกันการ หลุดออกนอกระบบของเด็กนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาทักษะ ด้านดิจิทัลให้แก่ครูและนักเรียน ซึ่งเป็นทักษะที่ สำคัญในศตวรรษที่ 21 ผ่านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิตการเตรียมความพร้อมใน ด้านอุปกรณ์การเรียน และสัญญาณเครือข่าย อินเทอร์เน็ต และการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล ให้แก่ครูผู้สอนและ นักเรียน สำหรับรองรับการเรียนรู้ผ่าน ดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทกับภาคการศึกษามากขึ้น และเป็นการรองรับ การเรียนรู้ในช่วงวิกฤตจากโรค ระบาดในอนาคตได้รวมถึงการพัฒนาสมรรถนะครูและ บุคลากรทางการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยี และดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทั้งระบบ และเร่งดำเนินการ ทดสอบสมรรถนะครูราย สาขา ที่สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานสากลได้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะครูที่อยู่ในระบบ การศึกษาอยู่แล้ว เพื่อ ประกันคุณภาพของครูและพัฒนาครูผู้สอนไปสู่การเป็นครูยุคใหม่และสะท้อนคุณภาพ ของครู ได้อย่างชัดเจน การวิจัยและสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการศึกษา และกระจายผลระบบการศึกษา ที่มีคุณภาพไปให้ทั่วถึง ผ่านกลไกต่าง ๆ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา อาทิจำกัด โรงเรียน พิเศษ การกระจาย ทรัพยากรทางการศึกษาในเรื่องการจัดสรรครูและการผลิตครูที่มีคุณภาพ ให้ไปสอนในท้องถิ่น การสนับสนุน เครื่องมือการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความจำเป็นในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งการสร้างความร่วมมือกับ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

4.2.5 การส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญาจำเป็นต้องอาศัยการดำเนินงาน อย่างจริงจัง และต่อเนื่องตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยการพัฒนาระบบ ข้อมูลทั้งระบบ ฐานข้อมูลพหุปัญญาแห่งชาติที่เชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และระบบเทคโนโลยี สำหรับ การสำรวจคัดกรอง วัตรระดับ และติดตามผลผู้เรียนการพัฒนาทางด้านแหล่งเรียนรู้ทั้งสถานศึกษา ที่ส่งเสริม พหุปัญญาและสถานที่ สาธารณะในการเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถ การสร้างโมเดล ต้นแบบและการส่ง ต่อการพัฒนาตามพหุ ปัญญา นอกเหนือจากด้านวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จ ในทุกพื้นที่การสร้างการ มีส่วนร่วมของ ภาคเอกชนในการเข้ามาส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ตามแนวทางพหุปัญญา รวมถึงการ ส่งเสริมการจ้าง งาน และการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับเรื่องพหุปัญญา ทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และครูผู้สอน โดยปรับเปลี่ยนทัศนคติว่าผู้เรียนที่เก่ง ไม่จำเป็นต้องเก่งเฉพาะด้านวิชาการแต่เพียง เท่านั้น นอกจากนี้ควรมี การสนับสนุนการสร้างเครือข่าย โรงเรียนและมีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรในการ จัดการเรียนการสอนและ เรียนรู้ร่วมกัน เพื่อลดอุปสรรค ในด้านทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน

4.2.6 การจัดสรรทรัพยากรการศึกษาควรจัดสรรให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบท ใน ปัจจุบัน เร่งพัฒนาโอกาสทางการศึกษาเพื่อเอื้อให้คนทุกเพศ ทุกช่วงวัย และ ทุกสถานะ สามารถ เข้าถึง การศึกษาได้สะดวกทุกที่และทุกเวลา อีกทั้งควรเร่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา อย่างต่อเนื่อง และปรับเปลี่ยนบทบาทของครูให้สามารถพัฒนาสมรรถนะพื้นฐานของผู้เรียน ได้อย่างเต็ม ความสามารถ ส่งเสริมการกระจายทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งในเรื่องการจัดสรรครูและการสนับสนุนเครื่องมือการเรียน การ สอนที่สอดคล้องและมีความจำเป็นในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งเร่งพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานด้านดิจิทัลและทักษะ ด้าน ดิจิทัลในการเรียนการสอนให้แก่ครูและนักเรียน นอกจากนี้ภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องควรประสานการดำเนินงาน ช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นระบบผ่านการพัฒนา การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมี การวิเคราะห์ข้อมูลในมิติที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางอย่างรอบด้าน เพื่อให้สามารถระบุ ความต้องการที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างแท้จริง และแก้ปัญหาเด็กตกหล่นทางการศึกษาได้อย่างตรงจุด

5. ประเด็นเร่งด่วนต้องเร่งรัดดำเนินการ

5.1 พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานตามตัวชี้วัด และจัดทำฐานข้อมูล การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก การขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 (SDG4) ยังประสบปัญหาเรื่องเกี่ยวกับการ จัดเก็บข้อมูล พื้นฐานที่เป็นผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ภายใต้แผนที่นำทางการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการจัดเก็บ ข้อมูลไม่ต่อเนื่อง หรือมีการ ยกเลิกการจัดเก็บข้อมูลบางตัวชี้วัดไป ซึ่งในการดำเนินงานเกี่ยวกับการ จัดเก็บข้อมูลเพื่อตอบตัวชี้วัดเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา สามารถสรุปจำแนกประเภท ของกลุ่มข้อมูลได้เป็น 5 ลักษณะดังนี้

- 1) ตัวชี้วัดที่มีแหล่งข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายปีจำนวน 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.1.1, 4.1.2, 4.2.1, 4.2.2, 4.3.1 และ 4.b.1
- 2) ตัวชี้วัดที่มีแหล่งข้อมูล แต่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายปี(ปีเดียว ปีเว้นปีหรือ ทุก 3 ปี) จำนวน 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.5.1 และ 4.6.1
- 3) ตัวชี้วัดที่มีแหล่งข้อมูล แต่ยกเลิกการจัดเก็บข้อมูล จำนวน 1 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.4.1
- 4) ตัวชี้วัดที่มีแหล่งข้อมูล แต่การจัดเก็บข้อมูลยังไม่ครบถ้วน สมบูรณ์จำนวน 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.a.1 และ 4.c.1
- 5) ตัวชี้วัดที่ไม่มีแหล่งข้อมูล ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล หรือการจัดเก็บข้อมูลยังไม่ ชัดเจน จำนวน 1 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.7

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดเก็บข้อมูลและจัดทำ ฐานข้อมูล (ข้อมูลพื้นฐานตามตัวชี้วัด) เพื่อดำเนินการกำหนดกรอบแนวทางการจัดเก็บข้อมูล จัดทำ ฐานข้อมูล รวมทั้ง การพัฒนารูปแบบหรือแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานตามตัวชี้วัดให้ได้ครบทุก ตัวชี้วัด และดำเนินการจัดทำ ฐานข้อมูลผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษาต่อไป

5.2 การปรับปรุงแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เนื่องจากสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี วัฒนธรรม รูปแบบการดำรงชีวิตเป็นไปอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อการจัดการ ศึกษา รวมทั้ง กรอบทิศทางและเป้าหมายการดำเนินงานพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีการปรับปรุงและประกาศใช้อย่าง ชัดเจน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงาน ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา มีกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานที่ ชัดเจน สอดคล้องเชื่อมโยงกับความเปลี่ยนแปลง เป้าหมายการ พัฒนาประเทศ จึงจะมีการดำเนินงานปรับปรุง แผนที่นำทางฯ และกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานในปี 2568 และระยะ 5 ปีถัดไปให้ชัดเจน เพื่อสื่อสาร สร้าง ความรู้ความเข้าใจ และประสานบูรณาการการ ทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงาน รับผิดชอบ และประสานงานหลักการขับเคลื่อนใน ระดับพื้นที่ต่อไป

ส่วนที่ 4

สาระสำคัญของแผนที่นำทาง

การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตั้งแต่ปี 2015 ได้มีการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติมาเป็นลำดับ ซึ่งในปี 2562 คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ได้ให้ความเห็นชอบแผนการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) เพื่อใช้เป็นแผนสำหรับการขับเคลื่อน เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงานใน 6 ด้าน คือ

1. การสร้างความตระหนักรู้ ทุกภาคส่วนเข้าใจหลักการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการ สร้างการตระหนักรู้ จะดำเนินการทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อน ประเทศสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป
2. การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน 3 ระดับของประเทศ การขับเคลื่อน การ พัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ สามารถสะท้อนการขับเคลื่อนเป้าหมาย การ พัฒนาที่ยั่งยืนได้ในคราวเดียวกัน
3. กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติ หน่วยงานของรัฐ บูรณา การการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีผู้รับผิดชอบชัดเจน
4. การจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จัดลำดับ ความสำคัญของโครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนาให้เหมาะสมกับในแต่ละพื้นที่เพื่อบรรลุ การพัฒนาอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ชาติ
5. ภาวการณ์พัฒนา ทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย
6. การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การติดตามและประเมินผล เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบฐานข้อมูลกลางที่มีการรายงานความก้าวหน้าจากทุกหน่วยงานของรัฐ

ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติ กพย. ได้เห็นชอบให้แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการ 4 คณะ เพื่อกำหนดแผนการดำเนินงาน กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และในปี 2563 ได้มอบหมาย หน่วยงาน รับผิดชอบใน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับเป้าหมายหลัก (C1) และระดับเป้าหมายย่อย (C2) ซึ่งแนวทาง การดำเนินงาน จะมี Roadmap ขับเคลื่อนรายเป้าหมายหลัก เนื่องจากแต่ละเป้าหมายหลักมีบริบทการพัฒนา ที่แตกต่างกัน และ มีการทบทวนตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย พร้อมพิจารณาค่าเป้าหมาย และหมุดหมายที่เหมาะสม กับระดับการพัฒนาของประเทศ ทั้งนี้ การสร้างความตระหนักรู้เรื่อง SDGs ให้กับ ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะ ประชาชนได้รับรู้และร่วมกันปฏิบัติโดยทั่วกัน เพื่อสร้างประเทศไทยให้ยั่งยืนอย่างไม่มีวันจบสิ้น ไขว่ข้างหลัง เพื่อสร้าง ความตื่นตัวเชิงสร้างสรรค์ในการขับเคลื่อน SDGs ให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังในสังคม และกำหนดให้ในช่วง 10 ปี ตั้งแต่

ปี 2021-2030 เป็น "ทศวรรษแห่งการทำให้เป็นจริง" หรือ "Decade of Action" ที่คนไทยจะต้องร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อสร้างประเทศไทยที่เข้มแข็ง และสร้างโลกที่เติบโตอย่างยั่งยืน

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานหลัก การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ที่ประกอบด้วย เป้าหมายย่อย 10 เป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายย่อย 8 เป้าหมาย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 1 เป้าหมาย และกระทรวงการต่างประเทศ 1 เป้าหมาย ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ไปสู่การปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงาน 6 ด้าน ภายใต้Thailand’s SDGs Roadmap กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาขึ้น โดยมีปลัดกระทรวง ศึกษาธิการเป็นประธาน โดยคณะกรรมการชุดนี้จะมีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่ง คือ ให้ความเห็นชอบแผนที่น่าสนใจ การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

1. กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน

สำหรับการดำเนินงานจัดทำสาระสำคัญของแผนที่นำทางฯ มีกิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุม สัมมนา ผลงานวิจัย หรือบทความที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสาร/ตำราที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งข้อมูลเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ
2. สังเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นนำมาใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายที่ 4)
3. จัดประชุมคณะทำงานฯ ยกร่างแผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap)
4. จัดประชุมคณะกรรมการฯ พิจารณา (ร่าง) แผนที่นำทางฯ (SDG4 Roadmap) ที่ผ่านความเห็นชอบจากประธานคณะทำงานฯ ให้นำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไปได้
5. นำเสนอผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาให้ความเห็นชอบ
6. จัดส่งแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) ฉบับสมบูรณ์ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะ ฝ่ายเลขานุการ กพย. เพื่อนำเสนอ กพย. ต่อไป

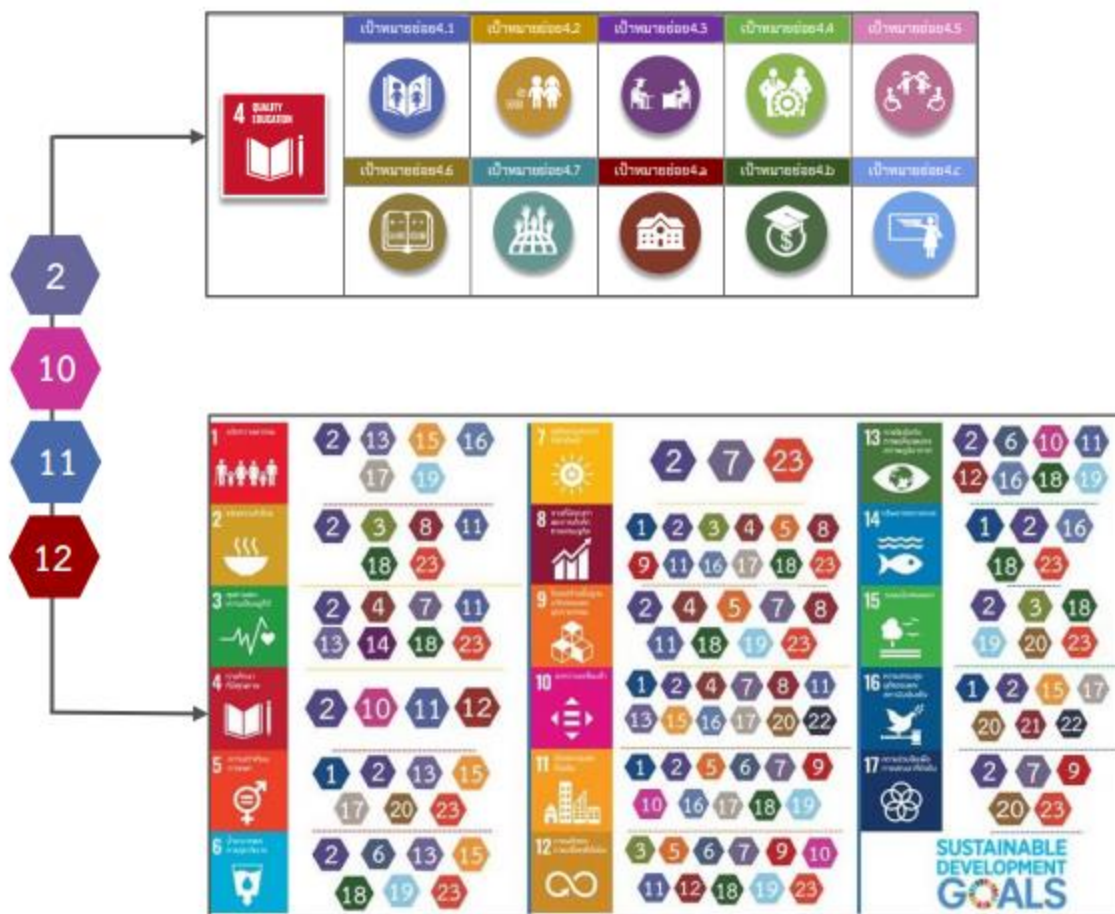
2. สาระสำคัญของแผนที่นำทางฯ

กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรนำองค์ประกอบของแผนที่นำทางฯ ที่ สศช. กำหนดให้ มา กำหนดเป็นเนื้อหาสาระของแผนที่นำทางฯ SDG4 Roadmap ดังนี้

1. การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ 4)
2. การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การกำหนดแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ 4) ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ตามที่ สศช. กำหนดให้การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็น องค์ประกอบสำคัญของแผนที่นำทางฯ ที่หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก ต้องดำเนินการ ซึ่งในการดำเนินงานจัดทำแผนที่นำทางฯ SDG4 Roadmap กระทรวงศึกษาธิการได้นำผลการวิเคราะห์ จากข้อมูลความ เชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายย่อยภายใต้เป้าหมายหลักที่ 4 กับเป้าหมายการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 2 การต่างประเทศ ประเด็นที่ 10 ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ประเด็นที่ 11 การ พัฒนา ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและประเด็นที่ 12 การเรียนรู้ (จากส่วนที่ 3) ดังภาพด้านล่าง รวมถึงการ วิเคราะห์ข้อมูล ความเชื่อมโยงจากห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Value Chain Thailand) ในเป้าหมายแผน แม่บทย่อย ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

ดังนั้น ในการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหลักที่ 4 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำข้อมูลความสอดคล้องเชื่อมโยงข้างต้นมาใช้เป็นข้อมูลหลักในการวิเคราะห์เพื่อหาองค์ประกอบ หรือกิจกรรม และกระบวนการและภายใต้องค์ประกอบ มีปัจจัยใดที่เกี่ยวข้องและทำให้การดำเนินงาน สามารถบรรลุเป้าหมายหลักที่ 4 ได้ โดยในการวิเคราะห์ต้องวิเคราะห์หาความสอดคล้องเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการการดำเนินงาน (ต้นทาง) ไปจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการ การดำเนินงาน (ปลายทาง) ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งแนวทางการดำเนินงาน คือ นำองค์ประกอบ กระบวนการและปัจจัยจากห่วงโซ่คุณค่าของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 4 ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ที่ สศช. ได้จัดทำไว้แล้ว และการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทและสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย เช่น แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยง กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 มาวิเคราะห์สังเคราะห์หาองค์ประกอบและปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ได้ ซึ่งผลการสังเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาด้านที่ 4 (SDG4)

ต้นทาง	กลางทาง				ปลายทาง
กฎหมาย นโยบาย และแผนการศึกษา	หลักสูตรการจัดการศึกษา	ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	รูปแบบ/ระบบการเรียนรู้	ระบบสนับสนุนการเรียนรู้	ระบบติดตาม วัด และประเมินผล
- มีกฎหมายด้านการศึกษาด้านการศึกษา - นโยบายและแผนการศึกษาที่มีความต่อเนื่องและชัดเจน	- มาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง - หลักสูตรการศึกษาที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล - หลักสูตรมีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทุกช่วงวัย - หลักสูตรฐานสมรรถนะที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ	- ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 - การยกระดับมาตรฐานคุณภาพครูอย่างเป็นระบบ (การผลิตและพัฒนาครู) - การประเมินครู/ผู้สอนที่เน้นผลสัมฤทธิ์จากผู้เรียนเป็นหลัก - การพัฒนาความรู้/สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	- การเน้นเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง - การเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการคิดเชิงระบบ - การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติ - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย - ระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับคนทุกช่วงวัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	- สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ - ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา - องค์กรความรู้ นวัตกรรม และงานวิจัย - ทรัพยากรทางการศึกษา - สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	- การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียน - ระบบการติดตามวัด และประเมินผลทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียน - ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลไกการบริหารจัดการ

- การขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
- ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้สถานศึกษา

3. การวิเคราะห์และจัดทำแผนงาน/โครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนา เพื่อขับเคลื่อน SDG4 Roadmap สู่การปฏิบัติ จังหวัดอุดรธานี

ตามแนวทางการดำเนินงานของแผนการขับเคลื่อนฯ Thailand's SDGs Roadmap กำหนดให้มีการจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน/การพัฒนาเพื่อ บรรลุเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หน่วยงาน รับผิดชอบและประสานงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุน จึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อจัดทำ โครงการ/กิจกรรมการดำเนินงาน ดังมีรายละเอียดดังนี้

เป้าหมายย่อย (Target) 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิง ทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และ ไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียน ที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.1.1 สัดส่วนของเด็ก/เยาวชนใน (ก) ระดับชั้น ป.2 หรือ ป.3 (ข) ป.6 และ (ค) ม.3 ที่มีความสามารถตามเกณฑ์ขั้นต่ำเป็น อย่างน้อย ใน (1) ด้านการอ่าน และ (2) ด้านคณิตศาสตร์ หรือการคิดคำนวณ จำแนกตาม เพศ

4.1.2 อัตราการสำเร็จการศึกษา (ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย)

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ												
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน													
4.1.1(1) ร้อยละของเด็กในวัย ป.3 ที่มีทักษะ การอ่านและการ คำนวณขั้นพื้นฐาน	75	80	1. จัดทำการวิเคราะห์ผลการประเมินด้านการอ่านและ การคิดคำนวณ จากผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) 2. มีนโยบายในการยกระดับด้านการอ่านและการคิด คำนวณโดย คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด 3. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทั้งออนไลน์และ ออฟไลน์ สามารถ เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา 4. ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องจัดทำแนวทางการพัฒนา การอ่านและการ คิดคำนวณ 5. รวบรวมนวัตกรรม หรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการ อ่านและการคิด คำนวณ 6. จัดให้มีการวัดประเมินผลการอ่านออก เขียนได้ ปีละ 1 ครั้ง	สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 อว. อปท. ศจ.	สพฐ. สช.													
<table><tr><th>วิชา</th><th>2565</th><th>2566</th><th>2567</th></tr><tr><td>ภาษาไทย</td><td>66.75</td><td>71.49</td><td>72.29</td></tr><tr><td>คณิตศาสตร์</td><td>57.28</td><td>64.15</td><td>65.85</td></tr></table>							วิชา	2565	2566	2567	ภาษาไทย	66.75	71.49	72.29	คณิตศาสตร์	57.28	64.15	65.85
วิชา	2565	2566	2567															
ภาษาไทย	66.75	71.49	72.29															
คณิตศาสตร์	57.28	64.15	65.85															

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ																				
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน																					
4.1.1(2) คะแนนเฉลี่ย ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) <table><tr><th>วิชา</th><th>2565</th><th>2566</th><th>2567</th></tr><tr><td>ภาษาไทย</td><td>52.29</td><td>56.42</td><td>52.81</td></tr><tr><td>คณิตศาสตร์</td><td>27.48</td><td>29.59</td><td>28.91</td></tr><tr><td>วิทยาศาสตร์</td><td>38.75</td><td>40.38</td><td>42.16</td></tr><tr><td>ภาษาอังกฤษ</td><td>36.27</td><td>26.02</td><td>32.84</td></tr></table>	วิชา	2565	2566	2567	ภาษาไทย	52.29	56.42	52.81	คณิตศาสตร์	27.48	29.59	28.91	วิทยาศาสตร์	38.75	40.38	42.16	ภาษาอังกฤษ	36.27	26.02	32.84	45	50	1. จัดทำแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา 2. จัดทำการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้น พื้นฐาน (O-NET) ทุกระดับชั้น 3. กำหนดนโยบายในการยกระดับผลการทดสอบทาง การศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) โดย คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด 4. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทั้งออนไลน์และ ออฟไลน์ สามารถ เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา 5. ใหหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแนวทางการยกระดับ คุณภาพด้าน การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้น พื้นฐาน (O-NET) ทุกระดับชั้น 6. รวบรวมนวัตกรรม หรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศการจัด กิจกรรมการ เรียนการสอนที่ส่งผลต่อการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้น พื้นฐาน (O-NET) ทุกระดับชั้น 7. จัดช่องทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัด กิจกรรมการเรียน การสอนผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์	สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 อว. อปท. ศรจ.	สพฐ. สทศ. สช.	
วิชา	2565	2566	2567																							
ภาษาไทย	52.29	56.42	52.81																							
คณิตศาสตร์	27.48	29.59	28.91																							
วิทยาศาสตร์	38.75	40.38	42.16																							
ภาษาอังกฤษ	36.27	26.02	32.84																							
4.1.2 อัตราการสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย - ประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย	90 80 90	95 90 95	1. ข้อมูลสารสนเทศนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย 2. มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ครอบคลุม 3. จัดทำข้อมูลสถิติพื้นที่ 4. รายงานสรุปผลการดำเนินงาน	สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 อว. อปท. ศรจ.	สพฐ. สช.																					

เป้าหมายย่อย (Target) 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็ก เหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.2.1 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ

4.2.2 อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.2.1 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีพัฒนาการทางด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และพัฒนาการทางบุคลิกภาพตามวัย จำแนกตามเพศ	85	95	1. จัดทำนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยคณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาการ พัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัด 2. จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการดูแล และพัฒนาให้มีพัฒนาการที่สมวัย อย่างทั่วถึงทุกหน่วยงาน 3. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ 4. จัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึง	พมจ. สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 สพม.อด อว. อปท. ศธจ.	สพฐ. สช.	
4.2.2 อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปี ก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้าเรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ	70	80	ความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย และการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน การดูแล และพัฒนาและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย 5. จัดทำข้อมูลสารสนเทศสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดในจังหวัดผ่านระบบออนไลน์ 6. แต่งตั้งคณะทำงานการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัดที่ประกอบด้วยบุคลากรจากหน่วยงานทุกหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย	พมจ. สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 อว. อปท. ศธจ.	สพฐ. สช.	

เป้าหมายย่อย(Target) 4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่ สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.3.1 (1) อัตราการเข้าเรียนของเยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้งในระบบ นอกระบบการศึกษา รวมทั้งการฝึกอบรมในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา จำแนกตามเพศ

4.3.2 (2) อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.3.1 (1) อัตราการเข้าเรียนของ เยาวชนและผู้ใหญ่ ทั้งในระบบ นอกระบบการศึกษา รวมทั้งการ ฝึกอบรมในช่วง 12 เดือนที่ผ่าน มา จำแนกตามเพศ	47:53	50:50	1. จัดทำนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยคณะกรรมการส่งเสริม พัฒนาการ พัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัด 2. จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการดูแล และ พัฒนาให้พัฒนาการที่สมวัย อย่างทั่วถึงทุกหน่วยงาน 3. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มี คุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ 4. จัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการ พัฒนาเด็กปฐมวัย และการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน การดูแล พัฒนาและ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย 5. จัดทำข้อมูลสารสนเทศสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดในจังหวัดผ่าน ระบบออนไลน์ 6. แต่งตั้งคณะทำงานการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัดที่ประกอบด้วย บุคลากรจากหน่วยงานทุกหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย	พมจ. สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 สพม.อด อว. อปท. ศธจ.	สพฐ. สช.	
4.3.2 (2) อัตราการเข้าเรียนต่อใน ระดับอุดมศึกษา	70	80	1. กำหนดนโยบายเชิงพื้นที่ให้ชัดเจน 2. ส่งเสริมค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา 3. เน้นแนว การศึกษาต่อตามความถนัดและความสามารถ 4. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดหลักสูตรที่สนองความต้องการของพื้นที่ 5. ติดตาม สรุปและรายงานผล	พมจ. สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 อว. อปท. ศธจ.	สพฐ. สช.	

เป้าหมายย่อย (Target) 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็นรวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.4.1 สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.4.1 สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ			1. การพัฒนาและยกระดับศักยภาพแรงงาน 2. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3. พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดระบบการศึกษาและระบบ ฝึกอบรมฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพ 4. การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่นๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่าง เต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน	สสช.	พมจ. สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 สพม.อด อว. อปท. ศธจ.	
4.4.1 ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้คอมพิวเตอร์	60	80				
4.4.2 ร้อยละของผู้มีงานทำที่ใช้อินเทอร์เน็ต	100	100				

เป้าหมายย่อย (Target) 4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึง การศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.5.1 ดัชนีความเท่าเทียมกัน (ผู้หญิง-ผู้ชาย/ในเขต-นอกเขตเมือง/ความมั่งคั่งสูง-ต่ำ และอื่น ๆ เช่น สถานะความพิการ คนพื้นเมือง และคนที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งหากมีข้อมูล) สำหรับทุกตัวชี้วัดที่ในรายการนี้ที่สามารถแยกได้

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.5.1(1) ดัชนีความเท่าเทียมทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	100	100	1. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21 2. ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย 3. สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย 4. พัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	สสช.	- ศธ. (สพฐ./สอศ./สช./สกร.) - อว. - อปท. - เทศบาลนคร - พม. - ม.การกีฬาแห่งชาติ - ดชด.	
4.5.1(2) ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	n/a	n/a		สสช.		
4.5.3(3) ดัชนีความเท่าเทียมตามพื้นที่ จำแนกตาม ระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อุดมศึกษา)	n/a	n/a		สสช.		

เป้าหมายย่อย (Target) 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.6.1 สัดส่วนของประชากรในกลุ่มอายุที่กำหนดมีความรู้ความสามารถสำหรับการทำงานในด้าน ก) การอ่านออกเขียนได้ ข) ทักษะในการ คำนวณจำแนกตามเพศ

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.6.1 (1) อัตราการอ่านออกเขียนได้ของ ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	95	97	1. จัดระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่นผ่านการพัฒนา กลไกต่างๆ อาทิ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์แบบเปิด การพัฒนาระบบการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ ดิจิทัล 2. การพัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจที่อยากเรียนรู้ การสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้และให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว 3. การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้ โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการ คัดกรองความรู้	สสช.	- ศธ. (สพฐ./ สอศ./ สช./สกร.) - อว. - อปท. - เทศบาลนคร - พม. - ดชด.	
4.6.1 (2) อัตราการมีทักษะด้าน การ คำนวณของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	90	95		สสช.		
4.6.1 (3) อัตราการอ่านออกเขียนได้และ มีทักษะด้านการ คำนวณของประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป	90	95		สสช.		

เป้าหมายย่อย (Target) 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปีพ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.7.1 ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.7.1 ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลกและ การจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่องหลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของ ประเทศ(ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	n/a	n/a	1. ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี 2. การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะไรศตวรรษที่ 21	สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 อว. อปท. ศจ.	สพฐ. สช.	
4.7.2 การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้มี ความรู้และทักษะ เกี่ยวกับความ เป็นพลเมือง หรือการพัฒนา ที่ ยั่งยืน (โครงการ/กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน เสริมหลักสูตร)	n/a	n/a	1. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21 2. พัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐาน สมรรถนะฯ 3. ปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูฯ	สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 อว. อปท. ศจ.	สพฐ. สช.	

เป้าหมายย่อย (Target) 4.a สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัยปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.a.1 สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการทำมาสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.a.1 สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทบริการ (สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึง) (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย	100	100	1. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท 2. จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนที่สูงขึ้น มีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของตรงเรียนในทุกระดับที่ เหมาะสม 3. เพิ่มการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ส่งเสริมภาค ประชาคม ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 อว. อปท. ศจ.	สพฐ. สช.	

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
(e) น้ำดื่มพื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านสุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ (g) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานใน การทำความสะอาดมือ (ตามนิยามตัวชี้วัดของ WASH ในเรื่องน้ำสุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน)						

เป้าหมายย่อย (Target) 4.b เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกาเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.b.1 ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็นทุนการศึกษา จำแนกตามสาขาและประเภทการศึกษา

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.b.1 ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่เป็น ทุนการศึกษา สำหรับประเทศกำลังพัฒนา และประเทศพัฒนาน้อยที่สุด	n/a	n/a	1. การเสริมสร้างความร่วมมือในด้านการยกระดับการศึกษา การพัฒนา ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และแรงงาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคนไทย 2. เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนกับนานาชาติ ประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคี ไตรภาคี ภูมิภาคและพหุภาคี เพื่อบรรลุ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทาง รวมทั้งส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน	อว.	ศธ. กต.	

เป้าหมายย่อย (Target) 4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด (Global Indicator) 4.c.1 สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา สัดส่วนของครูในระดับ (a) ก่อนประถมศึกษา (b) ประถมศึกษา (c) มัธยมศึกษาตอนต้น และ (d) มัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ

ตัวชี้วัด (SDG4 Indicator)	ค่าเป้าหมาย		แนวทาง/มาตรการการดำเนินงาน	หน่วยงาน		หมายเหตุ
	2568	2573		หลัก	สนับสนุน	
4.c.1 สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การ ฝึกอบรม การสอน) ซึ่งต้องดำเนินการ ก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำการสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ			1. จัดทำฐานข้อมูลครูเกี่ยวกับคุณวุฒิ วิชาเอก ความสามารถพิเศษ ของหน่วยงานทางการศึกษา จำแนกแต่ละระดับการศึกษา 1.1 ก่อนประถมศึกษา 1.2 ประถมศึกษา 1.3 มัธยมศึกษาตอนต้น 1.4 มัธยมศึกษาตอนปลาย 2. ประสานกับหน่วยงานพัฒนาครู เพื่อกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการครูตามวุฒิการศึกษาของสถานศึกษา 3. จัดหลักสูตรการฝึกอบรมครูที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของครู 3.1 หลักสูตรฐานสมรรถนะ 3.2 เทคนิค/วิธีสอน การจัดการเรียนรู้ 3.3 ด้านการใช้/ผลิต สื่อและเทคโนโลยี 3.4 ด้านการวัดและประเมินผล 3.5 ด้านการพัฒนาคุณธรรม/วินัยในชั้นเรียน 4. ส่งเสริม สนับสนุน และจัดหาทุนในการฝึกอบรมพัฒนาครู 5. ประสาน/จัดหาครูให้เพียงพอต่อผู้เรียน	สพป.อด 1 สพป.อด 2 สพป.อด 3 สพป.อด 4 สพม.อด อว. อปท. ศจ.จ.	ศธ. สป. สพฐ. สช.	
(1) ก่อนประถมศึกษา	25	25				
(2) ประถมศึกษา	25	25				
(3) มัธยมศึกษาตอนต้น	20	20				
(4) มัธยมศึกษาตอนปลาย	20	20				

4. สถานะการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายหลักที่ 4 (SDG4) ยังประสบปัญหาเรื่องเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูล พื้นฐานที่เป็นผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ภายใต้แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4 Roadmap) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการจัดเก็บข้อมูลไม่ต่อเนื่องหรือมีการยกเลิกการจัดเก็บข้อมูลบางตัวชี้วัดไป ซึ่งในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูล เพื่อตอบตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา สามารถสรุปจำแนกประเภทของกลุ่มข้อมูล ได้เป็น 5 ลักษณะดังนี้

1) ตัวชี้วัดที่มีแหล่งข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายปี จำนวน 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.1.1, 4.1.2, 4.2.1, 4.2.2, 4.3.1 และ 4.6.1

2) ตัวชี้วัดที่มีแหล่งข้อมูล แต่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายปี (ปีเดียว ปีเว้นปี หรือทุก 3 ปี) จำนวน 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.5.1 และ 4.6.1

3) ตัวชี้วัดที่มีแหล่งข้อมูล แต่ยกเลิกการจัดเก็บข้อมูล จำนวน 1 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.4.1

4) ตัวชี้วัดที่มีแหล่งข้อมูล แต่การจัดเก็บข้อมูลยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.2.1 และ 4.c.1

5) ตัวชี้วัดที่ไม่มีแหล่งข้อมูล ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล หรือการจัดเก็บข้อมูลยังไม่ชัดเจน จำนวน 1 ตัวชี้วัด ได้แก่ 4.7

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดเก็บข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูล (ข้อมูลพื้นฐานตามตัวชี้วัด) เพื่อดำเนินการกำหนดกรอบแนวทางการจัดเก็บข้อมูล จัดทำฐานข้อมูล รวมทั้ง การพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานตามตัวชี้วัดให้ได้ครบทุกตัวชี้วัดต่อไป

ส่วนที่ 5

การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายหลักที่ 4 สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม และเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต”

แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDGs Roadmap) เพื่อใช้เป็นแผนสำหรับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการดำเนินงาน 6 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของแผนที่นำทางฯ ที่ สศช. แจ้างให้หน่วยงาน รับผิดชอบและประสานงานหลักดำเนินการจัดทำขึ้นเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นราย เป้าหมายหลัก ซึ่งองค์ประกอบหรือแนวทางการดำเนินงานที่มีความสำคัญและส่งผลต่อการขับเคลื่อนแผนไปสู่ การปฏิบัติ ได้แก่ 1) การสร้างความตระหนักรู้ ทุกภาคส่วนเข้าใจหลักการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการ สร้างการตระหนักรู้ จะดำเนินการทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ ขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป 2) การมีกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งใน ระดับนโยบายและปฏิบัติ เพื่อให้มีหน่วยงานของรัฐหรือผู้รับผิดชอบบูรณาการการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างชัดเจน 3) ภาวการณ์พัฒนา ทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศมีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย และสุดท้าย 4) การติดตามประเมินผล การขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การติดตามและประเมินผลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบ ฐานข้อมูลกลาง ที่มีการรายงานความก้าวหน้าจากทุกหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ไปสู่การปฏิบัติ กระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา จึงนำแนวทางการดำเนินงานหรือองค์ประกอบข้างต้น มากำหนดเป็นแนวทางสำหรับการขับเคลื่อน SDG4 Roadmap ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
 - 1.1 แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDGs
 - 1.2 กลไกการขับเคลื่อน SDGs
 - 1.3 การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน SDGs
2. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 (SDG4)
 - 2.1 แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG4
 - 2.2 กลไกการขับเคลื่อน SDG4
 - 2.3 การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน SDG4
3. ข้อมูลรายชื่อหน่วยงานและผู้รับผิดชอบ

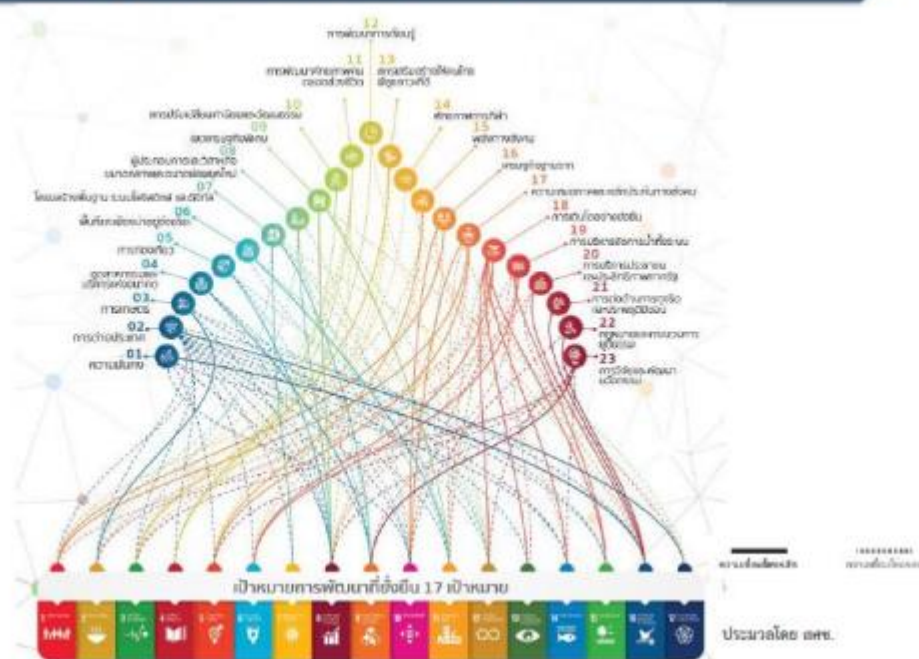

1. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

1.1 แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDGs

จากการที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อมโยงระหว่าง 169 เป้าหมายย่อย (Target) ของ SDGs กับ 37 เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 23 ฉบับ และ 140 เป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า เป้าหมาย SDGs ทั้ง 17 เป้าหมายหลัก และ 169 เป้าหมายย่อยมีความสัมพันธ์สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับเป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 22 ประเด็น ดังได้กล่าวถึงมาแล้วในส่วนที่ 3 ซึ่งสามารถแสดงความเชื่อมโยงจากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs 17 เป้าหมายกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ฉบับ ได้ดังภาพด้านล่าง

การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน 3 ระดับของประเทศ

สำหรับการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย ที่กำหนด จะดำเนินการผ่านการจัดทำแผน 3 ระดับ โดยมีการถ่ายทอดเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนที่มีการกำหนดแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน กำหนดเป็นช่วงเวลาระยะ 5 ปี จากนั้น จึงมีการถ่ายทอดไปสู่แผนปฏิบัติการหรือแผนปฏิบัติราชการ ที่แต่ละหน่วยงานจัดทำขึ้น ตามบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน หรือมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และภาคีเครือข่าย เพื่อรองรับการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในที่สุด ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามบทบาทและอำนาจหน้าที่นั้น ถือว่า เป็นการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปด้วย โดยปริยาย รายละเอียดดังภาพ

2. การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน 3 ระดับของประเทศ

1.1.1 การดำเนินงานในภาพรวม ระดับประเทศ

คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2562 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการร่างแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อน การดำเนินงานให้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งแผนการขับเคลื่อนฯ ครอบคลุมการดำเนินการหลักใน 6 ด้าน ดังนี้

1. การสร้างการตระหนักรู้ ดำเนินการให้ทุกภาคส่วนมีความรู้และความเข้าใจ ในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน

2. การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน 3 ระดับของประเทศ ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างประเทศให้มั่นคง โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

3. กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน มีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนในระดับนโยบาย และหน่วยงานภาครัฐบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน ของสังคม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

4. การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดำเนินงานโดยยึดหลัก ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการที่สำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งขยายผลสู่การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ (SDG Localization)

5. ภาวการณ์พัฒนา สนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและภาคี การพัฒนา ระหว่างประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

6. การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ติดตาม และประเมินผล การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบฐานข้อมูลกลางที่มีการรายงานความก้าวหน้า จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

การจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) การขับเคลื่อน SDGs 17 เป้าหมาย

1.1.2 การดำเนินงานขับเคลื่อน SDGs ระดับหน่วยงาน

ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่การปฏิบัติของประเทศไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะเลขานุการ กพย. ได้จัดประชุมชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องการ ขับเคลื่อน SDGs ระหว่างหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักรายเป้าหมายหลัก (Goals) และเป้าหมายย่อย (Targets) กำหนดแนวทางการขับเคลื่อน SDGs ร่วมกันในระยะ 10 ปี ข้างหน้า รวมถึง รับทราบแนวทาง การจัดทำ Roadmap รายเป้าหมายหลัก และการกำหนดค่าเป้าหมาย/หมุดหมายรายเป้าหมายย่อย โดยการ จัดทำ Roadmap เพื่อการดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยในระดับเป้าหมายหลัก (Goal) กำหนดให้เจ้าภาพรายเป้าหมายหลักเป็นผู้ดำเนินการ ในการจัดทำ Roadmap ให้ประสานหน่วยงานรับผิดชอบ รายเป้าหมายย่อยเพื่อพิจารณากำหนดค่าเป้าหมายและหมุดหมาย (milestone) ให้สอดคล้องกับ SDGs และ เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม โดยพิจารณาจาก ตัวชี้วัดที่สหประชาชาติกำหนดเป็นหลัก (global SDG indicators) และอาจเสนอตัวชี้วัดทดแทน (proxy indicators) และตัวชี้วัดเพิ่มเติม (additional indicators) เพื่อให้การขับเคลื่อน SDGs สอดคล้องกับบริบท ของประเทศ ตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาและจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัด เพื่อระบุแหล่งข้อมูล (sources) และผู้ประสานงาน (focal point) ด้วย

1.1.3 การดำเนินงานขับเคลื่อน SDGs ระดับพื้นที่ (SDG Localization)

การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมายหลักในระดับ พื้นที่ ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่ง กพย. ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย (มท.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในระดับพื้นที่ โดยให้มีการจัดกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเพิ่มเติมตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่กระทรวงมหาดไทย เสนอ และมีข้อมูลพร้อมในระดับจังหวัด จำนวน 34 ตัว และมอบหมายให้ สศช. ร่วมกับ มท. ในการคัดเลือกจังหวัด นำร่องในพื้นที่ 6 ภาค และกระจายตัวตามกลุ่มจังหวัด 4 ระดับ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทดลอง จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้ข้อมูลตัวชี้วัด ในทุกมิติเป็นเครื่องบ่งชี้สถานการณ์การพัฒนา และจัดเตรียมแผนงาน/โครงการ รองรับประเด็นเร่งด่วนสำคัญ

ที่ได้จากการใช้ตัวชี้วัดเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของพื้นที่ไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป ในการจัดทำดัชนีการพัฒนายั่งยืนระดับจังหวัด ได้รวบรวมตัวชี้วัดตาม SDGs ภายใต้อาณาเขตหลัก 17 เป้าหมายหลัก ที่มีการจัดเก็บข้อมูลระดับจังหวัดไว้แล้ว และคัดเลือกตัวชี้วัดที่สามารถใช้ทดแทน (Proxy) โดยในเบื้องต้นพบว่า มีข้อมูลเพียง 24 ตัวชี้วัด และแบ่งกลุ่มตัวชี้วัดออกเป็น 5 กลุ่มตามกรอบแนวคิด ของสหประชาชาติ ได้แก่ มิติการพัฒนาคน มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง มิติสิ่งแวดล้อม มิติสันติภาพและยุติธรรม และมิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา องค์ประกอบของตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับจังหวัด 24 ตัว

มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด
1. การพัฒนาคน	1. ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน
	2. ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์
	3. ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน
	4. อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ (คน/แพทย์)
	5. อัตราการเข้าเรียนรวม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอาชีวศึกษา
	6. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ประชากรไทยอายุ 15-59 ปี (ปี)
	7. ค่าเฉลี่ยคะแนน o-net มัธยมศึกษาตอนปลาย (คะแนน)
2. เศรษฐกิจ และความมั่งคั่ง	8. ปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร (กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน)
	9. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน (บาท)
	10. ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน
	11. อัตราการว่างงาน (%)
	12. ผลผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)
	13. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี
	14. ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ
	15. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้
	16. ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย (%)
3. สิ่งแวดล้อม	18. ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา
	19. สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น
	20. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด

มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด
4. สันติภาพ และยุติธรรม	21. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อประชากรแสนคน)
5. ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา	22. ร้อยละภาษีที่ท้องถิ่น จัดเก็บได้ต่อรายได้รวม ที่ไม่รวมเงินอุดหนุน และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ
	23. ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด
	24. ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต

นำข้อมูลตามตัวชี้วัด 24 ตัว ระดับจังหวัด 76 จังหวัด (เป็นช่วงเวลา) มาคำนวณ ดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับจังหวัด SDGs โดยรายชื่อตัวชี้วัด ปีที่นำข้อมูลมาใช้ในการคำนวณ และค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด จากนั้น ดำเนินการจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัดตามดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อกำหนดพื้นที่นำร่องในการ ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ให้ชัดเจน ใช้ค่ากลางของประเทศ ซึ่งได้จากการคำนวณ ค่ามัธยฐาน (Median) ของดัชนีผสม (Composite Index) ค่าดัชนีรวมหรือดัชนีย่อยในแต่ละมิติ จากนั้น คำนวณค่าที่น้อยกว่าค่ากลางของประเทศ ร้อยละ 10 และ ร้อยละ 20 เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัด โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำสูง ยังขาดความพร้อมและต้องได้รับ การสนับสนุนอย่างเร่งด่วน ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม SDGs ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ มากกว่าร้อยละ 20

กลุ่มที่ 2 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพ แต่ยังมีข้อจำกัดที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัด ที่มีค่าดัชนีผสม SDGs ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ระหว่างร้อยละ 10 ถึง ร้อยละ 20

กลุ่มที่ 3 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพและพร้อมที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัดที่มี ค่าดัชนีผสม SDGs ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ไม่เกินร้อยละ 10

กลุ่มที่ 4 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเข้มแข็งและพร้อมขยายผลไปภายนอก ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม SDGs สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

การดำเนินการในระยะต่อไป สศช. นำผลการจัดทำดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับ จังหวัด หรือร่วมกับ มท. เพื่อพิจารณาปรับปรุง ให้ความเห็นชอบการจัดทำดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับ จังหวัด จากนั้นร่วมกันคัดเลือกจังหวัดนำร่อง ในพื้นที่ 6 ภาค และกระจายตัวตามกลุ่มจังหวัดทั้ง 4 ระดับ เพื่อ ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่ ผ่านการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด โดยใช้ข้อมูลตัวชี้วัด ในทุก มิติเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการพัฒนา และแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับประเด็น แรงจูงใจ สำคัญที่ได้จากการใช้ตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ต่อไป เมื่อได้ดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับ จังหวัด ก็ จะได้มีการดำเนินการในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นลำดับถัดไป

1.2 กลไกการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อน SDGs

1.2.1 กลไกการขับเคลื่อนระดับนโยบายหรือระดับประเทศ

การกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาให้มีความยั่งยืน ครอบคลุม ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ เป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่าง ประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนทั้งในปัจจุบัน และใน

อนาคตเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน และกำหนดท่าทีของประเทศไทยในการประชุมระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ที่ยั่งยืนทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ กพย. มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ เป็นเลขานุการ ซึ่ง กพย. มีอำนาจหน้าที่ (1) กำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน ของประเทศ ให้ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ และเป็นไปตาม ข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ (2) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (3) กำกับการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

ตามระเบียบนี้ และข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (4) เสนอแนะให้มีการ กำหนดหรือแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงมาตรการด้านเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมายเพื่อส่งเสริมด้านการพัฒนา ที่ยั่งยืน ต่อคณะรัฐมนตรี (5) กำหนดแนวทางและท่าทีการเจรจาในการประชุมระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ที่ยั่งยืน (6) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ และข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (7) ออกประกาศ และคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ (8) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่ กพย. มอบหมาย (9) เชิญบุคคล ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อมาชี้แจงหรือให้ข้อมูลต่อ กพย. หรือคณะอนุกรรมการ (10) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้ง (11) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้ หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ต่อมา กพย. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 4 คณะ ดังนี้

1) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มีอำนาจหน้าที่ในการวางแผนทาง การดำเนินงาน ประสาน และบูรณาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตาม เป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืน รวมทั้งจัดทำแผนที่นำทางเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

2) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการองค์ความรู้การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้ง เสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และการตระหนักรู้ต่อการพัฒนา ที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกระดับ ทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศ

3) คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืน มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับการพัฒนาข้อมูลตามเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนให้มีความทันสมัย รวมทั้งให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนา ชีตความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูล สำหรับการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืน และการรายงานสถานการณ์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน บนหลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

4) คณะอนุกรรมการการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะกระบวนการ ขั้นตอน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

ให้ชัดเจน เพื่อผลักดันให้มีการขับเคลื่อนและนำการประเมิน สิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้ในการวางแผนพัฒนาประเทศ

1.2.2 กลไกการดำเนินงาน ระดับเป้าหมายหลัก (Goal) และเป้าหมายรอง (Target)

กพย. ได้กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักรายเป้าหมายหลัก (Goals) และเป้าหมายย่อย (Targets) เพื่อรับผิดชอบกำหนดแนวทางการขับเคลื่อน SDGs ร่วมกันในระยะ 10 ปี ข้างหน้า และจัดทำ Roadmap รายเป้าหมายหลัก และการกำหนดค่าเป้าหมาย/หมวดหมายรายเป้าหมายย่อย ให้สอดคล้อง กับ SDGs และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สหประชาชาติกำหนดเป็นหลัก (global SDG Indicators) และอาจเสนอตัวชี้วัด ทดแทน (proxy indicators) และตัวชี้วัดเพิ่มเติม (additional indicators) เพื่อให้การขับเคลื่อน SDGs สอดคล้อง กับบริบทของประเทศไทย ตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาและจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัด เพื่อระบุ แหล่งข้อมูล (sources) และผู้ประสานงาน (focal point) ด้วย

ภารกิจของหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก [Custodian: C] ดังนี้

ภารกิจของหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก รายเป้าหมายหลัก (SDGs Goal) [C.1]

ได้แก่ ประสาน/บูรณาการทำงานภาพรวมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลัก SDGs ที่รับผิดชอบ รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนต่อฝ่ายเลขานุการฯ และในกรณีที่ไม่มี การจัดเก็บข้อมูล ตัวชี้วัดตามที่สหประชาชาติกำหนด ให้หน่วยงานรับผิดชอบรายเป้าหมายหลัก รวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะ จากหน่วยงานรับผิดชอบฯ รายเป้าหมายย่อยพร้อมแจ้งข้อเสนอตัวชี้วัด ที่เห็นว่าเหมาะสมในการขับเคลื่อน ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ต่อฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

ภารกิจของหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก รายเป้าหมายย่อย (SDGs Target) [C.2]

ได้แก่ ขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายย่อย กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละเป้าหมาย ให้สอดคล้อง กับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดตัวชี้วัด ที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายย่อย โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สหประชาชาติกำหนด (global Indicators) เป็นหลัก และอาจพิจารณาเสนอตัวชี้วัดทดแทน (proxy indicators) และตัวชี้วัดเพิ่มเติม (additional indicators) เพื่อให้การขับเคลื่อนฯ สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย ประสานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ การจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องในรายเป้าหมายย่อย เพื่อ

รวบรวมและวิเคราะห์สถานการณ์ และรายงานผล การขับเคลื่อนรายเป้าหมายย่อย (Target) ต่อหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายหลัก (Goal)

1.2.3 ภาศัการพัฒน

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน และความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในประเทศและภาศัการพัฒนาระหว่างประเทศด้วย ซึ่งภาศัการพัฒนที่จะร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ไปกับ หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ภาศัการกิจเอกชน ภาศัวิชาการ ภาศัประชาสังคม/ประชาชนและภาศัเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ โดยภาศัการกิจเอกชน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมภาศัการกิจเอกชนในการดำเนินงานเพื่อความยั่งยืน และเชื่อมประสานแนวทางการพัฒนาด้านความยั่งยืนร่วมกันระหว่างองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก ภาศัวิชาการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) สนับสนุน การบริการ ทางวิชาการเชิงปฏิบัติการ (Action Academic Service) และการวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Action Research) ส่วนภาศัประชาสังคม/ประชาชน มีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายและพื้นที่การทำงานร่วม (Platform) การขับเคลื่อน SEP for SDGs ผ่านคลังสมองของพื้นที่ (local think tank) และส่งเสริมการสร้าง พื้นที่ปฏิบัติการแห่งการเรียนรู้ เพื่อความยั่งยืน (SDGS Lab หรือ SEP Lab) สำหรับในส่วนของภาศัเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ เช่น องค์กรระหว่างประเทศ (UN ในประเทศไทย World Bank, IMF, ADB) องค์กรความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (GIZ, USAID, JICA, SIDA) และความร่วมมือทางวิชาการ

1.3 การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน SDGS

การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อน SDGs เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะจะทำให้มีข้อมูล สถานการณ์ ความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบัน สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการ บริหารจัดการ การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาหรือแก้ปัญหาเพื่อให้การดำเนินงานของประเทศ ไทยบรรลุ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ รวมถึงเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนหรือการลงทุนเพื่อการพัฒนาใน แต่ละเป้าหมาย ได้ตรงจุดตรงประเด็น นอกจากนั้น ยังใช้เป็นข้อมูลสำหรับการรายงานความก้าวหน้าการ ดำเนินงาน

กพย. ได้กำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักรายเป้าหมายหลัก (Goals) และเป้าหมายย่อย (Targets) เพื่อรับผิดชอบจัดทำ Roadmap รายเป้าหมายหลัก รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนต่อฝ่ายเลขานุการด้วย สำหรับการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ สศช. ใช้ระบบติดตามและ ประเมินผลแห่งชาติ (@MENSCR) ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการติดตามตรวจสอบและ ประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการแสดงผล ทั้งในภาพรวมการดำเนินโครงการให้หน่วยงาน ได้รับทราบด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายหรือทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากนั้น สศช. ได้จัดทำฐานข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อสนับสนุนการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open Data Portal for Monitoring and Evaluating Government Projects under National Strategy: Open-D) เพื่อเป็นศูนย์กลางแหล่งข้อมูลเปิดภาครัฐที่เชื่อมโยงชุดข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานภาครัฐ รายงานผลการดำเนินงานให้เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป สำหรับการติดตามประเมินผล SDGS ta Portal for Monitoring and Evaluating Govern ซึ่งจะได้พัฒนาการ คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้เห็นชอบการแบ่งกลุ่มตัวชี้วัดที่สอดคล้อง กับบริบทของประเทศไทย เพื่อใช้สำหรับการติดตามประเมินผล ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวชี้วัดพื้นฐาน เป็นตัวชี้วัดที่ประเทศไทยมีการดำเนินการและติดตามประเมินผล อย่างต่อเนื่องแล้ว หรือมีระดับการพัฒนาที่บรรลุเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด เช่น สัดส่วนประชากร ที่เข้าถึงไฟฟ้า อัตราการตายของทารกอายุต่ำกว่า 5 ปี เป็นต้น ตัวชี้วัดกลุ่มนี้มี 112 ตัวชี้วัด

กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญส่งผล ต่อการพัฒนาประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตัวชี้วัดกลุ่มนี้มี 62 ตัวชี้วัด

กลุ่มที่ 3 กลุ่มตัวชี้วัดนอกเหนือยุทธศาสตร์ชาติ เป็นตัวชี้วัดที่วัดระดับการพัฒนาที่มีความก้าวหน้า กว่าบริบทการพัฒนาของประเทศไทย ตัวชี้วัดกลุ่มนี้มี 73 ตัวชี้วัด

เป้าหมายหลักที่	จำนวนตัวชี้วัด	กลุ่มตัวชี้วัด			หน่วยรับผิดชอบ/ประสานงานหลัก
		กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	
1	13	7	5	1	มท.
2	14	8	6	0	กษ.
3	28	19	4	5	สธ.
4	12	7	3	2	ศธ.
5	14	12	1	1	พม.
6	11	3	5	3	สททช.
7	6	1	2	3	พท.
8	16	11	1	4	สศช.
9	12	4	6	2	อก.
10	14	3	2	9	สศช.
11	14	3	5	6	มท.
12	13	1	5	7	ทส.

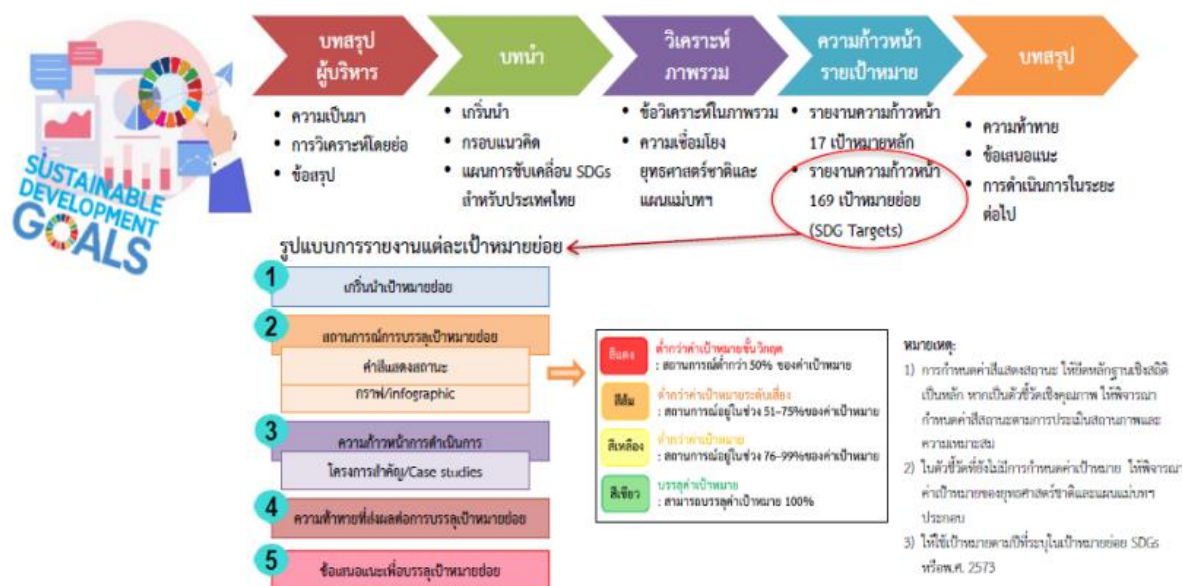

เป้าหมายหลักที่	จำนวนตัวชี้วัด	กลุ่มตัวชี้วัด			หน่วยรับผิดชอบ/ประสานงานหลัก
		กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	
13	8	0	5	3	ทส.
14	10	7	1	2	ทส.
15	14	4	3	7	ทส.
16	24	11	4	9	ยธ.
17	24	10	4	10	กต.
รวม	247	111	62	74	

แนวทางการดำเนินงาน

1. คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลฯ เห็นชอบตามแนวทางการติดตามและประเมินผล ตามที่ สศช. เสนอ คือ สำหรับตัวชี้วัดกลุ่มที่ 1 ให้หน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายหลักดำเนินการติดตามประเมินผล อย่างต่อเนื่อง สำหรับกลุ่มที่ 2 ให้หน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายหลักเร่งดำเนินการติดตามและประเมินผลตัวชี้วัด ที่มีความพร้อม ในกรณีที่ยังไม่สามารถพัฒนาข้อมูลให้ถูกต้องครบถ้วนได้ ให้พิจารณาตัวชี้วัดเทียบเคียง (Proxy) เสนออนุกรรมการพิจารณาต่อไป ส่วนตัวชี้วัดกลุ่ม 3 ให้หน่วยงานรับผิดชอบเตรียมการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อการ ติดตามประเมินผล เมื่อประเทศไทยมีการพัฒนาสูงขึ้นสามารถดำเนินการภารกิจได้

2. สำหรับการรายงานผลการดำเนินงาน SDGs ของหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ต่อ สศช. ให้ดำเนินการ จัดทำรายงานตามองค์ประกอบ ดังภาพด้านล่าง

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.4 สรุปผล

กรอบแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของประเทศไทย จะดำเนินการผ่านรูปแบบและวิธีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เนื่องจาก SDGs กับเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน ดังนั้น การดำเนินงาน ของหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุยุทธศาสตร์ชาติ จึงเป็นการ ดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDGs ไปพร้อม ๆ กัน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อน SDGs ในช่วงปี 2021 -2030 มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบการขับเคลื่อน SDGs ในภาพรวมของประเทศ อย่างชัดเจน และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงได้มีการตั้งคณะกรรมการเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และอนุกรรมการฯ 4 คณะ ที่ กพย. ตั้งขึ้นมารับผิดชอบ การดำเนินงาน ซึ่งเพื่อให้มีกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน กพย. ได้เห็นชอบให้มีแผนการ ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) สำหรับในส่วน ของการขับเคลื่อนระดับเป้าหมายหลัก 17 เป้าหมาย กพย. ได้กำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบ และประสานงานหลักรายเป้าหมายหลัก (Goals) และเป้าหมายย่อย (Targets) และให้หน่วยงาน รับผิดชอบเป้าหมายหลักดำเนินการจัดทำแผนที่นำทางฯ ที่สอดคล้องกับ Thailand's SDG Roadmap

เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนเป้าหมายหลัก นอกจากนั้น สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กพย. ยังได้ประสานกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการขับเคลื่อน SDGs ลงสู่ระดับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป เป็นลำดับ ทั้งนี้ หน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักแต่ละเป้าหมาย ต้องดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานจัดส่งให้ สศช. เพื่อนำเสนอ กพย. ทุกปี

2. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 (SDG4)

2.1 แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG4

ตามมติ กพย. เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2563 มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบและประสานงานหลัก เป้าหมายหลัก (SDGs Goal) “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ที่ประกอบด้วย เป้าหมายย่อย 10 เป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบเป้าหมายย่อย 8 เป้าหมาย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 1 เป้าหมาย และกระทรวงการต่างประเทศ 1 เป้าหมาย ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ไปสู่การปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงาน 6 ด้าน ภายใต้ Thailand's SDGs Roadmap กระทรวงศึกษาธิการจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาขึ้น โดยมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน โดยคณะกรรมการชุดนี้จะมี อำนาจหน้าที่ประการหนึ่ง คือ ให้ความเห็นชอบแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษา ซึ่งแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG4 มีแนวทางการดำเนินงาน 6 ด้าน เช่นเดียวกับ Thailand's SDGs Roadmap และในการขับเคลื่อนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการ ดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้ง 17 เป้าหมาย ไปพร้อม ๆ กับเป้าหมายหลักที่ 4 เนื่องจากทุกเป้าหมายต่างส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกันและกัน ซึ่งกิจกรรมสำคัญในการ ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ภายใต้แผนที่นำทางฯ มีดังนี้

1) การสร้างการตระหนักรู้ ดำเนินการให้ทุกภาคส่วนมีความรู้และความเข้าใจ ในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน การสร้างการตระหนักรู้ เพื่อให้ทุกภาคส่วน ในทุกระดับมีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ด้านการศึกษา โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน ประเทศสู่ความยั่งยืน ซึ่งในการสร้างความรู้ความเข้าใจนั้นมียุทธศาสตร์เป้าหมาย และประเด็นที่ต้องให้ กลุ่มเป้าหมายตระหนักรู้ ดังนี้

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะ ใช้
1	นักเรียน/นักศึกษา	ผู้เรียนทุกระดับ/ ประเภทการศึกษา ตั้งแต่ ก่อนประถม ศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีว ศึกษา และ อุดมศึกษา ทั้งใน ระบบและนอกระบบ	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษา ได้แก่แนวนโยบายพื้นฐาน แห่งรัฐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียน การสอน การวัดประเมินผล เส้นทาง การศึกษาต่อเพื่ออาชีพ เพื่อให้ผู้เรียน ในแต่ละระดับได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบ ทิศทาง ของการจัดการศึกษา รับรู้ เกี่ยวกับสิทธิ ขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา เพื่อการเลือก เข้าศึกษาได้ตามสิทธิและ ตรงกับความสนใจ/ ความต้องการ 2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้และเห็น ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น และเข้า ไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน เนื่องจากทุก เป้าหมายมีความสำคัญและส่งผล กระทบต่อกันและกัน	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงาน วิจัย 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีเดียมีเดีย มีเดียมีเดีย มีเดียมีเดีย 3. หลักสูตร การศึกษาและการ จัดกิจกรรมการ เรียน การสอน กิจกรรม พัฒนา ผู้เรียน
2	ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และบุคลากร ที่ เกี่ยวข้อง	ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู/ ผู้สอน และ บุคลากร ที่ เกี่ยวข้องกับการ จัดการเรียนการสอน	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษา ได้แก่แนวนโยบายพื้นฐาน แห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร การศึกษา กระบวนการเรียน การสอน การวัดประเมินผล เส้นทาง การศึกษาต่อ เพื่ออาชีพของผู้เรียน ตลอดจนองค์ความรู้ หรือแนวปฏิบัติที่ เป็นเลิศในการจัด การศึกษาแต่ละระดับ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ทางการศึกษาได้รับรู้เกี่ยวกับ กรอบ ทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษา ของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้น	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงาน วิจัย 2. สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ มีเดียมีเดีย มีเดียมีเดีย มีเดียมีเดีย 3. การประชุม ชี้แจง ประชุม ปฏิบัติการ หรือ

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะ ใช้
			พื้นฐาน ด้านการศึกษาของผู้เรียน สามารถจัดการ ศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของเด็ก เป้าหมายหรือ ความต้องการของประเทศ หรือ ตลาดแรงงาน และการให้คำปรึกษา แนะนำในการเลือกเข้าศึกษาต่อส่งต่อ ผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น 2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมาย เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และ บุคลากรทางการศึกษาได้รับรู้และเห็น ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ ยั่งยืน ทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถ วิเคราะห์ และนำมาใช้ประกอบการ จัดทำหลักสูตร หรือกิจกรรมการเรียน การสอนได้อย่าง เหมาะสม สอดคล้อง กับสถานการณ์ รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วม ดำเนินการ หรือ ส่งเสริมสนับสนุนการ ดำเนินงานเป้าหมาย อันให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุกเป้าหมายมี ความสำคัญ และส่งผลกระทบต่อกันและกัน	สัมมนาทาง วิชาการ 4. การจัด หลักสูตร ฝึกอบรมและ พัฒนา
3	หน่วยงานทางการ ศึกษาหรือ หน่วยงาน ภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับ การ จัดการศึกษา	ผู้บริหารและ บุคลากรใน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับ การจัดการศึกษา และ หน่วยงานที่มี ส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุนการจัด การศึกษา	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษา ได้แก่แนวนโยบายพื้นฐาน แห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร การศึกษา กระบวนการเรียน การสอน การ วัดประเมินผล เส้นทาง การศึกษาต่อเพื่อ อาชีพของผู้เรียน ตลอดจนองค์ความรู้หรือ แนวปฏิบัติที่ เป็นเลิศในการจัดการศึกษา แต่ละระดับ เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากร ได้รับรู้ เกี่ยวกับกรอบทิศทางและเป้าหมาย การ จัดการศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่และแนวทางในการเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดหรือส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ครู และ บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง เพื่อมีส่วนร่วมใน การวางแผน ร่วมพัฒนาการศึกษาเพื่อ การพัฒนากำลังคน ของประเทศให้มี	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงาน วิจัย 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สัมผัสสัมผัสเดียว วิดีทัศน์ 3. การประชุม ชี้แจง ประชุม ปฏิบัติการ หรือ สัมมนาทาง วิชาการ 4. การจัด หลักสูตร ฝึกอบรมและ พัฒนา

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะ ใช้
			คุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของ ประเทศหรือตลาดแรงงาน 2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง17 เป้าหมาย เพื่อให้ผู้บริหาร และบุคลากร ทางการศึกษาได้รับรู้และเห็น ความสำคัญ ของเป้าหมายการพัฒนาที่ ยั่งยืนทุก เป้าหมายในเบื้องต้น สามารถ วิเคราะห์ และเห็นความสอดคล้อง เชื่อมโยงระหว่าง เป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้ง เข้าไปมีส่วนร่วม ดำเนินการ หรือส่งเสริมสนับสนุนการ ดำเนินงาน เป้าหมายอื่นให้สำเร็จด้วย เนื่องจากทุก เป้าหมายมีความสำคัญ และส่งผล กระทบต่อกันและกัน	
4	ผู้พิการ/ ผู้ด้อยโอกาส	ผู้ที่มีความบกพร่อง ทาง ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ / ผู้ที่ขาดโอกาส ในการ เข้าถึงบริการขั้น พื้นฐานของรัฐ (การศึกษา)	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษา ได้แก่แนวนโยบายพื้นฐาน แห่งรัฐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร การศึกษา กระบวนการเรียน การสอน การ วัดประเมินผล เส้นทาง การศึกษาต่อเพื่อ อาชีพ เพื่อให้ผู้เรียน ในแต่ละระดับได้รับรู้ เกี่ยวกับกรอบ ทิศทางของการจัดการศึกษา รับรู้ เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา เพื่อการเลือกเข้าศึกษาได้ตามสิทธิและ ตรง กับความสนใจ/ความต้องการ รวมทั้ง ได้ความช่วยเหลือและได้รับ บริการทางการ ศึกษาอย่างเหมาะสมกับ ความต้องการจำเป็น 2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง17 เป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้และเห็น ความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ ยั่งยืน ทุกเป้าหมายในเบื้องต้น และเข้า ไปมีส่วน ร่วมดำเนินการ หรือส่งเสริม สนับสนุนการ ดำเนินงาน เนื่องจากทุก เป้าหมายมี ความสำคัญและส่งผล กระทบต่อกันและกัน	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงาน วิจัย 2. สื่อเล็กทรอนิกส์ มีเดีย วีดิทัศน์ 3. หลักสูตร การศึกษาและการ จัดกิจกรรมการ เรียน การสอน กิจกรรม พัฒนา ผู้เรียน

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะ ใช้
5	ประชาชน	พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำ ชุมชน และ ประชาชน ทั่วไป	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษา ได้แก่แนวนโยบายพื้นฐาน แห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตร การศึกษา กระบวนการเรียน การสอน การวัดประเมินผล เส้นทาง การศึกษาต่อ เพื่ออาชีพของผู้เรียน เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และ ประชาชนทั่วไป ได้รับรู้เกี่ยวกับกรอบ ทิศทางและเป้าหมาย การจัดการศึกษา ของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ และแนวทางในการเข้ามามี ส่วนร่วมใน การจัดหรือส่งเสริมสนับสนุนการ จัด การศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียน เพื่อมีส่วนร่วมในการ วางแผน ร่วมพัฒนาการศึกษาให้ สอดคล้อง กับสภาพบริบทในพื้นที่หรือ ความต้องการ ของชุมชน ท้องถิ่น 2. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมาย เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำ ชุมชน ประชาชนทั่วไป ได้รับรู้ และเห็น ความสำคัญของเป้าหมายการ พัฒนาที่ ยั่งยืนทุกเป้าหมายในเบื้องต้น สามารถ วิเคราะห์และเห็นความสอดคล้อง เชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้ง เข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการ หรือ ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน เป้าหมายอื่นให้ สำเร็จด้วย เนื่องจากทุก เป้าหมายมีความ สำคัญและส่งผล กระทบต่อกันและกัน	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงาน วิจัย 2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วีดิทัศน์ 3. การประชุม ชี้แจง การจัด กิจกรรม ณรงค์ ของหน่วยงาน และสถานศึกษา
6	ภาคีเครือข่าย ภาค ประชาสังคม องค์กร เอกชน องค์กร ระหว่างระ เทศ	บริษัท สมาคม มูลนิธิ หน่วยงาน/ องค์กรที่ ดำเนินงาน เกี่ยวข้องกับ การ ศึกษาทั้งใน ประเทศ และ ระหว่างประเทศ เช่น Unicef UNESCO OECD เป็นต้น	1. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษา ได้แก่แนวนโยบายพื้นฐาน แห่งรัฐ แผน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียน การสอน การวัดประเมินผล เส้นทาง การศึกษาต่อเพื่ออาชีพของผู้เรียน เพื่อให้ภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน องค์กรระหว่างประเทศได้รับรู้เกี่ยวกับ กรอบทิศทางและเป้าหมาย การจัดการ ศึกษาของประเทศ รับรู้เกี่ยวกับ อำนาจ	1. เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัย 2. สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย วิดี ทัศน์ 3. การ ประชุมชี้แจง การ จัดกิจกรรม

ที่	กลุ่มเป้าหมาย	คำอธิบาย	ประเด็นที่ต้องการสร้างให้ ตระหนักรู้พร้อมคำอธิบาย	เครื่องมือที่จะ ใช้
			หน้าที่และแนวทางในการเข้ามามี ส่วน ร่วมในการจัดหรือส่งเสริมสนับสนุนการ จัดการศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการ ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียน เพื่อมีส่วน ร่วมในการ วางแผน ร่วมพัฒนา การศึกษาให้สอดคล้อง กับสภาพบริบท ในพื้นที่หรือความต้องการ ของชุมชน ท้องถิ่น รวมทั้ง ให้ข้อเสนอแนะ แนว ทางการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้อง กับสภาพความเปลี่ยนแปลงและทิศ ทางการ พัฒนาการศึกษาระดับโลก	รณรงค์ของ หน่วยงาน และ สถานศึกษา

2) การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 กับแผน 3 ระดับของประเทศ ในการดำเนินงานพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย SDG4 มีความจำเป็นต้องมีการเชื่อมโยง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษากับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับอื่น ๆ ให้สอดคล้องกัน

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2.2 กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG4)

- 1) กลไกการขับเคลื่อนระดับชาติ
 - 1.1) คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - 1.2) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - 1.3) คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

- 1.4) คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 2) กลไกการขับเคลื่อนระดับกระทรวง
 - 2.1) คณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา
- 3) กลไกการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
 - 3.1) คณะทำงานขับเคลื่อนในระดับพื้นที่
 - (1) คณะทำงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ระดับภาค
 - (2) คณะทำงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4 ระดับจังหวัด
 - 3.2) หน่วยงานภาครัฐ
 - (1) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด
 - (2) สำนักงานศึกษาธิการภาค/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
 - (3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษา
 - (4) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - (5) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
 - (6) กรุงเทพมหานคร
 - (7) สถานศึกษา/สถาบันอุดมศึกษา
 - 3.3) หน่วยงานภาคเอกชน
 - (1) สภาหอการค้า
 - (2) สถานศึกษา/สถาบันอุดมศึกษา

4) ภาวคการพัฒนา สนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและภาวคการพัฒนา ระหว่างประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

เครือขาย	รายชื่อหน่วยงาน	รายละเอียดและลักษณะการมีส่วนร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
ภาคเอกชน	บริษัทผู้ประกอบการ	1. มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ให้ข้อคิดเห็น หรือความต้องการเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน เพื่อวางแผนจัดการศึกษา 2. รับสถานที่ฝึกงาน เพื่อให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติงาน สร้างประสบการณ์ตรง ให้กับผู้เรียน	1. ผู้เรียนมีความรู้ทักษะ และประสบการณ์สอดคล้อง กับความต้องการของสถาน

เครือข่าย	รายชื่อหน่วยงาน	รายละเอียดและลักษณะการมีส่วนร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
		3. สนับสนุนทุนการศึกษา สร้างหรือพัฒนาสภาพแวดล้อมหรือแหล่งเรียนรู้ สื่อสำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ 4. จัดบุคลากรมืออาชีพพร้อมเป็นครู วิทยากรมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน	ประชกอบการ/ ผู้ประกอบการ 2. ผู้เรียนที่เป็นผู้ด้อยโอกาส ทางการศึกษาได้รับทุนเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา
ภาควิชาการ	สถาบันการศึกษา สถาบันวิชาการ นักวิชาการ	1. ศึกษา วิจัยและพัฒนาสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเกี่ยวกับการศึกษา 2. สัมมนาวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ แนวคิด หลักการทางวิชาการ 3. ผลิตเอกสาร บทความ ตำรา แนวทาง การพัฒนาเกี่ยวกับ SDG4 เผยแพร่ 4. สร้างความรู้ความเข้าใจกับนักเรียน นักศึกษา ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การบรรยายในเวทีและโอกาสต่าง ๆ	1. มีองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเอื้อต่อการพัฒนา การศึกษา 2. มีบุคลากรที่มี ความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ เข้า มาช่วยจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน 3. ผู้เรียนมีสื่อและแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจ
ภาคประชา สังคม	มูลนิธิ กองทุน สมาคม ประชาชน	1. ศึกษา วิจัยและพัฒนาสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเกี่ยวกับการศึกษา 2. สัมมนาวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ แนวคิด หลักการทางวิชาการ 3. ผลิตเอกสาร บทความ ตำรา แนวทาง การพัฒนาเกี่ยวกับ SDG4 เผยแพร่ 4. สนับสนุนทุนการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ยากจน พิการ หรือด้อยโอกาส เป็นต้น	1. มีองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเอื้อต่อการพัฒนา การศึกษา
ภาคี การพัฒนา ระหว่าง ประเทศ	Unicef/ UNESCO/ OECD	1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 4 โดยนำแนวทางและบทเรียนจากประเทศที่ประสบผลสำเร็จ	1. มีผลงานวิจัย องค์ความรู้ แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อ การ

เครือข่าย	รายชื่อหน่วยงาน	รายละเอียดและลักษณะการมีส่วนร่วม	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
		2. มีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทาง แนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการศึกษา 3. จัดนักวิชาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เฉพาะ เข้ามาให้ความรู้ หรือมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา	พัฒนาการจัดการศึกษา 2. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ เข้า มาช่วยพัฒนาการศึกษา

2.3 การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4

ตามที่คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ได้เห็นชอบการจัดกลุ่มตัวชี้วัด เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม นั้น สำหรับในส่วนของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 มีตัวชี้วัด 12 ตัว แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวชี้วัดพื้นฐาน 7 ตัว กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ 3 ตัว และกลุ่ม 3 จำนวน 2 ตัวชี้วัด

สำหรับในการติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมาย และระบุหน่วยงาน ที่ 4 กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการทบทวนตัวชี้วัดในแต่ละเป้าหมายย่อย รับผิดชอบ และแหล่งข้อมูลสำหรับการติดตามประเมินผลไว้ ในส่วนที่ 4 ซึ่งในการทบทวนตัวชี้วัดนั้น จะให้ความสำคัญกับ แหล่งข้อมูลที่จะใช้สำหรับการติดตามประเมินผลตามตัวชี้วัดเป็นสำคัญ ซึ่งมี แนวทางดังนี้

1. แหล่งข้อมูล ที่มีการจัดเก็บข้อมูล จากผลการดำเนินงานที่เป็นจริง หรือเป็นข้อมูลตาม สภาพที่เป็นจริง เป็นรายปี และเป็นข้อมูลภาพรวมของประเทศ จะใช้เป็นลำดับแรก เพื่อให้การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานมีความต่อเนื่อง สามารถปรับปรุง ทบทวนแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับ สภาพที่เป็นจริง

2. แหล่งข้อมูล ที่ไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริง เป็นรายปี แต่มีการ จัดเก็บ ข้อมูล แบบปีเว้นปี หรือทุก 3 ปี แต่ใช้การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจหรือการวิจัย ข้อมูลมีความ น่าเชื่อถือรวมทั้งมีการรายงานผลข้อมูลอย่างเป็นทางการ เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันทดสอบทาง การศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อให้สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานได้

3. กรณีที่ ไม่มีแหล่งข้อมูลที่ชัดเจน หรือมีการจัดเก็บข้อมูลไม่ต่อเนื่อง หรือไม่มีการ จัดเก็บ ข้อมูล ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นประเด็นที่มีผลการดำเนินการอยู่แล้ว หรือไม่สอดคล้องกับบริบทหรือสภาพ การดำเนินงานที่เป็นจริงในประเทศไทย หรือยังมีเพียงส่วนน้อยของประเทศที่ยังเข้าไม่ถึงบริการ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มีข้อมูลที่สามารถแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นนี้ได้ชัดเจนขึ้น จะได้มีการ พัฒนารูปแบบและวิธีการ ในการจัดเก็บข้อมูลเหล่านั้นเพิ่มเติม เช่น ให้องค์กรในระดับพื้นที่ดำเนินการ สำรวจ หรือดำเนินการวิจัย

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
2) อัตราการเข้าเรียนปฐมวัย (อย่างน้อย 1 ปีก่อนถึงเกณฑ์อายุเข้า เรียนประถมศึกษา) จำแนกตามเพศ	ฐานข้อมูลกลาง ด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทก.สป.)
SDG 4.3 ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาวิชาเทคนิคอาชีวศึกษาอุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มี ราคาที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพภายในปี 2573		
1) อัตราการเข้าเรียนระดับอาชีวศึกษา (สัดส่วนผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา (ปวช.) : สายสามัญศึกษา)	ฐานข้อมูลกลาง ด้านการศึกษา ศธ.	ศธ. (ศทก.สป.)
2) อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา	ฐานข้อมูลการศึกษา อว.	อว.
SDG 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดีและการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี 2573		
1) สัดส่วนของเยาวชน/ผู้ใหญ่ที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร จำแนกตามประเภททักษะ	รายงานผลการสำรวจ ข้อมูล	สสช.
SDG4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษาและสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมืองและเด็กเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี 2573		
1) ดัชนีความเท่าเทียมทางเพศ จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นมัธยมศึกษาตอนปลายอุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจ ข้อมูล	สสช.
2) ดัชนีความเท่าเทียมทางความมั่งคั่ง จำแนกตามระดับการศึกษา (ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายอุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจ ข้อมูล	สสช.
3) ดัชนีความเท่าเทียมตามพื้นที่ จำแนกตามระดับการศึกษา(ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นมัธยมศึกษาตอนปลายอุดมศึกษา)	รายงานผลการสำรวจ ข้อมูล	สสช.
SDG 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียน ได้และคำนวณได้ภายในปี 2573		
1) อัตราการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ15 ปีขึ้นไปจำแนก ตามเพศ	รายงานผลการสำรวจ ข้อมูล	สสช.
2) อัตราการมีทักษะด้านการคำนวณของประชากรอายุ15 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ	รายงานผลการสำรวจ ข้อมูล	สสช.
3) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ15 ปีขึ้นไปจำแนก ตามเพศ	รายงานผลการสำรวจ ข้อมูล	สสช.

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
SDG 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนา อย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความ เสมอภาคระหว่างเพศ การ ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรงการเป็นพลเมืองของ โลกและความนิยมในความหลากหลาย ทางวัฒนธรรมและในส่วนของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573		
1) ระดับการดำเนินการกำหนดเรื่อง การศึกษา เพื่อความเป็น พลเมืองโลกและการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่อง หลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู (หลักสูตรการผลิต/พัฒนาครู) และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	จัดทำรายงานผล การวิเคราะห์ระดับ การ ดำเนินงานเชิง นโยบายตามประเด็นที่ กำหนด	ศธ.
2) การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้และ ทักษะเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง หรือการพัฒนาที่ยั่งยืน (โครงการ/ กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนเสริมหลักสูตร)	เสนอตัวชี้วัดเพิ่มเติม เพื่อแสดงข้อมูลการ ดำเนินงานเชิงปฏิบัติ	ศธ.
SDG 4.a สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็กผู้พิการและเพศภาวะและให้ มี สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน		
1) สัดส่วนของโรงเรียนที่มีการเข้าถึงบริการขั้น พื้นฐาน จำแนกตาม ประเภทบริการ (สัดส่วนของ โรงเรียนที่มีการเข้าถึง) (a) ไฟฟ้า (b) อินเทอร์เน็ต ที่ใช้ในการเรียนการสอน (c) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ ใช้ในการเรียนการสอน (d) โครงสร้างพื้นฐาน และ วัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการปรับ ให้เหมาะสมกับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (e) น้ำดื่ม พื้นฐาน (f) สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ด้าน สุขอนามัยที่แบ่งแยกตามเพศ และ (g) สิ่งอำนวยความสะดวก พื้นฐานในการทำความสะดวกมือ (ตามนิยามตัวชี้ วัดของ WASH ใน เรื่อง น้ำ สุขอนามัย และสุขลักษณะสำหรับทุกคน))	จะดำเนินการพัฒนา รูปแบบและวิธีการ จัดเก็บข้อมูลร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อไป	ศธ.
SDG 4.b ขยายจำนวนทุนการศึกษาในทั่วโลกที่ให้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศพัฒนา น้อยที่สุด รัฐ กำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกาในการสมัครเข้าศึกษาต่อใน ระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึก อาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ในประเทศ พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี 2563		
1) ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA) ที่ เป็นทุนการศึกษา สำหรับ ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนา น้อยที่สุด	รายงานผลการ ดำเนินงาน	กต.
SDG 4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการ ฝึกอบรมครูใน ประเทศกำลังพัฒนาเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะ ขนาดเล็ก ภายในปี 2573		
1) สัดส่วนของครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในการจัด การศึกษาพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา	ฐานข้อมูลทางการศึกษา	ศธ. (สกศ.)

เป้าหมายย่อย/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	หน่วยงาน
ผู้ซึ่งอย่างน้อยได้รับการฝึกอบรม (เช่น การฝึกอบรมการสอน) ซึ่งต้องดำเนินการก่อนหรือระหว่างช่วงที่ทำ การสอนในระดับที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ(1) ก่อนประเมิน ศึกษา (2) ประถมศึกษา (3) มัธยมศึกษาตอนต้น (4) มัธยมศึกษา ตอนปลาย		

2.4 แนวทางการดำเนินงานติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ในระดับจังหวัด

การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการโดยใช้กระบวนการและกลไก ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานติดตามการดำเนินงานตามแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ยั่งยืน ด้านการศึกษา SDG4 Roadmap จังหวัดอุดรธานี ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของหน่วยงานทางการศึกษาทุกหน่วยทั้งภาครัฐและเอกชน
2. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ ได้แก่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุดรธานี ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เทศบาลนครอุดรธานี มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๔ อุดรธานี และสถานศึกษาสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
3. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ประสานงาน รวบรวมข้อมูลสถิติทางการศึกษาจากหน่วยงานหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายหลักที่ 4
5. จัดพิมพ์ และเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนผ่านเว็บไซต์

3. ข้อมูลรายชื่อหน่วยงานและผู้ประสานงาน

หน่วยงาน	ผู้ประสานงาน
สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ	1. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ E-mail: planmoe.th@sueksa.go.th โทรศัพท์ : 02-628-6013
	2. ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และแผนกระทรวงศึกษาธิการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ E-mail: planmoe.th@sueksa.go.th โทรศัพท์ : 02-628-6013
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อุดรธานี	1. ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี E-mail: udn.peo@sueksa.go.th โทรศัพท์ : 098-7945623
	2. นางอนงค์ คำแสงทอง รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี E-mail: udn.peo@sueksa.go.th โทรศัพท์ : 081-9752088
	3. นางผ่องศรี ทับทิมทอง รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี E-mail: udn.peo@sueksa.go.th โทรศัพท์ : 063-2063222
	4. นางสรินยา บรรเลงรัมย์ รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี E-mail: udn.peo@sueksa.go.th โทรศัพท์ : 084-4281670
	5. นางฉันทกานต์ มีลี ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน E-mail: udn.peo@sueksa.go.th โทรศัพท์ : 065-2859162
	6. นางวรรณภา ศรีบุญลือ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ E-mail: wannapa.sre@sueksa.go.th โทรศัพท์ : 094-3627878

ภาคผนวก

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
พ.ศ. ๒๕๕๖

เพื่อให้แนวทางการพัฒนาประเทศ การกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืน มีความครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ เป็นไปตาม ข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการ ของประชาชนทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และกำหนดท่าทีของประเทศไทยในการประชุม ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การพัฒนาที่ยั่งยืน” หมายความว่า การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่มี การบูรณาการอย่างสอดคล้องและสมดุล สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนทั้งในปัจจุบัน และในอนาคตเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และ หน่วยงานอื่นของรัฐที่คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนกำหนด

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” เรียกโดยย่อว่า “กพย.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
(๒) รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	รองประธานกรรมการ คนที่ ๑
ให้กำกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานกรรมการ คนที่ ๒

(๔) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
(๘) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
(๙) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
(๑๐) ปลัดกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
(๑๑) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
(๑๒) ปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
(๑๓) ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
(๑๔) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
(๑๕) ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
(๑๖) ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
(๑๗) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
(๑๘) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
(๑๙) ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
(๒๐) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
(๒๑) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
(๒๒) รองประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
(๒๓) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
(๒๔) ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
(๒๕) ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
(๒๖) ประธานมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
(๒๗) ผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	กรรมการ
(๒๘) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม	กรรมการ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ
และด้านกฎหมายระหว่างประเทศหรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
เช่น ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านพลังงาน เป็นต้น
ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๔ คน

(๒๙) เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการและเลขานุการ
(๓๐) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ผู้ช่วยเลขานุการ
(๓๑) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผู้ช่วยเลขานุการ
(๓๒) ผู้แทนสำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ	ผู้ช่วยเลขานุการ
- สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นผู้ซึ่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๔) เป็นผู้ถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกเพราะกระทำความผิด
- (๕) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๖) เป็นสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

ข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทนนั้น เว้นแต่จะมีระยะเวลาเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ในกรณีที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสาม ให้ กพย. ประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ข้อ ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕

ข้อ ๘ การประชุม กพย. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๙ ให้ กพย. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ให้ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ และเป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๓) กำกับการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศตามระเบียบนี้ และข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๔) เสนอแนะให้มีการกำหนดหรือแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงมาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมายเพื่อส่งเสริมด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) กำหนดแนวทางและท่าทีการเจรจาในการประชุมระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนตามนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ และข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๗) ออกประกาศ และคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่ กพย.

มอบหมาย

(๙) เชิญบุคคล ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อมาชี้แจงหรือให้ข้อมูล ต่อ กพย. หรือคณะกรรมการ

(๑๐) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้ หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี

มอบหมาย

ข้อ ๑๐ ให้นำความในข้อ ๘ มาใช้บังคับกับการประชุมคณะกรรมการซึ่ง กพย. แต่งตั้ง ตามข้อ ๙ (๘) โดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่สำนักงาน เลขานุการของ กพย. และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอแนะนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ให้ครอบคลุมทั้ง ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและบูรณาการ เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ต่อ กพย.

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในการรวบรวมข้อมูลและข้อคิดเห็น หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ กพย.

(๓) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนตาม อำนาจหน้าที่ของ กพย. รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข เสนอต่อ กพย.

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ กพย. มอบหมาย

ข้อ ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของ กพย. ให้หน่วยงานของรัฐให้ความร่วมมือและ สนับสนุนการดำเนินงานของ กพย. ตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๓ ค่าใช้จ่ายสำหรับเบี้ยประชุม ค่าตอบแทน รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ของ กพย. คณะกรรมการ คณะทำงาน และที่ปรึกษา ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ

โดยให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖
ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ที่ ๑ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ

ตามที่ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๖๖/๒๕๖๒ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมาย และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยนายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนแทนนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับการมอบหมายตามโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบัน นั้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ (๘) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ ๒/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมความเข้าใจและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ คำสั่งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ ๓/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ คำสั่งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ ๑/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐ และคำสั่งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ ๒/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ และแต่งตั้งคณะกรรมการ ๔ คณะ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๑ องค์ประกอบ

๑.๑.๑	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานคณะกรรมการ
๑.๑.๒	ปลัดกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
๑.๑.๓	ปลัดกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๑.๑.๔	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑.๑.๕	ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	อนุกรรมการ
๑.๑.๖	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
๑.๑.๗	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑.๘	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ

/๑.๑.๙ ปลัดกระทรวง...

๑.๑.๙	ปลัดกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๐	ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๑	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๒	ปลัดกระทรวงพลังงาน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๓	ปลัดกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๔	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๕	ปลัดกระทรวงยุติธรรม	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๖	ปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๗	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๘	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๙	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑.๑.๒๐	ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑.๒๑	เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๑.๒๒	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๑.๒๓	เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๑.๒๔	ผู้แทนสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
๑.๑.๒๕	ผู้แทนมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย	อนุกรรมการ
๑.๑.๒๖	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑.๒๗	ผู้แทนสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๑.๒๘	ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑.๒๙	ผู้แทนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑.๓๐	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑.๓๑	ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย	อนุกรรมการ
๑.๑.๓๒	ผู้แทนสมาคมเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็กแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑.๓๓	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑.๓๔	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

/๑.๑.๓๕ เข้าหน้าที่...

๑.๑.๓๕	เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติที่เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติมอบหมาย จำนวน ๔ คน | อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ |
|--------|---|-----------------------------------|

๑.๒ อำนาจหน้าที่

๑.๒.๑ วางแนวทางการดำเนินงาน ประสาน และบูรณาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งจัดทำแผนที่นำทางเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๒.๒ วิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา อุปสรรค และจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม และกฎหมาย เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๒.๓ ประสานและบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๒.๔ เชิญหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นและแนวทางปฏิบัติ
ในประเด็นเฉพาะทางต่อคณะอนุกรรมการฯ

๑.๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม

๑.๒.๖ ปฏิบัติงานตามภารกิจอื่นใดที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

๒. คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑ องค์ประกอบ

๒.๑.๑	นางจุรี วิจิตรวาทการ	ประธานอนุกรรมการ
๒.๑.๒	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๒.๑.๓	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๔	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๒.๑.๕	เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	อนุกรรมการ
๒.๑.๖	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	อนุกรรมการ
๒.๑.๗	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒.๑.๘	อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๒.๑.๙	เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๐	เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๑	ผู้แทนศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืนของซีมีโอ	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๒	ผู้แทนศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริและความมั่นคง	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๓	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๔	ผู้แทนสถาบันคลังสมองของชาติ	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๕	ผู้แทนสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคม
และสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ

/๒.๑.๑๖ ผู้แทนหอการค้า...

๒.๑.๑๖	ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๗	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๘	ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๙	ผู้แทนสถาบันไทยพัฒนา	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๐	ผู้แทนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๑	นายวิชรมงคล เบญจธนะฉัตร	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๒	นางสุวรรณี คำมั่น	อนุกรรมการ
๒.๑.๒๓	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติที่เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติมอบหมาย	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๒.๑.๒๔	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพ และความเท่าเทียมทางสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑.๒๕	เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติที่เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติมอบหมาย จำนวน ๔ คน	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ อำนาจหน้าที่

- ๒.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการองค์ความรู้การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.๒.๒ เสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และการตระหนักรู้ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกระดับ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- ๒.๒.๓ ส่งเสริมให้เกิดการประยุกต์ใช้และการพัฒนาเครือข่ายการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๒.๒.๔ เชิญหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นและแนวทางปฏิบัติในประเด็นเฉพาะทางต่อคณะอนุกรรมการฯ
- ๒.๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม
- ๒.๒.๖ ปฏิบัติงานตามภารกิจอื่นใดที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓. คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๑ องค์ประกอบ

๓.๑.๑	นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	ประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๒	ปลัดกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๓.๑.๓	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์	อนุกรรมการ
๓.๑.๔	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ

/๓.๑.๕ ปลัดกระทรวง...

๓.๑.๕	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๓.๑.๖	ปลัดกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
๓.๑.๗	ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	อนุกรรมการ
๓.๑.๘	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๓.๑.๙	ปลัดกระทรวงพลังงาน	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๐	ปลัดกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๑	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๒	ปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๓	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๔	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๕	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๖	ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๗	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๘	เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๙	อธิบดีกรมการพัฒนากุมนาน	อนุกรรมการ
๓.๑.๒๐	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๓.๑.๒๑	ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓.๑.๒๒	ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๓.๑.๒๓	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
๓.๑.๒๔	ผู้แทนสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๓.๑.๒๕	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม	อนุกรรมการ
๓.๑.๒๖	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๓.๑.๒๗	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๑.๒๘	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๑.๒๙	เจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติที่ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติมอบหมาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๑.๓๐	เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย จำนวน ๓ คน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

/๓.๒ อำนาจหน้าที่...

๓.๒ ยานาจนน้ำที่

๓.๒.๑ กำกับการพัฒนาข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้มีความทันสมัย รวมทั้งให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูล สำหรับการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และการรายงานสถานการณ์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน บนหลักฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

๓.๒.๒ กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๒.๓ กำหนดแนวทางในการติดตามประเมินผลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๒.๔ เชิญหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นและแนวทางปฏิบัติ ในประเด็นเฉพาะทางต่อคณะอนุกรรมการฯ

๓.๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม

๓.๒.๖ ปฏิบัติงานตามภารกิจอื่นใดที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔. คณะอนุกรรมการการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

๔.๑ องค์ประกอบ

๔.๑.๑	นายปิณฑศ์ พิงบุญ ณ อยุธยา	ประธานอนุกรรมการ
๔.๑.๒	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานอนุกรรมการ
๔.๑.๓	เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	รองประธานอนุกรรมการ
๔.๑.๔	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
๔.๑.๕	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
๔.๑.๖	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๔.๑.๗	ปลัดกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
๔.๑.๘	ปลัดกระทรวงพลังงาน	อนุกรรมการ
๔.๑.๙	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๔.๑.๑๐	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๔.๑.๑๑	ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๔.๑.๑๒	เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๔.๑.๑๓	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๔.๑.๑๔	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย	อนุกรรมการ
๔.๑.๑๕	ผู้แทนมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย	อนุกรรมการ

/๔.๑.๑๖ ผู้แทนหอการค้า...

๔.๑.๑๖	ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๔.๑.๑๗	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๔.๑.๑๘	ผู้แทนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	อนุกรรมการ
๔.๑.๑๙	นายสนธิ อักษรแก้ว	อนุกรรมการ
๔.๑.๒๐	นายอำนาจ วงศ์บัณฑิต	อนุกรรมการ
๔.๑.๒๑	นางจุรี วิจิตรวาทการ	อนุกรรมการ
๔.๑.๒๒	นางบรรณโคภีษฐ์ แมงวิชัย	อนุกรรมการ
๔.๑.๒๓	นายสุทิน อยู่สุข	อนุกรรมการ
๔.๑.๒๔	นางเรวดี โรจนกนันท์	อนุกรรมการ
๔.๑.๒๕	นางสาวลดาวัลย์ คำภา	อนุกรรมการ
๔.๑.๒๖	นายสันติ บุญประคับ	อนุกรรมการ
๔.๑.๒๗	ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๔.๑.๒๘	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๔.๑.๒๙	เจ้าหน้าที่สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เลขาธิการ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมอบหมาย	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๑.๓๐	เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติที่เลขาธิการสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๒	อำนาจหน้าที่	
๔.๒.๑	เสนอแนะกระบวนการ ขั้นตอน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำประเมิน สิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ให้ชัดเจน เพื่อผลักดันให้มีการขับเคลื่อนและนำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับ ยุทธศาสตร์มาใช้ในการวางแผนพัฒนาประเทศ	
๔.๒.๒	กำหนดประเภทของยุทธศาสตร์ แผน แผนงานและพื้นที่ที่ควรทำการประเมิน สิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์	
๔.๒.๓	เสนอแนะกลไกในการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ รวมทั้งระเบียบที่เกี่ยวข้อง	
๔.๒.๔	เชิญหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อมูล ความเห็น และแนวทางปฏิบัติ ในประเด็นเฉพาะทางต่อคณะอนุกรรมการฯ	
๔.๒.๕	แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม	

/๔.๒.๖ ปฏิบัติงาน...

๔.๒.๖ ปฏิบัติงานตามภารกิจอื่นใดที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา
ที่ ๑ /๒๕๖๗
เรื่อง ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและประสานงานหลักการดำเนินงานขับเคลื่อน
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ในระดับพื้นที่

ตามคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ที่ ๑๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและประสานงานหลักการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ในระดับพื้นที่ นั้น

เนื่องจากมีบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้รับผิดชอบและประสานงานหลักการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ในระดับพื้นที่ ตามคำสั่งข้างต้น เกษียณอายุราชการ หรือได้รับการแต่งตั้งโยกย้ายไปดำรงตำแหน่งใหม่ หรือหน่วยงานใหม่ รวมทั้งมีการมอบหมายบุคลากรเป็นผู้รับผิดชอบและประสานงานหลักเพิ่มเติม ทำให้กระทบต่อการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการภาค หรือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ในระดับพื้นที่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีความต่อเนื่อง จึงเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและประสานงานหลักการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ในระดับพื้นที่ ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของผู้รับผิดชอบ และประสานงานหลักการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ระดับภาค/กลุ่มจังหวัด และระดับจังหวัด มีดังนี้

ผู้รับผิดชอบและประสานงานหลัก ระดับภาค/กลุ่มจังหวัด

๑. นางสาวอุษา อนุกุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑
๒. นางสาวชนาพร เคลือบคล้าย	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑
๓. นางสาวสิริกัญญา สุขวิเสส	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒
๔. นางสาวภพพร สุมาลกันต์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒
๕. นางอังคณา คำสุวรรณ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๓
๖. นางอิงอร สุทธิดี	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๔
๗. นางสาวปานิสรา เอี่ยมวิบูลย์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๔
๘. นางสาวชิษญา สุขเกษม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๔
๙. นางสาวพรรณธิภา ยอดแก้ว	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕
๑๐. นางสาวกรรณก แสงผะกาย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕
๑๑. นางญาดา วงศ์ดาว	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๖
๑๒. นางสาวสุวรรณา รักเหยา	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๖

๑๓. นางสาว...

๑๓. นางสาวภัทรพร พูลภักดิ์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๖
๑๔. นางสาวอัญชิสา แก้วจำนงค์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๖
๑๕. นางสิริสุรี โอราหมล	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗
๑๖. นายอัศุสรอเชะ ตือราฮิง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗
๑๗. นายสมมาตร ดาแลหมัน	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗
๑๘. นางสาวอิมติยาซ ยิมะแซ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๗
๑๙. นางกนิษฐา บวรเกียรติกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘
๒๐. นายพิระพัฒน์ แก้วจันทร์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘
๒๑. นางสาวอัมมจิรมา ธนาชัยกุลวัฒน์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘
๒๒. นางสาวกนกภรณ์ ปฏิพัทธ์ศิลปกิจ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘
๒๓. นายสังจา จันทบุญ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๙
๒๔. นายอิทธิพัฒน์ พ่วงมาลี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๙
๒๕. นางสาวลัดดาพรรณ ศรีหาบุตร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐
๒๖. นางสาวนิศศยา ประพรหม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐
๒๗. นางสาวสาวิตรี ชำผิวพรรณ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐
๒๘. นางสาวเขมรินทร์ วรรณภูววงศ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑
๒๙. นายสุรชาติ อินทรประสิทธิ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑
๓๐. นางสาวอภัยวรรณ พลธิดา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑
๓๑. ว่าที่ร้อยตรี นทีเทพ บุญอาจ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๒
๓๒. นางณชลนิภา ทวีพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓
๓๓. นางสาวนันท์นภัส เกื่อนกลางดอน	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓
๓๔. นางสาวสุญาดา แตนจอหอ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๓
๓๕. นางโสภิชฐ์ แก้วกนก	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔
๓๖. นายพิระพงศ์ ศรีชัย	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๔
๓๗. นางอัญชลี โพธิ์พาด	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
๓๘. นางสาวโอเฑทัย สุขเจริญโกศล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
๓๙. นายศิริขานนท์ พิกุลทอง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
๔๐. นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยบุรพกุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
๔๑. นางสาวหัสถุมล กันทะพรหม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
๔๒. นางสาววรรณวรพัทธ์ นารินทร์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
๔๓. นายสุทัศน์ หน่อเรือง	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖
๔๔. นางประสพสุข บุญเรืองศรี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖
๔๕. นางชลัยรัตน์ กระทุ้	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗
๔๖. นางสาวศิรินันท์ ศรีอุดม	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๗
๔๗. นายธงจรัส แสงอรุณ	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา	สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๘

ผู้รับผิดชอบ...

ผู้รับผิดชอบและประสานงานหลัก ระดับจังหวัด

๑. นางสาวสุประวีณ์ มาโยง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กรุงเทพมหานคร
๒. นางสาววรารณ ชูเทพ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่
๓. นางจิตติมา ณะรัตน์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
๔. นายนพพร อรุณวัฒน์อุทัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
๕. นายสุวัฒน์ นาควัชร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
๖. นางรุจิรา พิมพ์ไสย	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
๗. นางสมาลี ลำเพย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
๘. นางสาวปิยะพร สุทธิประภา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
๙. นางดวงกมล เขตวิทย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร
๑๐. นางจิตตา แสงเกษม	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
๑๑. นางสาวกนกพร กุลขวัญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
๑๒. นายพงศกร คำแสงมาตย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
๑๓. นางสาวเจนจิรา ศศิณิมิต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี
๑๔. นางอนัญญา พวงพุก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา
๑๕. นางสาวอานา ขาญพนา	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี
๑๖. นางอมรรัตน์ ธรรมวงศ์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ
๑๗. นางสาวเบญจมาศ ละมุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ
๑๘. นายจเร เขียวขำ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ
๑๙. นางเนาวรัตน์ สอนสุข	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท
๒๐. นายติสรณ์ ยัมปุย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชัยนาท
๒๑. นางสาววรุณรักษ์ สมหวัง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่
๒๒. นางจุฬารัตน์ ไกรมาก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชุมพร
๒๓. นางรัตติกาล สุดใจ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ กลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๒๔. นางสาวเพชรลี วรรณรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๒๕. นางสาวทิพย์พร สุวรรณหา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๒๖. นายไกรพงษ์ จินดาคำ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๒๗. นางสาววิภากร คำล้ำทราย	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๒๘. นางสาวสุปราณี ทุมจัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก
๒๙. นางสาวนิตา กาละ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก
๓๐. นางสาววรัทยา กลมมน	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตราด

๓๑. นาง...

๓๑. นางจุฑารัตน์ เล็กมาก	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง
๓๒. นางอมรรัตน์ เกลาเกลี้ยง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง
๓๓. นางณิชากริช เนาวรัตน์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม
๓๔. นางสาวอลิศา ว่องประชาบุญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม
๓๕. นายนันหนันท์ นทีกุลเจริญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม
๓๖. จำอากาศเอกศีกดา พรหมเขียว	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
๓๗. นางสาวสรรพชัย แก้งาม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
๓๘. นางวนาลี สืบจากศรี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครนายก
๓๙. นางวลี ศรีพิมาย	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
๔๐. นางวิภารัตน์ ชาญพล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
๔๑. นายฉัตรชัย สุขสืบมา	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
๔๒. นางกรรณิการ์ จำปาขาว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม
๔๓. นายศุภชัย แสนย้อย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม
๔๔. นางสาวนันท์นภัส เขียวเกษม	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
๔๕. นางสาวอิริศรา เงินวิลัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
๔๖. นางสาวณัฐปภัสร เทียรทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
๔๗. นางศิริวรรณ สารบุตร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
๔๘. นางพรทิพย์ วุฒิตาสา	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส
๔๙. นางสาวริษา ดาตุมะดา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส
๕๐. นางสาวอาอีซะห์ สะอ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส
๕๑. นางสาวอังคณีย์ บินแวตไอะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส
๕๒. นางสกนธ์รัตน์ วงษ์ศิริโชติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ กลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน
๕๓. นางพชณันต์ พรหมจรรย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดน่าน
๕๔. นายไกรพันธ์ พูลพันธ์ชู	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
๕๕. นางสาวจุฑพร บรรดาล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
๕๖. นายเอกราช โฉมแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
๕๗. นางเกษราภรณ์ นิ่มพันธุ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
๕๘. นายชัยมงคล สมจิต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
๕๙. นายพสกร ทวีทรัพย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการในตำแหน่งนักวิเคราะห์ นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์
๖๐. นางสาวภัทรพร เหลือน้อย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์
๖๑. นายพัทธพล สุขสบาย	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

๖๒. นางสาว...

๖๒. นางสาวรัตนภรณ์ หนูแก้ว	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช
๖๓. นายชัยยศ อลงกตกิตติคุณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช
๖๔. นางสาวศศิยาพัชร รัตนบุ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์
๖๕. นายมนตรี นิวัฒน์วงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์
๖๖. นางสาวปณณพัฒน์ สวัสดิ์วงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์
๖๗. นางวัชรกร ชาญสูงเนิน	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบึงกาฬ
๖๘. นางสาวธรรณัฐันย์ จันทะศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบึงกาฬ
๖๙. นายกิตติพันธ์ ไนริกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบึงกาฬ
๗๐. นางสาวรุ่ง พิลาแพง	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี
๗๑. นางรัชก พวงกนก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี
๗๒. นางสาวอักษร บุญช่วย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี
๗๓. นายกฤษณะ ขอนนา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี
๗๔. นางสาวชนิดาภา อินคง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี
๗๕. นางสาวอามีเนาะ แยนา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี
๗๖. นางสาวมัชฌิมา ชูหนู	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี
๗๗. นางสาวสมฤทัย โดยวิริยสกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี
๗๘. นางสาวภัทรา สุขนิคม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พระนครศรีอยุธยา
๗๙. นางสาวไฉ้ชทา เพชรดีไกรกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พระนครศรีอยุธยา
๘๐. นางสาวสนา ไกรสินธุ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พระนครศรีอยุธยา
๘๑. นางสาวธนาภรณ์ บุญทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พระนครศรีอยุธยา
๘๒. นายสิทธิพร สุดพรหม	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี
๘๓. นางผกามาส กล้ายเครือ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง
๘๔. นายมนูญ พิซฟู	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
๘๕. นางสาวสุชาดิณี โพธิ์รัง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
๘๖. นายประภัสร์ จุ้สกุล	พนักงานจ้างปฏิบัติงานธุรการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพังงา
๘๗. นางสาวทักษพร งามข้า	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี
๘๘. นางสุภัทรา บุรณารมย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี
๘๙. นางสาวนันท์พร พ่วงวัฒนวงศ์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร
๙๐. นางจิราพร บุญมีพิพิธ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร
๙๑. นางวัฒนา จันทรเพ็ญ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแพร่

๙๒. นางสาว...

๙๒. นางสาวกาญจนา ยกรเลิศ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
๙๓. นายสมประสงค์ จงวรรณะศิลป์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
๙๔. นางสาวหทัยกรานต์ มุลิกา	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
๙๕. นายรชฏ พลอยเล็ก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
๙๖. นางสาวโณน ผึ้งผาย	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ กลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
๙๗. นายกฤตเมธ แจ่มสว่าง	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
๙๘. นางสาวลลิตลักษณ์ ไกรศาสตร์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภูเก็ต
๙๙. นายจิรวัดณ์ เพชรกุล	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภูเก็ต
๑๐๐. นางสาวพัชรินทร์ ทับทิมไสย์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
๑๐๑. นางสาวไอลรา สังฆะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
๑๐๒. นางสาวธัญญลักษณ์ รัตนแสนศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
๑๐๓. นางสาววัลลียา พันคะชะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
๑๐๔. นางสาวสิริลักษณ์ สำราญธ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
๑๐๕. นางสาวปรานปริยา นามแดง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
๑๐๖. นางสาวสันทนา บางทราย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมุกดาหาร
๑๐๗. นางสาวชนิดาภา ฉันทะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๑๐๘. นายอัชนัน บาโง	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยะลา
๑๐๙. นางสาวจิรัชยา เกอเกลี้ยง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยะลา
๑๑๐. นายฮาริส มาหามัด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการในตำแหน่งนักวิเคราะห์ นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยะลา
๑๑๑. นายมีศักดิ์ รัตนพิมพ์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร
๑๑๒. นางสาวนพรัตน์ บุญจรัส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร
๑๑๓. นางสาวกรณิการ์ บุญเกลี้ยง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดยโสธร
๑๑๔. นางพัชรี ศรีชะภูมิ	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
๑๑๕. นางสาวรัชนี จิตต์สว่าง	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง
๑๑๖. นายโชคอนันต์ รักษาภักดี	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี
๑๑๗. นางสาวจตุพร ชันนอก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง
๑๑๘. นางสาวชลลดา เดชะบรรกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง
๑๑๙. นางดาวนภา นิมเริง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง
๑๒๐. นางปาริตา ศุภการกำจร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
๑๒๑. นายพิษณุพงศ์ กิริตคานต์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี

๑๒๒. นาย...

๑๒๒. นายสุบิน ไชยยะ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน
๑๒๓. นายวีรวัฒน์ กันทวิชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน
๑๒๔. นางสาวจุฑามาศ ธนราพงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน
๑๒๕. นางสาวธมลวรรณ จรัสสุขศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน
๑๒๖. นายอิทธิรักษ์ วิจิตรวรรณ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน
๑๒๗. นางกาญจนา จันปุ่ม	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
๑๒๘. นางณัฐกานต์ พรหมหาราช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย
๑๒๙. นางเพ็ญทิพย์ สัมพันธ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ
๑๓๐. นางสาวคณิตดา บุปผาชาติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ
๑๓๑. นายธิตินันท์ ดยะพักตร์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ
๑๓๒. นายจิรพงศ์ ร่วมทิพย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ
๑๓๓. นางสาวภูษณิศรา โพธิราช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
๑๓๔. นายเวนิช แฉ่มสุราช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
๑๓๕. นายอนันต์ สารี	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา
๑๓๖. นายสรายุทธ์ จันทสงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา
๑๓๗. นางสาวสุภาภรณ์ คำสุวรรณ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา
๑๓๘. นางสาวจิราพร อุณหวล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา
๑๓๙. นายศุภกฤต พันธวาทิ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา
๑๔๐. นายสุรศักดิ์ สุระเสน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ
๑๔๑. นางสาวชลลดา ชุมเดชะ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม
๑๔๒. นางสาวนพพร ศรีรักษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสตูล
๑๔๓. นางสาวนุริญา รงค์สมัค	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสตูล
๑๔๔. นางสาวพรชนิตร์ อักษรวรรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสตูล
๑๔๕. นางสาวพิมสาย จิตระกูล	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว
๑๔๖. นายอนุเดช ปุระณะวิทย์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร
๑๔๗. นางสาวสุภาพรณ ทองเจือ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร
๑๔๘. นายบุญกุล กลัดเงิน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี
๑๔๙. นายอมรเทพ ศรีวิเชียร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี
๑๕๐. นางพรพิมล หาญใจ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ กลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี
๑๕๑. นายวุฒินันท์ หอมจันทร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี
๑๕๒. นายปรัชญ์นันท์ แก้วศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี
๑๕๓. นางสาวอัจฉราภรณ์ บุญมั่น	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุโขทัย
๑๕๔. นายคมกฤษณ์ โทนทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุโขทัย

๑๕๕. นาย...

๑๕๕. นายสุภวัจน์ อุบลทัศนีย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี
๑๕๖. นางณัฏวิภา ปรียงค์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์
๑๕๗. นายวุฒิศักดิ์ ปรียงค์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุรินทร์
๑๕๘. นางสาวสนธิยา ไชยขำนิ	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๕๙. นางสาวรส คุ้มจิตร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๖๐. นางสาวนันทวรรณ อัมภักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
๑๖๑. นายกิตติภาพ อุทัยแพน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
๑๖๒. นายวรวิทย์ รัตนมาลี	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู
๑๖๓. นายอุกฤษฏ์ โสมพรรณ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู
๑๖๔. นายปิยวัช ผลสืบ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู
๑๖๕. นางสาวมณฑิลา ลือสะท้อน	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู
๑๖๖. ว่าที่ร.ต. จิรวัฒน์ นาคพนม	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง
๑๖๗. นางสาวพันธุ์ศิริ ธาณิยะวงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง
๑๖๘. นางสาวรสสุคนธ์ ไคลศร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๑๖๙. นางวรรณภา ศรีบุญลือ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๑๗๐. นางจรรยา ปานม่วง	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๑๗๑. นางนิชชาภัทร สิงห์ตา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๑๗๒. นางสาวประไพพรรณ ชำนาญชัด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี
๑๗๓. นางสาวจามจุรี ฉลาดแย้ม	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี
๑๗๔. นายเกรียงไกร เกิดคำ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุทัยธานี
๑๗๕. นางสาวจรัสศรี โพธิ์ย้อย	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี
๑๗๖. นางสาวลัดดา อินทร์พิมพ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี
๑๗๗. นายวงศกร กมลอารี	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอำนาจเจริญ
๑๗๘. นายภัทรนันท์ อังคุระชี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอำนาจเจริญ
๑๗๙. นางสาวพิพรรณ นนทะวงศ์	พนักงานจ้างปฏิบัติงานธุรการ	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอำนาจเจริญ

หน้าที่และอำนาจ

๑. ประสาน/บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ ๔) ในภาพรวม
๒. ประสานการขับเคลื่อนการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายย่อยภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (เป้าหมายหลักที่ ๔)
๓. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ เพื่อวิเคราะห์ จัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องในรายเป้าหมายย่อย รวมทั้งรวบรวมและวิเคราะห์สถานการณ์ตัวชี้วัด กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละเป้าหมายย่อย

๔. ประสาน...

๔. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อดำเนินโครงการจัดทำฐานข้อมูลและระบบติดตาม ประเมินผลระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายของสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษา SDG4 ในระดับพื้นที่ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งสนับสนุนการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายด้วย

๕. ประสาน กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน

๖. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานตามเป้าหมายย่อยและตัวชี้วัด จัดทำเป็น ฐานข้อมูลผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานต่อฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

๗. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานคณะกรรมการ

ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา
ที่ ๕๘ /๒๕๖๔
เรื่อง ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านศึกษาระดับจังหวัด
จังหวัดอุดรธานี

ตามคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ที่ ๒/๒๕๖๕
ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
ด้านศึกษาระดับจังหวัด จังหวัดอุดรธานี นั้น

เนื่องจากมีคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา หรือได้รับการแต่งตั้งโยกย้าย
ไปดำรงตำแหน่งใหม่ หรือหน่วยงานใหม่ รวมทั้งมีหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ที่สมควรแต่งตั้ง
เป็นคณะกรรมการฯ เพิ่มเติม ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีความต่อเนื่อง จึงเห็นสมควรปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนา
ที่ยั่งยืนด้านศึกษาระดับจังหวัด จังหวัดอุดรธานี ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยมี
องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย	ที่ปรึกษา
๑.๒	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	ที่ปรึกษา
๑.๓	ประธานหอการค้าจังหวัดอุดรธานี	ที่ปรึกษา
๑.๔	ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี	ที่ปรึกษา
๑.๕	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี	ที่ปรึกษา
๑.๖	นายกเทศมนตรีนครอุดรธานี	ที่ปรึกษา
๑.๗	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี	ที่ปรึกษา
๑.๘	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต ๑	ที่ปรึกษา
๑.๙	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต ๒	ที่ปรึกษา
๑.๑๐	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต ๓	ที่ปรึกษา
๑.๑๑	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต ๔	ที่ปรึกษา
๑.๑๒	นายเฉลิมชัย แสนมหาชัย ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	ประธานคณะกรรมการ

๑.๑๓ นาง...

๑.๑๓ นางอนงค์ คำแสงทอง รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	รองประธานคณะกรรมการ
๑.๑๔ นางผ่องศรี ทับทิมทอง รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	รองประธานคณะกรรมการ
๑.๑๕ นางสาวนริยา บรรณธรรมย์ รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	รองประธานคณะกรรมการ
๑.๑๖ อนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์จังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๑๗ อนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๑๘ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๑๙ ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๒๐ ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๒๑ แรงงานจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๒๒ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๘ อุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๒๓ อุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๒๔ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๒๕ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุดรธานี	
๑.๒๖ สถิติจังหวัดอุดรธานี	
๑.๒๗ ท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๒๘ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๒๙ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๓๐ ผู้อำนวยการกองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๓๑ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา เทศบาลนครอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๓๒ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๓๓ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ - ๔	คณะกรรมการ
๑.๓๔ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ - ๔	คณะกรรมการ
๑.๓๕ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๓๖ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ - ๔	คณะกรรมการ
๑.๓๗ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๓๘ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๑.๓๙ ผู้อำนวยการ...	

๑.๓๙	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๔๐	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๔๑	ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๔๒	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๔๓	ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๔๔	นางรุ่งทิพย์ พรหมหลวงศรี ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๔๕	นางสาวภัทราวดี ศรีสุวรรณ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๔๖	นางปราณีญา ศิรินิกร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๔๗	นางรุ่งนภา คำทอง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๔๘	นางสาวนาถธิดา คอนสถิต ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๔๙	ว่าที่ร้อยตรีพนิจ นามบำรุง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๕๐	ว่าที่ร้อยตรีสันติสุข อยู่สุข ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๕๑	นางสาวจิตาภา มิ่งมิตรมี ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๕๒	นางหวานใจ เวียงยิ่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน

๑.๕๓ นางสาว...

๑.๕๓	นางสาวภรณ์ชนก วิบูลกุล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๕๔	นายสุทธิชัย ชมชื่น นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๕๕	นางพิศรา ทองสุขุม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑.๕๖	นางธัญญกานต์ มีลี ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑.๕๗	นางวรรณภา ศรีบุญลือ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๕๘	นางสาวรสสุคนธ์ ไชยะศร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ กำหนดกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด

๒.๒ จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงกรอบแนวทางการดำเนินงาน หรือแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ บริบท สภาพแวดล้อม ความต้องการจำเป็นในพื้นที่

๒.๓ ประสานกับภาคีเครือข่ายการพัฒนาในพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนบูรณาการหรือแผนปฏิบัติการเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

๒.๔ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด รวมทั้งให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

๒.๕ ประสาน จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนที่นำทางฯ เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจัดทำสารสนเทศ สถิติหรือฐานข้อมูลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด รวมถึงพัฒนารูปแบบ วิธีการหรือกระบวนการในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ สำหรับตัวชี้วัดกลุ่มที่ยังไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้

๒.๖ จัดทำ...

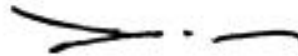

๒.๖ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด นำเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาทราบและพิจารณา
นำไปใช้ประโยชน์ส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๗ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานคณะกรรมการ
ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา
ที่ ๗๑ /๒๕๖๘
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา
จังหวัดอุดรธานี

ตามคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ที่ ๕๘/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระดับจังหวัด จังหวัดอุดรธานี นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีความต่อเนื่อง จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาจังหวัดอุดรธานี ให้สอดคล้อง เหมาะสมและสะดวกในการดำเนินงานดังกล่าว โดยองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะทำงานฯ มีดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. นายเฉลิมชัย แสนมหาชัย	ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๒. นางอนงค์ คำแสงทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๓. นางผ่องศรี ทับทิมทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๔. นางสรินยา บรรเลงรัมย์	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

คณะทำงาน

๑. นายเฉลิมชัย แสนมหาชัย	ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	ประธานคณะทำงาน
๒. นางอนงค์ คำแสงทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	รองประธานคณะทำงาน
๓. นางผ่องศรี ทับทิมทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	รองประธานคณะทำงาน
๔. นางสรินยา บรรเลงรัมย์	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	รองประธานคณะทำงาน
๕. นางจันทรา เพ็ชรสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา	คณะทำงาน
๖. นางสาวอุดมพร ไทยแสนทา	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	คณะทำงาน
๗. นายยรรยง เมืองผาง	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	คณะทำงาน
๘. นางสุนนมาลย์ แสนราช	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน	คณะทำงาน
๙. นางพรชนิตร์ พัฒนานุสกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ	คณะทำงาน
๑๐. นางธัญกานต์ มิลี	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๑. นางวรรณรณภา ศรีบุญถือ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวรสสุคนธ์ โคลคร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

/อำนาจ..

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในพื้นที่จังหวัด

๒. จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงกรอบแนวทางการดำเนินงาน หรือแผนที่นำทางขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในระดับจังหวัด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ บริบท สภาพแวดล้อม ความต้องการจำเป็นในพื้นที่

๓. ประสานกับภาคีเครือข่ายการพัฒนาในพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนบูรณาการหรือแผนปฏิบัติการเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนแผนที่นำทางขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในระดับจังหวัด ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

คณะกรรมการหลัก

๑. ผศ.ดร.นพรัตน์ ธรรมวงษา	รองหัวหน้าสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะและยานยนต์ไฟฟ้า มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	คณะกรรมการ
๒. นางอนงค์ คำแสงทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ

คณะกรรมการประจำกลุ่มที่ ๑ การเข้าถึงการศึกษา

๑. นางจันทรา เพ็ชรสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา	คณะกรรมการ
๒. นางรุ่งนภา คำกอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๓. นางสาวอุดมพร ไทยแสนทา	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	คณะกรรมการ
๔. นางดวงใจ คชธีระ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕. นายสุทธิชัย ชมชื่น	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	คณะกรรมการ

คณะกรรมการประจำกลุ่มที่ ๒ คุณภาพการศึกษา

๑. นายยรรยง เมืองผาง	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล	คณะกรรมการ
๒. นางรุ่งทิพย์ พรหมหลวงศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๓. นางปราณีญา ศิรินิกร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๔. นางสาวชลาลัย ถนาวรณ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๕. นางพิศรา ทองสุขุม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะกรรมการ

คณะกรรมการประจำกลุ่มที่ ๓ ความเสมอภาคทางการศึกษา

๑. ว่าที่ร้อยตรีพินิจ นามบำรุง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๒. นางสาววิมลพรรณ จันทะยาง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	คณะกรรมการ
๓. นางสาวธัญชนก เบ้าหล่อเพชร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๔. นางสาวพรทิวา บุญโยธา	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕. นางสาวรสสุคนธ์ โคตร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะกรรมการ

/คณะกรรมการ...

คณะวิทยากรประจำกลุ่มที่ ๔ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะแห่งอนาคต

๑. นางสาวนาถธิดา ดอนสถิตย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะวิทยากร
๒. นางหวานใจ เวียงยั้ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะวิทยากร
๓. นายวินัย ชัยสุริยงค์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะวิทยากร
๔. นายณภัทรภณ กงชุย	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	คณะวิทยากร
๕. นางสาวพิชญา มะฮาด	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะวิทยากร

คณะวิทยากรประจำกลุ่มที่ ๕ ระบบสนับสนุนและนโยบาย

๑. นางสาวภัทราวดี ศรีสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะวิทยากร
๒. นางสาวจิตาภา มิ่งมิตรมี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะวิทยากร
๓. นางสาวจันทร์จิรา เหล่าคนคำ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะวิทยากร
๔. นายบริพัตร ศรีรักษา	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	คณะวิทยากร
๕. นางวรรณรณภา ศรีบุญลือ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	คณะวิทยากร

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำ ทบทวน ปรับปรุงกรอบแนวทางการดำเนินงาน หรือแผนที่นำทางขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ บริบท สภาพแวดล้อม ความต้องการจำเป็นในพื้นที่

๒. กำหนดค่าเป้าหมายในแต่ละตัวชี้วัด แต่ละกลุ่มให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และสามารถบรรลุเป้าหมายของ SDG๔ ได้จริง

๓. ประสาน จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนที่นำทางฯ เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจัดทำสารสนเทศ สถิติหรือฐานข้อมูลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด รวมถึงพัฒนารูปแบบ วิธีการหรือกระบวนการในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ สำหรับตัวชี้วัดกลุ่มที่ยังไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้

๔. กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในพื้นที่จังหวัด รวมทั้ง ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาระดับจังหวัด นำเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาทราบและพิจารณานำไปใช้ประโยชน์ส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายเฉลิมชัย แสนมหาชัย)
ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา

ที่ ศ๑ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ ยกร่างแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา
การศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดอุดรธานี

ตามคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ที่ ๕๘/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระดับจังหวัด จังหวัดอุดรธานี นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานยกร่าง แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน การศึกษาการศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดอุดรธานี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีความต่อเนื่อง จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการ ยกร่างแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา การศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดอุดรธานี ให้สอดคล้อง เหมาะสมและสะดวกในการดำเนินงานดังกล่าว โดย องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ มีดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. นายเฉลิมชัย แสนมหาชัย	ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๒. นางอนงค์ คำแสงทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๓. นางผ่องศรี ทับทิมทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๔. นางสาวสรินยา บรรเลงรัมย์	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

คณะกรรมการ

๑. นายเฉลิมชัย แสนมหาชัย	ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางอนงค์ คำแสงทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	รองประธานคณะกรรมการ
๓. นางผ่องศรี ทับทิมทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	รองประธานคณะกรรมการ
๔. นางสาวสรินยา บรรเลงรัมย์	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	รองประธานคณะกรรมการ
๕. นางจันทรา เพ็ชรสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา	คณะกรรมการ
๖. นางสาวอุทุมพร ไทยแสนหา	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	คณะกรรมการ
๗. นายขรรค์ เมืองผาง	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล	คณะกรรมการ
๘. นางสาวสุนมาลย์ แสนราช	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษา เอกชน	คณะกรรมการ
๙. นางสาวพิมพ์พิชชา ดวงลาพิมพ์	กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน	คณะกรรมการ
๑๐. นางพรชนิตว์ พัฒนานุสกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ	คณะกรรมการ
๑๑. นางสาววรรณวิศาห์ ภาโนมัย	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ พิเศษ	คณะกรรมการ
๑๒. นางสาวยุวดี ขาววงศ์	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ	คณะกรรมการ

/๑๓. นางวราริ...

๓๓. นางสาวรลี เพ็งบุญ	นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๓๔. นางสาวสินีนาก มณีรัตนาก	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	คณะกรรมการ
๓๕. นางสาวสุธิดา หิรนรมย์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะกรรมการ
๓๖. นางสาวสุณี สุขเนตร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	คณะกรรมการ
๓๗. นางสาวสุลินดา ศรีตามา	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	คณะกรรมการ
๓๘. นางสาวพันธิวา คมกล้า	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๓๙. นางสาวกชนิภา พุทธกรธำรงปี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๔๐. นางสาวอารียา เปียใหญ่	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะกรรมการ
๔๑. นางสาวชลาลัย ถนาวรณ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๔๒. นางสาวธัญชนก เป้าหล่อเพชร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๔๓. นางดวงใจ คชธีระ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะกรรมการ
๔๔. นางสาวพรทิพา บุญโยธา	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะกรรมการ
๔๕. นายวินัย ชัยสุริยงค์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะกรรมการ
๔๖. นางสาวจันทร์จิรา เหล่าคนคำ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	คณะกรรมการ
๔๗. นายณภัทรภณ กงชุย	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๔๘. นายถวัลย์รัชต์ อะนุ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๔๙. นายปริพัตร ศรีรักษา	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๕๐. นางสาวสุกัญธมาศ กอรั้งเรือง	นิติกรชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๕๑. นางสาวสีลาณัฐ สังกะสินสู่	นิติกรปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๕๒. นางสาวภรณ์ชนก วิบูลกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕๓. นางพิศรา ทองสุขุม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๕๔. นายสุทธิชัย ชมชื่น	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕๕. นางสาวพิชญานี มะฮาด	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะกรรมการ
๕๖. นางเอี่ยมพร ยศอ่อน	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕๗. นางไพลิน สาณสันต์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕๘. นางสาวชุติมา นนทยะ	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะกรรมการ
๕๙. นางสาวพิชญานา ปากอตุลาห์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๖๐. นายบุญญฤทธิ์ จันทรี	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๖๑. นายกิตติพงษ์ โพธิสว่าง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะกรรมการ
๖๒. นางรุ่งทิพย์ พรหมหลวงศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๖๓. นางปราณีญา ศิรินิกร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๖๔. นางรุ่งนภา คำกอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๖๕. นางสาวนาถิดา ดอนสถิตย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๖๖. ว่าที่ ร.ต. พิณิจ นามบำรุง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๖๗. นางสาวภัทราวดี ศรีสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๖๘. นางสาวจิตาภา นิ่งมิตรมี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๖๙. ว่าที่ ร.ต. สันติสุข อยู่สุข	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ
๗๐. นางหวานใจ เวียงยิ่ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	คณะกรรมการ

/๕๑. นางสาววิมลพรรณ...

๕๑. นางสาววิมลพรรณ จันทะยาง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕๒. นางสาวสุวิมล ฤทธิชัย	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะกรรมการ
๕๓. นางสาวชลธิชา วงศ์นครธรรม	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕๔. นางสาวนันทน์กมล ชมภูงัง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปชำนาญการ	คณะกรรมการ
๕๕. นางสาววิภารัตน์ วินทะไชย	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๕๖. นางธัญกานต์ มิสี	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	คณะกรรมการและ เลขานุการ
๕๗. นางวรรณภา ศรีบุญเหลือ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	คณะกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๘. นางสาวรสสุคนธ์ ไคลคร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	คณะกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำร่างแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดอุดรธานี

๒. พิจารณาร่างแผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดอุดรธานี พร้อมทั้งคำเป้าหมายในแต่ละตัวชี้วัด แต่ละกลุ่มให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และสามารถบรรลุเป้าหมายของ SDG๔ ได้จริง

๓. ประสาน จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนที่นำทางฯ เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจัดทำสารสนเทศ สถิติหรือฐานข้อมูลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในระดับจังหวัด รวมถึงพัฒนารูปแบบ วิธีการหรือกระบวนการในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ สำหรับตัวชี้วัดกลุ่มที่ยังไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้

๔. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนที่นำทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาศึกษา (SDG๔ Roadmap) จังหวัดอุดรธานี ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายเฉลิมชัย แสนมหาชัย)
ศึกษานิเทศก์จังหวัดอุดรธานี

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	นายเฉลิมชัย แสนมหาชัย	ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
2.	นางอนงค์ คำแสงทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
3.	นางผ่องศรี ทับทิมทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
4.	นางสรินยา บรรเลงรัมย์	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

คณะผู้จัดทำรูปเล่ม

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1.	นางผ่องศรี ทับทิมทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
2.	นางธัญกานต์ มิสี	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน ศธจ.อุดรธานี
3.	นางวรรณภา ศรีบุญลือ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ ศธจ.อุดรธานี
4.	นางสาวรสสุคนธ์ ไคลคร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศธจ.อุดรธานี
5.	นางสาวภรณ์ชนก วิบูลกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศธจ.อุดรธานี
6.	นายสุทธิชัย ชมชื่น	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ ศธจ.อุดรธานี
7.	นางพิศรา ทองสุขุม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ ศธจ.อุดรธานี
8.	นางสาวพิชญะ มะฮาด	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน ศธจ.อุดรธานี

กลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ
<https://www.udonpeo.go.th>
โทร. 0-4229-2041 โทรสาร. 0-4229-2042